Slezská univerzita v Opavě | Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě |Institut tvůrčí fotografie

Ing. Jindřich Beneš

PREMFOTO – PREMIÉRA

Teoretická bakalářská práce | Opava | 2022

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Premfoto – Premiéra

Premfoto – Premiere

Teoretická bakalářská práce

Institut tvůrčí fotografie

Ing. Jindřich Beneš

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí bakalářské práce: doc. Mgr. Josef Moucha

Oponent: MgA. Roman Vondrouš

Opava 2022

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2020/2021

Zadávající ústav:	Institut tvůrčí fotografie
Student:	Ing. Jindřich Beneš
UČO:	46002
Program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Obor:	Tvůrčí fotografie
Téma práce:	T: Premfoto – Premiéra
Téma práce anglicky:	T: Premfoto – Premiéra
Zadání:	Stav a vývoj amatérských fotografických soutěží pořádaných ve východních Čechách od roku 1959 do roku 2019 na příkladu fotosoutěží PREMFOTO PŘELOUČ a PREMIÉRA
Literatura:	Birgus, Vladimír; Scheufler, Pavel. Česká fotografie v datech 1839 – 2019. Praha, Grada 2021. Tetřev, Jan; Vicenciová, Hana. Dějiny města Přelouče, díl čtvrtý, 1918–1989. Přelouč, Městský úřad 2007. Voksa, Stanislav. Příběhy fotografů z Pardubicka. Pardubice, Helios 2007. Katalogy PREMFOTA a PREMIÉRY. Přeloučský ROŠT, přeloučský měsíčník, ročník 2015 – 2016. AB – Zet Pradubicka, PREMFOTO, sešit 16, Klub přátel Pardubicka a Společnost pro rozvoj Pardubicka 2001. měsíčník Československá fotografie, ročníky 1957 – 2001. čtvrtletník Fotografie a Revue Fotografie, ročníky 1957 – 1990. Fotoimpuls, zpravodaj východočeských fotografů.
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Josef Moucha
Datum zadání práce:	3. 5. 2021

Souhlasím se zadáním (podpis, datum): 3.5.2021

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt:

Bakalářská práce Premfoto – Premiéra se zabývá mapováním historie dvou soutěží amatérské fotografie Premfoto Přelouč (1957–1972) a Premiéra (1989 – dosud), jež spojuje obdobný koncept. Smyslem práce je především jejich porovnání z pohledu rozdílného politického, ekonomického a historického pozadí. Obsahem práce je také posouzení vlivu konkrétních osobností (iniciátorů, organizátorů a porotců) na umělecký a společenský dopad těchto soutěží a zhodnocení jejich významu pro širší veřejnost v 60. až 70. letech 20. století a v současnosti.

Klíčová slova:

amatérská fotografie, fotoklub, fotoamatér, fotograf, fotosoutěž, zájmově umělecká činnost, regionální kultura, Premfoto Přelouč, Premiéra

Abstract:

The bachelor thesis “Premfoto – Premiere” maps the history of two amateur photography competitions, Premfoto Přelouč (1957–1972) and Premiere (1989 – present) which share a similar concept. The main objective of the work is to compare the competitions from the perspective of their different political, economic and historical background. In addition, the thesis seeks to assess the influence of specific personalities (initiators, organisers and jurors) on the artistic and social impact of these competitions and to evaluate their importance for the general public in the 1960s–1970s and today.

Key words:

amateur photography, photo club, amateur photographer, photographer, photo competition, free-time cultural activity, regional culture, Premfoto Přelouč, Premiere

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto teoretickou diplomovou práci vypracoval samostatně a uvedl všechny prameny, z nichž jsem při tvorbě práce čerpal.

Jindřich Beneš

Souhlas se zveřejněním

Souhlasím se zveřejněním této teoretické diplomové práce v Univerzitní knihovně Slezské univerzity v Opavě, v knihovně Uměleckoprůmyslového musea v Praze a na webových stránkách ITF FPF SU v Opavě.

Jindřich Beneš

Poděkování

Děkuji panu prof. PhDr. Vladimíru Birgusovi za vstřícný a shovívavý přístup, díky němuž jsem se dostal k tématu této práce.

Děkuji panu doc. Mgr. Josefu Mouchovi za odborné vedení mé bakalářské práce, za jeho ochotu, cenné rady, podnětné připomínky a především za trpělivost.

Děkuji paní Janě Neugebauerové za možnost čerpat z archivních materiálů Impuls Hradec Králové, centra podpory uměleckých aktivit, za ochotu zprostředkovávat další kontakty a dávky optimismu, když jsem svého měl pomálu.

Děkuji paní Mgr. Jarmile Šlaisové za inspirativní odpovědi na mé neobratné dotazy a za neocenitelná doporučení a kontakty.

Děkuji panu doc. MgA. Josefu Ptáčkovi za inspiraci.

Děkuji panu Mgr. Matěji Peštovi, správci muzejních sbírek Kulturního a informačního centra města Přelouče.

Děkuji panu Mgr. Janu Tetřevovi, historikovi, pracovníku Východočeského muzea v Pardubicích za nezištnou pomoc při pátrání v archivech.

Děkuji všem kolegům fotografům z VSVF za aktivní podporu v mém snažení.

Motto:

Fotografie je slovo!

Ralph Gibson[1]

Celý smysl focení je v tom, že nemusíte situaci vysvětlovat slovy.

Eliott Erwitt[2]

[1] Juraj Mravec – Viktor Vojtek, *Interview s fotografií – První sedmička*, Praha 2003, s. 33.

[2] https://tipyjakfotit.cz/25-citatu-slavnych-fotografu-ktere-vam-pomuzou-najit-inspiraci/, cit. 25. 4. 2022.

Obsah

Úvod 10
Fotografické soutěže 12
Fotografická soutěž Premiéra, ročník 1989 14
Rozhovor s paní Jarmilou Šlaisovou 14
Premfoto Přelouč 21
Jaroslav Bulušek (1927–2012) 21
Premfoto Přelouč, ročníky 1957–1960 26
Premfoto Přelouč, ročníky 1961–1967. Zlatá léta šedesátá 31
Premfoto Přelouč, ročníky 1967–1972. Krizová léta 56
A co bylo dál… 99
Shrnutí 100
Premiéra, Hradec Králové 109
Odpovědi na vlastní otázky 114
Úplně na závěr 118
Prameny a literatura 119
Seznam užitých zkratek 121
Jmenný rejstřík 123

Příloha 1. Uzávěrky fotografických soutěží pro roky 1959, 1969, 1989 a 2019 130
Příloha 2. Výběr z katalogu Interfoto Praha ’66 134
Příloha 3. Fotografie z instalace výstavního souboru 15. Premfota 1972 136
Příloha 4. Ukázky katalogů zahraničních fotografických výstav 60. a 70. let 20. století 139
Příloha 5. Ukázky z katalogů československých fotografických výstav v 60. a 70. letech 20. století 158
Příloha 6. Ukázka použití oceněné fotografie z Premfota na obálce časopisu Československá fotografie 181
Příloha č 7. Ukázka z katalogu výstavy Willy Hengl – Rudolf Bieri, Pardubice, 1979 182

Úvod

Rád o sobě říkávám, že pocházím z Telče. Dačice, hrad Rostějn, Javořice, Velký Pařezitý rybník. To je můj rodný kraj. Bydlel jsem v Jihlavě, studoval v Písku a potom v Brně. Z těch všech míst jsem si něco odnesl. Každé z těch míst mi poskytlo nějaký kámen nebo kamínek ke stavbě imaginární schránky, v jakých dospívají chrostíci. Poslední zrnko před proměnou v „dospělce" jsem našel ve Svitavách. V roce 1988 jsem dostal svou první práci na polesí v obci Kukle severně od Svitav.

Na všech těch místech, na která vzpomínám, byla mou společnicí fotografie. Byl jsem a vlastně celý život jsem takový společenský samotář. Fotografie mi pomáhala odedávna překonávat bariéry, navazovat kamarádství, potkávat se s přáteli. Od samého začátku je pro mne fotografie spojena s komunikací mezi lidmi, je to pro mě nástroj, jak o sobě něco beze slov říct a nemuset přitom být v centru pozornosti. Prostě fotografie pro mne byla vždy jen další prostředek pro vyprávění. A jestli je mé „fotografické" vyprávění srozumitelné, se dalo v době mého mládí ověřit několika málo způsoby. Za prvé šlo fotografie vystavovat sám za sebe. Bylo to složité, ale šlo to. Nicméně odezva byla nezřetelná a zpožděná. Za druhé bylo možné se zapojit do činnosti fotokroužku. V každém větším městě (řeč je o 70.–80. letech minulého století v ČSSR) bylo fotokroužků několik, většina jich pracovala na základě rámcových metodických pravidel, která byla v té době zpracovávána centrálně. Zde bylo možné získávat zpětnou vazbu prakticky okamžitě. Ovšem ta zpětná vazba byla do jisté, tu větší, tu menší, míry ovlivněna „jednotnou linií výstavby socialistické společnosti" reprezentované právě centrální metodikou. Třetí možností bylo obesílat fotografické soutěže v té době hojně pořádané a prostřednictvím práce porot získávat zpětnou vazbu, mnohdy už na profesionální úrovni.

Kombinoval jsem všechny tři cesty. Všude, kde jsem dlouhodoběji žil, jsem také fotografoval. Byl jsem členem fotokroužků, posílal jsem fotografie do soutěží a snažil jsem se své práce vystavovat nebo i jinak veřejně prezentovat.

V roce 1989, v roce 150. výročí vyhlášení vynálezu fotografie, jsem připravil několik fotografií, které jsem poslal do soutěže vyhlášené k tomuto výročí. Ta soutěž se jmenovala Premiéra. Podmínkou účasti bylo, že fotografie z předložené kolekce nesměly být před tím nikde jinde vystaveny, otištěny anebo jinak prezentovány. Měly to být nové aktuální, „premiérové" fotografie. Takto nastavené „minimální" podmínky mne silně oslovily.

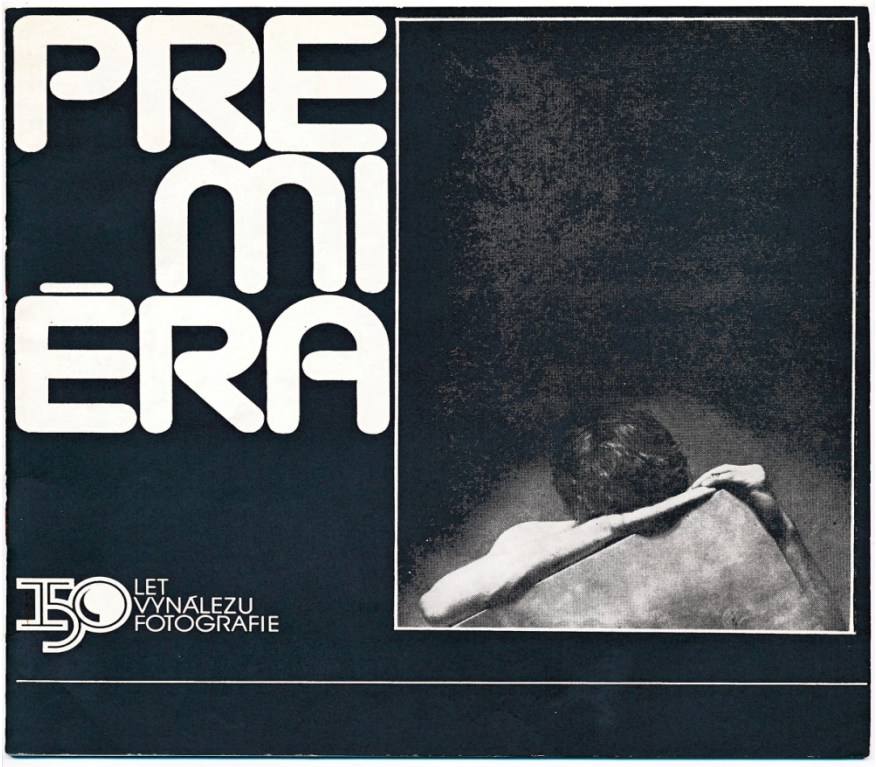

Obálka prvního katalogu soutěžní přehlídky Premiéra z roku 1989 s fotografií Luďka Petraše Snění 1.

Když jsem se po dlouhé době fotografické nečinnosti v roce 2014 vracel k fotografování, zaujalo mne, že fotografická soutěž Premiéra stále existuje, že její pravidla a podmínky účasti se nezměnily a že i nadále má jakýsi punc osobitosti a nezaměnitelnosti.

Začal jsem se v současnosti o fotografii opět intenzivněji zajímat, a proto bych chtěl najít odpovědi na otázky, které mne v této souvislosti pronásledují. Jsou to především tyto:

1) Změnila se, případně nakolik se změnila motivace účastníků fotografických soutěží typu Premfoto / Premiéra od 70. let do současnosti?

2) Existuje, případně jak velká je vazba mezi profesionální a amatérskou fotografií v prostředí fotografických soutěží typu Premfoto / Premiéra?

3) Existuje, případně jak velký je vliv osobnosti na životnost, kvalitu a přesah fotografických soutěží typu Premfoto / Premiéra?

4) Mají nebo měly podobné soutěže jako Premfoto / Premiéra v minulosti nějakou váhu, případně přesah do většinové společnosti, případně jak se to v současnosti změnilo?

Fotografické soutěže

V rámci zkoumané látky jsem se nejprve zaměřil na způsoby, jakými mohli pořadatelé šířit informace o akcích, které se chystali organizovat, a jaké možnosti měli autoři, pokud chtěli své fotografie prostřednictvím soutěží a přehlídek prezentovat a případně získat zpětnou vazbu ke své práci. V období, které jsem se pokusil nahlédnout, tedy v 70.–80. letech minulého století, existovala čtyři periodika, která byla svým zaměřením a obsahem orientována k široké české a slovenské fotografické veřejnosti. Byla to trojice v Praze vydávaných titulů – měsíčník *Československá fotografie* a čtvrtletní revue *Fotografie* a občasník *Dobré světlo*; na Slovensku pak měsíčník *Výtvarníctvo, fotografia, film*. Věřím, že právě první ze jmenovaných periodik bylo minimálně do masovějšího rozšíření internetu, tzn. do druhé poloviny 90. let, nejzákladnějším a nejvyhledávanějším zdrojem informací o aktuálním dění v oblasti amatérské fotografie.

Pro účely své práce porovnávám roky 1959, 1969, 1989 s rokem 2019. Detailní soupisy vyhlášených soutěží viz Přílohu.

Pro rok 2019 bylo prostřednictvím *dvouměsíčníku Československá fotografie*, který považuji za jakéhosi nepřímého následníka a pokračovatele původního *měsíčníku Československá fotografie*, vyhlášeno celkem šest fotografických soutěží se stejnou tematikou. Do soutěže jsou v současnosti přijímány pouze fotografie v elektronické podobě. Tematicky je soutěž zaměřena tak široce, že do jednotlivých kategorií je možno zaslat téměř jakékoli fotografie. Fotografie vybrané porotou jsou v časopise publikovány s tím, že oceněné snímky jsou zveřejněny ve formátu cca A5, ostatní fotografie dle výběru redakce za každou kategorii na cca čtyřech stranách A4 v počtu šesti až osmi fotografií na stránku. V ročníku 2019 už není výběr publikovaných fotografií nijak komentován.

Původní měsíčník *Československá fotografie* ukončil svoji činnost po roce 2008. Souběžně s ním vycházel od roku 1997 časopis *Photo Life*, jehož vydavatel a redaktor Jan Karbusický posléze založil v roce 2010 časopis pod názvem *Československá fotografie* s podtitulem *Národní magazín českých a slovenských fotografů* a vydávala ho společnost Photo Life. První číslo bylo vydáno 5. října 2010. Časopis si kladl za cíl prezentovat české a slovenské fotografy, kteří dosahovali svou prací špičkových výsledků, měl hledat nové talenty a motivovat je k dalšímu vývoji jejich tvorby, současně se chtěl obracet do minulosti a prezentovat fotografy, kteří vstoupili nesmazatelně do historie fotografie, i když se na ně často trochu zapomínalo. Svou jednoduchou, ale současně moderní grafickou úpravou chtěl upoutat pozornost fotografů všech generací, protože svěžím způsobem prezentovaná historie měla být přístupnější pro mladou generaci, stejně jako srozumitelně podávané informace o technice a moderních pracovních postupech měly umožnit i starší generaci držet krok s dnešní uspěchanou a přetechnizovanou dobou. Původní redakční rada sestávala z těchto osobností:

František Dostál – fotograf humoru a života, publicista
Jan Karbusický – profesionální fotograf, publicista, lektor
Mgr. Martina Kociánová – historička, operní pěvkyně, moderátorka

PhDr. Věra Matějů – publicistka, kurátorka, předsedkyně Svazu českých fotografů
Peter Nagy – fotograf, zpěvák, hudebník
Jaroslav Svěcený – houslový virtuóz, popularizátor vážné hudby
Jan Šibík – profesionální fotoreportér týdeníku Reflex
Václav Šilha – profesionální wildlife fotograf, publicista
Jan Tříska – herec (Kalifornie, USA)
Robert Vano – profesionální umělecký a módní fotograf
Prof. Mgr. Miroslav Vojtěchovský – profesionální fotograf, lektor, publicista

V roce 2019 stála za obsahem časopisu redakční rada v tomto složení: František Dostál, Jan Karbusický, Jitka Kasalová, Stephanie Spur, Mgr. Martina Kociánová, PhDr. Věra Matějů, Jaroslav Svěcený a Petr Souček.

Jak je z propozic vyhlašovaných soutěží a přehlídek zřejmé, pořadatelé a vyhlašovatelé domácích akcí vesměs vybírali témata tak, aby mohly být přihlášené fotografie, pokud budou mít odpovídající kvalitu, použity k propagaci. To bylo mnohdy zřejmé už z názvu fotografické soutěže. Fotografie pak vyhlašovatelé mnohdy využívali k propagaci organizátora (většinou to byla státní organizace, případně obce a města) a v širším, přeneseném slova smyslu i k propagaci politického zřízení. To bylo hodně zásadní v 50. a 60. letech. Postupně to ustupovalo do pozadí a na konci 80. let 20. století už toto hledisko nebylo tak silné.

V 90. letech 20. století došlo v rámci České republiky k ukončení práce centrálně řízených kulturních středisek a periodika jako Československá fotografie a revue Fotografie ukončila svou činnost. Jejich publikační roli převzala jiná periodika, ta ale nikdy nedosáhla takového nákladu ani šíře společenského dopadu. Vzdělávání amatérských fotografů v té době ztratilo i pevnou strukturu a redakční práce nástupnických periodik se přestala zaměřovat na informace o fotografických trendech a historii a přestala se pokoušet vzdělávat širokou veřejnost, zprostředkovávat setkávání fotografů na výstavách, přehlídkách a soutěžích, tak aby bylo možno očekávat vznik jakési „umělecké, dokumentární a sociální“ nadstavby fotografie, a zaměřila se především na technickou stránku fotografické práce a reklamu na nové technologie. V současných časopisech, které je možno zakoupit v „trafice“, kde bylo možné v minulosti dostat Československou fotografii a revue Fotografie, se prakticky o fotografických soutěžích nic nového nedozvíte. V nástupnické Československé fotografii sice soutěž vyhlašují, ale o oceněných (tzn. publikovaných) fotografiích se nedozvíte, čím porotu oslovily a proč jsou tedy „výjimečné“. Hlavním zdrojem pro získávání informací se tak stává internet a hlavně sociální sítě. Nicméně podmínka, že fotograf posílá do soutěže práce nové, neprověřené na výstavě, v jiné soutěži nebo publikací na sociálních sítích, se opravdu skoro nikde nevyskytuje.

Tak jsem se obloukem znovu dostal k tomu, co mne zaujalo na začátku. Soutěž, ve které vyhlašovatelé chtějí po autorech, aby splnili jen jednu jedinou podmínku, a to aby jejich předložené práce byly aktuální, nové, *premiérové*, tzn. nikde nevystavené a nepublikované, je výjimečná.

Fotografická soutěž Premiéra, ročník 1989

Titulní stránka katalogu Premiéra 1989.

Při 30. výročí fotografické soutěže Premiéra jsem požádal pracovnici oboru foto a výtvarno Centra uměleckých aktivit v Hradci Králové Janu Neugebauerovou o informaci, kdo byl v pozadí prvního ročníku fotografické soutěže Premiéra. Celkem očekávaně padlo jméno Mgr. Jarmily Šlaisové. Oslovil jsem ji proto s několika otázkami, abych se dozvěděl něco více o historickém pozadí prvního ročníku fotografické soutěže pořádaného v roce 1989.

Rozhovor s paní Jarmilou Šlaisovou

Jak vzpomínáte na rok 1989? Neptám se jen kvůli tomu, že v roce 1989 byl vyhlášen 1. ročník fotografické soutěže Premiéra.

Pro nás byl rok 1989 hlavně Rokem fotografie, celostátně vyhlášený k poctě 150. výročí oznámení objevu fotografie. Ve všech okresech a krajích to bylo pracovně důležité téma. Na celém území republiky, v Čechách, na Moravě i na Slovensku byla snaha popasovat se s tímto výročím co nejdůstojněji. V pražském Mánesu byla koncem léta uspořádána jedna z nejvýznamnějších akcí, výstava se širokým mezinárodním zastoupením nazvaná Co je fotografie.

Ve Východočeském kraji i v Hradci Králové byly stěžejní fotografické akce, semináře, soutěže a výstavy soustředěny převážně do měsíce října, který byl v návaznosti na celostátní akci vyhlášen Měsícem fotografie. Krajské kulturní středisko (KKS) v Hradci Králové ve spolupráci s Okresními kulturními středisky (OKS) v Hradci Králové a Svitavách vyhlásily 1. ročník fotosoutěže Premiéra ve snaze soustředit snímky dosud nevystavené a nepublikované. Cílem bylo aktivizovat stávající fotografy regionu a získat pro obor nové tváře. K oslavám Roku fotografie se spojily jak kulturní organizace, tak i velké množství fotoklubů, přidaly se samozřejmě i výstavní síně, firmy a podniky, vyrábějící nebo prodávající fotomateriály nebo suroviny s výrobou související.

Samozřejmě jsme všichni i v tom „kulturním shonu“ postupně registrovali i zintenzivnění „společenského pohybu“. V regionech byl zatím relativní klid, ale z Prahy se k nám již v lednu dostávaly zprávy o studentských demonstracích, „Husákových lázních“ i Palachově týdnu. Na začátku léta pronikla na veřejnost zpráva o petici Několik vět, o které informovalo jen vysílání rádia Svobodná Evropa. Podepsalo ji postupně několik stovek významných kulturních osobností. V ní byl vysloven požadavek na propuštění politických vězňů, garanci základních lidských práv a svobod, zrušení cenzury a lepší péči o životní prostředí. V souvislosti s ní byla v srpnu v OKS v Hradci Králové aktuálně svolána pracovní porada, kde jsme vedením byli vyzváni, abychom se vyslovili proti textu petice. Byli jsme v obecné rovině poučeni o „škodlivosti“ textu zaměřeného údajně proti směřování politiky našeho socialistického zřízení i škodlivosti akcí, které se na podporu petice konaly převážně v Praze. Někdo z přítomných se vyslovil, že nemůžeme podepsat odsouzení petice, jejíž text přece nikdo z nás nemohl číst, a požádal vedení, aby nás s obsahem seznámilo. Porada byla ihned ukončena. Nicméně druhý den se objevila v hradeckém deníku Pochodeň zpráva, že pracovníci okresního kulturního střediska odsuzují petici Několik vět. Uvedena byla bez podpisu, tedy jakoby za nás všechny.

V průběhu roku 1989 bylo kromě připomenutí Roku fotografie nutné zajistit i akce připravené v ostatních oborech amatérské tvorby. V té době jsem měla v OKS v péči nejen amatérskou fotografii, ale i oblast výtvarného umění a amatérský film. Ze stěžejních velkých akcí byly realizovány velké výstavy – mladých výtvarníků Mladá tvorba v Městské výstavní síni v Hradci Králové, dnes budova biskupství, a tradiční Okresní výstava výtvarných prací v Kulturním středisku ČSD na hradeckém hlavním nádraží. Zde bylo každoročně vystaveno na 100–150 obrazů všech technik a žánrů amatérských výtvarníků našeho okresu, každoročně ji navštívilo na 3 000 diváků. Vzhledem k tomu, že výstava byla výběrová, měla i dobrou úroveň.

Pro prezentaci a rozvoj fotografického hnutí byly důležité výstavní prostory, v Hradci Králové jsme je naštěstí měli. Nezastupitelná byla od počátku 80. let výstavní síň Foma na Leninově třídě v Hradci Králové, provozovaná n. p. Fotochema Hradec Králové. Tento prostor jsme měli v OKS po většinu roku k dispozici, časem se spolupráce s Fotochemou prohloubila, po řadu let jsme připravovali dramaturgické plány. Za téměř dvacet let její existence jsme v hradecké výstavní síni přivítali mnoho zajímavých fotografických osobností. A je pravda, že

na fotografické výstavy se v Hradci Králové chodilo. Výstavní síň Foma ukončila činnost před koncem roku 2008.

V oblasti amatérského filmu se uskutečnila postupová okresní přehlídka pořádaná tradičně na zámku v Chlumci nad Cidlinou pro filmové amatéry okresů Hradec Králové, Pardubice a Chrudim. Oceněné snímky postupovaly do krajského kola celostátní soutěže Festival amatérských filmů (FAF). Ten se od počátku 80. let konal pod záštitou Ústavu pro kulturně výchovnou činnost (ÚKVČ) Praha vždy v červnu v Hradci Králové a na jeho přípravě a zajištění jsme se z OKS a KKS podíleli. Současně jsme v OKS v průběhu roku připravovali další celostátní festival filmů natočených dětmi, nebo dospělými o dětech. Od roku 1979 se tato soutěž amatérských filmů O dětech, s dětmi a pro děti konala v Hradci Králové jako bienále. A v roce 1989 se 17.–19. listopadu se uskutečnil pátý, bohužel, poslední ročník. Příprava soutěže byla poměrně náročná, filmy se tehdy točily na formáty 16 mm nebo ještě i 8 mm a Super 8 mm. Každý snímek byl originál, příprava projekční techniky, samotného festivalu i vracení filmů bylo náročné a zabralo nám velké množství času. Jak datum napovídá, v okamžicích, kdy v Praze „šly dějiny", my s autory a porotou seděli na projekci soutěžních filmů ve studiu PH v hradeckém Adalbertinu. Pražští členové poroty, kteří tušili, že se v Praze k něčemu schyluje, odbíhali v pátek v průběhu večera do kanceláře v patře budovy a snažili se získat informace, jak pochod studentů, vypravený z Albertova k uctění památky Jana Opletala a studentů zavražděných gestapem v roce 1939, probíhá. Pravda je, že v ten den rozhlas ani televize příliš informací nepřinášely a mobily nebyly. Informace přinášela pozdě v noci opět jen Svobodná Evropa. Ale po víkendu nastaly politicky rušné dny i v Hradci Králové.

Z jakého důvodu jste se tehdy rozhodli soutěž vyhlásit? Inspirovali jste se něčím? Byly vyhlašovány i jiné podobné soutěže v oblasti východních Čech? Vzpomínáte si na nějaké? Počítali jste s tím, že bude soutěž aktuální i v roce 2019?

Samozřejmě jsme při koncipování propozic soutěže Premiéra předpokládali, plánovali a věřili, že bude mít i další ročníky, každoročně, nebo aspoň jako bienále. Za vyhlášením nové fotosoutěže byla snaha podpořit autorskou tvorbu a nejlepší premiérové fotografie prezentovat na výstavách. Chtěli jsme „aktivizovat" a motivovat k fotografování stávající autory, ale hlavně přilákat nové, mladé a dát jim možnost prezentace na výstavách. Záměrem bylo navázat a obnovit tradici přeloučské mezinárodní soutěže Premfoto, která ve své době patřila mezi nejprestižnější soutěže, celostátně i mezinárodně. Již do prvního ročníku bylo přihlášeno na sto soutěžních snímků. Soutěž byla obesílána nejen domácími autory, ale ve velké míře i autory ze zahraničí. Při 15. ročníku soutěže Premfoto se v soutěži sešlo 3 700 fotografií autorů z dvaceti zemí.[3] Na základě silných politických tlaků, které byly průvodním jevem celých 70. let, to byl ročník poslední. Soutěž byla bez náhrady zrušena a v Přelouči ji již

[3] Podle oficiálních údajů pořadatele se v roce 1973 účastnili 15. ročníku soutěže autoři z dvaceti zemí s 3 773 fotografiemi a výstava 200 vybraných a oceněných fotografií trvala čtyři týdny.

nikdy neobnovili.[4] O soutěži Premfoto jsem měla informace od jejího začátku. I když zpočátku jsem ji ještě jako „událost“ příliš nevnímala. Ale doma se o ní mluvilo. Rodina mého otce pocházela z Přelouče, jeho sestra, moje teta, Vlastimila Syrovcová ve městě pracovala jako fotografka ve fotoateliéru. Na soutěži se – údajně – podílela od prvního ročníku. V roce 1970 se výstava 200 vybraných fotografií konala od 1. do 24. května. V průběhu výstavy teta navštívila kadeřnický salon. Zpět na výstavu se odtud již nevrátila. Zemřela 11. května ve věku 48 roků. Premfoto se jí stalo osudným. Fotosoutěž Premiéra vznikla po mnoha letech i k připomenutí její památky.

Odhadovat v roce 1989, kolik ročníků se podaří realizovat, o tom jsme určitě ani nepřemýšleli. Společenský pohyb se tehdy dal přirovnat k „tekutým pískům“ a před námi byl Rok fotografie. Bylo nutné postupovat systematicky od přípravy jedné akce ke druhé, aby se podařilo trochu větší projekt směřovaný k připomenutí 150. výročí fotografie důstojně realizovat.

Chtěli jsme, aby akce připravené ve východních Čechách patřily mezi nejlepší. Mezi pracovníky OKS a KKS byla celorepublikově docela zdravá soutěživost a rádi jsme předvedli kolegům z ostatních okresů a krajů, co se podařilo v rámci výročí pro veřejnost i odborníky přichystat.

Dokážete porovnat podmínky pro pořádání podobné soutěže v roce 1989 a v roce 2019?

Porovnávat podmínky pro oblast zájmové umělecké činnosti, dnes neprofesionálního umění, tehdy a dnes je velmi nesnadné. Nelze srovnávat nesrovnatelné. Tehdy i v současnosti byla řada pozitiv i negativ.

V okresním kulturním středisku jsem pracovala od ledna 1972, 1. dubna jsem z úseku vzdělávání byla „převelena“ na pozici odborné pracovnice pro foto, film a výtvarnictví. Po kolegovi jsem převzala velký stůl, šest zásuvek a jedny téměř prázdné desky s nápisem Okresní soutěž amatérských filmů, Sokolovna Klamoš, termín 7. dubna 1972. To, že jsem netušila, kde Klamoš je, byl nejmenší problém.

Ale naštěstí byla v Hradci Králové silná enkláva amatérských filmařů, fotografů i výtvarníků. Když bylo třeba, přišli, poradili, pomohli. Tehdy fotografové dali tip na lektora semináře, fotografa Tarase Kuščynského. Seminář to byl zdařilý, malý sál Adalbertina pro 120 osob byl před zahájením setkání naprosto zaplněný, po chodbě přicházely další zástupy fotografů. Na semináři řada potlesků pro přednášejícího „na otevřené“ scéně. Až o něco později, když jsem se v oborech začala více orientovat, jsem se dozvěděla, že Taras byl celorepublikově na „na

[4] Podle zápisu z jednání rady MěNV Přelouč byly hlavním důvodem ukončení soutěže Premfoto Přelouč, ale nikoli jediným, peníze. Dle dokumentu SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1972, kn. 14, nestr., se podle předsedy KK ROH Pokorného předpokládaly náklady na Premfoto v příštím roce 141 000 Kčs. Ve stejném zápise se zmiňuje zájem blízkých Pardubic na pořádání dalších ročníků soutěže Premfoto. Ještě v polovině roku 1974 byla na stole vedení města Přelouč myšlenka fotosoutěž Premfoto Přelouč oživit. SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1974, kn. 16, nestr.

indexu“. Tak si mě, mí milí fotografové, hned zpočátku vyzkoušeli. Naštěstí vše prošlo, byly tehdy na sekretariátech jiné problémy k řešení. Podobných osobností, které nebyly režimem příliš oblíbené, se v Hradci Králové vystřídala pěkná řada. Samozřejmě jsme připravovali i výstavy, jedna z prvních ve foyer kina Centrál byla i výstava fotografií Bohdana Holomíčka. To jsme se s kolegou výtvarníkem sázeli, zda to také projde „bez ztráty kytičky“. Naštěstí ano. A to se o Hradci tradovalo, že je ideologickou laboratoří ÚV KSČ.

První fotosoutěží, kterou jsme v 70. letech ve spolupráci s okresním poradním sborem vyhlásili, bylo Hradecko očima fotografů. Uskutečnilo se několik ročníků. Byla zaměřena lokálně, určena pro fotografy hradeckého okresu nebo pro ty, kdo v našem okrese fotili.

Tehdy v každém okresním městě působilo několik fotoklubů, pokud se nemýlím, běžely už i mapové okruhy. Konala se okresní a krajská kola celostátní postupové soutěže AMFO. Snahou bylo shromáždit fotografie autorů ve všech okresech, vybrané snímky postoupily do krajských kol a republikový výběr nejlepších snímků pak představilo celostátní AMFO. Byl tak pravidelný přehled, na jaké úrovni u nás fotografie je, kam tvorba směřuje. U nás po roce 1989 AMFO nahradila „nepostupová“ celostátní soutěž s možností přímého obesílání. Gratuluji kolegům na Slovensku, že si tradici postupové soutěže AMFO udrželi až do současných dní. Doba 70. let byla složitá, trochu pošmourná, možná i v celkové náladě společnosti „zapšklá“.

Na základě dlouholeté zkušenosti musím ale konstatovat, že podpora zájmové umělecké činnosti ze strany našeho zřizovatele, Okresního národního výboru v Hradci Králové, byla tehdy docela dobrá. Většinou jsme v OKS pro naplánované akce měli peníze, nebyly to sice žádné horentní částky, ale pro aktivní práci v jednotlivých oborech byly většinou dostatečné. Samozřejmě za cenu, že soutěže nebo výstavy byly pořádány u příležitosti aktuálního politického výročí. A že jich tehdy bylo. Těch výročí. Ne vždy vše prošlo úplně bez problému, často jsme museli na Okresním národním výboru (ONV) nebo Okresním výboru KSČ obhajovat, vysvětlovat. Ale na úřadech a sekretariátech amatérská kultura příliš nikoho nezajímala. Samozřejmě „ochrannou známkou“ každé připravované akce, aby se uskutečnila pokud možno bez dalšího „dohledu“, bylo „logo“ aktuálně slavené politické akce. Muselo být uvedeno vždy zřetelně a na první straně informačního materiálu, pozvánky a propozic. Ale pak už byl většinou klid a mohli jsme postupovat, jak jsme měli v plánu. Každá doba si žádá svoje. Dnes je často na pozvánkách více vyjmenovaných sponzorů, přispěvatelů, dárců etc. než textu o akci. A stejně jako tehdy, není radno někoho opomenout.

Významnou podporou pro rozvoj činnosti fotografů a výtvarníků byla možnost prezentace tvorby na výstavách. Pro fotografii byla od 80. let nejdůležitější výstavní síň Foma na Leninově třídě v Hradci Králové, provozovaná n. p. Fotochema Hradec Králové. V OKS a později i v Impulsu jsme připravovali dramaturgické plány, mohli jsme tak z velké části ovlivnit výběr kvalitních autorů. Za téměř 20 let existence jsme v hradecké výstavní síni představili mnoho zajímavých fotografických osobností. A na výstavy do Fomy se chodilo. Výstavní síň ukončila činnost před koncem roku 2008.

V rámci Roku fotografie jsme mimo výstavu vybraných fotografií 1. ročníku fotosoutěže Premiéra v Městské výstavní síni v Hradci Králové připravili také výstavu inscenované fotografie, tehdy pod názvem Vize. V ní se sdružila skupina fotografů, absolventů a studentů katedry fotografie FAMU, kteří studovali u Jána Šmoka. Byla to skupina mladých, většinou slovenských fotografů, kteří později vešli ve známost jako slovenská nová vlna.[5] S kolegy Marií Vrbeckou, metodičkou KKS, a kolegou výtvarníkem Mario Alfierim z OKS jsme si výstavu prohlédli v Brně a rozhodli jsme se ji do Hradce Králové převzít. Přivezli jsme na doplnění ještě několik snímků fotografů z Prahy.

Byli jsme způsobem fotografického vidění členů skupiny naprosto nadšeni a věřili jsme, že jejich inscenované fotografie budou pro fotografickou veřejnost něco nového, ojedinělého. Než jsme mohli výstavu začít instalovat, doneslo se k tehdejšímu tajemníkovi Krajského výboru KSČ několik informací o připravované výstavě z našeho rozhovoru v autě při cestě z Prahy. Během dvou dnů nastal „obrovský kolotoč". Všechny snímky byly podrobeny „papalášské cenzuře" a asi třetina fotografií byla uzamčena do trezoru, nesměli jsme je vzít ani na připravený seminář k výstavě. Některé snímky byly označeny jako „pornografie", myslím, že se jednalo o snímky z cyklu Hra na čtvrtého. Když jsme se s kolegyní ozvaly, že výstavu přebíráme z Domu umění v Brně, kde byla bez problémů vystavena, bylo nám sděleno, že na šíření pornografie existují paragrafy a ať si obě dáváme pozor. Nepomohl nikdo. Výstava byla nainstalována v omezeném rozsahu. V koutě na jednom z panelů jsme umístili malou cedulku se sdělením, že chybějící fotografie, které byly v Brně vystaveny, jsou k vidění pouze v trezoru KKS. Ale to způsobilo další bouři. Informaci jsme „pokorně" sundali, aby ostatní akce Měsíce fotografie proběhly bez dalších problémů. To byl začátek října. Ještě několikrát jsme byly předvolány „k vysvětlení", jak jsme mohly takové pohoršující snímky vůbec přivézt, a vypadalo to pro obě na „kárný" trest. Naštěstí listopad přišel včas. V jednom z kulturních časopisů byl v těch dnech zveřejněn text Vladimíra Remeše s názvem Inscenovaná fotografie. Několik snímků, které skončily v Hradci v trezoru, bylo u článku otištěno. Doufám jen, že veškerá dokumentace o činnosti OKS i KKS zůstala pro historii zachována a materiály a fotografie k jednotlivým akcím jsou uloženy v příslušných archivech.

Na závěr bych Vás chtěl požádat o zmínku o Krajském kulturním středisku Hradec Králové, respektive o Okresním kulturním středisku Hradec Králové. Jaká to byla tehdy organizace a co měla za úkoly? Dále by mne zajímalo, jak a kdy se tato organizace transformovala na Impuls Hradec Králové.

[5] Slovenská nová vlna je pojem zahrnující několik slovenských fotografů, kteří začátkem 80. let přišli do Prahy a studovali FAMU. Svou hravou imaginativní tvorbou v první polovině 80. let nabourali zaběhlý pohled na tehdejší fotografii. Byli to Jano Pavlík, Rudo Prekop, Vasil Stanko, Tono Stano, Martin Štrba, Miro Švolík, Kamil Varga a Peter Župník. Věnují se inscenované fotografii, akcentované erotice, potlačují vnější realitu a zviditelňují realitu vnitřní, jsou ironičtí vůči světu i vůči sami sobě a nechávají se ovlivňovat surrealismem, dadaismem a poetismem. Miro Švolík je proslulý svými promyšlenými stínovými konturami, montážemi a koláženi mimo jiné i s jemným erotickým nádechem. Rudo Prekop se zajímá o symboliku zátiší z nalezených předmětů a velmi pečlivě připravenou kompozicí. V jeho pracích je čitelná postmoderní estetika.

Okresní kulturní střediska vznikla na začátku 70. let jako nástupnické organizace domů kultury a umění, před nimi osvětových středisek. Okresní kulturní střediska byla zřízena ze zákona v každém okrese. Měla stanovenu jednotnou strukturu, v každém bylo pro určité zaměření činnosti ustanoveno příslušné oddělení – vzdělávání, masově politické práce, kam spadal i pracovník pro sbory pro občanské záležitosti, názorné agitace, zájmové umělecké činnosti. V OKS v Hradci Králové bylo kolem 20–25 zaměstnanců. Do oddělení vzdělávání byl později začleněn i pracovník pro Systém Mládež a kultura. Ve většině OKS měli svého výtvarníka, řidiče, ekonomku, pokladní – ti spadali do organizačního oddělení. Ve vedení byl ředitel jmenovaný ONV a měl svého náměstka a každé oddělení vedoucího. Struktura krajských kulturních středisek byla obdobná.

Zřizovatelem okresního kulturního střediska byl příslušný okresní národní výbor, který poskytoval finanční prostředky na činnost, garantem činnosti byl odbor kultury ONV. Krajský národní výbor zřizoval v každém kraji krajské kulturní středisko. KKS a OKS byla zřizovatelům za činnost zodpovědná.

Ministerstvo kultury zřizovalo Ústav pro kulturně výchovnou činnost (ÚKVČ).

ÚKVČ metodicky působil a spolupracoval po odborné stránce s krajskými kulturními středisky a ta měla v metodické péči všechna okresní kulturní střediska ve svém kraji. Jednalo se tedy o jakousi formu dvojího řízení – po linii zřizovatelů a po linii metodického vedení. Systém byl tímto způsobem proorganizovaný a tím byla celoplošně „pokryta“ péče o amatérskou kulturu a vzdělávání. Na jaké úrovni byla činnost na jednotlivých OKS a KKS, vždy záleželo na personálním obsazení.

Na konci roku 1989, když se společensko-politická situace začala měnit, začaly se od pracovníků těchto kulturních zařízení ozývat názory, že nechtějí být dále řízeni, že si budou kulturu dělat sami, že vše bude řídit občanská společnost. Jen mnozí nedomysleli, že jsou na činnost nutné i peníze. Na řadě shromáždění pracovníků těchto zařízení docházelo k ostrým výměnám názorů. Ve výsledku se stalo to, že všechna okresní a krajská kulturní střediska byla v Čechách a na Moravě bez náhrady zrušena. Bohužel se o to mnohdy postarali jejich vlastní pracovníci. V Hradci Králové se podařilo díky novému vedení ONV zachovat z bývalé OKS a KKS úseky, které se nadále staraly o rozvoj zájmové umělecké činnosti v okrese a kraji. Přerod to byl docela rychlý, zůstali jsme v celém regionu sami. Ale soutěže, přehlídky, výstavy, semináře, o ty byl zájem i nadále. Vytvořit nový fungující systém pro podporu amatérské kultury bylo velice obtížné a nikdy to už „systém“ nebude. V každém kraji je péče o kulturu nastavena dle místních podmínek a zájmu zřizovatele. V tom opět můžeme závidět kolegům na Slovensku, kde si síť okresních a krajských kulturních středisek zachovali,

V Hradci Králové bylo zřízeno Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, jeho zřizovatelem zůstal i nadále okresní národní výbor. V roce 2000 po zrušení okresních úřadů převzal činnost Impulsu krajský úřad, a tak činnost v našem regionu zůstala, i přes některé nepříliš zdařilé změny, zachována.

Logo fotosoutěže Premfoto Přelouč, 1962, autor Jiří Lacina, akademický malíř a grafik z Pardubic.

Premfoto Přelouč

Přiznám se, že o fotografické soutěži Premfoto Přelouč jsem měl ze svého fotografického života nějaké povědomí. Dalo by se říct, že Premfoto bylo pro mne záhadnou, možná až trochu mystickou minulostí. Proto jsem začal shromažďovat o této akci dostupné informace s velkým očekáváním.

Jaroslav Bulušek (1927–2012)

Pod tímto jménem se skrývá nepřehlédnutelný fenomén nedávné minulosti. Neúnavný organizátor a motor fotografického dění v regionu východních Čech. Bezedný zdroj nápadů a skvělý motivátor a organizátor. Z jeho popudu vznikla fotografická soutěž Premfoto Přelouč, Fotografia Academica a ikonická „Okresní soutěž“. Mnoho významných fotografů střední Evropy v 70.–80. letech minulého století prošlo fotografickými soutěžemi, které

inicioval. Mnozí z nich se stali jeho přáteli, některé mimoděk nasměroval k profesionální kariéře, těm dalším ukázal fotografii jako celoživotní koníček.

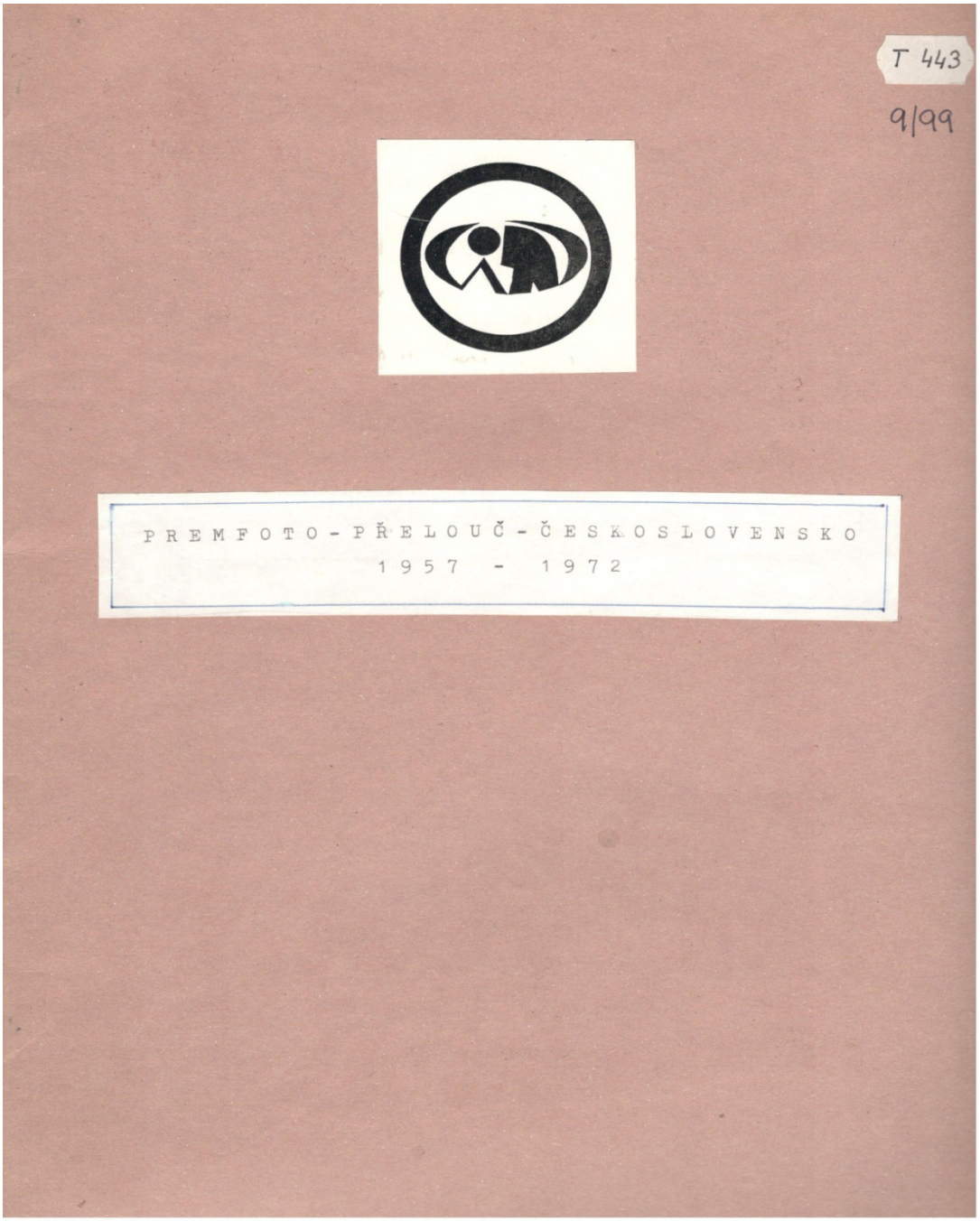

Rukopis vzpomínek na historii fotografické soutěže Premfoto Přelouč, autor Jaroslav Bulušek, 1977, uložený v Městském muzeu v Přelouči, inv. č. T443.

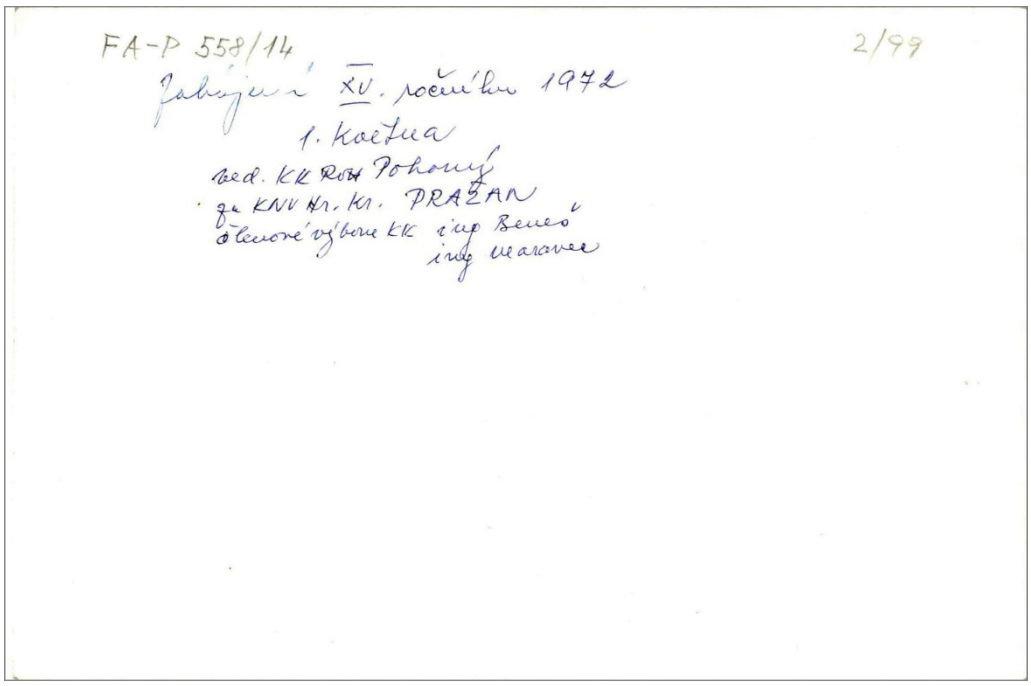

Zahájení výstavy 15. ročníku Premfoto Přelouč 1972, pan Jaroslav Bulušek uprostřed, Městské muzeum v Přelouči, inv. č. FA-P 558/14.

V roce 1977 dal Jaroslav Bulušek do úschovy Haně Budské opis zprávy s názvem „Premfoto – Přelouč – Československo“. V běžných kancelářských deskách, které obsahovaly dvacet listů hustě popsaného průklepového papíru. V nich byla sepsána úplná historie fotografické soutěže Premfoto. K deskám byl přisvorkovaný ručně psaný lísteček: „*Hanko, někam si to založ, kdyby mě něco přejelo, abys věděla, jak to vlastně tenkrát bylo… Ahoj Jarda…*“[6]

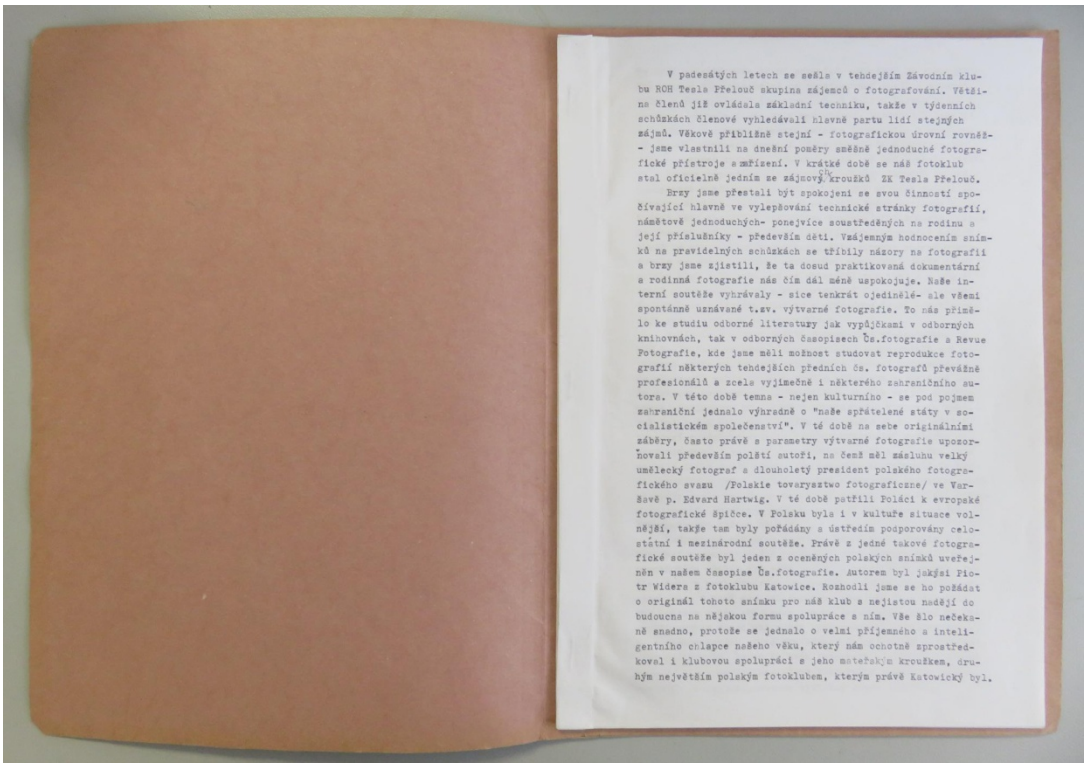

V padesátých letech se sešla v tehdejším Závodním klubu ROH Tesla Přelouč skupina zájemců o fotografování. Většina členů již ovládala základní techniku, takže v týdenních schůzkách členové vyhledávali hlavně partu lidí stejných zájmů. Věkově přibližně stejní - fotografickou úrovní rovněž - jsme vlastnili na dnešní poměry směšně jednoduché fotografické přístroje s omezení. V krátké době se náš fotoklub stal oficielně jedním ze zájmových kroužků ZK Tesla Přelouč.

Brzy jsme přestali být spokojeni se svou činností spočívající hlavně ve vylepšování technické stránky fotografií, námětově jednoduchých- ponejvíce soustředěných na rodinu a její příslušníky - především děti. Vzájemným hodnocením snímků na pravidelných schůzkách se třídily názory na fotografii a brzy jsme zjistili, že ta dosud praktikovaná dokumentární a rodinná fotografie nás čím dál méně uspokojuje. Naše interní soutěže vyhrávaly - sice tenkrát ojedinělé- ale všemi spontánně uznávané t.zv. výtvarné fotografie. To nás přimělo ke studiu odborné literatury jak vypůjčkami v odborných knihovnách, tak v odborných časopisech Čs.fotografie a Revue Fotografie, kde jsme měli možnost studovat reprodukce fotografií některých tehdejších předních čs. fotografů převážně profesionálů a zcela výjimečně i některého zahraničního autora. V této době temna - nejen kulturního - se pod pojmem zahraniční jednalo výhradně o "naše spřátelené státy v socialistickém společenství". V té době na sebe originálními záběry, často právě s parametry výtvarné fotografie upozorňovali především polští autoři, na čemž měl zásluhu velký umělecký fotograf a dlouholetý president polského fotografického svazu /Polskie towarzystwo fotograficzne/ ve Varšavě p. Edvard Hartwig. V té době patřili Poláci k evropské fotografické špičce. V Polsku byla i v kultuře situace volnější, takže tam byly pořádány a ústředím podporovány celostátní i mezinárodní soutěže. Právě z jedné takové fotografické soutěže byl jeden z oceněných polských snímků uveřejněn v našem časopise Čs.fotografie. Autorem byl jakýsi Piotr Widera z fotoklubu Katowice. Rozhodli jsme se ho požádat o originál tohoto snímku pro náš klub s nejistou nadějí do budoucna na nějakou formu spolupráce s ním. Vše šlo nečekaně snadno, protože se jednalo o velmi příjemného a inteligentního chlapce našeho věku, který nám ochotně zprostředkoval i klubovou spolupráci s jeho mateřským kroužkem, druhým největším polským fotoklubem, kterým právě Katowický byl.

Rukopis vzpomínek na historii fotografické soutěže Premfoto Přelouč, autor Jaroslav Bulušek, 1977, uložený v Městském muzeu v Přelouči, inv. č. T443.

Hana Budská, to je další jméno osobnosti určující směřování amatérské scény Pardubického regionu minimálně dvě desetiletí. Od poloviny 60. do začátku 90. let se paní Hana aktivně podílela na akcích iniciovaných Jaroslavem Buluškem – Premfoto Přelouč, Fotografia Academica (od roku 1969) a v neposlední řadě i „Okresní soutěž“, která byla organizována do konce 80. let.[7]

[6] Stanislav Voksa, *Příběhy fotografů z Pardubicka*, Pardubice 2007, s. 58.

[7] Stanislav Voksa, *Příběhy fotografů z Pardubicka*, Pardubice 2007, s. 52–54; osobní rozhovor se S. Voksou.

V roce 1999 zpracoval Jaroslav Bulušek vzpomínky na patnáct ročníků Premfota znovu. Rozšířil je i o události, které nebylo vhodné v 70. letech zdůrazňovat. Vzpomínky vydal Klub přátel Pardubicka a Společnost pro rozvoj Pardubicka jako 16. sešit vlastivědné edice AB–Zet Pardubice.

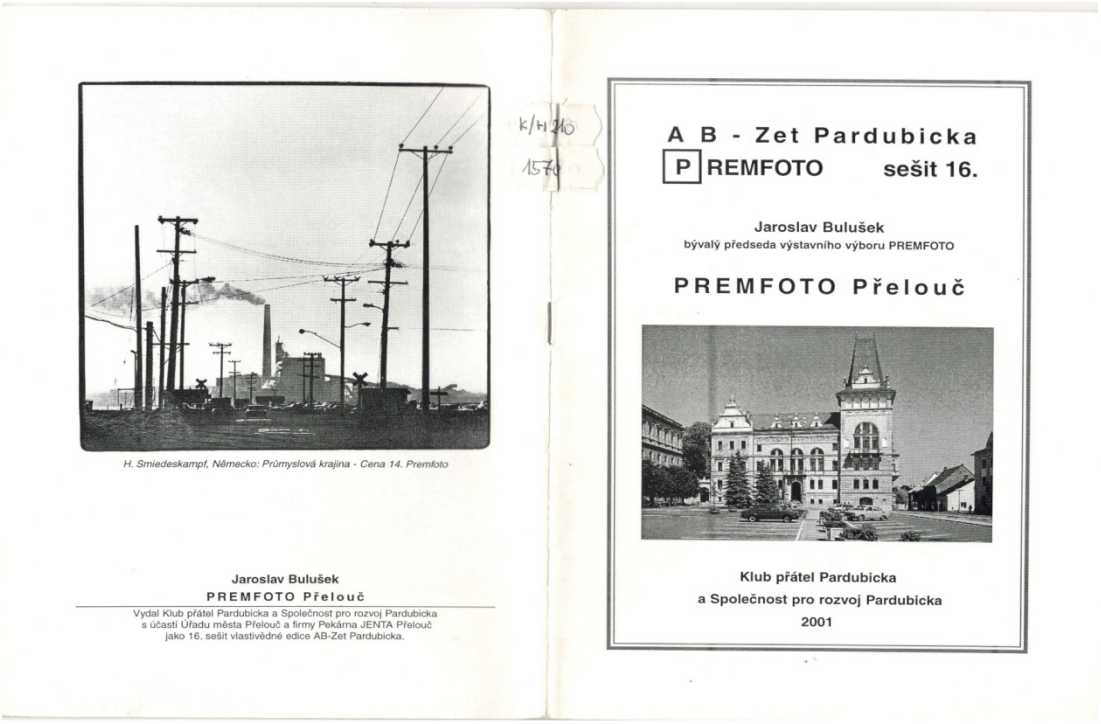

Městské muzeum v Přelouči, inv. č. K/H 210 1570.

V roce 2014, dva roky po smrti Jaroslava Buluška, začal vycházet převyprávěný příběh Premfota na stránkách regionálního časopisu *Přeloučský Rošt*. Vyšlo celkem deset pokračování v číslech 9/2014 až 9/2015. I tento text je podepsán Jaroslavem Buluškem. Obsah tohoto zpracování je v některých částech redakčně krácen.

V žádných svých vzpomínkách neopomněl Jaroslav Bulušek jmenovitě zmínit své spolupracovníky a kolegy, kteří se také významnou měrou podíleli na organizování a chodu fotografické soutěže Premfoto Přelouč.

Premfoto Přelouč, ročníky 1957–1960

Ekonomika 50. léta

Samostatný podnik Tesla Přelouč se začal v druhé polovině 50. let poměrně rychle rozrůstat. Technicky nepochybně patřil ke špičce RVHP. Od roku 1957 začal jako první v republice používat do bateriových radiopřijímačů tranzistory. Bateriový tranzistorový přijímač T58, zavedený do výroby v roce 1958, se udržel ve výrobě pět let a vyrobilo se ho 230 000 kusů. V roce 1958 měl podnik 1 644 zaměstnanců.[8]

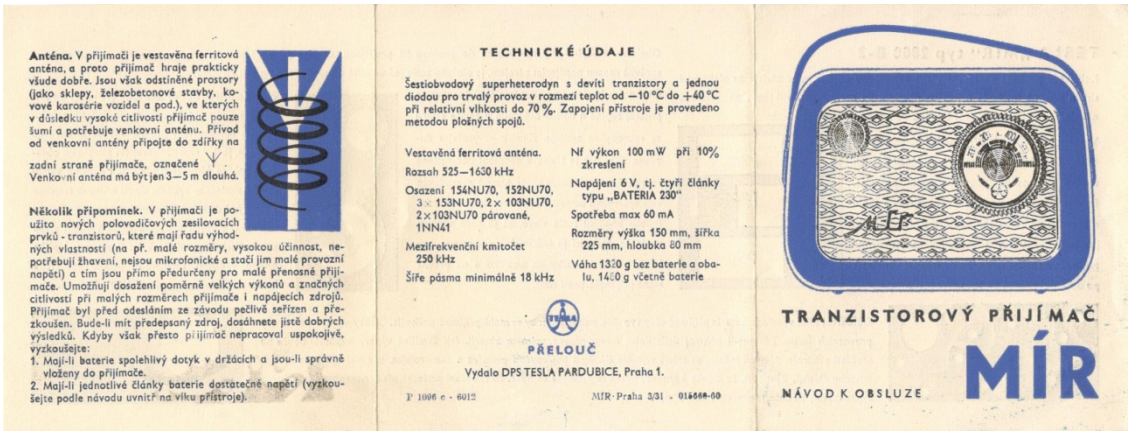

Kultura 50. léta

Kulturní život města Přelouče kolem roku 1953 upadal. Zatímco v roce 1952 se konaly až tři kulturní podniky týdně, v třiapadesátém roce pořádala kulturní podniky s výjimkou kina jen hudební škola a Závodní klub Tesla. Kulturu omezovalo i časté vypínání proudu. Prorežimní kulturní akce byly navštěvovány pouze přesvědčenými komunisty a těmi, kdo museli. Skutečnost, že se potřeby lidí a režimu míjejí, mimovolně vystihl člen rady národního výboru Jaroslav Pazdera, když prohlásil, že „… *kulturní činnost v Přelouči je dobrá, jen občanstvo se jí málo účastní*…“[9]

Na přelomu let 1958 a 1959 proběhla výstava černobílé a barevné fotografie, která se snažila založit tradici známé a z celého světa obesílané výstavy Premfoto. Tehdy se na výstavu přišlo podívat tisíc lidí. Další ročníky výstavě přinášely stále větší ohlas. Zlomový okamžik pro místní kulturu nastal počátkem roku 1960. Větší část kultury, řízená dosud z Osvětové besedy, Závodního klubu Tesla a Závodního klubu Armádního opravárenského závodu (AOZ), byla sjednocena pod jednu střechu Závodního výboru ROH Přelouč. Současně se spojením klubů přijal Závodní výbor ROH Tesla stálého pracovníka pro tento úsek.[10]

[8] Jan Tetřev – Hana Vicenová, *Dějiny města Přelouče. Díl čtvrtý. 1918–1989*, Přelouč 2007, s. 190.

[9] Tamtéž, s. 204–205.

[10] Tamtéž, s. 206.

Do těchto reálií jsou zasazeny první vzpomínky Jaroslava Buluška, coby bývalého předsedy výstavního výboru Premfoto, na tuto soutěž.

V 50. letech se sešla v tehdejším Závodním klubu ROH Tesla Přelouč skupina zájemců o fotografování. Většina členů již ovládala základní techniku, takže v *týdenních* schůzích vyhledávali hlavně partu lidí stejných zájmů. V krátké době se fotoklub stal jedním ze zájmových kroužků Závodního klubu Tesla Přelouč.

Posléze se členové dostali ke studiu odborné literatury z výpůjček v odborných knihovnách. Další zdroje vzdělávání byly odborné časopisy měsíčník Československá fotografie a revue Fotografie. Obsahem těchto periodik byly reprodukce tehdejších předních československých fotografů, převážně profesionálů, případně zahraničního autora. V 50. letech se jednalo výhradně o autory z tehdejšího socialistického tábora. Tehdy byly pro členy přeloučských fotoklubů zajímavé výtvarné fotografie polských autorů. Významným autorem byl dlouholetý prezident Polského fotografického svazu (Polskie towarysztwo fotograficzne) ve Varšavě Edward Hartwig. V Polsku byla v té době v kultuře situace volnější, takže tam byly pořádány a ústředím podporovány celostátní i mezinárodní soutěže. Prostřednictvím kontaktů v časopise Československá fotografie navázali přeloučští fotografové spolupráci s fotografy z Katovic, druhým největším polským fotoklubem. Posléze navázali coby Fotoklub Přelouč ještě spolupráci s fotoklubem z Miastku a díky tomu, že se přes polské kolegy dostali k zahraničním fotografickým časopisům, které byly v Polsku v té době běžně k dostání, začali fotografové z Přelouče posílat své fotografie na zahraniční salóny. Dvanáct fotografií přijatých do mezinárodních fotografických salónů bylo maximum. Díky všem těmto krokům uzrálo rozhodnutí uspořádat v roce 1957 celostátní fotografickou soutěž pod záštitou Závodního klubu ROH Přelouč.

Zde pak nastalo to zásadní, stanovit pravidla pro účast v soutěži. Nakonec jako základní a určující podmínkou pro přijetí fotografií do přehlídky bylo to, že až do dne poroty nebyly dosud nikde vystaveny, ani reprodukovány v žádném časopise. Tuto skutečnost měl každý autor doložit čestným prohlášením, které ke svým fotografiím přiloží. Tím se tato výstava stane každoročně premiérou vystavovaných fotografií. Autoři této koncepce věřili, že se z této výstavy stane každoroční přehlídka současné československé a posléze i světové fotografie. Druhý cíl tohoto schématu byla snaha pomoci mladým talentovaným tvůrčím fotografům prorazit bariéru vytvořenou mnohdy umělecky hodnotnými fotografiemi, jejichž hlavní váhu u poroty ovlivňují dlouhá léta až příliš známá jména autorů. Hlavním smyslem soutěže mělo být otevírat výstavu novým snímkům, nikoli shromažďovat fotografie staré několik let, mnohdy snad i desítky, putující od výstavy k výstavě. Příkladem této skutečnosti byl pro zakladatele soutěže jeden polský autor. O něm se v té době tradovalo, že za svého fotografického života vytvořil celkem šest zvláště dobrých snímků. Tyto prý byly přijaty na více než 200 mezinárodních výstav a získaly na 60 cen a zvláštních uznání. Častým vodítkem byla při výběru a oceňování fotografií na ostatních mezinárodních salónech jejich předchozí

úspěšnost, případně jejich zařazení do výstavních katalogů. V neposlední řadě jistou váhu v hodnocení porot mělo i renomé autora ve fotografickém světě.[11]

Dlouholetý porotce Premfoto Přelouč Ján Šmok, 1972, Muzeum města Přelouč, FA-P 736.

Účast v prvních ročnících soutěže:

Ročník	počet snímků	účast států	doba trvání výstavy
1. 1957	100	ČSSR	2 týdny
2. 1958	100	ČSSR – kluby, Polsko	2 týdny
3. 1959	120	ČSSR – kluby, Polsko	3 týdny
4. 1960	167	5 států – kluby	3 týdny

[11] Jaroslav Bulušek, *Premfoto – Přelouč – Československo 1957–1972*, rukopis uložený v Městském muzeu v Přelouči, inv. č. T443, nestr. (dále jen Premfoto 1957–1972).

Termínovník prvních ročníků fotografické soutěže, do sedmého včetně, měl tutéž podobu. Vernisáž výstavy byla plánována vždy před vánočními svátky. Derniéry výstav byly plánovány na poslední volný den tohoto období, Nový rok. Organizátoři vycházeli z toho, že ve sváteční době bude pro mnoho lidí přitažlivé navštívit výstavu fotografií. Hned o první výstavě konané o vánočních svátcích 1957 informoval měsíčník Československá fotografie v rubrice Ve zkratce takto: „*Na dva tisíce občanů se zájmem prohlédlo I. veřejnou výstavku fotografií členů fotografického kroužku Tesly Přelouč. Vystavené snímky byly hodnoceny a nejlepší autoři patnácti fotografií byli odměněni věcnými cenami.*“[12]

O 4. ročníku v roce 1960 vyšla v Československé fotografii už obšírnější zmínka, doplněná o reprodukce vystavených fotografií.[13] Z textu je vidět, že skutečnost se poněkud rozcházela s tím, jak na začátky soutěže Premfoto vzpomínal opakovaně J. Bulušek. Jednak se stále jednalo spíše o klubovou soutěž, do které byli účastníci zváni, a jednak premiérovost fotografií ještě nebyla tak akcentována. Výstava byla nazývána Mezinárodní výstava fotografií v Přelouči. Navíc téma pro přijímané fotografie do 4. ročníku bylo zúženo na rodinnou, dětskou a portrétní fotografii. Až propozice pro 5. ročník obsahují podmínku, že „*do soutěže jsou přijímány práce libovolného námětu, které ještě nebyly na žádné výstavě, ani zveřejněny v časopise*“. Pořadatelé dále uvedli tyto podmínky soutěže: Přijímaly se fotografie černobílé i barevné. Barevné obrazy byly hodnoceny odděleně. Ceny pro tento ročník soutěže stanovil fotografický odbor Klub kultury v Přelouči takto: pro černobílou fotografii 1 zlatá, 2 stříbrné a 3 bronzové medaile a deset čestných uznání. Pro barevnou fotografii 1 zlatá,

[12] *Československá fotografie*, 1958, č. 3.

[13] *Československá fotografie*, 1961, č. 1.

1 stříbrná a 1 bronzová a deset čestných uznání. Každý autor, jehož snímek byl přijat, obdržel katalog. Všechny snímky musely být doručeny do 1. října 1961.[14]

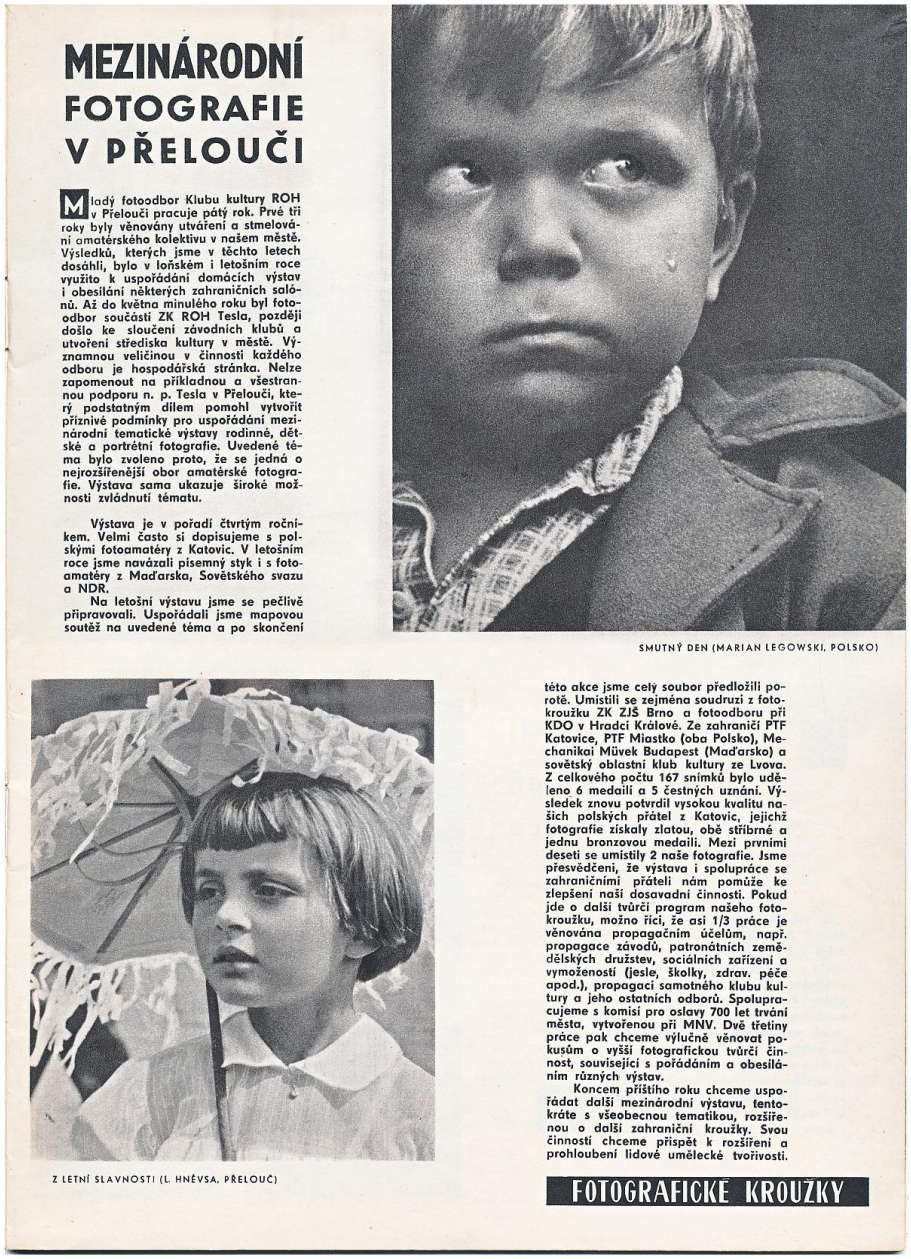

MEZINÁRODNÍ FOTOGRAFIE V PŘELOUČI

Mladý fotoodbor Klubu kultury ROH v Přelouči pracuje pátý rok. Prvé tři roky byly věnovány utváření a stmelování amatérského kolektivu v našem městě. Výsledků, kterých jsme v těchto letech dosáhli, bylo v loňském i letošním roce využito k uspořádání domácích výstav i obesílání některých zahraničních salónů. Až do května minulého roku byl fotoodbor součástí ZK ROH Tesla, později došlo ke sloučení závodních klubů a utvoření střediska kultury v městě. Významnou veličinou v činnosti každého odboru je hospodářská stránka. Nelze zapomenout na příkladnou a všestrannou podporu n. p. Tesla v Přelouči, který podstatným dílem pomohl vytvořit příznivé podmínky pro uspořádání mezinárodní tematické výstavy rodinné, dětské a portrétní fotografie. Uvedené téma bylo zvoleno proto, že se jedná o nejrozšířenější obor amatérské fotografie. Výstava sama ukazuje široké možnosti zvládnutí tématu.

Výstava je v pořadí čtvrtým ročníkem. Velmi často si dopisujeme s polskými fotoamatéry z Katovic. V letošním roce jsme navázali písemný styk i s fotoamatéry z Maďarska, Sovětského svazu a NDR.

Na letošní výstavu jsme se pečlivě připravovali. Uspořádali jsme mapovou soutěž na uvedené téma a po skončení

SMUTNÝ DEN (MARIAN LEGOWSKI, POLSKO)

Z LETNÍ SLAVNOSTI (L. HNĚVSA, PŘELOUČ)

této akce jsme celý soubor předložili porotě. Umístili se zejména soudruzi z fotokroužku ZK ZJŠ Brno a fotoodboru při KDO v Hradci Králové. Ze zahraničí PTF Katovice, PTF Miastko (oba Polsko), Mechanikai Müvek Budapest (Maďarsko) a sovětský oblastní klub kultury ze Lvova. Z celkového počtu 167 snímků bylo uděleno 6 medailí a 5 čestných uznání. Výsledek znovu potvrdil vysokou kvalitu našich polských přátel z Katovic, jejichž fotografie získaly zlatou, obě stříbrné a jednu bronzovou medaili. Mezi prvními deseti se umístily 2 naše fotografie. Jsme přesvědčeni, že výstava i spolupráce se zahraničními přáteli nám pomůže ke zlepšení naší dosavadní činnosti. Pokud jde o další tvůrčí program našeho fotokroužku, možno říci, že asi 1/3 práce je věnována propagačním účelům, např. propagace závodů, patronátních zemědělských družstev, sociálních zařízení a vymožeností (jesle, školky, zdrav. péče apod.), propagaci samotného klubu kultury a jeho ostatních odborů. Spolupracujeme s komisí pro oslavy 700 let trvání města, vytvořenou při MNV. Dvě třetiny práce pak chceme výlučně věnovat pokusům o vyšší fotografickou tvůrčí činnost, související s pořádáním a obesíláním různých výstav.

Koncem příštího roku chceme uspořádat další mezinárodní výstavu, tentokráte s všeobecnou tematikou, rozšířenou o další zahraniční kroužky. Svou činností chceme přispět k rozšíření a prohloubení lidové umělecké tvořivosti.

FOTOGRAFICKÉ KROUŽKY

Informace o 4. ročníku Premfoto 1960, Československá fotografie, 1961, č. 1.

[14] *Československá fotografie*, 1961, č. 9, s. 131.

Premfoto Přelouč, ročníky 1961–1967. Zlatá léta šedesátá

Ekonomika první poloviny 60. let

Místní obchodní síť byla nadále roztříštěná a měla malou plochu. Podle studie Výzkumného ústavu obchodu a služeb z roku 1967 byla situace v Přelouči na tomto poli jednou z nejhorších mezi městy Východočeského kraje.

Samo město mělo v polovině 60. let kolem 6 500 obyvatel, dalších 3 000 osob sem dojíždělo za prací a 5 000 z okolních vesnic na nákupy. Tyto zákazníky měla obsloužit prodejní plocha, která před válkou obsluhovala kolem 4 000 lidí.

V části pokojů v hotelu Sport se stále netopilo, další část obýval personál a manželka původního majitele. Když se však turisté ze SSSR, Polska a NDR ubytovali v hotelu U jelena, byli velmi spokojeni. U nich to bylo zřejmě ještě horší. Stav hotelu U nádraží byl havarijní.[15]

Kultura první poloviny 60. let

Nová Přelouč se chtěla výrazně zviditelnit v souvislosti s oslavami 700 let povýšení na město, které připadly na rok 1961. V rámci příprav na oslavy se město obrátilo na své rodáky žijící v Praze. Výtvarníci zahájili práce na nálepkách k výročí, jednalo se o vydání poštovní známky, odznaku, korespondenčního lístku, Tesla Přelouč zajišťovala propagační tužky. O prezentaci v médiích se jednalo s rozhlasem i televizí. Literárně činní Přeloučané připravovali s výtvarníky rozsáhlý almanach. K oslavám měly proběhnout výstavy přeloučských akademických malířů, výstava fotografická, historická a měla být uvedena divadelní hra.

Almanach však zůstal pouze v rukopisu. Připravovali ho s pražskými rodáky malíři František Emler, Jindřich Mahelka a redaktor Rudolf Lužík. Almanach byl připraven k vytištění, ale celou akci zastavil Vlastimil Květenský z Krajského muzea v Hradci Králové, jenž na práci napsal zničující posudek. Podle něj v almanachu není dostatečně vyzdviženo dělnické hnutí na Přeloučsku, chybí tam pasáže o budovatelském úsilí lidu, nepíše se o brigádách socialistické práce a 40. výročí KSČ. Národní výbor sice deklaroval vůli požadované ideologické pasáže doplnit a vydat almanach za každou cenu, ale nenašel se nikdo, kdo by texty zpracoval.[16]

[15] Jan Tetřev – Hana Vicenová, *Dějiny města Přelouče. Díl čtvrtý. 1918–1989*, Přelouč 2007, s. 218.

[16] Tamtéž, s. 221–223.

Upoutávka na domě čp. 40, využívaném jako kulturní zařízení, v době konání Mezinárodní výstavy fotografií v Přelouči na přelomu let 1960 a 1961, ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 427.

Výstava Premfoto získala ve světě nebývalý ohlas a Přelouč se díky ní dostávala do povědomí mezinárodní veřejnosti. V roce 1966 ji obeslali fotografové z 35 států světa. Repríza 9. ročníku výstavy byla uvedena ve Stockholmu.[17] Na základě zvyšující se publicity a prestiže výstavy o ni požádal přímo švédský fotografický svaz.[18] Úspěch výstavy se stal paradoxně příčinou trvalé hrozby jejího zániku, neboť začala být finančně neobyčejně náročná. Dotace národního výboru rostly prakticky každým rokem, ale i tak nebylo peněz nikdy dost. V roce 1966 se vážně uvažovalo o tom, že jubilejní desátý ročník v roce 1967 by byl v Přelouči poslední a poté by byla výstava předána bohatšímu městu.[19]

Vzhledem k nebývalé prestiži soutěže však národní výbor Přelouč na své schůzi 17. října 1967 zdůraznil snahu výstavu Premfoto všemožně podpořit. Někteří z přítomných dokonce označili soutěž jako chloubu města. V zápise se též zmiňuje zájem hlavního města Prahy celou soutěž převzít. Národní výbor však projevil zájem v tradici fotografické výstavy pokračovat a požádal Okresní národní výbor o dotaci ve výši 30 000 Kčs na organizaci výstavy.[20] Na základě tohoto postoje pak Rada Městského národního výboru (MěNV) v Přelouči převzala záštitu nad 11. ročníkem mezinárodní výstavy Premfoto 1968. V souvislosti s tím zakoupila cenu města Přelouče za 1 000 Kčs pro nejlepší fotografie. A díky této snaze nakonec školský odbor ONV Pardubice příspěvek 30 000 Kčs k zajištění této akce poskytl.[21]

[17] Tamtéž, s. 224.

[18] J. Bulušek, Premfoto 1957–1972.

[19] Jan Tetřev – Hana Vicenová, *Dějiny města Přelouče. Díl čtvrtý. 1918–1989*, Přelouč 2007, s. 224.

[20] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1967, kn. 9, nestr.

[21] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika města Přelouče 1966–1970, př. č. 33/93 (dále jen Kronika 1966–1970), kn. 3, s. 47.

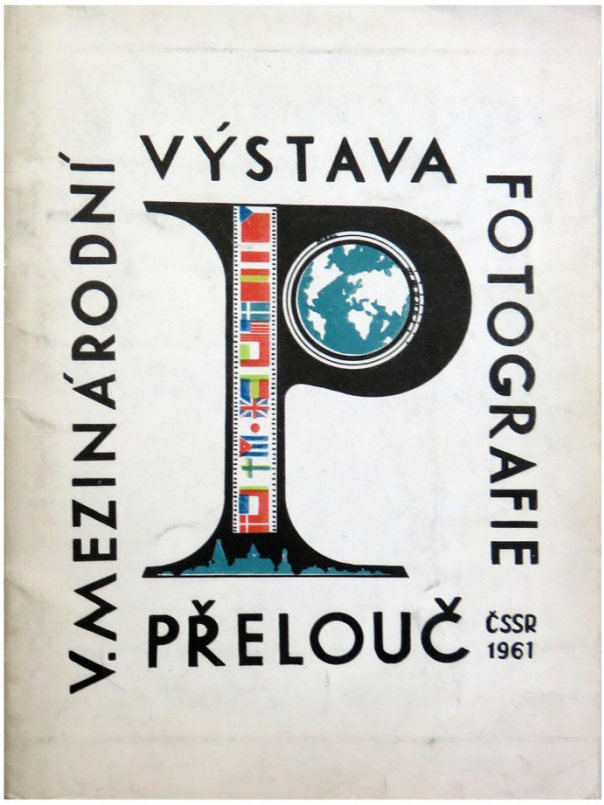

Účast v ročnících soutěže konaných v letech 1961–1967

Ročník	počet snímků	účast států	doba trvání výstavy
5. 1961	900	24 států	3 týdny
6. 1962	1 800	29 států	3 týdny
7. 1963	2 400	34 států	4 týdny
8. 1965	3 500	35 států	4 týdny
9. 1966	3 650	35 států	3 týdny
10. 1967	4 520	43 států	4 týdny

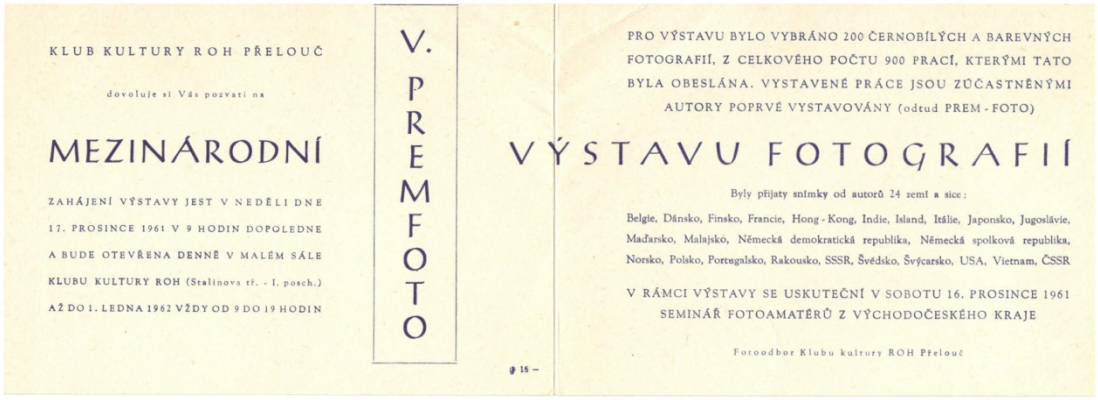
KLUB KULTURY ROH PŘELOUČ

dovoluje si Vás pozvati na

MEZINÁRODNÍ

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY JEST V NEDĚLI DNE 17. PROSINCE 1961 V 9 HODIN DOPOLEDNE A BUDE OTEVŘENA DENNĚ V MALÉM SÁLE KLUBU KULTURY ROH (Stalinova tř. - I. posch.) AŽ DO 1. LEDNA 1962 VŽDY OD 9 DO 19 HODIN

V. PREMFOTO

PRO VÝSTAVU BYLO VYBRÁNO 200 ČERNOBÍLÝCH A BAREVNÝCH FOTOGRAFIÍ, Z CELKOVÉHO POČTU 900 PRACÍ, KTERÝMI TATO BYLA OBESLÁNA. VYSTAVENÉ PRÁCE JSOU ZÚČASTNĚNÝMI AUTORY POPRVÉ VYSTAVOVÁNY (odtud PREM - FOTO)

VÝSTAVU FOTOGRAFIÍ

Byly přijaty snímky od autorů 24 zemí a sice:

Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Hong - Kong, Indie, Island, Itálie, Japonsko, Jugoslávie, Maďarsko, Malajsko, Německá demokratická republika, Německá spolková republika, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, SSSR, Švédsko, Švýcarsko, USA, Vietnam, ČSSR

V RÁMCI VÝSTAVY SE USKUTEČNÍ V SOBOTU 16. PROSINCE 1961 SEMINÁŘ FOTOAMATÉRŮ Z VÝCHODOČESKÉHO KRAJE

Fotoodbor Klubu kultury ROH Přelouč

Pozvánka na 5. Premfoto, archiv Městského muzea v Přelouči.

Na pozvánce na vernisáž 5. ročníku Mezinárodní výstavy fotografií bylo poprvé oficiálně použito označení soutěže jako Premfoto.

V roce 1961 se objevil problém s termínovým nastavením soutěže. Aby mohl být na vernisáži výstavy 17. prosince 1961 nabízen kompletní katalog, muselo být kompletní „zrcadlo katalogu“ včetně všech textů a originálů fotografií pro reprodukci předáno do tiskárny 15. září. Podmínkou pro převzetí takové zásilky bylo v té době schválení textové i obrazové části tiskovým dohledem nejprve ONV, se zvyšující se publicitou a rozsahem akce i KNV a později dokonce ministerstvem kultury. Čím vyšší úřad, tím delší doba schvalování. Každá stránka musela být opatřena razítkem dohlížejících úřadů. Jen tento proces trval čtyři až šest týdnů a často bylo potřeba osobních urgencí. Z těchto důvodů musela porota zasedat někdy začátkem srpna a uzávěrka odevzdání fotografií musela být koncem července. Tento termínový kalendář byl špatně přijímán jak porotou, tak i samotnými autory. Navíc se ukázalo, že předvánoční a vánoční čas není nevhodný pro organizaci výstavy, která byla tak časově náročná, navíc ani návštěvnost v době vánočních svátků nedosahovala předpokládané úrovně. Proto bylo rozhodnuto, že počínaje osmým ročníkem soutěže se vernisáže budou konat pravidelně 1. května, a z toho vyplývalo, že poroty budou zasedat v lednu. Tak organizátoři získali lepší přístup i k tiskařským kapacitám, v první půli roku nebyly tak vytížené.[22]

Výsledky 5. mezinárodní výstavy premiérových fotografií v Přelouči byly prezentovány například v měsíčníku Československá fotografie,[23] včetně několika oceněných a vystavených fotografií. Článek neodkazoval přímo na výsledky soutěže, zaměřil se na seznámení široké fotografické veřejnosti s činností přeloučských fotografů. V obrazové části příspěvku byly publikovány fotografie autorů oceněných zlatou, stříbrnou a bronzovou medailí. Publikovány byly i dvě fotografie autorů s čestným uznáním. V časopise byla fotografie autorky Běly Sychrové publikována s jiným názvem, než jak byla uvedena v katalogu.

[22] J. Bulušek, Premfoto 1957–1972.

[23] *Československá fotografie*, 1962, č. 1.

Zajímavostí katalogu, v dnešní době nemyslitelnou, bylo to, že jeho součástí byl jmenný seznam všech vystavujících autorů s jejich úplnou korespondenční adresou.

Další fotografie z tohoto ročníku, tentokrát barevné, byly publikovány ve čtvrtletní odborné revue výtvarné fotografie Fotografie.[24]

5. ročník mezinárodní výstavy Premfoto, Tan Boon Yean, stříbrná medaile,
Československá fotografie, 1962, č. 1.

O přístupu k organizaci a zajištění této soutěže svědčí i následující historka. Otec myšlenky uspořádat tuto soutěž a její hlavní motor Jaroslav Bulušek si usmyslel, že oceněným od 5. ročníku soutěže budou předávány společně s diplomy i památeční medaile. Zlaté, stříbrné a bronzové. Sám si zajistil výrobu originální raznice podle návrhu akademického malíře a grafika Jiřího Laciny, potom zajistil realizaci výroby těchto medailí v tehdejší Státní mincovně československé v Kremnici. Když bylo vše zajištěno, vzal raznici a vydal se vlakem na Slovensko. Zpět se vracel s vyrobenými medailemi, které pak za oceněnými autory putovaly do celého světa.[25] Předávané diplomy byly také originály, tentokrát z dílny pardubického grafika Jaroslava Antonína Kellara.

[24] *Fotografie* 62, č. 3.

[25] Z osobního rozhovoru s paní Hanou Budskou, Horní Jelení.

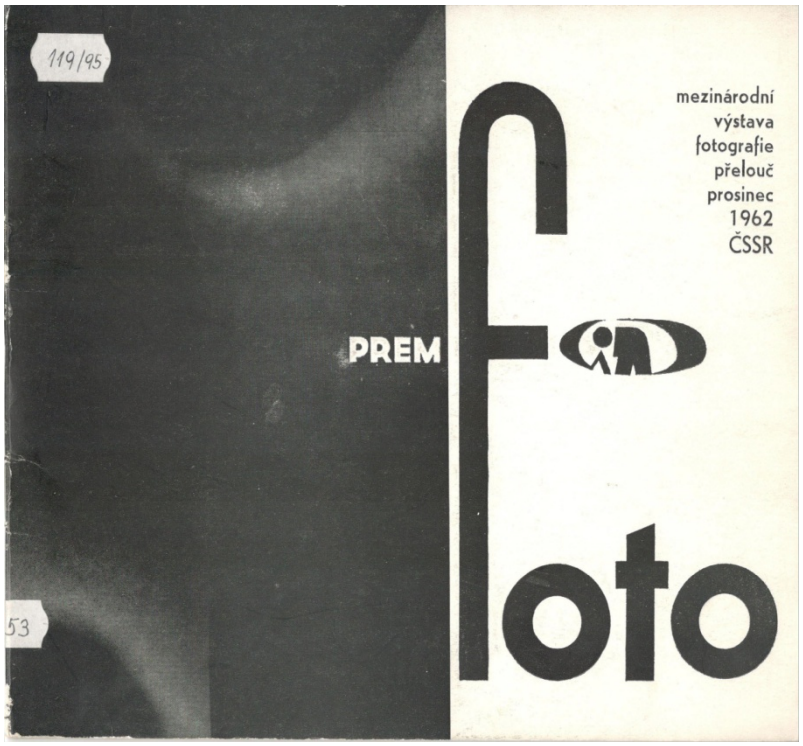

Katalog Premfota 1962, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

Šestý ročník byl poprvé na obálce katalogu anoncován jako Premfoto a všechny materiály k výstavě a vernisáži byly opatřeny ikonickým logem z dílny grafika Jiřího Laciny z Pardubic. Pořádání soutěže bylo vyhlášeno v časopisu Fotografie ještě jako 6. mezinárodní výstava fotografií, které doposud nebyly vystavovány ani reprodukovány. To mělo být podle podmínek potvrzeno čestným prohlášením, přiloženým k zásilce.[26]

Vyhodnocení této akce bylo opět komentováno ve Fotografii.[27] Autor příspěvku Jaroslav Bulušek zdůraznil trvalý trend zvyšujícího se zájmu zahraničních i tuzemských autorů. Dále bylo zmíněno, že premiérovost fotografií vystavených a oceněných v 5. ročníku výstavy je možné rozporovat dodatečně, v katalogu byly publikovány všechny oceněné fotografie a dostali jej všichni autoři. Do tří měsíců mohly být vzneseny námitky, pokud by bylo zjištěno, že vystavené fotografie už byly dříve vystaveny jinde. U fotografií zaslaných do 6. ročníku měla být premiérovost zaslaných fotografií stvrzena čestným prohlášením autora. Také bylo uvedeno, že koncept výstavy se posunul k formátu neudělování obvyklých cen, tj. neurčování pořadí fotografií, ale porota měla udělit deset rovnocenných cen Premfoto a dalším deseti fotografiím mohlo být uděleno čestné uznání. Také byl zmíněn úmysl změnit termín konání na dobu před prázdninami, namísto o vánočních svátcích. Objevil se tu i návrh, že od osmého ročníku by Premfoto mohlo být pořádáno jako bienále. Z toho je zřetelně vidět, že koncepce výstavy byla živá, vyvíjela se a měnila podle toho, jak se stávala atraktivnější a prestižnější. Je zde rovněž vidět, že i označení výstavy se postupně, logicky a organicky

[26] *Fotografie* 62, č. 1, s. 77.

[27] *Fotografie* 63, č. 2, s. 76.

mění – od označení I. veřejná výstavka fotografií členů fotografického kroužku Tesly Přelouč přes 4. mezinárodní výstava fotografií k 6. ročníku s názvem Premfoto. Mezinárodní výstava fotografií, až nakonec k ikonickému názvu 8. Premfoto Přelouč Československo.

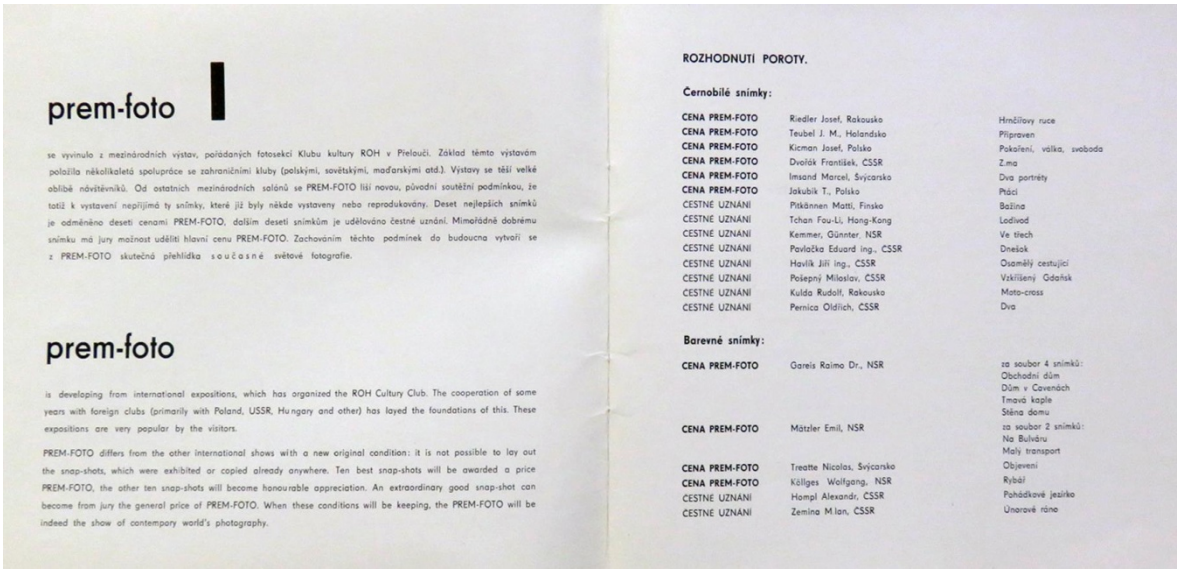

prem-foto I

se vyvinulo z mezinárodních výstav, pořádaných fotosekcí Klubu kultury ROH v Přelouči. Základ těmto výstavám položila několikaletá spolupráce se zahraničními kluby (polskými, sovětskými, maďarskými atd.). Výstavy se těší velké oblibě návštěvníků. Od ostatních mezinárodních salónů se PREM-FOTO liší novou, původní soutěžní podmínkou, že totiž k vystavení nepřijímá ty snímky, které již byly někde vystaveny nebo reprodukovány. Deset nejlepších snímků je odměněno deseti cenami PREM-FOTO, dalším deseti snímkům je udělováno čestné uznání. Mimořádně dobrému snímku má jury možnost udělit hlavní cenu PREM-FOTO. Zachováním těchto podmínek do budoucna vytvoří se z PREM-FOTO skutečná přehlídka současné světové fotografie.

prem-foto

is developing from international expositions, which has organized the ROH Cultury Club. The cooperation of some years with foreign clubs (primarily with Poland, USSR, Hungary and other) has layed the foundations of this. These expositions are very popular by the visitors.

PREM-FOTO differs from the other international shows with a new original condition: it is not possible to lay out the snap-shots, which were exhibited or copied already anywhere. Ten best snap-shots will be awarded a price PREM-FOTO, the other ten snap-shots will become honourable appreciation. An extraordinary good snap-shot can become from jury the general price of PREM-FOTO. When these conditions will be keeping, the PREM-FOTO will be indeed the show of contempory world's photography.

ROZHODNUTÍ POROTY.

Černobílé snímky:

CENA PREM-FOTO	Riedler Josef, Rakousko	Hrnčířovy ruce
CENA PREM-FOTO	Teubel J. M., Holandsko	Připraven
CENA PREM-FOTO	Kicman Josef, Polsko	Pokoření, válka, svoboda
CENA PREM-FOTO	Dvořák František, ČSSR	Z.ma
CENA PREM-FOTO	Imsand Marcel, Švýcarsko	Dva portréty
CENA PREM-FOTO	Jakubik T., Polsko	Ptáci
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Pitkännen Matti, Finsko	Bažina
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Tchan Fou-Li, Hong-Kong	Lodivod
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Kemmer, Günnter, NSR	Ve třech
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Pavlačka Eduard ing., ČSSR	Dnešek
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Havlík Jiří ing., ČSSR	Osamělý cestující
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Pošepný Miloslav, ČSSR	Vzkříšený Gdaňsk
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Kulda Rudolf, Rakousko	Moto-cross
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Pernica Oldřich, ČSSR	Dva

Barevné snímky:

CENA PREM-FOTO	Gareis Raimo Dr., NSR	za soubor 4 snímků: Obchodní dům, Dům v Cavenách, Tmavá kaple, Stěna domu
CENA PREM-FOTO	Mätzler Emil, NSR	za soubor 2 snímků: Na Bulváru, Malý transport
CENA PREM-FOTO	Treatte Nicolas, Švýcarsko	Objevení
CENA PREM-FOTO	Kölges Wolfgang, NSR	Rybář
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Hompl Alexandr, ČSSR	Pohádkové jezírko
ČESTNÉ UZNÁNÍ	Zemina M.Ian, ČSSR	Únorové ráno

Z katalogu Premfota 1962.

Ale to trochu předbíhám. Jisté je, že tajné přání pořadatelů výstavy se začalo naplňovat. Počty fotografií přicházejících do soutěže trvale stoupaly. Stoupal i počet a prestiž doprovodných akcí. Do porot jednotlivých ročníků se postupně včleňovaly stále větší a větší osobnosti, a to nejenom československé amatérské fotografie, ale stále častěji byli v porotách zastoupeni i zahraniční hosté. Od 5. ročníku se soutěží trvale spolupracoval Ján Šmok jako předseda poroty. Fotografie z archivu pořadatelů soutěže se stále častěji objevují v časopisech Československá fotografie a revue Fotografie. Vzhledem k jejich nesporným kvalitám je fotografiím z Přelouče věnován velký prostor především ve Fotografii. Z ostatních periodik byl o tyto fotografie zájem například v obrazových týdenících Svět v obrazech, Neděle a Květy. V těchto, dalo by se říci magazínech byly vítězné fotografie publikovány formou celostránkových reprodukcí, mnohdy byly i doplněny texty o soutěži samé a o dalších zajímavostech. Česká tisková kancelář si od roku 1961 každoročně vyžádala konkrétní fakta o daném ročníku a dávala je k dispozici všem deníkům a časopisům.

Jak vzrůstal počet autorů účastnících se soutěže, přibývalo i žádostí o reprízy výstavy v jiných městech Československa.

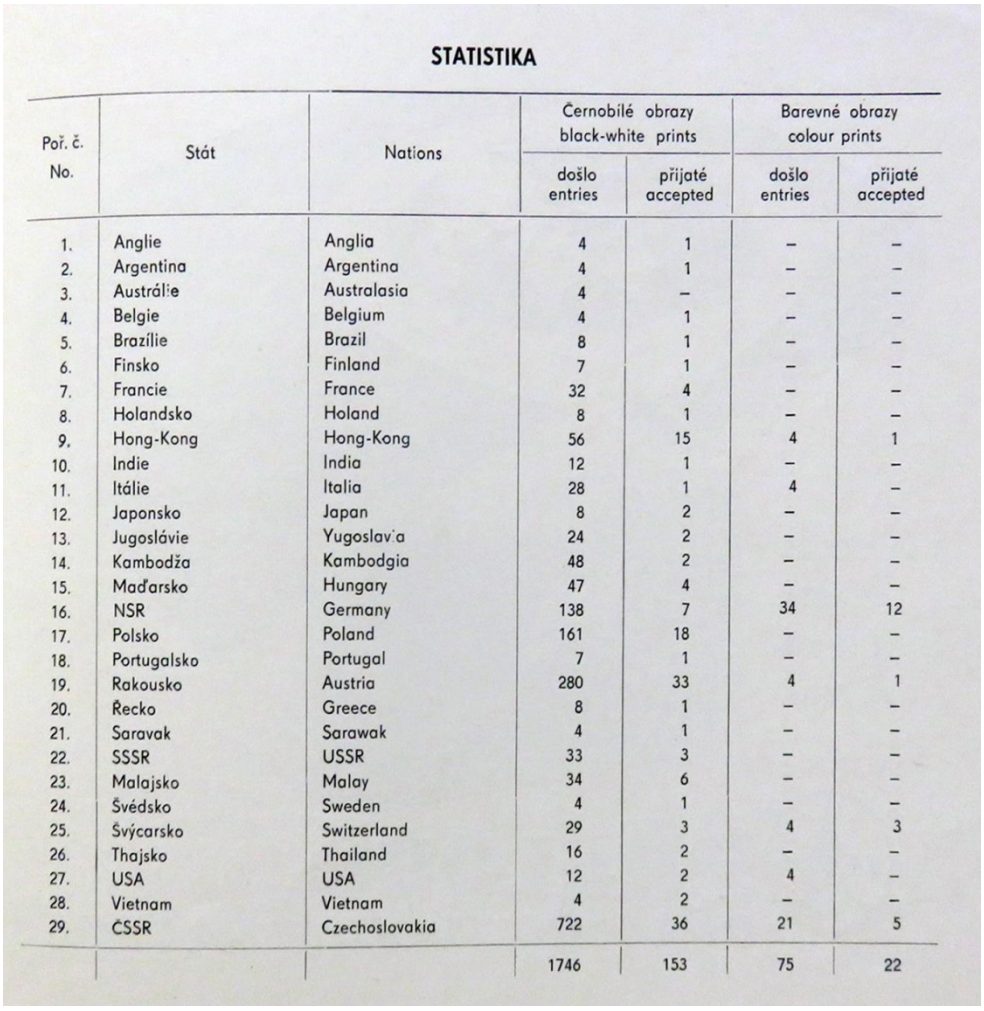

STATISTIKA

Poř. č. No.	Stát	Nations	Černobílé obrazy black-white prints		Barevné obrazy colour prints	
			došlo entries	přijaté accepted	došlo entries	přijaté accepted
1.	Anglie	Anglia	4	1	–	–
2.	Argentina	Argentina	4	1	–	–
3.	Austrálie	Australasia	4	–	–	–
4.	Belgie	Belgium	4	1	–	–
5.	Brazílie	Brazil	8	1	–	–
6.	Finsko	Finland	7	1	–	–
7.	Francie	France	32	4	–	–
8.	Holandsko	Holand	8	1	–	–
9.	Hong-Kong	Hong-Kong	56	15	4	1
10.	Indie	India	12	1	–	–
11.	Itálie	Italia	28	1	4	–
12.	Japonsko	Japan	8	2	–	–
13.	Jugoslávie	Yugoslavia	24	2	–	–
14.	Kambodža	Kambodgia	48	2	–	–
15.	Maďarsko	Hungary	47	4	–	–
16.	NSR	Germany	138	7	34	12
17.	Polsko	Poland	161	18	–	–
18.	Portugalsko	Portugal	7	1	–	–
19.	Rakousko	Austria	280	33	4	1
20.	Řecko	Greece	8	1	–	–
21.	Saravak	Sarawak	4	1	–	–
22.	SSSR	USSR	33	3	–	–
23.	Malajsko	Malay	34	6	–	–
24.	Švédsko	Sweden	4	1	–	–
25.	Švýcarsko	Switzerland	29	3	4	3
26.	Thajsko	Thailand	16	2	–	–
27.	USA	USA	12	2	4	–
28.	Vietnam	Vietnam	4	2	–	–
29.	ČSSR	Czechoslovakia	722	36	21	5
			1746	153	75	22

Z katalogu 6. ročníku Premfota.

Výstavy se reprízovaly například v Brně, Chebu, Ružomberoku, Plzni, Českých Budějovicích a Bratislavě. Nicméně s opakovanou prezentací fotografií docházelo k jejich častému poškození, oddalovalo se vracení fotografií autorům a navíc výnosy z těchto případných zápůjček mnohdy nepokryly vynaložené náklady. A tak se zůstalo jen u toho, že byl zájem výstavu z Přelouče reprízovat hlavně v Praze.

To se poprvé podařilo už v roce 1961, kdy se výstava prostřednictvím tehdejšího Střediska státní památkové péče a ochrany přírody města Prahy realizovala velmi prostě v tehdy málo vhodné výstavní síni ve Staroměstské radnici. Navíc činitelé střediska odmítli udělat výstavě větší propagaci s tím, že slovo Premfoto není dosud filology uznáno, a oni si proto nemohou dovolit toto slovo v propagaci použít. Výstavu proto i z tohoto důvodu v Praze navštívilo málo diváků a nenaplnila očekávání pořadatelů soutěže v Přelouči.[28] Další reprízu výstavy fotografií z Přelouče se podařilo zrealizovat až v roce 1968, ale k tomu se dostanu až později.

[28] J. Bulušek, Premfoto 1957–1972.

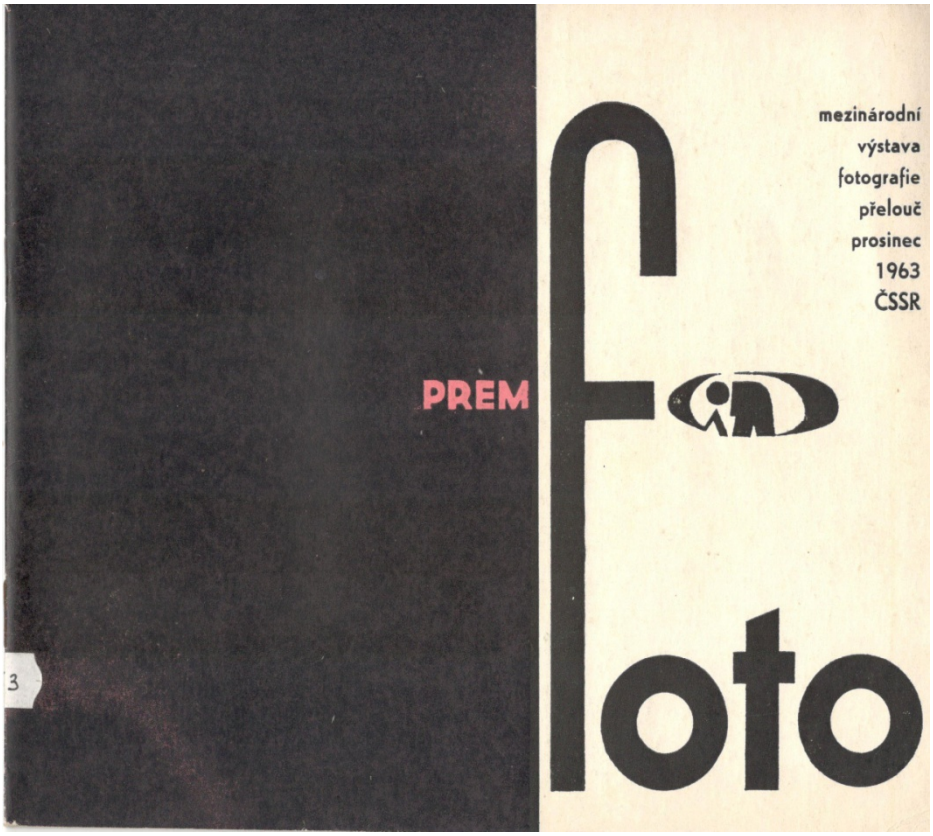

Obálka katalogu Premfota 1963, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

Sedmý ročník soutěže byl především avizován v měsíčníku Československá fotografie.[29] Později zde byla zveřejněna i pozvánka na výstavu s termínem konání od 15. 12. 1963 do 5. 1. 1964.[30] Členy poroty byli Josef Ehm, Ján Šmok, Erich Einhorn, Jaroslav Spousta a za Klub kultury Přelouč Jaroslav Hněvsa.

V prvním čísle měsíčníku Československá fotografie 1964 se objevila rozsáhlá recenze 7. ročníku mezinárodní výstavy Premfoto od publicisty Karla Dvořáka. Vyzdvihl význam a dopad soutěže organizované zapálenými přeloučskými nadšenci. Krátce se vrátil ve svém hodnocení i k repríze 6. ročníku výstavy v Praze, již hodnotil jako nevydařenou. Zvláště když bylo, podle jeho mínění, v těch letech nezvyklé setkávat se v ČSR s fotografiemi autorů z celého světa. Navíc podle hodnocení kvality výstavy byl podle autora článku loňský ročník lepší než ten aktuální.

[29] *Československá fotografie*, 1963, č. 5, s. 36.

[30] *Československá fotografie*, 1963, č. 12, s. 425.

STATISTIKA

Poř. č.	Stát	Nations	Černobílé obrazy black-White prints		Barevné obrazy colour prins	
			došlo entries	přijaté accepted	došlo entries	přijaté accepted
1.	ANGLIE	GE BRITAIN	28	–	1	–
2.	ARGENTINA	ARGENTINA	8	–	–	–
3.	AUSTRÁLIE	AUSTRALIA	4	–	–	–
4.	BELGIE	BELGIUM	85	8	–	–
5.	BRAZÍLIE	BRAZIL	28	1	–	–
6.	BULHARSKO	BULGARIA	4	–	–	–
7.	DÁNSKO	DENMARK	4	–	–	–
8.	FINSKO	FINLAND	8	–	8	1
9.	FRANCIE	FRANCE	80	10	–	–
10.	HOLANDSKO	HOLLAND	62	6	–	–
11.	HONG-KONG	HONG-KONG	112	21	16	9
12.	INDIE	INDIA	13	–	–	–
13.	ITÁLIE	ITALY	32	5	4	1
14.	JUGOSLÁVIE	YUGOSLAVIA	52	3	–	–
15.	KAMBODŽA	CAMBODGE	51	3	–	–
16.	MAKAO	MACAU	8	–	–	–
17.	MAĎARSKO	HUNGARY	60	1	2	1
18.	MALAJSKO	MALAYA	16	4	–	–
19.	NDR	GDR	28	1	–	–
20.	NSR	GFR	194	21	58	16
21.	NORSKO	NORVAY	4	2	–	–
22.	POLSKO	POLAND	187	4	8	2
23.	PORTUGALSKO	PORTUGAL	2	–	–	–
24.	RAKOUSKO	AUSTRIA	353	14	8	3
25.	ŘECKO	GREECE	8	–	–	–
26.	SINGAPUR	SINGAPORE	73	3	–	–
27.	SSSR	USSR	30	1	4	–
28.	ŠPANĚLSKO	SPAIN	6	–	–	–
29.	ŠVÉDSKO	SWEDEN	16	3	2	–
30.	ŠVÝCARSKO	SWITZERLAND	21	5	4	3
31.	THAJSKO	THAILAND	52	4	–	–
32.	USA	USA	7	–	–	–
33.	ČSSR	CZECHOSLOVAKIA	539	21	33	6
	Celkem	Totals	2175	141	148	42

Statistika 7. ročníku Premfota.

Ve zbytku článku se autor věnuje rozborům jednotlivých oceněných prací, hodnotí jejich malou občanskou a politickou angažovanost a nedostatek závažnějších témat. Dle autora, „*… aby mezinárodní výstavy měly pro společenskou váhu skutečný význam, musí jejich obesílatelé soustředit svůj zájem především k odpovědím na vážné otázky života, lidských (i mezinárodních) vztahů. A dále – objevovat pro sebe i pro svou další cestu nové a nové možnosti.*“ Vyznává se tím ze své náklonnosti k tzv. angažované fotografii. Příklon autorů, způsobený možná i postojem předchozích porot k výtvarnému pojetí fotografií, připadá autorovi recenze jako chybný. Dále se pozastavuje nad nízkou kvalitou fotografií československých autorů a i nad tím, že mezi oceněnými autory je jen jeden autor český, a to ještě v kategorii barevných snímků, která, podle autora příspěvku „*… je letos spíše pod úrovní než na úrovni. Dva tři lepší snímky na tom nic nemění.*“ Nicméně v závěru zmiňuje i to, že měl možnost zhlédnout i fotografie, které porota k výstavě nedoporučila, a ocenil její výkon s tím, že s vystavenou kolekcí jako celkem nelze než souhlasit.

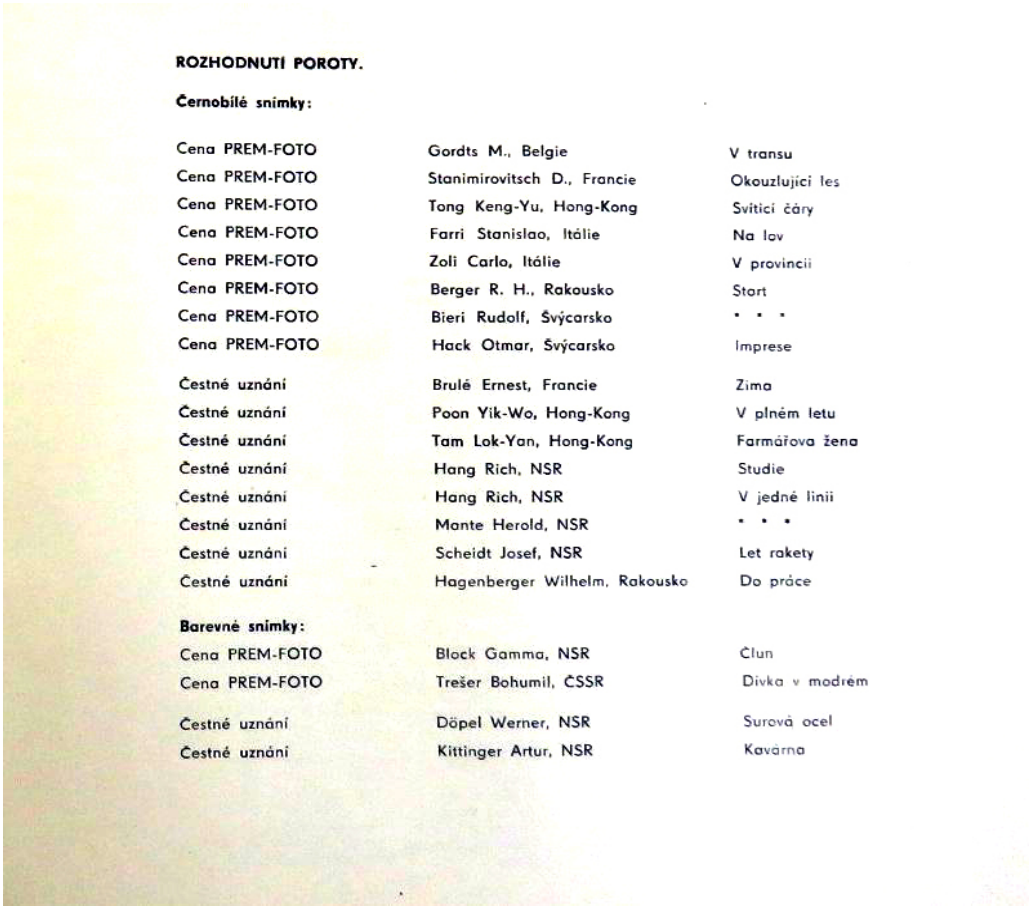

ROZHODNUTÍ POROTY.

Černobílé snímky:

Cena PREM-FOTO	Gordts M., Belgie	V transu
Cena PREM-FOTO	Stanimirovitsch D., Francie	Okouzlující les
Cena PREM-FOTO	Tong Keng-Yu, Hong-Kong	Svítící čáry
Cena PREM-FOTO	Farri Stanislao, Itálie	Na lov
Cena PREM-FOTO	Zoli Carlo, Itálie	V provincii
Cena PREM-FOTO	Berger R. H., Rakousko	Start
Cena PREM-FOTO	Bieri Rudolf, Švýcarsko	• • •
Cena PREM-FOTO	Hack Otmar, Švýcarsko	Imprese
Čestné uznání	Brulé Ernest, Francie	Zima
Čestné uznání	Poon Yik-Wo, Hong-Kong	V plném letu
Čestné uznání	Tam Lok-Yan, Hong-Kong	Farmářova žena
Čestné uznání	Hang Rich, NSR	Studie
Čestné uznání	Hang Rich, NSR	V jedné linii
Čestné uznání	Mante Herold, NSR	• • •
Čestné uznání	Scheidt Josef, NSR	Let rakety
Čestné uznání	Hagenberger Wilhelm, Rakousko	Do práce

Barevné snímky:

Cena PREM-FOTO	Block Gamma, NSR	Člun
Cena PREM-FOTO	Trešer Bohumil, ČSSR	Dívka v modrém
Čestné uznání	Döpel Werner, NSR	Surová ocel
Čestné uznání	Kittinger Artur, NSR	Kavárna

Hodnocení poroty 7. ročníku Premfota.

Za článkem následují reprodukce čtrnácti černobílých fotografií od zahraničních autorů, kterým se autor věnuje ve své recenzi. Nejedná se však o autory oceněné porotou. Výběr byl proveden jako ilustrace názorů obsažených v recenzi. V následujícím čísle[31] byly reprodukovány další vystavené fotografie, tentokrát od československých autorů. V některých případech se jednalo i o fotografie obsažené v doprovodném katalogu k výstavě, nicméně především to byly fotografie, kterým nebyl věnován prostor celostránkové reprodukce. Z tohoto pohledu výběr fotografií dobře doplňuje katalog k výstavě.

Pokud jde o katalogy k výstavám konaným v Přelouči, musím upozornit na články ve čtvrtletníku Fotografie „O mezinárodních fotografických výstavách a salónech“ od Zdeňka Voženílka a „Co prozrazují katalogy“ od Václava Jírů.

Oba články dobře pomohou se zasazením mezinárodní výstavy v Přelouči do kontextu světového. Aby se mohla soutěž Premfoto, která se v té době stále vyvíjela, dostat do mezinárodního povědomí, musela vyrůst co do prestiže i co do věhlasu. A to se jí podařilo

[31] *Československá fotografie*, 1964, č. 2.

pátým a zejména šestým ročníkem. To byly ročníky, ve kterých pořadatelé vydali obsáhlé doprovodné katalogy. Václav Jírů se k tomu vyjadřuje takto: „*Leží před námi také katalog čs. mezinárodní výstavy Premfoto v Přelouči. Nutno přiznat, že je graficky velmi dobře upraven, že do něho byly vybrány i zajímavé ukázky, reprodukovat však z něho nelze, protože jeho tisk je prachmizerný. Uvážíme-li, že je rozesílán do světa, je to ostudná vizitka našeho polygrafického průmyslu.*“[32]

Ve zbytku článku se autor věnuje rozborům jednotlivých oceněných prací, hodnotí jejich malou občanskou a politickou angažovanost a nedostatek závažnějších témat. Dle autora, „*… aby mezinárodní výstavy měly pro společenskou váhu skutečný význam, musí jejich obesílatelé soustředit svůj zájem především k odpovědím na vážné otázky života, lidských (i mezinárodních) vztahů. A dále – objevovat pro sebe i pro svou další cestu nové a nové možnosti.*“ Vyznává se tím ze své náklonnosti k tzv. angažované fotografii. Příklon autorů, způsobený možná i postojem předchozích porot k výtvarnému pojetí fotografií, připadá autorovi recenze jako chybný. Dále se pozastavuje nad nízkou kvalitou fotografií československých autorů a i nad tím, že mezi oceněnými autory je jen jeden autor český, a to ještě v kategorii barevných snímků, která, podle autora příspěvku „*… je letos spíše pod úrovní než na úrovni. Dva tři lepší snímky na tom nic nemění.*“ Nicméně v závěru zmiňuje i to, že měl možnost zhlédnout i fotografie, které porota k výstavě nedoporučila, a ocenil její výkon s tím, že s vystavenou kolekcí jako celkem nelze než souhlasit.

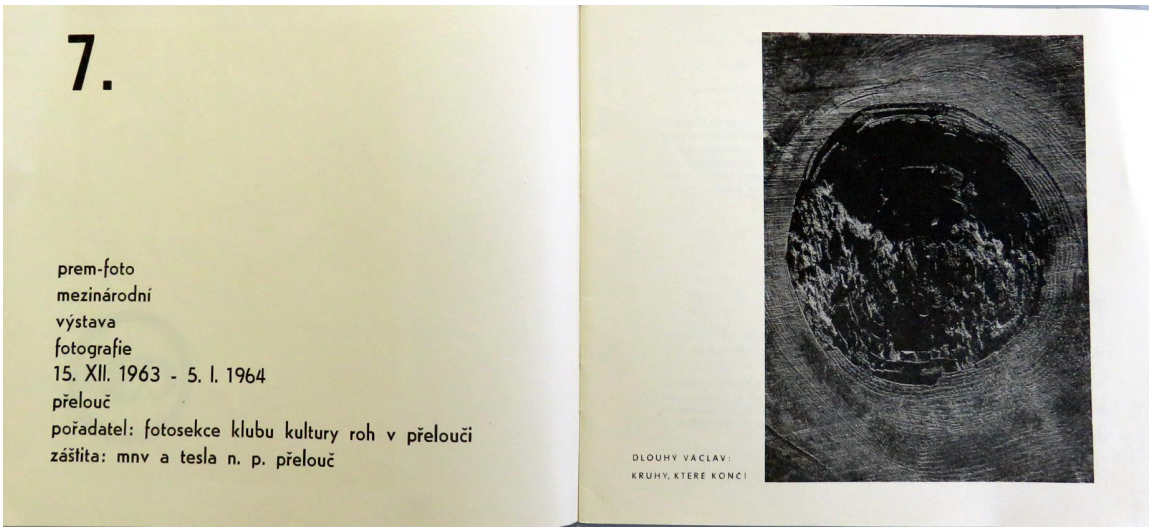

Ano, dnes mu s možností podívat se na historii z náležitého odstupu musíme dát za pravdu. Zvláště když v té době bylo možno hodnotit nejspíše pouze první tři katalogy z roků 1961 až 1963. V dalších letech došlo k výraznému zvýšení kvality katalogů, minimálně natolik, že v České republice byly na vysoké úrovni, a věřím, že snesly srovnání i v evropském měřítku.

[32] Co prozrazují katalogy, *Fotografie* 63, č. 4, s. 32.

Jsem však přesvědčen, že to, o co pořadatelům hlavně šlo, tedy navázat kontakt s „fotografickým světem“, se jim podařilo i těmi prvními, byť nedokonalými katalogy. Myslím si, že ze začátku byla pro pořadatele stěžejní částí jejich konání snaha o propojení se s vnějším světem. A to se jim i tím, že v katalozích byly zveřejněny plné adresy autorů fotografií, jistě podařilo.

Ještě se ke katalogům vrátím v celkovém shrnutí dopadů a významů fotografické výstavy, na kterou v současnosti vzpomínám jako na Premfoto.

Katalog Premfota 1965, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

V roce 1964 se v jedenáctém čísle měsíčníku Československá fotografie objevily propozice již 8. Premfota v Přelouči. V podmínkách soutěže je nejvíce akcentována premiérovost zasílaných fotografií. Za dodržení této podmínky dle formulace podmínek ručí autor na základě zaslaného čestného prohlášení. Dále se tu objevují podmínky obvyklé v ostatních mezinárodních salónech, a to, že mohou být zaslány maximálně čtyři fotografie do jedné kategorie. V podmínkách je také uvedeno, že výstava bude uspořádána v rámci oslav

20. výročí osvobození Československa v květnu 1965 a může být pořádána ještě ve dvou až čtyřech větších městech ČSSR.[33]

Z výše uvedeného je zřejmé, že v tomto okamžiku došlo k avizované změně termínů a rok 1964 byl jako výstavní rok přeskočen.

V porotě tohoto ročníku zasedli Ján Šmok (FAMU), Ludvík Baran (FAMU), Václav Jírů (Fotografie 65) a za Klub kultury ROH Přelouč Antonín Funk a Ladislav Hněvsa.

ROZHODNUTÍ POROTY

ČERNOBÍLÉ SNÍMKY

Cena PREM-FOTO	Bark-Hojnik Miro, Jugoslávie	Květinářství
Cena PREM-FOTO	Bieri Rudolf, Švýcarsko	Taxikář
Cena PREM-FOTO	Bruckmüller Anton, Rakousko	Grafika
Cena PREM-FOTO	Czapinski Kazimier, Polsko	Portrét
Cena PREM-FOTO	Hrubý K. O., ČSSR	Panika
Cena PREM-FOTO	Klimpar Stanislav, ČSSR	Setkání s mládeží
Cena PREM-FOTO	Paland Harry, NSR	Elka
Cena PREM-FOTO	Pierscinski Pawel, Polsko	Drama
Cena PREM-FOTO	Porri Olavi, Finsko	Pohled
Čestné uznání	Hengl Willy, Rakousko	Vánice
Čestné uznání	Holtto Ismo, Finsko	Slepičárna
Čestné uznání	Chan Yu - Kui, Hong Kong	Dareba
Čestné uznání	Kudera Miloš, ČSSR	Vdova
Čestné uznání	Mandolka H. J., NSR	Stáří
Čestné uznání	Skoupilová Soňa, ČSSR	Na obzoru
Čestné uznání	Tichý Josef, ČSSR	Na výstavě

BAREVNÉ SNÍMKY

Cena PREM-FOTO	Gombert Horst, NSR	Trysk
Čestné uznání	Gareis Raimo Dr., NSR	Jednosměrka
Čestné uznání	Liljamo Reijo, Finsko	Zátiší
Čestné uznání	Seidel Bernhard Dr., NSR	Čluny v Sote

Katalog 8. Premfota, s. 6.

V třetím čísle čtvrtletníku Fotografie (1965) vyšel obsáhlý článek o 8. Premfotu z ruky Jaroslava Buluška „8. Premfoto Přelouč Československo“. Toto označení a zkratka se staly

[33] *Československá fotografie*, 1964, č. 11, s. 362.

pro zbývají ročníky tzv. trade mark. Tímto rokem byl završen i vývoj a výstava se stala opravdu mezinárodní přehlídkou fotografie.

Příspěvek se skládá ze dvou rozdílných částí. Z první části si dovolím citovat v plném rozsahu jednu pasáž. Působí na mne jako všeříkající odpověď na mnoho otázek, na které jsem při shromažďování materiálu a informací o Premfotu hledal odpověď.

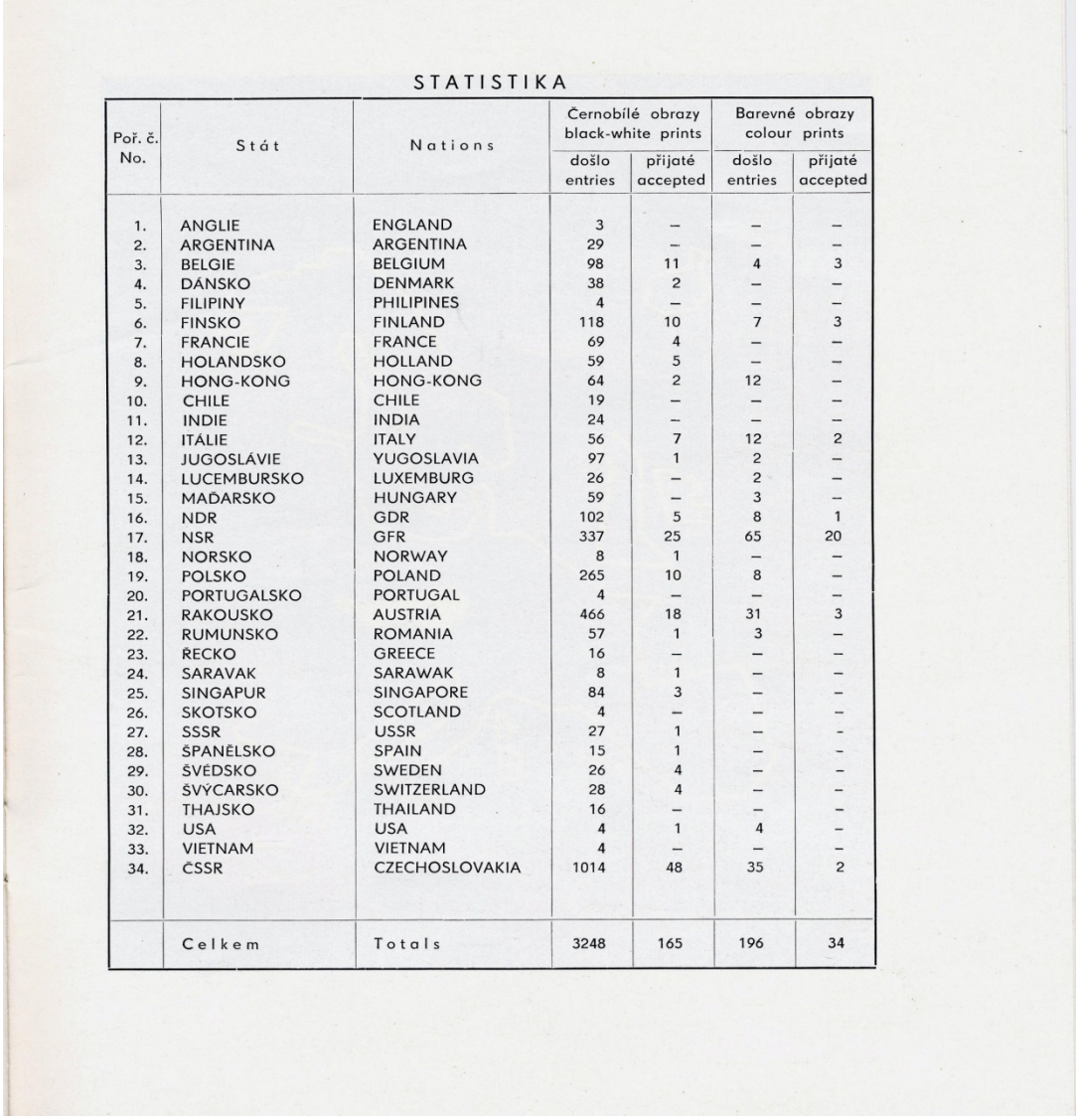

STATISTIKA

Poř. č. No.	Stát	Nations	Černobílé obrazy black-white prints		Barevné obrazy colour prints	
			došlo entries	přijaté accepted	došlo entries	přijaté accepted
1.	ANGLIE	ENGLAND	3	–	–	–
2.	ARGENTINA	ARGENTINA	29	–	–	–
3.	BELGIE	BELGIUM	98	11	4	3
4.	DÁNSKO	DENMARK	38	2	–	–
5.	FILIPINY	PHILIPINES	4	–	–	–
6.	FINSKO	FINLAND	118	10	7	3
7.	FRANCIE	FRANCE	69	4	–	–
8.	HOLANDSKO	HOLLAND	59	5	–	–
9.	HONG-KONG	HONG-KONG	64	2	12	–
10.	CHILE	CHILE	19	–	–	–
11.	INDIE	INDIA	24	–	–	–
12.	ITÁLIE	ITALY	56	7	12	2
13.	JUGOSLÁVIE	YUGOSLAVIA	97	1	2	–
14.	LUCEMBURSKO	LUXEMBURG	26	–	2	–
15.	MAĎARSKO	HUNGARY	59	–	3	–
16.	NDR	GDR	102	5	8	1
17.	NSR	GFR	337	25	65	20
18.	NORSKO	NORWAY	8	1	–	–
19.	POLSKO	POLAND	265	10	8	–
20.	PORTUGALSKO	PORTUGAL	4	–	–	–
21.	RAKOUSKO	AUSTRIA	466	18	31	3
22.	RUMUNSKO	ROMANIA	57	1	3	–
23.	ŘECKO	GREECE	16	–	–	–
24.	SARAVAK	SARAWAK	8	1	–	–
25.	SINGAPUR	SINGAPORE	84	3	–	–
26.	SKOTSKO	SCOTLAND	4	–	–	–
27.	SSSR	USSR	27	1	–	-
28.	ŠPANĚLSKO	SPAIN	15	1	–	-
29.	ŠVÉDSKO	SWEDEN	26	4	–	–
30.	ŠVÝCARSKO	SWITZERLAND	28	4	–	–
31.	THAJSKO	THAILAND	16	–	–	–
32.	USA	USA	4	1	4	–
33.	VIETNAM	VIETNAM	4	–	–	–
34.	ČSSR	CZECHOSLOVAKIA	1014	48	35	2
	Celkem	Totals	3248	165	196	34

Katalog 8. Premfota, s. 33.

Cituji výňatek dopisu přeloučských pořadatelů výstavy redakci Fotografie 65: „*Po osm roků pořádání výstav jsme byli už tak ponaučeni okolnostmi, že jsme zanevřeli na řadu i vlivných pražských spolupracovníků. Každý rok se pravidelně opakovalo, že pražský redaktor přijel, v úvodu velmi pochválil naši činnost, úroveň výstavy, politoval, že je nás na to málo, že jsme malé město a že je ostuda, že to někdo nepodpoří. Pak si vybral snímky (včetně snímků na*

výšku na obálku), s nikým se nebavil a chtěl si je hned odvézt. Když jsme namítli, že mu je zatím nemůžeme půjčit, protože je potřebujeme pro tiskárnu, jinak že nesplníme její podmínky, takže nevytiskne katalogy a dojde k blamáži, pohrozil, že nám tedy výstavu ve svém odborném časopise ‚shodí'. *Tenkrát jsme byli ještě naivní: báli jsme se, uvěřili a půjčili. Uvěřili jsme i termínu, že je třetí den přiveze jeho redaktor zpět do Přelouče. Ale běda! Pátý den jsme zoufale telefonovali do redakce a dozvěděli jsme se, že šestý den budou odeslány z Prahy poštou. Není se čemu divit, vždyť nás alespoň rok nebude potřebovat. Že potom naši dobrovolní pracovníci vedle svého zaměstnání dvě noci zpracovávali materiál pro tiskárnu, protože ta čekala jen na sebemenší naše zaváhaní, už nikoho nezajímalo.*

Katalog 8. Premfota, s. 34.

Často si naši členové naříkali, že si připadají při příjezdu pražského redaktora do Přelouče jako při příchodu člověka mezi orangutany v pralese. Nešlo o ojedinělý případ, dá se říct, že podobně vystupovala při jednání s námi převážná část lidí této profese. Při výběru snímků šlo převážně o snímky zahraniční, žádný z redaktorů si od nás nevyžádal adresu autora. Vedle československých časopisů jsem ve styku s několika zahraničními, kde je seriózност jednání naprostou samozřejmostí. Valutové záležitosti by mohly komplikovat situaci, vždy se však našlo řešení. Převážně v protihodnotách, ve formě literatury fotografické, výtvarné a pod.

Po zhodnocení minulého ročníku výstavy, kdy nám jednání většiny redaktorů bralo chuť do další práce, jsme se rozhodli s redaktory typu, o němž jsme hovořili, vůbec nespolupracovat

a s jejich suverénním vystupováním je suverénně odmítnout. S ohledem na námahu, volný čas a oběti, které pro věc děláme – 2 700 hodin odpracovaných šesti lidmi zcela zdarma v osobním volnu, 3–4 dny z dovolených atd. – snad máme alespoň právo vlastního rozhodování o dočasně získaných snímcích, zvlášť máme-li povinnost výstavu řádně zabezpečit.“[34]

Na základě tohoto dopisu vybrala redakce Fotografie 65 k uveřejnění pro ilustraci článku celkem dvanáct fotografií od českých a jednoho polského autora. Mezi nimi byli držitelé cen Premfoto (např. K. O. Hrubý, Stanislav Klimpar a Pawel Pierscinski) i čestných uznání (Miloš Kudera a Josef Tichý).

Katalog 8. Premfota, s. 24.

V tomto příspěvku je navíc zmínka, že v letech 1958 až 1965 nebyla v Praze na rozdíl od Přelouče uspořádána žádná mezinárodní výstava fotografií, a to ani menšího rozsahu.[35]

[34] *Fotografie* 65, č. 3, s. 23–25.

[35] Tamtéž, s. 23.

Další část příspěvku se jmenuje „Fakta a čísla 8. Premfoto“ a i z ní si dovolím citovat, protože je zde na fotografickou výstavu nahlíženo méně obvyklým způsobem. J. Bulušek píše, že dosud nebylo dostatečně využito všech dat, skrze která je možné na zaslané fotografie nahlížet, a vzhledem k tomu, že došlo ke změně termínovníku výstavy, byl prostor na vytvoření méně obvyklého vyhodnocení fotografií zaslaných do 8. Premfota.

Základní rozdělení témat: žánrové snímky člověka 23 %, krajiny 23 %, portréty 20 %, pracovní prostředí člověka 5 %, žánrové snímky zvířat 5 %, zátiší 4 %, žánrové snímky z měst 3 %, sportovní snímky 3 %, fotografie aktů 2,5 %, experiment ve fotografii 2,5 %, fotomontáž 2 %, architektura 2 %, vtip 1 %, žánrové snímky z rodinného prostředí 1 %, žánrové snímky z venkovského prostředí 1 %, ostatní náměty 1 %.

Z celkového počtu krajin je 66 % vytvořeno podle „klasických“ zásad (plastické osvětlení, prostředí, „klasická“ kompozice). Z těchto „klasických krajin“ je téměř polovina pohledů ze zimního období. Zbývajících 34 % všech krajin jsou charakteristické náladové obrázky se světelnými efekty, protisvětly, často i za cenu menší ostrosti nebo hloubky.

Další tematickou skupinou jsou portréty. Z celkového množství je pak 15 % dvoj- a víceportrétů. Na polovině těchto snímků jsou všechny zobrazené osoby ostré. Asi u 35 % dvojportrétů je vzdálenější osoba úmyslně nezaostřena, objevila se i skupina dvojportrétů (15 %), na nichž je úmyslně neostrá osoba bližší. Portrétů v interiéru je 60 % portrétů, v exteriéru 40 %.

Z celkového počtu zaslaných fotografií neodpovídalo 6 % obrazů základním požadavkům technického zpracování. Ve 233 případech (7 %) bylo užito jiné než běžné techniky (mimo montáží). V obtížných světelných podmínkách bylo vytvořeno 10 % snímků. U 16 % obrazů bylo zjištěno, že jejich účin je založen především na kompozici. Přitom u necelých 2 % šlo o obrazy, kde má kompozice zcela rozhodující úlohu. Světelný efekt byl zjištěn na 15 % obrazů a na 2–3 % jde vlastně jen o světelný efekt. S tím těsně souvisí i druh osvětlení; proto bylo sledováno i používání protisvětla, který zpravidla světelné efekty vytváří. Užití protisvětla bylo zaznamenáno na 14 % všech snímků.[36]

Toto je jen výsek ze všech statistik uvedených ve zmiňovaném příspěvku. Jak se říká, statistika věda je, má však cenné údaje… Na základě tohoto článku jsem začal pátrat, zda jsou tyto statistiky dílem J. Buluška, zda byl takto zpracován jeden ročník nebo to byl obecný přístup při pořádání těchto výstav v Přelouči. Z rozhovoru s Hanou Budskou z Horního Jelení, která v době, kdy byla soutěž pořádána, pracovala v OKS – Parku kultury a oddechu v Hradci Králové, jsem se dozvěděl, že takto byl zpracován každý ročník výstavy. Pořadatelé zaměstnali penzionovaného učitele, který takto podrobné výkazy použitých výrazových prostředků zpracovával ve všech ročnících, a ty se pak staly nedílnou součástí archivu přeloučské výstavy.[37] I toto na mne udělalo obrovský dojem. Nevím, jestli se s těmito údaji dá

[36] Tamtéž, s. 26–31.

[37] Z osobního rozhovoru s paní Hanou Budskou, Horní Jelení.

nějak „výtvarně“ pracovat, nicméně to svědčí o nebývalé profesionalitě, se kterou pořadatelé přistupovali ke všemu, i k těm nejmenším detailům.

Ještě uvedu další přehledy z příspěvku pro ilustraci rozsahu statistiky.

	protisvětlo	méně obvyklá technika	portrét	portrét komp.	krajina klas.	krajina náladová	žánr lidé	obtíž. svět. podmínky	výrazná kompozice	světel. efekty	detail	protiklady
Belgie	9,1	13	11	6,3	8,6	6,3	14	5,7	10,9	18,3	1,2	1,8
Finsko	9,5	13,8	11,9	3,8	11,9	6,6	13,3	6,6	4,2	6,6	10,4	9
Francie	10,5	4	12,1	4	8,9	5,6	15,6	11,3	9,7	8,1	8,1	5,6
Holandsko	5	—	9	9	5	2	10	2	11	27	20	6
Hongkong	23,6	1,7	11,4	12,2	4,3	4,3	17,5	6,1	14	8,7	3,5	9,6
Itálie	10	5	17	7	3	4	17	5	12	9	2	10
Jugoslávie	11,1	3,1	12,4	6,8	8	2,5	15,5	3,7	9,3	14,2	13	10,5
Maďarsko	13	—	5	1	8	3	20	8	8	3	7	9
NDR	4,4	6,5	13,7	3,8	4,4	3,2	10	7,6	7,6	5,4	4,9	7,1
NSR	4,3	4,1	9	2,8	7,5	4,1	7,5	6	9,5	8,6	11	11,1
Polsko	6,3	3,4	12,1	5,7	6,1	1,7	12,1	10,8	5,7	8,3	3,8	7,4
Rakousko	5,4	5,3	6,7	3,8	9,7	4	11,6	3,4	9,3	5,9	11	8
Rumunsko	10	2	8	6	14	3	8	3	9	5	19	9
Singapur	14	5,3	19	7,3	1,3	6,6	14,6	4	10,6	10,6	0,6	7,3
ČSSR	7,5	1,6	6,2	3,8	6,8	4,8	12,1	5,5	9,2	8,2	13,1	7

Porovnání snímků z ČSSR a ze zahraničí

	ČSSR %	cizina %
celkem bylo zasláno	1014 f.	2234 f.
tzv. abstraktní fotografie	2,9	3,4
pesimismus ve fotografii	0,5	1,3
užití protisvětla	13	14
užití méně obvyklé techniky	2,9	9
portrét v interiéru	6,9	10,5
portrét v exteriéru	4,2	9,2
záměrně komponovaný portrét	6,7	8,6
pracovní prostředí	3,4	6,1
„klasická“ krajina	6,8	8,1
krajina zimní	5,3	4,5
krajina náladová	8,6	11,9
vtip ve fotografii	0,6	0,8
žánrový snímek člověka	21,6	24
žánrový snímek zvířat	4,5	5,4
žánrový snímek z města	4,3	3
žánrový snímek z venkova	0,2	1,3
žánrový snímek rodinný	1	1,4
obtížné světelné podmínky	9,8	10,7
fotografický akt	3,2	9,9
záměrné zdůraznění kompozice	16,3	15,6
využití světelného efektu	14,7	14,8
snímky s nedokonalou technikou	7,3	4,8
sportovní záběry	3,4	3,3
fotografie detailu	23,5	14,8
zdůraznění kontrastu a protikladů	12,4	11,2
pohyb znázorněný nezaostřením	3,2	1,9
fotografická montáž	0,4	0,5
fotografie architektury	2,4	1,4

Statistika z příspěvku ve Fotografii 65, č. 3.

O věnování se i detailu svědčí rovněž anonce výstavy v dubnovém čísle Československé fotografie 1965, ve které J. Bulušek mimo jiné píše, „*že připravovaná výstava se stane středem zájmu zahraničních turistů, kteří již předem ohlašují své zájezdy (např. Rakousko, Švédsko…). K výstavě bude vydán katalog s 30 reprodukcemi fotografií.*“

Ve Státním okresním archivu Pardubice je možné najít i následující informaci ze Schůze Národního výboru města Přelouč. Předmětem projednávání byla návštěva Petra Andrejeviče Sibirkina, vojenského letce, hrdiny SSSR, jednoho z prvních osvoboditelů Pardubic v roce 1945. Zápis obsahuje tyto informace: „*Návštěva se uskuteční 2. 5. 1965. Příjezd je ohlášen na 14,00. Program: přivítání v Krasnicích (rekreačním centru), prohlídka aktuální výstavy fotografií 8. Premfota, po ní návštěva domova důchodců a nakonec večeře v přeloučském hotelu SPORT.*“ V zápisu je dokonce uveden vítací výboru ve složení F. Prášil, F. Ohnesorg, Kozák, Centner, Hejcman, J. Thomas, J. Ruml, V. Gabriel, B. Štverák.[38]

Může se to zdát jako nepodstatná informace. Ale je potřeba si uvědomit, že v roce 1965 se slavilo a připomínalo 20. výročí osvobození Československa Rudou armádou a zároveň konec druhé světové války. V tom případě bylo podstatné nabídnout sovětské delegaci to nejlepší, co bylo v daném regionu k dispozici. Zařazení prohlídky výstavy fotografií do programu svědčí o tom, že si představitelé města byli vědomi výjimečnosti akce, která se v jejich městě pořádá.

Další ročník, v pořadí už 9. Premfoto, byl uspořádán hned další rok. K avizované změně intervalu konání výstav na bienále nedošlo. Propozice výstavy byly opět zveřejněny v Československé fotografii.[39] Na podmínkách výstavy se už nic dalšího nezměnilo a přehlídka pokračovala ve stejném formátu jako v roce 1965. Katalog jako tradičně zpracovával Jiří Lacina.

Pro výstavu konanou v roce 1966 dostali pořadatelé z Přelouče nabídku od Fotoklubu Závodního klubu Severoslovenské celulózky a papierne v Ružomberoku. Jeho členové nabídli, že se budou na finančních nákladech částečně podílet a po premiéře v Přelouči by uspořádali výstavu v Ružomberoku. Spolupráce byla nakonec realizována tak, že spolupořadatelé z Ružomberoku zajistili a financovali výrobu katalogu z podkladů dodaných přeloučskými organizátory, a výstava 9. Premfota pak proběhla nejprve v Liptovském muzeu v Ružomberoku a odtud byla přenesena 15. května[40] do Přelouče, kde se konala v tradičním termínu do 30. června 1966.

[38] SokA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MNV 1965, kn. 7, nestr.

[39] *Československá fotografie*, 1965, č. 10, s. 322.

[40] *Fotografie* 66, č. 4, s. 78.

Katalog Premfota 1966.

Deváté Premfoto pak bylo tím, které neoddiskutovatelně překročilo hranice ČSSR. Vzhledem ke stále se zvyšující prestiži soutěže a v souvislosti se zvětšujícím se ohlasem v zahraničním fotografickém tisku byli pořadatelé osloveni švédským fotografickým svazem s žádostí o zapůjčení výstavní kolekce k reprízám ve Švédsku. A tak bylo 9. Premfoto zapůjčeno k instalaci přímo ve Stockholmu.[41] Vzhledem ke značnému úspěchu výstavy u návštěvníků požádali Švédové také o zapůjčení následujícího ročníku výstavy. Díky tomu bylo 10. Premfoto vystavováno tři měsíce ve čtyřech městech Švédska.

[41] *Československá fotografie*, 1966, č. 8, s. 282.

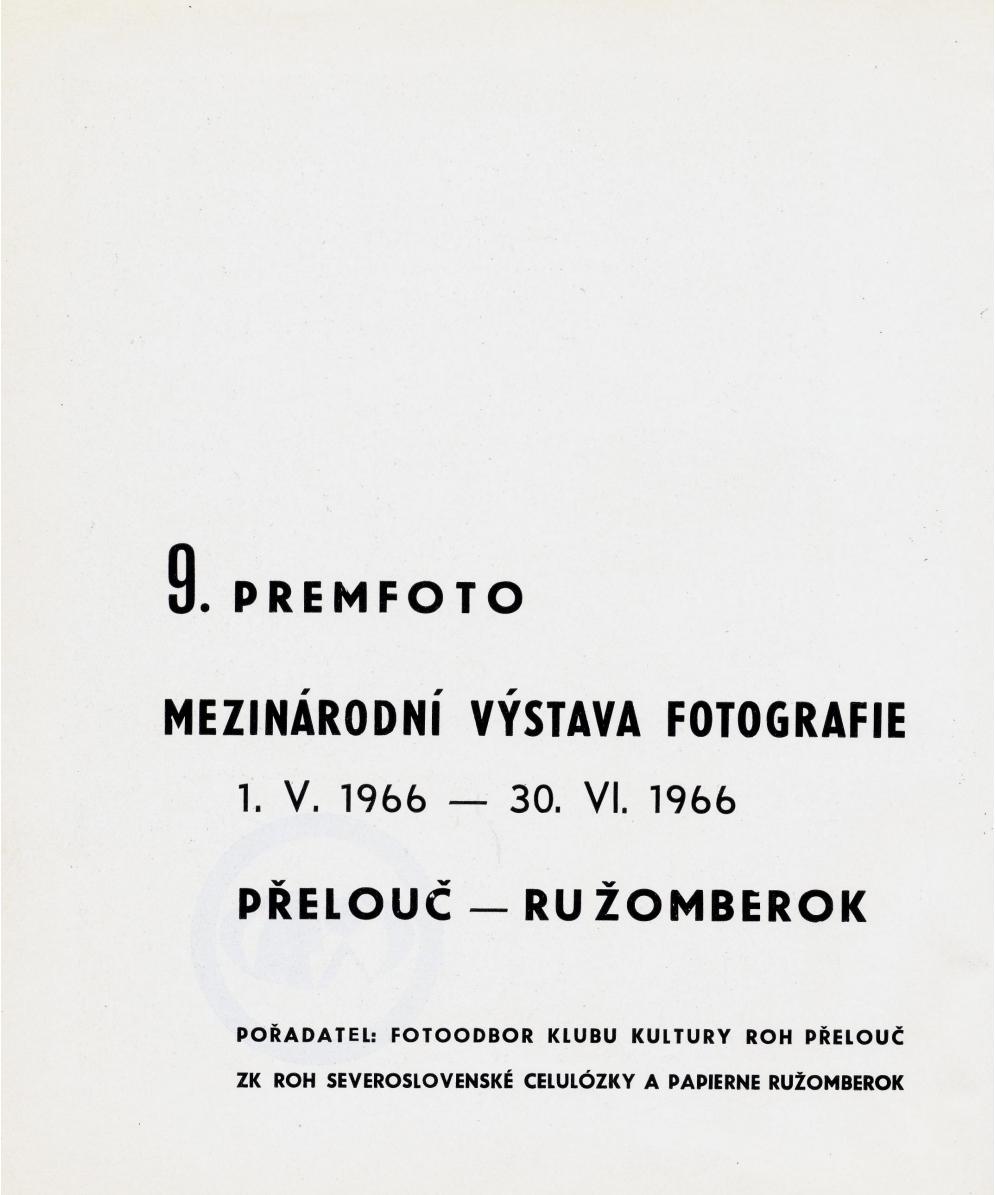

Návštěvnost výstav dosáhla za tu dobu třiceti tisíc diváků. Úspěch byl stvrzen písemnou zprávou kulturního atašé československého velvyslanectví ve Švédsku, který zahajoval výstavu přímo ve Stockholmu.[42]

[42] Jaroslav Bulušek, *Premfoto Přelouč. AB–Zet Pardubicka*. Sešit 16. Klub přátel Pardubicka a Společnost pro rozvoj Pardubicka, Pardubice 2001 (dále jen Premfoto Přelouč, 2001), s. 18.

Raimo Gareis, NSR, Staré okno, z přeloučské výstavy, Fotografie 66, č. 4, s. 55.

I devátý ročník výstavy ukázal, že akce ještě nevyčerpala všechny možnosti. Reprízováním výstavy ve Švédsku dále stoupala její mezinárodní prestiž. O to více vynikal nezájem institucí z Prahy o tuto akci, pořádanou a zajišťovanou v malém městě regionálního významu.
V souvislosti s tím bych chtěl poukázat na článek Edvarda Cenka, sekretáře výstavního výboru Interfoto Praha ’66. V něm se v předmluvě redakce Fotografie 66 zmiňuje o skutečnosti, že byť je Československo považováno za fotografickou velmoc, Praha se svými 50 000 aktivních fotoamatérů, 2 000 vyspělých amatérských pracovníků a dvěma stovkami fotografů-novinářů a fotografů-výtvarníků, zkráceně „profíků“, neuspořádala za sedm předchozích let žádnou mezinárodní výstavu fotografií. Přitom v té době v Československu už několik let takové výstavy probíhají. Nicméně je to jen v menších městech nebo městečkách.

Autor jmenovitě zmiňuje Prelouč a její Premfoto, dále Vsetín, Třešť a Teplice, kde se také v té době už několik let pořádaly mezinárodní výstavy a soutěže fotografií.[43]

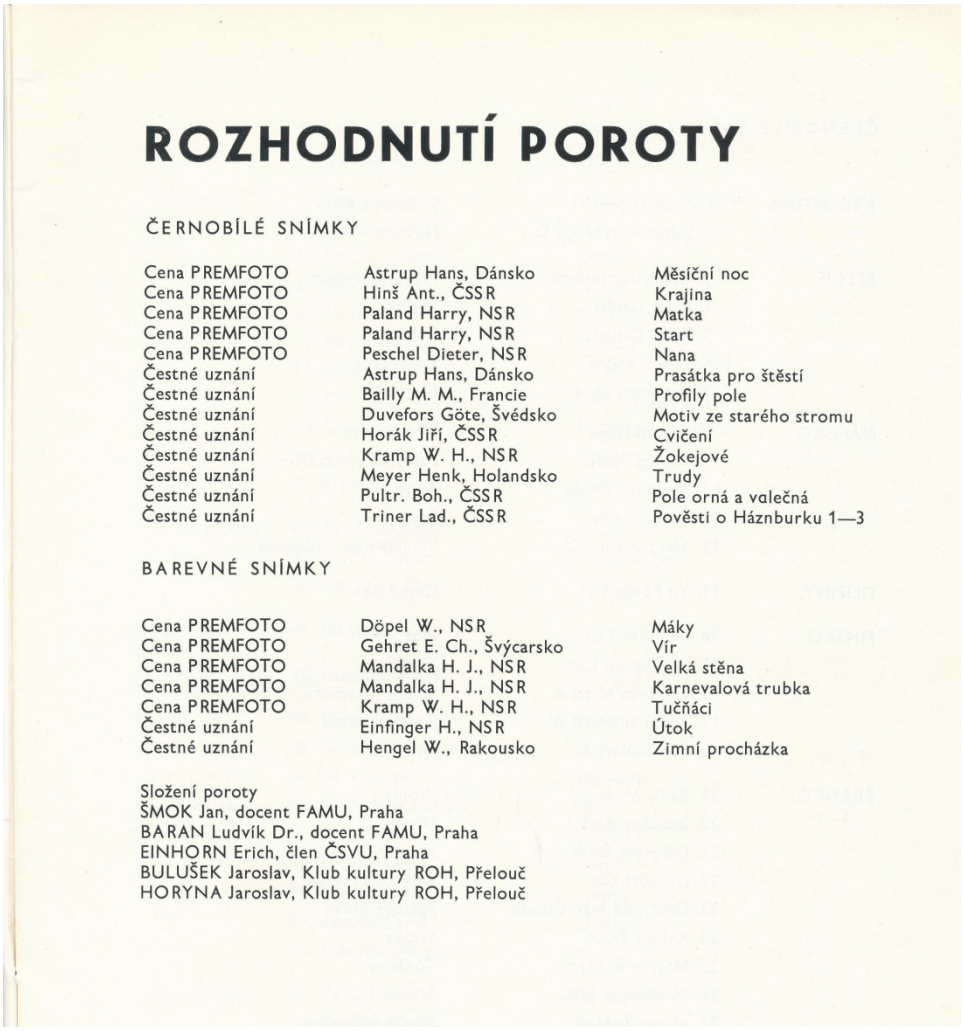

ROZHODNUTÍ POROTY

ČERNOBÍLÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Astrup Hans, Dánsko	Měsíční noc
Cena PREMFOTO	Hinš Ant., ČSSR	Krajina
Cena PREMFOTO	Paland Harry, NSR	Matka
Cena PREMFOTO	Paland Harry, NSR	Start
Cena PREMFOTO	Peschel Dieter, NSR	Nana
Čestné uznání	Astrup Hans, Dánsko	Prasátka pro štěstí
Čestné uznání	Bailly M. M., Francie	Profily pole
Čestné uznání	Duvefors Göte, Švédsko	Motiv ze starého stromu
Čestné uznání	Horák Jiří, ČSSR	Cvičení
Čestné uznání	Kramp W. H., NSR	Žokejové
Čestné uznání	Meyer Henk, Holandsko	Trudy
Čestné uznání	Pultr. Boh., ČSSR	Pole orná a valečná
Čestné uznání	Triner Lad., ČSSR	Pověsti o Háznburku 1—3

BAREVNÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Döpel W., NSR	Máky
Cena PREMFOTO	Gehret E. Ch., Švýcarsko	Vír
Cena PREMFOTO	Mandalka H. J., NSR	Velká stěna
Cena PREMFOTO	Mandalka H. J., NSR	Karnevalová trubka
Cena PREMFOTO	Kramp W. H., NSR	Tučňáci
Čestné uznání	Einfinger H., NSR	Útok
Čestné uznání	Hengel W., Rakousko	Zimní procházka

Složení poroty
ŠMOK Jan, docent FAMU, Praha
BARAN Ludvík Dr., docent FAMU, Praha
EINHORN Erich, člen ČSVU, Praha
BULUŠEK Jaroslav, Klub kultury ROH, Přelouč
HORYNA Jaroslav, Klub kultury ROH, Přelouč

Katalog Premfota 1966, s. 6.

Ve vlastním článku se pak E. Cenek věnuje mezinárodní výstavě Interfoto Praha ’66, kterou se rozhodl zorganizovat pražský fototoklub Tatra. Jen pro zajímavost a pro srovnání s 9. Premfotem uvedu několik základních údajů o výstavě. Výstavu obeslalo celkem 257 klubů, autorů bylo 1 316 a snímků bylo 3 349. Na výstavě pak bylo zastoupeno svými 465 pracemi více než 400 autorů z 31 zemí.

Dovolím si citovat jednu pasáž, která jasně odkazuje k Premfotu. E. Cenek píše: „*Bez elektronkového počítače nebylo možno včas zjistit, kolik zvláštních technik bylo na zaslaných snímcích použito, kolik fotografů snímalo děti, kolik došlo aktů, kolik snímků poslali muži a kolik ženy, kolik bylo zátiší atd. Porota se rozhodla, že vybere nejlepší snímky samozřejmě*

[43] *Fotografie* 66, č. 2, s. 8–9.

podle svého vkusu a estetického cítění – bez ohledu na to, zda už některé snímky zná např. ze zahraničních časopisů.“[44]

Z toho je zřejmé, že řevnivost mezi organizátory mezinárodních výstav byla i tehdy veliká. V článku si autor neodpustí poznámku, že Interfoto Praha ’66 byla rozsahem vystavených fotografií jednou z největších, ne-li vůbec největší výstavou na světě v posledních několika letech – můžeme-li věřit statistikám zveřejňovaným v katalozích.[45] I tato informace je, podle mého názoru, nepokrytě směřována do Přelouče, pořadatelům Premfota.

STATISTIKA

Poř. č.	Stát	Nations	Černobílé obrazy Black-white prints		Barevné obrazy Colour prints	
			Došlo Entries	Přijaté Accepted	Došlo Entries	Přijaté Accepted
1.	ANGLIE	ENGLAND	4	—	2	—
2.	ARGENTINA	ARGENTINA	4	2	—	—
3.	BARMA	BURMA	16	—	—	—
4.	BELGIE	BELGIUM	94	5	—	—
5.	BRAZÍLIE	BRAZIL	58	—	—	—
6.	DÁNSKO	DENMARK	58	5	4	1
7.	FILIPÍNY	PHILIPINES	15	1	—	—
8.	FINSKO	FINLAND	24	5	5	2
9.	FRANCIE	FRANCE	330	12	2	1
10.	HOLANDSKO	HOLLAND	40	11	3	—
11.	HONG KONG	HONG KONG	35	3	8	—
12.	INDIE	INDIA	4	1	—	—
13.	ISLAND	ICELAND	4	1	—	—
14.	ITÁLIE	ITALY	48	9	4	2
15.	IZRAEL	ISRAEL	8	—	—	—
16.	JUGOSLÁVIE	YUGOSLAVIA	80	5	—	—
17.	KAMBODŽA	CAMBODIA	8	—	—	—
18.	LUCEMBURSKO	LUXEMBURG	12	1	—	—
19.	MAĎARSKO	HUNGARY	76	3	1	—
20.	MAROKO	MAROCO	15	—	—	—
21.	NDR	GDR	75	1	—	—
22.	NORSKO	NORWAY	16	3	—	—
23.	NSR	GFR	479	10	78	22
24.	POLSKO	POLAND	237	4	1	—
25.	RAKOUSKO	AUSTRIA	510	9	60	4
26.	RUMUNSKO	ROMANIA	22	1	—	—
27.	ŘECKO	GREECE	32	1	—	—
28.	SARAVAK	SARAWAK	4	1	—	—
29.	SINGAPUR	SINGAPORE	36	1	—	—
30.	SSSR	USSR	14	—	—	—
31.	ŠPANIELSKO	SPAIN	8	2	3	—
32.	ŠVÉDSKO	SWEDEN	12	4	—	—
33.	ŠVÝCARSKO	SWITZERLAND	48	2	9	4
34.	USA	USA	8	2	4	—
35.	ČSSR	CZECHOSLOVAKIA	975	37	26	2
Celkem		Totals	3409	142	210	38

Katalog Premfota 1966.

O spolupráci přeloučských pořadatelů Premfota s Fotokroužkem Severoslovenských celulózek a papíren se zmiňuje článek v Československé fotografii. Vyznění příspěvku od autora skrytého pod značkou Tk je o něco jiné, než jak byla spolupráce interpretována organizátory z Přelouče. Uvádí se v něm, že iniciativa vyšla od pořadatelů z Přelouče a díky pochopení Fotokroužku Severoslovenských celulózek a papíren se soutěž mohla realizovat; akcentuje, že výstava měla premiéru na Slovensku. Lze se zde dále dočíst, že jako doprovodnou akci uspořádali spolupořadatelé ze Slovenska ve dnech 13.–15. května 1966 za

[44] Tamtéž, s. 11.

[45] Tamtéž.

podpory Krajského domu osvěty v Banské Bystrici a Osvětového ústavu v Bratislavě třídenní shromáždění fotografických pracovníků nazvané Fotoforum 66. Akce si dala za úkol umožnit vedle programových přednášek výměnu názorů vedoucích amatérských pracovníků celého Československa.

Koncept přednášek byl tento:

Paxmann z Braunschweigu: O přístrojích Rolleiflex

Ľudovít Hlaváč: O fotografickém detailu

Walter Benser: Promítání diapozitivů

Teoretické přednášky „Vlivy technického pokroku a možnosti uplatnění snímků na vývoj tvůrčí fotografie“ a „Surrealistické vlivy ve fotografii“

Ladislav Noel: Porovnání výsledků sdělné a tvůrčí fotografie

Jaroslav Bulušek: Referát o pořádání fotografické výstavy Premfoto

V textu je zdůrazněno, že zvláště příspěvek Jaroslava Buluška vyvolal velmi živou diskusi. Zejména ta jeho část zabývající se „*neobyčejně podrobným statistickým rozborem podílu jednotlivých námětových oblastí*“. Diskuse se zaměřila na oblast hodnocení fotografií a složení porot, hledala se odpověď na to, zda má být porota větší či menší, zda by mezinárodní výstava neměla mít také mezinárodní porotu. Podle autora došli účastníci diskuse k možnému závěru, že čím větší a různorodější je porota, tím více se uzavírá kompromisů, což se pochopitelně projeví jak v méně výrazném výběru výstavních exponátů, tak především při udílení cen.[46] I autor tohoto příspěvku si posteskl na dlouhodobější nečinnost organizátorů v Praze, kde by bylo také vhodné a potřebné uspořádat podobnou akci.

Výše uvedené odkazy na dobové materiály nemohu nechat bez dílčího komentáře. Zmíněné příspěvky svědčí o tom, že Premfoto se stalo výstavou respektovanou. Československá fotografická veřejnost se k ní také vztahovala a chtěla se s ní srovnávat, chtěla se jí vyrovnat. Zdá se mi, že organizátoři Premfota byli v tomto směru průkopníci. Jisté je, že mnoho dalších organizátorů podobných výstav ze znalostí přeloučských organizátorů čerpalo.

Premfoto Přelouč, ročníky 1968–1972. Krizová léta

Nové vedení města mělo mít jen krátký mandát do voleb v roce 1968. Na plénu národního výboru 26. dubna 1967 byl předsedou zvolen Stanislav Jirout, bývalý ředitel Stavebního podniku. Tajemníkem se stal Jiří Thomas. Místopředsedou zůstal František Ohnesorg.[47]

Předzvěstí nové doby byla hned první velká akce, kterou národní výbor zajišťoval.

[46] *Československá fotografie*, 1966, č. 6, s. 202.

[47] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 25, nestr.

Prvomájové oslavy roku 1967 se obešly bez průvodu, nejely alegorické vozy a konala se pouze manifestace na náměstí Rudé armády. Účast byla menší a některým starým komunistům se toto pojetí nezamlouvalo.[48]

Z funkce po Jaroslavu Rumlovi odešlo i několik dalších členů národního výboru a celkem 35 dalších dalo najevo, že v nadcházejících volbách nebudou kandidovat. V lednu 1968 však už národní výbor měl padesát kandidátů do nových voleb, a to ještě nepřišly všechny návrhy od podniků a organizací.[49] Pod dojmem dosud nebývalých událostí na celostátní politické scéně se lidé začínali zajímat o veřejné dění.

Řada událostí a diskusí v Přelouči bouřlivých měsíců let 1968 a 1969 nám zůstane zřejmě trvale utajena. Po těchto několika měsících svobody přišlo dvacet let, v nichž byla jakákoli kritická nebo přímo protirežimní činnost z let 1968–1969 příčinou existenčních postihů. Řada dokumentů zmizela. V archivu národního výboru chybí zápisy z jednání v nejvypjatějších chvílích po okupaci. Zápis v kronice o tomto období sepsal konzervativní komunista František Prášil.

První zásadně reformní schůze rady národního výboru se konala 3. dubna 1968. Bylo to zasedání mimořádné a projednávalo se prohloubení demokratického procesu. Po dlouhé době se zde hovořilo velmi otevřeně. Rada konstatovala, že aparát národního výboru nemá odpovídající kvalifikaci. MUDr. Richter požadoval lidštější přístup k sociálně slabým a bezmocným důchodcům, které úřady naháněly do domovů důchodců.

František Ohnesorg mluvil o bývalém tajemníkovi Vincenci Gabrielovi, jenž zřejmě řadě lidí nebyl po chuti. Veřejně byly konstatovány osobní spory mezi stávajícím tajemníkem Thomasem a Gabrielem i spory mezi Gabrielem a bývalým předsedou Rumlem.

Členové rady zpochybnili i praxi, kdy všechny zprávy, určené pro plénum národního výboru, musel nejprve schválit městský výbor KSČ. Z jednání vzešla rezoluce vítající ozdravný proces, žádající odklad voleb, schvalující rehabilitace, federalizaci státu a nezasahování úředníků do pravomoci samosprávy. Členové zpochybnili také právo KSČ nátlakem prosazovat své kádry do funkcí v MěNV.[50]

S prohlubujícími se změnami došlo na symboly režimu. Těsně před Prvním májem navrhuje MUDr. Richter, aby bylo rehabilitováno jméno T. G. Masaryka. Žádal přejmenování náměstí Rudé armády na náměstí Masarykovo. Jeho návrh ještě neprošel.[51]

Na Prvním máji 1968 se projevily nové poměry velmi markantně. Opět se nekonala

[48] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 40.

[49] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 52–53; MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[50] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[51] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 6, nestr.

manifestace. Na náměstí a pod parkem proběhl pouze sraz občanů s kulturním programem.[52]

Dopisem ze 17. května oznámil národnímu výboru zahájení své činnosti přípravný výbor Sokola. Jeho předsedou byl Miroslav Brebera a jednatelkou Věra Bednářová.[53]

V červnu došlo ke změně ve vedení polikliniky. Řediteli MUDr. Dvořákovi byla tajným hlasováním projevena jednomyslná nedůvěra. Vedením byl prozatím pověřen MUDr. Richter. Akce se nesetkala s pochopením národního výboru, ale zabránit jí nedokázal.[54]

Normalizační kronikář výměnu ředitelů později zaznamenal takto: „*Z důvodu nátlakových akcí pravicových oportunistů a živlů, rozvracejících společenské soužití byl na jejich nátlak zbaven funkce ředitele polikliniky v Přelouči soudruh Dr. Dvořák a na jeho místo dosazen Dr. Richtr.*“[55]

Poměry na poliklinice byly problematické. Její stav dokládal dlouhodobou neschopnost státu řešit místní zdravotnictví. Nedostatek lékařů zabraňoval odstranění starých praktiků, kteří v minulosti ve městě působili jako soukromníci. Stranická organizace zde byla slabá a její prorežimní působení na lékaře nemělo účinek ani v následujících letech počátků normalizace.[56]

Po letech se v Přelouči počátkem července 1968 konaly také oslavy výročí upálení Mistra Jana Husa, které národní výbor dodatečně a zřejmě i trochu vynuceně finančně podpořil. V tomtéž měsíci se Československá strana lidová a Československá strana socialistická, které dosud byly jen trpěnými a poslušnými přívažky, začaly domáhat doplnění rady MěNV o své zástupce.[57]

Zřejmě v této době vznikají také podle kronikáře přípravné výbory Klubu angažovaných nestraníků, organizace politických vězňů K 231 a sociální demokracie. Údajně se snažily získat dělníky, inteligenci a hlavně příslušníky armády. Jako ohniska „*kontrarevoluce*“ kronikář uvádí závody Tesla, AOZ a Agra. V Agře dokonce jako v jediném podniku ve městě byla „*zveřejněná kontrarevoluční platforma obsažená ve výzvě dva tisíce slov*“. Po městě se objevuje řada protirežimních hesel a kronikář tvrdí, že přicházelo množství anonymních zastrašovacích a výhrůžných dopisů funkcionářům KSČ.[58]

V červenci obdržel národní výbor směrnice ONV k povolování živností.[59]

---

[52] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[53] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 67.

[54] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[55] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 67.

[56] Tamtéž, s. 67, 164.

[57] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[58] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 55.

[59] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

Větší část městské organizace KSČ zřejmě setrvala na konzervativních pozicích.[60]

Příjezd sovětských vojsk 21. srpna 1968 byl přijat se zděšením a překvapením. Jen některým konzervativcům nepochybně srdce zaplesalo. Podrobnosti nám nezanechala ani městská kronika ani zápisy rady národního výboru.

Rada národního výboru se sešla k mimořádnému zasedání o půl osmé ráno 21. srpna. Nevěděla více než občané. Především vyzývala ke klidu, neboť lidé na rozdíl od funkcionářů začali okupantům alespoň znepříjemňovat život. Mizely ukazatele směrů, město pokryly nápisy a plakáty proti okupaci. Terčem nenávisti se stal i tank na náměstí, který občané pomalovali.

Národní výbor se přihlásil k legální československé vládě a snažil se marně zamezit skupování zásob. Odeslal také rezoluci velvyslanectvím okupačních států, v níž proti okupaci protestoval.[61] Z funkcionářů národního výboru se zřejmě nejaktivněji do organizace činnosti proti okupantům a jejich přisluhovačům zapojil tajemník Jiří Thomas. Měl na to později doplatit.

V Tesle vznikl stávkový koordinační výbor, který řídil činnost podobných výborů v ČSAD a Agrotechně.[62]

Lidé žádali neprodlené odstranění sovětského tanku z náměstí, přejmenování náměstí Rudé armády a ulice V. I. Lenina. Národní výbor jim vyhověl. Usnesl se na přejmenování ulice a odstranění tanku.

Všichni učitelé gymnázia odvolali na své první poradě před zahájením školního roku své kolektivní členství v SČSP a zrušili družbu se sovětskou školou v Praze.[63] Řada učitelů odmítala vyučovat ruštinu, děti si přestávaly dopisovat se sovětskými žáky.

Duch odporu však funkcionářům vydržel jen týden. Po návratu Alexandra Dubčeka a spol. z Moskvy pomalu začínala nastupovat normalizace. Sami funkcionáři zahájili normalizaci 29. srpna 1968. Podle instrukcí shora začali spolu s SNB zajišťovat vracení směrovek na silnice. Začalo se „*působit k nahrazení hesel, která by mohla vyvolat u vojenských jednotek nelibost proti obyvatelstvu, hesly vyjadřujícími podporu našim ústavním a stranickým činitelům*“. Ale hesla se objevovala znova. Také mělo být zabráněno v označování domů kolaborantů. Pracovalo se také na zajištění plynulého zásobování vodou a po průjezdu techniky okupantů byly kontrolovány plynové přípojky. Hesla, označená jako nevhodná, byla odstraněna do tří týdnů po okupaci a byl také obnoven nátěr tanku, „*který byl poskvrněn*

[60] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 55.

[61] Tamtéž, s. 72.

[62] Tamtéž, s. 71.

[63] SOkA Pardubice, Gymnázium (+ SVVŠ) Přelouč (1967) 1969–1976, Zápisy z porad 1968–1971, složka B 15, nestr. Obojí v říjnu 1969 obnovili.

štvavými hesly některými živly“.[64]

Vzhledem k nastávajícímu školnímu roku byli ředitelé škol a internátů požádáni, aby varovali žáky před výbušninami, zbraněmi i návštěvami u okupačních jednotek. Učitelé a ředitelé neměli jednat s vojáky cizích armád, měli odmítnout jejich nabídky na pracovní výpomoc, kulturní nebo sportovní akce a říci jim otevřeně, aby odešli.[65]

Od konce srpna byly sovětské okupační síly umístěny mimo město v lesích u Zdechovic a podporovaly „konsolidaci“ na dálku.

Na zasedání rady národního výboru 17. září bylo usneseno, že ulice V. I. Lenina si podrží své jméno a nebude přejmenována. Dále bylo rozhodnuto, „*aby případné přemístění památníku z náměstí Rudé armády bylo provedeno při architektonickém vyřešení celkové úpravy tohoto náměstí*“.[66] Pouze Jiří Thomas nakonec prosadil odeslání dopisu Ludvíku Svobodovi, aby dovolil dosavadní náměstí Rudé armády pojmenovat svým jménem.[67] Prezident nesouhlasil a tajemníkovi byl tento čin přičten k tíži.

Odchod sovětských okupantů vyvolal během několika týdnů příchod vojáků československých. Okupační jednotky zabraly kasárna ve Zdechovicích a Bohdanči. Československí vojáci se ocitli i s technikou bez ubytování. Vedle dalších měst je přátelsky přijala Přelouč.

Rada národního výboru schválila 19. září 1968 uvolnění některých prostorů pro vojáky pplk. Králíka ze Zdechovic. Byla uvolněna Divišova vila, sál Záložny, velkoobchod Drogerie uvolnil dočasně bývalá kasárna. Muzejní sbírky se ze Záložny stěhovaly do Pardubic. Vojákům dočasně připadlo přízemí budovy SNB, dřevěné baráky Komunálních služeb a STS i pionýrská základna v Krasnici. Technika byla uložena v ÚAOZ, kde se ubytovala i většina vojáků. Ke zdechovickým vojákům záhy přibyli vojáci z Bohdanče. Pro vojáky bylo uvolněno bývalé svazarmovské letiště, z jehož budov se museli vystěhovat radiotechnici Svazarmu. Vojáci se zvláště v prvních letech svého pobytu stali významnými pomocníky při budování města. Důstojníci byli vděčni za skutečnost, že je Přelouč přijala a oni se nemuseli stěhovat do Znojma.[68]

Vojáci znamenali také obohacení místního sportovního života. Obec pro ragbyový oddíl Dukly Přelouč poskytla hřiště na Slavíkových ostrovech. Hrála se zde první liga ragby.[69]

První pookupační plénum národního výboru se konalo až 1. října 1968. Do té doby

[64] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 73–74; MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[65] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.

[66] Tamtéž.

[67] Tamtéž.

[68] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 6, nestr.; kn. 10, nestr.; kn. 11, nestr.

[69] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 105; Kronika 1971, kn. 4, s. 36.

rozhodovala rada. Na podzim 1968 ještě proběhly dříve opomíjené oslavy 28. října a přípravný výbor Sokola stačil v listopadu uspořádat slavnostní schůzi k 80 letům této organizace.[70]

Duch odporu občanů nebyl na rozdíl od funkcionářů zlomen. Jeho projevem bylo nové pomalování tanku-pomníku na náměstí v prvních měsících roku 1969. Pachatele se podařilo odhalit. Objevovaly se také nápisy proti Sovětskému svazu na zdech.[71]

Organizátoři výstavy Premfoto pro ročník 1969 nepřevzali zásilky s fotografiemi z pěti států Varšavské smlouvy, jejichž vojska uskutečnila srpnovou okupaci.[72]

Také prvomájové oslavy v roce 1969 neměly stále tradiční ráz. V předvečer se sice konal lampionový průvod, ráno občany vzbudily dvě hudby, které procházely po městě, ale na shromáždění pracujících na náměstí mnoho lidí nepřišlo. Zajímal je totiž majálesový průvod studentů, který se dvěma hudbami vycházel od gymnázia. Po příchodu průvodu, představujícího 17. a 18. století, hrály hudby na náměstí, byl zde další program. V jedenáct hodin byla otevřena výstava Premfoto a odpoledne proběhla prvomájová veselice.[73]

Volby do národních výborů měly proběhnout v roce 1968. Byly odloženy a režim věděl, že pokud by je uspořádal bez předchozího zavedení starých pořádků, dopadly by špatně. Funkční období volených orgánů bylo proto prodlouženo. V Přelouči se otázky prodloužení mandátů projednávaly s poslanci od června 1969.[74] Zatímco probíhala jednání s poslanci, proběhly ve druhé polovině roku 1969 „*rozbory činnosti a názorů pracovníků a členů MNV po lednu 1968*“. Úkolem bylo vyloučit z MěNV lidi, kteří se odmítali přizpůsobit novým poměrům.[75] Koncem roku 1969 a v roce 1970 tak MěNV opustilo nejméně 18 poslanců. Část z nich proto, že nepracovali nebo chtěli sami skončit, a část skončit musela. Národní výbor doplnilo čtrnáct nových poslanců, kteří byli bez voleb kooptováni.

Z vysokých funkcionářů národního výboru byl jako nepřijatelný uznán tajemník Jiří Thomas a byl donucen k „*dobrovolnému*“ odchodu. Na jeho místo nastoupil 27. ledna 1970 Jaroslav Macháček, jenž byl tentýž den kooptován do národního výboru.[76] Svá místa si udrželi ředitel nové základní devítileté školy, ředitel gymnázia a ředitel Komunálních služeb. Ředitel Tesly Bohumil Štverák se udržel až do roku 1971. V roce 1970 odchází „*na vlastní žádost*“ do Svítkova ředitel staré školy na náměstí Václav Plíšek. Další učitelé, „*kteří se nesprávně zachovali v r. 1968*“, byli systematicky překládáni, aby byly rozbity „*nevhodné kolektivy*“. S koncem června 1970 odchází také vedoucí domovní správy Václav Kraus, kterého nahradil

[70] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 6, nestr.; kn. 10, nestr.

[71] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 11, nestr.

[72] Jaroslav Bulušek, Premfoto Přelouč, s. 6.

[73] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 88.

[74] Tamtéž, s. 93.

[75] Tamtéž, s. 98–99.

[76] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 7, nestr.; kn. 8, nestr.

Jaroslav Marek.[77]

Jedním z obtížně zvladatelných středisek odporu proti normalizaci byla poliklinika. Lékaři věděli, že je město potřebuje, a zvláště ti starší, kteří léta přesluhovali, si byli vědomi skutečnosti, že nemají co ztratit. Ostentativně přehlíželi politickou výchovu, kterou na ně zkoušela komunistická organizace na poliklinice, a vysloužili si tak nenávistný zápis do městské kroniky.[78]

Zcela v normalizačním duchu proběhla návštěva delegace Okresního výboru KSSS z Něžina v Černigovské oblasti. Přelouč byla jen jednou ze zastávek na cestě, kterou pro příslušníky okupačního státu v září 1969 uspořádal Okresní výbor KSČ. Družba se povinně obnovovala na všech úrovních.[79]

Léta 1968 a 1969 znamenala zkoušku ohněm pro státem podporované mládežnické a dětské organizace ČSM a Pionýr. V roce 1969 se obě rozpadly i v Přelouči. Z pionýrských oddílů přežil jen jeden pod vedením manželů Machačových. Organizace ČSM na závodech, školách i ve městě se rozpadly všechny.[80]

V průběhu let 1968 a 1969 se zcela vyměnil personál Domu pionýrů a mládeže, přejmenovaného na Dům dětí a mládeže. Z jeho vedení do velkoobchodu Drogerie odešel zkušený politický pracovník Rudolf Ďatko a ředitelem se stal Pavel Culek. Pověst instituce mezi dětmi se výrazně zlepšila.[81]

V roce 1970 bylo všem jasné, že normalizace vítězí, a resuscitován byl i Svaz československo-sovětského přátelství (SČSP), jenž pod vedením Václava Kozáčka udržoval styk se sovětskou posádkou v Bohdanči a Zdechovicích. Pořádal společenské večery za účasti sovětských vojáků. Otevření sekretariátu SČSP 5. června 1971 bylo důvodem ke slavnosti.[82]

Tato organizace se podílela také na organizaci programu pro sovětské turisty v červenci 1971. Místní funkcionáři dokazovali, že opět mají vše pevně v rukou a družba se Sovětským svazem trvá. V rámci dokazování pravověrnosti se rada národního výboru domáhala prostřednictvím SČSP a Okresního výboru KSČ družby s městem Sosnica v Černigovské oblasti.[83]

Do místního kina se začaly vracet sovětské filmy, které lidé po okupaci bojkotovali, a do distribuce nebyly zařazovány. Pravda, v první vlně mělo jít o snímky kvalitní. Prubířským kamenem sovětských filmů byl Týden sovětských filmů k výročí Lenina, který proběhl v dubnu 1970. Aby byla zajištěna alespoň účast na zahájení, nakoupil národní výbor lístky pro

[77] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 12, nestr.; kn. 13, nestr.

[78] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 164.

[79] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 7, nestr.

[80] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 103.

[81] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 11, nestr.

[82] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 103; Kronika 1971, kn. 4, s. 35.

[83] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1971, kn. 4, s. 39; MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 13, nestr.

své poslance a zdarma jim je rozeslal.[84]

V totalitním duchu proběhly prvomájové oslavy v roce 1970. Funkcionáři je označovali jako nejlepší za deset let[85] a plné rehabilitace se tomuto svátku dostalo v roce 1971, kdy se při mizerném počasí podařilo v průvodu shromáždit na 6 000 účastníků.[86] Od roku 1970 patřila ke koloritu Prvních májů účast zástupců sovětských okupačních vojsk z Bohdanče a Zdechovic, ačkoli na prvního máje 1970 byl jeden neprozřetelný sovětský důstojník inzultován v hostinci. Incidentů bylo v tomto období více nejen v restauracích, ale i v obchodech. Lidé, kteří okupantům odmítali nalévat, přehlíželi je při obsluze, ignorovali je při prodeji zboží, byli funkcionáři národního výboru označováni jako protisocialistické živly a byli rychle postihováni přes podniková ředitelství. Dobré vztahy s okupanty byly funkcionářům nade vše.[87]

V roce 1970 začíná pomalu zapouštět své kořeny i nová mládežnická organizace Socialistický svaz mládeže (SSM). Nejvíce se mu dařilo na gymnáziu, kde šlo studentům o možnost dalšího studia, a na zemědělské škole.[88] Záhy vznikly i organizace na závodech. Předsedou městského výboru SSM se stal Václav Jakubík mladší. Do června 1971 městská organizace jakž takž fungovala, ale pak přišel útlum, neboť funkcionáři, kteří odmaturovali, odešli do zaměstnání či na vysoké školy a čárku za činnost nepotřebovali. Jeden z funkcionářů města v září 1971 konstatoval, že SSM, jenž vykazoval sedm základních organizací a 400 členů, žádné prostory pro činnost nepotřebuje, neboť stejně nic nedělá. ÚV SSM se v Přelouči od roku 1971 zviditelnil převzetím záštity nad žákovským fotbalovým turnajem.

Obnova pionýrské organizace byla mnohem pomalejší. Ještě v září 1971 hlásil jejich skupinový vedoucí Miloslav Machač, že pionýrů z obou místních škol je i s jiskrami kolem stovky. K dispozici měli jedinou místnost.[89]

Během roku 1971 byla normalizace v Přelouči dokončena. V průběhu měsíce ledna zorganizoval městský výbor KSČ ve všech stranických organizacích „*diskusi k historickému dokumentu Poučení z krizového vývoje*“. Završením místní normalizace byla městská konference KSČ 27. února 1971. Předsednickou funkci obhájil Jaromír Kohout, prvním místopředsedou byl Miroslav Rambousek a druhým Jaroslav Rubeš. Tajemníkem výboru byl Jaroslav Macháček, hospodářem nový ředitel školy na náměstí Václav Roušal a předsedou

[84] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 12, nestr. Sovětské filmy přinášely řadu problémů i v hluboké normalizaci. Jejich uvádění znamenalo, pokud na ně nebyli nakomandováni studenti nebo žáci, pokles tržeb. Ještě v roce 1973 si vedoucí kina stěžuje, že mládež ruší při promítání, zvláště při sovětských filmech, a známé firmy nejsou do kina vůbec vpouštěny.

[85] Jako nejlepší za posledních deset let býval První máj tradičně označován každé dva až tři roky.

[86] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1971, kn. 4, s. 25–26.

[87] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 12, nestr.; kn. 8, nestr.

[88] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 103.

[89] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 13, nestr.

kontrolní a revizní komise František Prášil.[90]

Ožila také činnost jednotek Lidových milicí. Dozor nad aparátem MěNV převzal bývalý politický pracovník Rudolf Ďatko, jenž v říjnu 1971 nahradil v čele odboru správního a místního hospodářství promovanou právničku.[91]

Jiroutovo vedení města se velmi snažilo zbavit Přelouč jejích nedostatků. V září 1967 se mu podařilo přilákat na návštěvu předsedu KNV Jaroslava Rajchrta. Jednalo se o poštovní budově, ale také o kanalizaci, nadjezdu, o rekonstrukci Záložny a výstavbě vodovodu.[92]

Město obdrželo slib, že se stavbou vodovodu za 23 milionů korun se začne v roce 1969, a přes všechny problémy byla stavba skutečně zahájena. O to, aby také náležitě pokračovala, se v roce 1970 zasloužil poslanec České národní rady Vratislav Příhoda, jenž ve věci přeloučského vodovodu interpeloval vládu. V roce 1969 byla zahájena také další etapa stavby kanalizace.[93]

Nejproblematičtější budovou ve městě zřejmě byla stará škola na náměstí. Měla novou fasádu pouze na čelní stěně, opravenou věž, díky rodičům zde bylo ústřední topení a vodovod. To bylo všechno. Opravy objektu se zastavily v polovině 60. let. Ředitel Plíšek sice dokázal získat solidní vybavení, ale s budovou nedokázal udělat nic. Od roku 1971 se škole musel národní výbor více věnovat, neboť hrozilo zřícení chlapeckých záchodků. Fasáda byla za tří stran v dezolátním stavu, střechou silně zatékalo a římsy hrozily, že se zřítí na kolemjdoucí. V červnu 1971 byly záchodky vyřazeny z provozu a objekt oplotili.[94]

Dalším významným krokem Jiroutova vedení bylo řešení neúnosného stavu sportoviště. S podporou výstavby stadionu pod parkem, kterou vyjádřil i městský výbor KSČ, objednal národní výbor koncem roku 1968 projekt a začal neodbytně intervenovat na ONV v Pardubicích.[95] V roce 1970 byla hotova zastavovací studie Sportprojektu.

Výstavu Premfoto, která byla dříve pro nedostatek peněz před zánikem, začal Jiroutův národní výbor usilovně podporovat. Označoval ji za chloubu města a snažil se všemožně získat peníze na stále rostoucí režii. V roce 1970 dosáhl roční příspěvek národního výboru 50 000 Kčs. Peněz však bylo stále málo, neboť okresní, krajské i státní orgány o výstavu nejevily zájem. Nad výstavou převzala oficiální patronát světová fotografická organizace FIAP. Vůdčí osobností celé výstavy byl nadále její zakladatel Jaroslav Bulušek.[96]

[90] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1971, kn. 4, s. 7, 13.

[91] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 29, nestr.

[92] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 46–47.

[93] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 25, nestr.; kn. 12, nestr.; kn. 29, nestr.

[94] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 13, nestr.

[95] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 76.

[96] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 9, nestr.; MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 47, 155–156.

Zájem o investice ve městě mělo v roce 1968 spotřební družstvo Jednota. Tento podnik dosud provozoval své aktivity na vesnicích a v Přelouči o něj byl zájem. Měl dobrou pověst a všichni si od něj slibovali zlepšení zásobování. Jednota chtěla v roce 1968 stavět malý obchodní dům v centru a samoobsluhu na sídlišti. K těmto stavbám nedošlo, ale národní výbor se v roce 1969 rozhodl Jednotě svěřit provozování restaurace v Záložně. Družstvo se také finančně podílelo na úpravách interiéru. Podnik Restaurace a jídelny, provozující ostatní pohostinská zařízení, se snažil konkurenci odstranit, ale neuspěl, neboť národní výbor měl s jeho službami a sliby bohaté negativní zkušenosti. Provozovna Jednoty byla po dlouhých přípravách otevřena 1. června 1971, ale ačkoli interiér byl na místní poměry kvalitní, úroveň služeb se nelišila od dobového standardu.[97] Personál se zde střídal jako na běžícím pásu.

Po vybudování obřího cukrovaru v Hrochově Týnci patřil k několika podnikům, které byly určeny ke zrušení, také cukrovar přeloučský. Poslední kampaň v podniku, který nedávno oslavil sto let, proběhla v roce 1970.[98]

Technické služby měly vzniknout z dosavadního městského dvora k 1. červenci 1968, ale nakonec se tak stalo postupně až během roku 1969. Do podnikového rejstříku byly zapsány 1. července 1969. Pomalu se doplňovala jejich technika a ujasňovalo jejich poslání. Podnik byl samostatnou hospodářskou organizací při MěNV. Prvním vedoucím byl Jaroslav Vaníček a stav zaměstnanců, který měl i s vedoucím dosáhnout 18 lidí, se doplňoval postupně. V rámci normalizačních změn však bylo rozhodnuto, že k 24. 3. 1970 budou Technické služby zrušeny bez likvidace. Zaměstnanci fungovali nadále jako tzv. městský nebo stavební dvůr. Vedoucím se v květnu 1971 na dlouhá léta stal Miroslav Zářecký.[99]

Oblastí, ve které se Jiroutovu vedení města nedařilo dosáhnout zlepšení, bylo zdravotnictví. Situace polikliniky byla kritická. Vedoucí lékař polikliniky MUDr. Richter konstatoval v prosinci 1968, že poměry na poliklinice jsou hrozné. Kdyby měl být hygienik objektivní, musel by budovu uzavřít. Sám Richter se bál, aby se při náporu lidí, který musí každodenně snášet, nepropadly stropy. Ani jeho nástupce ve funkci MUDr. Zdeněk Tobiáš neměl šanci mnoho zlepšit. Přesto se v roce 1971 alespoň podařilo získat prostory v přízemí budovy SNB pro gynekologii, oční a ušní.[100]

Klub důchodců nadále dobře pracoval pod taktovkou Františka Ohnesorga,[101] jenž byl sám důchodcem a jako předseda Sboru pro občanské záležitosti mohl klub podporovat. Činnost klubu ztížilo přestěhování ze Záložny do stísněnějších poměrů domu čp. 26 v roce 1969, ale

[97] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 10, nestr.; kn. 14, nestr.; MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 80.

[98] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1976, kn. 9, s. 44.

[99] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 7, nestr.; kn. 11, nestr.; MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 64, 89; Kronika 1971, kn. 4, s. 29.

[100] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 6, nestr.; kn. 13, nestr.

[101] František Ohnesorg se stal rozhodnutím pléna MěNV z 11. 3. 1969 u příležitosti jeho 70. narozenin čestným občanem města.

pracovalo se dál.[102]

Světem, který vedle města fungoval sám pro sebe, byl domov důchodců. Jeho kapacita kolem 300 míst byla stabilně plně obsazena. O jeho obyvatele pečovalo více než 70 zaměstnanců plus lékařka, která zde pracovala na část úvazku. Obyvatelé si volili na svém shromáždění výbor, který zajišťoval soužití, kulturní program i hledání práce pro obyvatele v rámci ústavu a sestavování jídelního lístku. Drobné výrobky obyvatel ústavu se prodávaly jednou ročně na výstavce, kterou domov pořádal. Obyvatelé pracovali také v provozech ústavu, jako byla prádelna, kuchyň, úklid a kotelna. V roce 1970 bylo cca 60 lidí zapojeno také v rostlinné výrobě na ústavní zahradě, kde bylo na sto pařeništních oken, v témže roce se budoval velký skleník. Ústav pro své obyvatele pořádal přednášky, hudební a jiné zábavné večery, jednou týdně se promítal film, půjčovaly se knihy a pořádaly vlastivědné zájezdy. Rozhlas byl zaveden do všech pokojů a na patrech byly televize.[103]

Rok 1969 se stal zlomem ve vývoji přeloučské kroniky. Nebyla vedena od roku 1959. Ujal se jí konzervativní komunista, bývalý předseda městského výboru KSČ a odborový funkcionář František Prášil. Postupně dopsal starší zápisy, které předložil v roce 1971, a vedl kroniku až do roku 1982, kdy zemřel. Jeho zápisy jsou v řadě případů silně tendenční, ale na druhé straně velmi podrobné, zachycující detaily života ve městě z jeho úhlu pohledu.[104]

František Prášil převzal od srpna 1969 také funkci správce muzea. Současně bylo muzeum uzavřeno až do přestěhování a zprovoznění v nové budově. Jeho předchůdce Josef Čech navázal v předchozím roce spolupráci s pardubickou galerií a muzeem. Jejich pracovníci postupně prováděli třídění sbírek. Vybírali věci bezcenné, určené k prodeji či likvidaci. Další skupinou byly předměty, které měly vztah k jiným místům, a nikoli k Přelouči. Ty měly být předány do příslušných muzeí, galerií nebo archivů. To se stalo. V Přelouči měly zůstat jen předměty se vztahem k městu. Sbírky byly do Divišovy vily přestěhovány ze Záložny v zimě 1970/1971.[105]

Zásobování obyvatelstva nezaznamenávalo zásadní zlepšení. Nadále existovala široká paleta nedostatkového zboží, kterou umocňovala nedostatečná kapacita obchodů. Lidé prožívali hodiny v nejrůznějších frontách. Problémem byly poruchy v dodávkách elektřiny, chronický nedostatek uhlí pro obyvatele a k tomu přistoupily v letech 1969–1970 rozsáhlé poruchy v dodávkách propan-butanu v lahvích. Se zákazníky v Uhelných skladech se jednalo neuvěřitelně hrubě. Řidiči odváželi uhlí přednostně tam, kde očekávali spropitné.[106]

Likvidace některých opatření k uvolnění trhu, která byla zavedena koncem 60. let, se projevila i na zásobování Přelouče. V oněch krásných dobách se do města začala dovážet

[102] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 11, nestr.

[103] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 151.

[104] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1960–1965, kn. 2, s. 1–2.

[105] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 11, nestr.; MěNV Přelouč, Kronika 1971, kn. 4, s. 19.

[106] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 12, nestr.; kn. 8, nestr.

uzenina z Moravy, která byla výrazně lepší než z blízkého Březhradu. Ředitel březhradského masokombinátu si však v roce 1971 dokázal zjednat zákaz dovozu z Moravy, se kterým nic nesvedla ani upřímná snaha místních funkcionářů a zástupců obchodních firem.[107]

Jiroutovo vedení města nebylo, stejně jako jeho předchůdci, samo schopno vyřešit bytovou situaci. V červnu 1969 bylo v městském pořadníku 146 lidí, závody měly dohromady dalších 108 žadatelů a stavební bytové družstvo Tesly evidovalo dalších 83. Výjimkou nebyly případy, kdy lidé na byt čekali deset let.[108] Nakonec však toto vedení města alespoň položilo základy k dočasnému vyřešení bytové krize a k podstatnému rozšíření občanské vybavenosti města. Nestalo se tak díky nadprůměrným schopnostem funkcionářů, ale proto, že stát se rozhodl vybudovat ve Chvaleticích elektrárnu, jejíž zázemí měla tvořit právě Přelouč.

O této stavbě poprvé referoval 23. června 1970 na plénu národního výboru poslanec České národní rady Vratislav Příhoda a funkcionáři pochopili, že zde je šance na rozvoj města. Přelouč mohla ihned nabídnout zasíťované pozemky pro 250 bytů. Město současně žádalo zlepšení občanské vybavenosti s důrazem na polikliniku a urychlení výstavby vodovodu.[109]

Spolu s miliony dalších československých občanů přistoupili také občané Přelouče ve dnech 26.–27. listopadu 1971 k volbám. Mohli si vybrat z jedné jediné kandidátky. V období před volbami proběhl tradiční kolotoč oslav VŘSR, volby byly zakomponovány do Měsíce československo-sovětského přátelství. Mládež byla ovlivňována při agitačních dnech mládeže a deset dnů před volbami promluvil na veřejné schůzi v údajně přeplněném kině tajemník ÚV KSČ, místopředseda vlády ČSSR a kandidát do Sněmovny národů Josef Kempný. Údajně byl i s ostatními soudruhy nadšeně přivítán. Ze 4 707 oprávněných voličů jich k urnám přišlo 4 697. Z nich hlasovalo 99,87 % pro kandidáty Národní fronty.[110]

Vraťme se však zpět k fotografii a fotografickému dění v ČSSR druhé poloviny 60. let 20. století. Obavy pana Buluška, že kolegové z Ružomberoku využijí spolupořádání Premfota ve svůj prospěch, se ukázaly jako opodstatněné. V červnu roku 1967 ružomberští fotografové vyhlásili propozice mezinárodní soutěže Fotoforum – Ružomberok. Další pravidla byla obvyklá, počet fotografií maximálně 4 ks. Fotografie by neměly být starší dvou let. V propozicích dále uvedli, že bude uděleno pět cen a deset čestných uznání. Mimo těchto cen bude udělena hlavní cena Zlatá růže a také cena diváků.[111] Podmínky soutěže byly ještě upřesněny v měsíčníku Československá fotografie. V textu byla doplněna informace, že se jedná o „mezinárodní salón“ pro pozvané autory. Těmto autorům je zaručeno vystavení alespoň jedné ze zaslaných fotografií. Nevylučuje se ani účast nepozvaných autorů. Jim však organizátoři negarantují vystavení fotografií.[112] Pocit Jaroslava Buluška, že šlo o zneužití

[107] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 13, nestr.

[108] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 90.

[109] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), kn. 8, nestr.; MěNV Přelouč, Kronika 1971, kn. 4, s. 5.

[110] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1971, kn. 4, s. 58 a násl.

[111] *Československá fotografie*, 1967, č. 6, s. 202.

[112] *Československá fotografie*, 1967, č. 8, s. 283.

spolupráce fotografy z Ružomberoku na 9. Premfotu, mi přijde jako oprávněný. V dnešní době by se řeklo, že došlo ke zneužití know-how.

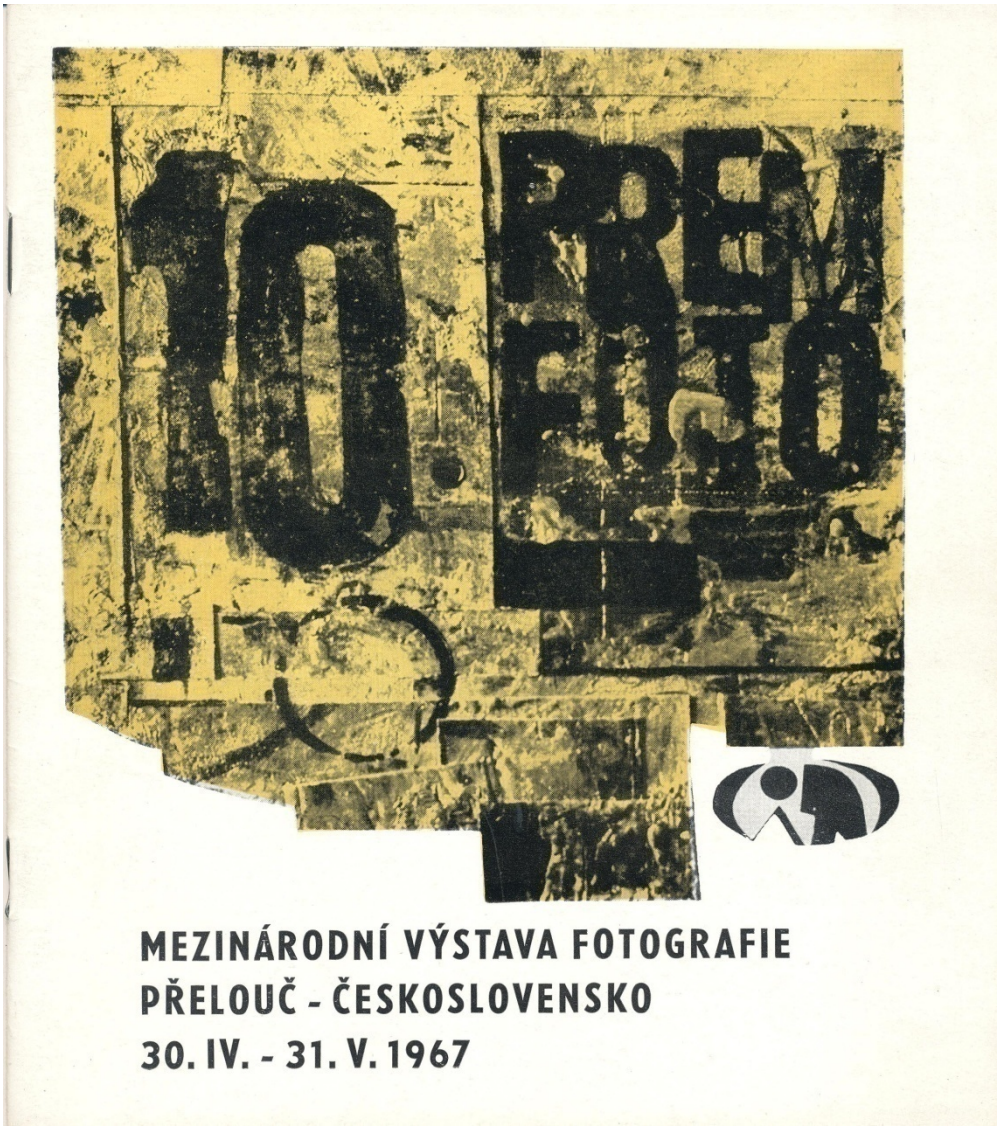

Katalog Premfota 1967.

Desátý ročník mezinárodní výstavy fotografií Premfoto byl anoncován ve stejném čísle Československé fotografie, navíc na téže stránce, na níž byla uveřejněna informace o výše zmíněné soutěži Fotoforum – Ružomberok.[113] Tehdy to možná byla jen shoda okolností. Další vývoj ale ukázal, že fotografové z Ružomberoku se chytili své příležitosti dokonale.

Organizátoři 10. Premfota v této drobné zprávě avizují i členy mezinárodní poroty. Porota pro tento ročník měla složení: Rudolf Bieri, člen švýcarského amatérského svazu, Bern, Švýcarsko; Herbert Bösenberg, prezident německého amatérského fotografického svazu,

[113] *Československá fotografie*, 1966, č. 6, s. 202.

Darmstadt, NSR; Leopold Fischer, ref. FIAP a mezinárodní fotografie při rakouském amatérském fotografickém svazu, Vídeň, Rakousko; Edward Hartwig, člen polského svazu výtvarných fotografů, Varšava, Polsko.[114] Všechny ostatní podmínky zůstaly stejné. Deset nejlepších obrazů získá jubilejní medaile Premfota s diplomem, deset dalších získá diplomy jako čestná uznání. Opět bude vystaveno dvě stě obrazů. Hlavní podmínkou zůstává premiérové použití snímků pro tuto výstavu.

ROZHODNUTÍ POROTY

ČERNOBÍLÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Leclercq Phil.	Belgie	Ingrid
Cena PREMFOTO	Magrin Robert	Francie	Strom
Cena PREMFOTO	Müller Hans	Švýcarsko	Gaspara
Cena PREMFOTO	Pernica Oldřich	ČSSR	Vichřice
Cena PREMFOTO	Ptáček Josef	ČSSR	Objetí
Cena PREMFOTO	Spurný Miloš	ČSSR	Stín kapradin
Cena PREMFOTO	Toht K.	Francie	Nešťastníci
Cena PREMFOTO	Wojewódzki Zb.	Polsko	Stádo
Cena PREMFOTO	Wyszynski Dariusz	Polsko	Šermíři
Čestné uznání	Binde Gunar	SSSR	Akt
Čestné uznání	Gadzalski Marian	Polsko	Trojice
Čestné uznání	Hansen Chr. O.	Dánsko	Ryby
Čestné uznání	Hengl Willy	Rakousko	Okno
Čestné uznání	Jonke Elén	Francie	Zimní sen
Čestné uznání	Van der Meulen	Holandsko	– – –
Čestné uznání	Sibet Jean	Francie	Výslech

BAREVNÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Preiss Josef	NSR	Opilý
Čestné uznání	Einfinger Horst	NSR	Bílí koně
Čestné uznání	Hudec Josef	ČSSR	Kostelík ve vinicích
Čestné uznání	Spezzani Paolo	Itálie	Portrét Mary ve žlutém

SLOŽENÍ POROTY

Šmok Ján, docent, Filmová a tel. fakulta AMU, Praha, ČSSR.
Bösenberg Herbert, president VDAV, DGPh, GDL, redaktor Fotomagazinu, Darmstadt, NSR
Bieri Rudolf, AFIAP, SAPV, Bern, Švýcarsko
Bruckmüller Anton, AFIAP, HON. F. SEAPS, ÖGPh, Linz, Rakousko
Hartwig Edward, HON. FIAP, ZPAF, předseda Art. Komision, Varšava, Polsko

Katalog Premfota 1967.

Podle informací z katalogu k výstavě bylo složení poroty mírně pozměněno. Leopold Fischer, ref. FIAP a mezinárodní fotografie při rakouském amatérském fotografickém svazu, Vídeň, Rakousko, byl nahrazen panem Antonem Bruckmüllerem, AFIAP, Hon. F. SEAPS, ÖGPh, Linz, Rakousko. Jak píší pořadatelé v úvodním slovu v katalogu, desátým jubilejním ročníkem výstavy se jim podařilo naplnit svůj prvotní cíl. Přivést do Československa přehlídku fotografií evropské úrovně. Věřili, že tímto ročníkem se jim to podařilo. V porotě

[114] Tamtéž.

zasedali renomované osobnosti evropské fotografie v čele s Jánem Šmokem. Byl vydán trojjazyčný katalog, který byl distribuován všem autorům, kteří obesílali soutěž. V roce 1967 to byli autoři ze 43 zemí světa.

STATISTIKA

No. Poř. č.	Stát	Nations	Černobílé obrazy Black-white prints		Barevné obrazy Colour prints	
			Došlo Entries	Přijaté Accepted	Došlo Entries	Přijaté Accepted
1.	J. AFRIKA	S. AFRICA	4	–	–	–
2.	ANGLIE	ENGLAND	4	–	–	–
3.	ARGENTINA	ARGENTINA	7	–	–	–
4.	AUSTRÁLIE	AUSTRALIA	4	–	–	–
5.	BELGIE	BELGIUM	179	10	12	5
6.	BRAZÍLIE	BRAZIL	98	1	–	–
7.	BULHARSKO	BULGARIEN	51	–	2	–
8.	CEYLON	CEYLON	4	–	–	–
9.	DÁNSKO	DENMARK	63	13	–	–
10.	FILIPÍNY	PHILIPINES	20	–	–	–
11.	FINSKO	FINLAND	73	2	–	–
12.	FRANCIE	FRANCE	174	10	4	–
13.	HOLANDSKO	HOLLAND	101	10	–	–
14.	HONG KONG	HONG KONG	36	3	8	1
15.	INDIE	INDIA	4	–	–	–
16.	ITÁLIE	ITALY	150	4	28	4
17.	IZRAEL	ISRAEL	8	–	–	–
18.	JUGOSLÁVIE	YUGOSLAVIA	133	–	–	–
19.	J. VIETNAM	S. VIETNAM	4	–	–	–
20.	KAMERUN	CAMEROUN	3	–	–	–
21.	KANADA	CANADA	4	–	–	–
22.	KENYA	KENYA	4	–	–	–
23.	LUCEMBURSKO	LUXEMBURG	4	–	–	–
24.	MAĎARSKO	HUNGARY	83	1	3	–
25.	MALAJSKO	MALAYA	7	–	–	–
26.	MAROKO	MAROCO	14	–	–	–
27.	NDR	GDR	68	1	3	–
28.	NORSKO	NORWAY	47	–	–	–
29.	NSR	GFR	642	20	141	21
30.	POLSKO	POLAND	350	10	19	5
31.	PORTUGALSKO	FORTUGAL	4	–	–	–
32.	RAKOUSKO	AUSTRIA	487	17	30	8
33.	RUMUNSKO	ROMANIA	44	–	–	–
34.	ŘECKO	GREECE	20	–	2	–
35.	SINGAPUR	SINGAPORE	20	–	8	–
36.	SKOTSKO	SKOTLAND	4	–	–	–
37.	SSSR	USSR	43	2	–	–
38.	ŠPANĚLSKO	SPAIN	14	–	–	–
39.	ŠVÉDSKO	SWEDEN	103	13	14	–
40.	ŠVÝCARSKO	SWITZERLAND	72	4	8	1
41.	THAJSKO	THAILAND	12	–	–	–
42.	USA	USA	4	–	4	3
43.	ČSSR	CZECHOSLOVAKIA	1012	21	21	5
	Celkem	Totals	4213	142	307	53

V tomto roce byla souběžně s výstavou Premfota uspořádána i výstava tří oslovených autorů, kteří v minulosti soutěž obesílali, a někteří z nich byli i členy poroty. I tento počin umožnil fotografům z Československa srovnávat trendy amatérské fotografie v ČSSR a v Evropě. Součástí katalogu byly medailony těchto autorů, a to opět ve třech jazykových mutacích. V revue Fotografie 67 bylo uspořádání výstavek R. Gareise z NSR, M. Pitkännena z Finska a W. Hengla z Rakouska anoncováno.[115] Dvě z připravovaných fotografií na výstavu Willyho Hengla byly představeny v téže revue v předchozím čísle.[116] Zároveň bylo avizováno, že aktuální kolekce vystavených prací bude vystavena ve Švédsku. V prvním čísle Československé fotografie (1967) uveřejnil J. Bulušek poměrně obsáhlou zprávu o zájmu zahraničních časopisů o informace k soutěži Premfoto. Zmínil zde i to, že výstava 9. ročníku

[115] *Fotografie* 67, č. 4, s. 74.

[116] *Fotografie* 67, č. 3, s. 82–83.

Premfota byla reprízována ve Stockholmu a dalších dvou švédských městech a také to, že se plánuje premiérově reprízovat výstavu vybraných fotografií 10. ročníku Premfota v Praze. J. Bulušek ve svých vzpomínkách několikrát se smutkem zmiňuje, že nebylo možné výstavu fotografií z Premfota „dostat" i do Prahy. Sice už v roce 1961 se podařilo fotografie z 5. ročníku Premfota představit v hlavním městě Československa, ovšem podle přeloučských organizátorů Premfota v nedůstojných podmínkách malé výstavní síně na Staroměstském náměstí, patřící do správy Střediska státní památkové ochrany a ochrany přírody hlavního města Prahy. Nicméně organizátorům nebylo umožněno soutěž Premfoto v Praze propagovat. Jako důvod bylo uvedeno, že slovo Premfoto není uznáno filology, a proto není možné ho oficiálně používat. Z pohledu pořadatelů Premfota to bylo důvodem, proč výstavu navštívilo jen málo diváků a proč se úsilí propagovat soutěž v hlavním městě minulo účinkem. Až do roku 1968 se nedařilo zajistit vhodné prostory pro prezentaci Premfota, zčásti i proto, že představitelé pražské fotografické obce těžko nesli pomyšlení, že aktivity fotoklubu z Přelouče byly impulzem vzniku celosvětově známé a prestižní fotografické soutěže. Na přelomu let 1967 a 1968 se podařilo přestavitelům přeloučského fotoklubu navázat spolupráci s vedoucím propagace národního podniku Řempo a také s paní Bahenskou, správkyní podnikové výstavní síně, jejíž sídlo bylo v Praze na Národní třídě (vedle Reduty), a díky tomu se podařilo zajistit na celý měsíc červen 1968 důstojný prostor pro reprízování výstavy oceněných prací z 10. ročníku Premfota konečně přímo v Praze. Tato výstava byla dokonce tak úspěšná, že se její trvání o týden prodloužilo. Díky tomu se vedení n. p. Řempo rozhodlo zavázat k dlouhodobé spolupráci s organizátory Premfota a přislíbilo termíny pro reprízování výstav i na budoucí léta. Ovšem okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy zapříčinila, že výstavy fotografií z Premfota se už do Prahy nevrátily.

Jaroslav Bulušek ve svých vzpomínkách zmiňuje rovněž ochotu zapůjčovat kolekce vybraných fotografií z předchozích ročníků Premfota i do jiných měst Československa, například Brna, Chebu, Ružomberoku, Plzně, Českých Budějovic, Ostravy a Bratislavy. Museli však od toho ustoupit, protože docházelo k poškozování opakovaně vystavovaných fotografií, které byly vraceny autorům, a také finanční výnosy z těchto zápůjček byly mizivé, a proto organizátoři Premfota všechnu snahu zaměřili na uskutečnění repríz výstav v Praze. Fotografové z Evropy spojení s Premfotem byli u příležitosti jubilejního ročníku aktivní v naší zemi při jiných příležitostech. Jak informovala v březnu 1967 Československá fotografie, člen porot Premfota, oceňovaný fotograf R. Bieri uspořádal v únoru besedu na téma „Duševno ve fotografii" pro členy Fotoklubu Tatra v Praze. V červnu a červenci téhož roku byla v rámci 5. Interfota Třešť k vidění mimo jiné i kolekce fotografií od autorů W. Hengla, E. Hartwiga a R. Gareise.[117] Všichni jmenovaní autoři se opakovaně se svými fotografiemi účastnili soutěže Premfoto nebo případně přímo zasedali v porotách různých ročníků této soutěže. Zároveň se objevují informace o článcích v zahraničním tisku, které referují o soutěži Premfoto. Polský časopis *Fotografia* informuje o Premfotu článkem z pera E. Hartwiga. Jako člen poroty referuje o způsobu práce při výběru fotografií na výstavu a zároveň se zamýšlí nad významem této fotografické akce. Také v červnovém čísle

[117] *Československá fotografie*, 1967, č. 7, s. 243.

maďarského časopisu *Foto* je publikován článek o soutěži, doplněný sedmi černobílými reprodukcemi.[118] V Československé fotografii je detailně popsán způsob vytvoření fotografie Miloše Spurného ze skupiny Rekrafoto *Stín kapradiny*, za kterou autor získal zlatou medaili. Jednalo se o panoramatickou složeninu (viz reprodukce níže).[119]

Foto z katalogu Premfota 1967.

STÍN KAPRADIN se jmenuje snímek Milana Spurného z brněnské skupiny REKRAFO, který získal na letošním X. Premfotu v Přelouči zlatou medaili. Autor použil k jeho pořízení pěti negativů. V horní části, sestavené ze čtyř kopií, je snímán interiér lesa zobrazovacím úhlem 110° v horizontále a 70° ve vertikále. Spodní část je smontována ze tří postupných kopií z jednoho negativu.

Reprodukce z *Československé fotografie*, 1967, č. 10, s. 362.

[118] *Československá fotografie*, 1967, č. 9, s. 322.

[119] *Československá fotografie*, 1967, č. 10, s. 362.

V roce 1967 byly v mnoha číslech měsíčníku Československá fotografie i revue Fotografie publikovány fotografie přímo spojené s přehlídkou Premfoto, případně fotografie z doprovodných autorských výstav. Byly použity na obálkách a také jako ilustrace k článkům.

Jubilejnímu 10. Premfoto Přelouč se věnuje rozsáhlý článek z pera Jaroslava Buluška v dubnovém čísle Československé fotografie. Na osmi stranách je vedle detailních informací o aktuálním ročníku soutěže reprodukováno celkem třináct černobílých snímků, jeden celostránkový snímek je publikován mimo tento článek a na obálce časopisu jsou reprodukovány dva barevné snímky autora Raimo Gareise, také z Premfota. Na straně 121 je vytištěn ilustrační snímek Karla Vlacha *Zasedání mezinárodní poroty při výstavě 10. Premfoto*. V jiném čísle bylo publikováno celkem šestnáct soutěžních snímků. Z celkového počtu 200 fotografií, které porota pravidelně vybírala k výstavě, tak bylo široké veřejnosti představeno 8 % vybraných snímků. Tuto informaci jsem takto formuloval schválně. Organizátoři si na přesných statistikách velmi zakládali. Jsou obsaženy i v příspěvku, o kterém zde píšu. U fotografické veřejnosti to vzbuzovalo často i bouřlivou diskusi, jak jsem již zmiňoval v části věnované ročníku, který byl spolupořádán Fotokroužkem Severoslovenských celulózek a papíren v Rožumberoku.

I ve zde zmiňovaném článku věnuje J. Bulušek, autor příspěvku, část adresovanou amatérské veřejnosti: „*Závěrem bychom chtěli našim amatérům poskytnout jen několik okrajových zajímavostí, které jsme získali vyhodnocením statistického sledování více než 11 000 snímků, došlých k několika posledním ročníkům výstavy. Na otázku: ‚Co a jak lidé fotografují?' je odpověď ‚v kostce'.*

Žánrový snímek člověka byl obsahem 21,5 % snímků. Vedlo toho došlo 21 % portrétů a 20,5 % krajiny. Reportážní fotografie je zastoupena 5 % snímků, abstraktní fotografie 4,5 %. U fotografie portrétů přibývá portrétů speciálně komponovaných a psychologických, ubývá klasických. Také v krajinářské fotografii se převážná část snímků zabývá obrazem krajiny náladové, efektně osvětlené, s velkým důrazem na kompozici. Aktů došlo 3,2 %, přibývá aktů v exteriéru a objevují se akty dvou a více osob. Jedna pětina došlých snímků nezobrazuje, respektive vůbec neobsahuje živý objekt. Z technické stránky je zajímavé, že 91 % všech snímků je provedeno normální technikou, jiné techniky (9 %) mají tendenci klesající (při 8. ročníku to bylo 13 %). Jako okrajová zajímavost bylo sledování použitého formátu pozitivu. 55 % všech snímků bylo komponováno na výšku, 45 % na šířku. Přitom u plných 12 % prací nevyhovuje autorovi formát dodávaný výrobci, a proto jej autoři upravují odřezáním z uvedených 12 % je 10 % autorů z ČSSR)."[120] J. Bulušek opět využil statistiku, on i jeho kolegové byli přesvědčeni, že tato data mohou být prospěšná pro amatérské fotografy sdružované v tehdy četných fotoklubech. Paní H. Budská, později dlouholetá přítelkyně J. Buluška, mi zasvěceně vyprávěla, s jakým zápalem pro věc a s jakou komplexností pan Bulušek přistupoval ke všem činnostem kolem organizování Premfota a posléze i fotografické soutěže Fotografia Academica, které byl také iniciátorem.

[120] *Československá fotografie*, 1967, č. 4, s. 144.

Zde bych rád ještě jednou citoval z téhož článku, tentokrát z části týkající se práce poroty: „*… porota, první čistě mezinárodní, ve složení doc. Ján Šmok, H. Bösenberg, president VDAV z Darmstadtu (NSR), R. Bieri, AFIAP, president FOCUS Bern, Švýcarsko, E. Hartwig, EFIAP, předseda svazu polských fotografů z Varšavy, a A. Bruckmüller, AFIAP, z Lince v Rakousku, měla za úkol z více jak 4 500 snímků vybrat výstavní kolekci skládající se z maximálně 200 snímků. … Čím blíže porota byla cíli své práce, tím pomaleji postupovala. Na 90 % snímků se porotci shodli okamžitě (ať kladně nebo záporně), u 5 % snímků byli schopni po předložení vzájemných argumentů učinit kompromis, ale za zbývajících 5 % snímků se doslova ‚rvali' … Před konečným jednáním poroty byla uspořádána tisková konference. Pan H. Bösenberg pozdravil pořadatele, novináře a ostatní československé fotografy také jménem FIAPu, k čemuž ho písemně pověřil generální sekretář FIAPu pan Boesiger ze Švýcarska. Na tiskové konferenci bylo také zdůrazněno, že myšlenka výstavy je zcela originální a nemá na světě obdoby.*“[121] V článku se také bilancují předcházející ročníky a opět je představena podobná statistika: „*V dosavadních deseti ročnících byly hodnoceny fotografie zástupců 51 zemí celého světa. Za tuto dobu došlo do soutěže nejvíce snímků z těchto zemí: ČSSR (4 842), Rakousko (2 264), NSR (2 186), Polsko (1 284) a Francie (717). Při sledování úspěšnosti přijetí fotografií do výstavní kolekce vyšel výsledek v % takto: Francie 7,05 %, Rakousko 5,35 %, ČSSR 5,30 %, NSR 5,1 %, Polsko 4,7 %. Nejvíce barevných snímků došlo z NSR. Také v úspěšnosti barevných snímků zařazených do výstavní kolekce byla nejúspěšnější s 25,2 % NSR. Pokud se vyhodnotí fotografie z pohledu ocenění (ceny a čestná uznání), je pořadí vyjádřené z celkového počtu udělených cen toto: 1. ČSSR 28 %, 2. NSR 27 %, 3. Rakousko 7 %, 4. Švýcarsko 6 %, 5. Polsko 6 %, 6. Hongkong 5 %.*“[122] Shodou okolností jedním z oceněných autorů v 10. ročníku Premfota byl docent Josef Ptáček, a protože se s ním znám, zeptal jsem se ho, jak na soutěž Premfoto vzpomíná. Odpověděl toto: „*Byl jsem tehdy mladej student, hlásil jsem se na FAMU, na fotku, snažil jsem se vystavovat, posílal jsem fotky do soutěží, do časopisů. Premfoto byl v té době pojem. Říkal jsem si, pokud by mi tam někdy nějakou fotku vystavili, nebo ocenili, tak snad i přestanu fotit. V roce 1965 v 8. ročníku mi jednu fotografii zařadili na výstavu a v roce 1967 mi to konečně vyšlo a jednu vybranou fotografii dokonce ocenili Cenou Premfota.*“

Jen taková perlička, v časopise Fotografie byla uveřejněna drobná noticka. Člen poroty 10. Premfota E. Hartwig se nechal slyšet, že by se moc přimlouval za vydání souboru fotografického kýče, ze kterého si porota, po skončení hodnocení prací, udělala soukromou výstavku. Zastával názor, že by se tato publikace stala dozajista bestsellerem mezi fotografickými publikacemi. Autor příspěvku zmiňuje, že tento žertem míněný návrh by možná stál za vážnou úvahu.[123]

Informace podobného charakteru se také objevila ve slovenském časopise *Výtvarníctvo, fotografia, film*. Informace upozorňuje na příspěvek v červnovém čísle polského měsíčníku

[121] Tamtéž, s. 137–138.

[122] Tamtéž, s. 142.

[123] *Fotografie* 68, č. 3, s. 78.

Fotografia, ve kterém Edward Hartwig vzpomíná na své působení v porotě Premfota. Vyzdvihuje přednosti soutěže, premiérovost fotografií, dobrou organizaci. V příspěvku je zmíněno, že E. Hartwig hodnotí kladně pouze technické kvality barevných snímků. Umělecké vyznění barevných snímků podle něj nedosahují svou kvalitou snímků černobílých. Jako poslední je zmíněna vzpomínka na půlhodinovou výstavu fotografického kýče, kterou pro porotu uspořádal Ján Šmok. I v tomto příspěvku je zmíněn názor E. Hartwiga, že by reprodukce tohoto souboru mohla být zajímavá a jistě by se stala bestsellerem mezi fotografickými publikacemi.[124]

V desátém ročníku se Premfoto dostalo na svůj vrchol. Jak uvádí J. Bulušek ve výše citovaném článku, instalace 9. Premfota, která byla vystavena ve Stockholmu, měla velký ohlas, a tak si švédský fotografický svaz zamluvil u pořadatelů zapůjčení výstavní kolekce 10. Premfota dokonce na tři měsíce, aby mohla být představena ve třech švédských městech.[125]

Jak jsem již zmiňoval, přeloučskému Premfotu začala růst konkurence, v Rožumberoku se začalo pořádat Fotoforum Ružomberok (mimochodem fotografická soutěž tohoto názvu se v Ružomberoku pořádá dosud). Koncept Fotofora vycházel z toho, že pořadatelé sami osloví autory, kteří budou moci zaslat až čtyři fotografie. Těmto osloveným pořadatelé garantovali vystavení minimálně jedné zaslané fotografie. Autorům nepozvaným vystavení fotografií garantováno nebylo. Koncept tudíž nebyl čistě soutěžní, ale byla to částečně přehlídka.[126] Ve Fotografii 68 vyšla krátká zpráva Anny Marcinkové o prvním ročníku této přehlídky. Její organizátoři odvedli dobrou práci. Výstava 277 představených fotografií byla uspořádána hned na třech místech, v Ružomberoku, v Košicích a nakonec, na přelomu let 1967 a 1968 i v Bratislavě. Kolekce byla vybrána z prací 196 autorů z 25 zemí světa.

Dva příspěvky s rozsáhlejší informací o důvodu založení, organizaci soutěže a výsledcích prvního ročníku Fotofora Ružomberok se objevily v prvním čísle časopisu *Film, fotografia, výtvarníctvo* (1968). Článek „Fotoforum a miesto slovenskej fotografie“ napsal Ľudovít Hlaváč a druhý „Predstavujeme Fotoforum 67“ Ladislav Noel. Ten se ve svém článku zamýšlí nad možnostmi zvyšování úrovně fotoamatérské práce na Slovensku. Jedna z nich je konfrontace s fotoamatéry jiných států. Zmiňuje, že aktivním fotoamatérům z Ružomberoku se povedlo získat jako prvním podvakráte celou kolekci vybraných a oceněných fotografií Premfota Přelouč k prezentaci na Slovensku, konkrétně v Ružomberoku. Ale protože přeloučtí organizátoři odmítli zapůjčit do Ružomberoku další ročník k výstavě, Ružomberočané se definitivně rozhodli uspořádat vlastní přehlídku – Fotoforum Ružomberok 1967. Upravili koncepci soutěže, kterou rozpracovali bratislavští fotoamatéři, a vyhlásili první

[124] *Výtvarníctvo, fotografia, film*, 1967, č. 11, s. 263.

[125] *Československá fotografie*, 1967, č. 4, s. 144.

[126] *Československá fotografie*, 1967, č. 6, s. 202; č. 8, s. 283.

ročník Fotofora. Součástí příspěvku je rovněž informace, že do prvního ročníku bylo zasláno téměř 1 700 fotografií od 447 autorů z 25 států.[127]

Také jsem zmiňoval, že Fotoklub Tatra v Praze se rozhodl uspořádat v roce 1966 mezinárodní výstavu – Interfoto Praha ’66. Jak píše v katalogu k soutěži předseda Fotoklubu Tatra Ivo Doležal: „… *mimořádné ocenění za podporu této soutěže si zaslouží záštita Ústřední rady odborů a vedení závodu ČKD Tatra, jakož i příznivý postoj ministerstva školství a kultury ČSSR … Děkuji rovněž všem dalším institucím, které podpořily výstavu věnováním cen a odměn pro vítěze, jakož i inzerentům v tomto katalogu.*“ Katalog k výstavě měl celkem 58 tiskových stran. Z toho 26 stran tvořila obrazová část s dvaceti devíti černobílými reprodukcemi vystavených fotografií.[128] V katalogu bylo také umístěno celkem osmnáct celostránkových reklam (např. ORWO, Praktica, Meopta, Rollei, Metra Blansko, Československé aerolinie). Textová část obsahovala příspěvky Petra Tauska, Rudolfa Skopce, Ludvíka Barana a Vladimíra Rýpara. Katalog byl vydán pouze v českém jazyce. Porota soutěže byla ryze česká.[129]

Katalog Interfoto Praha ’66.

[127] *Výtvarníctvo, fotografia, film*, 1968, č. 1, s. 8–11.

[128] Viz Příloha č.3

[129] *Interfoto Praha ’66*, katalog výstavy, Praha 1966.

Pro rok 1968 pak Fotoklub Tatra v Praze oznámil uspořádání mezinárodní výstavy Interfoto Color Praha 1968. Nad výstavou převzal záštitu FIAP, Ústřední rada odborů a závod ČKD Tatra Smíchov. V katalogu je zařazena zdravice Ernesta Boesigera, generálního tajemníka FIAP. Sekretář výstavního výboru Edvard Cenek se také v textu katalogu vrací k výstavě Interfoto Praha ’66 (za dva týdny ji zhlédlo více než 17 300 návštěvníků). Do soutěže byly přijímány pouze barevné fotografie a barevné diapozitivy. Do výstavy vybráno 175 snímků z došlých 770. Z vystavených fotografií bylo celkem 26 z ČSSR, a to od 18 autorů. V sekci barevných diapozitivů bylo přijato celkem 2 865 prací ze 48 zemí. Porota pak vybrala k výstavě 191 prací od autorů z 22 zemí. Z toho z ČSSR bylo vystaveno osm diapozitivů od sedmi autorů. Z výstavy byl zpracován barevný diapás s reprodukcemi 120 fotografií, který bylo možno zakoupit za 75 Kč jako metodickou pomůcku, případně jako dokument. Katalog je doplněn jedenácti černobílými reprodukcemi vystavených barevných fotografií (barevná fotografie je pouze na obálce katalogu). Samozřejmostí je umístění celostránkových inzerátů firem, jako Hasselblad, Foma, Tuzex, Pressfoto či Druopta Praha.[130] Nakonec se dočkaly oceněné fotografie Interfoto Color Praha 1968 i barevných reprodukcí. Ve čtvrtletníku Fotografie bylo v barvě publikováno celkem pět oceněných fotografií z této soutěže.[131] Zároveň zde byla zveřejněna informace, opět z pera E. Cenka, o uskutečněné akci. Bylo v ní – statisticky – shrnuto, zdá se, že po vzoru přeloučských pořadatelů, jaké bylo žánrové složení fotografií zaslaných do přehlídky, jaká témata byla zpracovávána, kolik fotografií bylo s kterými tématy zasláno a kolik vystaveno. Z mého pohledu i formát tohoto příspěvku E. Cenka byl motivován snahou se nějak vymezit vůči Premfotu.[132] A jak doložím dále v textu, nebyl to v roce 1968 ojedinělý pokus, jak se „kriticky vyjádřit“ a „objektivně zhodnotit“ přínos této soutěže.

Jen se krátce zaměřím na porovnání katalogů vydaných k výstavám Interfoto Praha ’66 a Interfoto Color Praha 1968 a katalogu 10. Premfota. Katalog 10. Premfota neobsahuje žádnou reklamu, byl vydán ve třech jazykových mutacích (česky, německy a anglicky) a obsahuje celkem 25 černobílých reprodukcí vystavených fotografií. Vzhledem k tomu, že výstavní kolekce čítala 200 fotografií, katalog obsahoval relativně reprezentativní výběr z vystavených fotografií. Z toho je zřejmé, že náklady na vydání katalogů pražských výstav Interfoto Praha ’66 a Interfoto Color Praha 1968 mohly být z významné části hrazeny z plateb za inzerci, zatímco katalog Premfota musel být hrazen v plné výši z čistých zdrojů pořadatelů. Je více než jisté, že pražské výstavy byly pro inzerenty atraktivnější než výstava konaná v malém městě Přelouči.

Opět bych využil vzpomínek J. Buluška. V roce 1967 vyzdvihuje fakt, že jubilejní 10. Premfoto bylo zapůjčeno opět do Švédska, tentokrát tam bylo v nezměněné podobě opakovaně vystaveno ve čtyřech městech, včetně Stockholmu, a za celou dobu vystavené práce zhlédlo na 30 000 diváků. Zvláštní úspěch potvrdila i písemná zpráva kulturního atašé

[130] *Interfoto Color Praha 1968*, katalog výstavy, Praha 1968.

[131] *Fotografie* 68, č. 3, s. 50–51, 54–55.

[132] Tamtéž, s. 76.

při velvyslanectví ČSSR ve Švédsku, který výstavu ve Stockholmu zahajoval. I to ilustruje skutečnost, že Premfoto přerostlo hranice tehdejšího Československa.

Ale pojďme dál. Jak se již stalo pravidlem, bylo v prosincovém čísle Československé fotografie vyhlášeno 11. Premfoto 1968. Podmínky pro účastníky zůstávaly nezměněny, protože byly akceptovány i renomovanými autory z celého světa.[133]

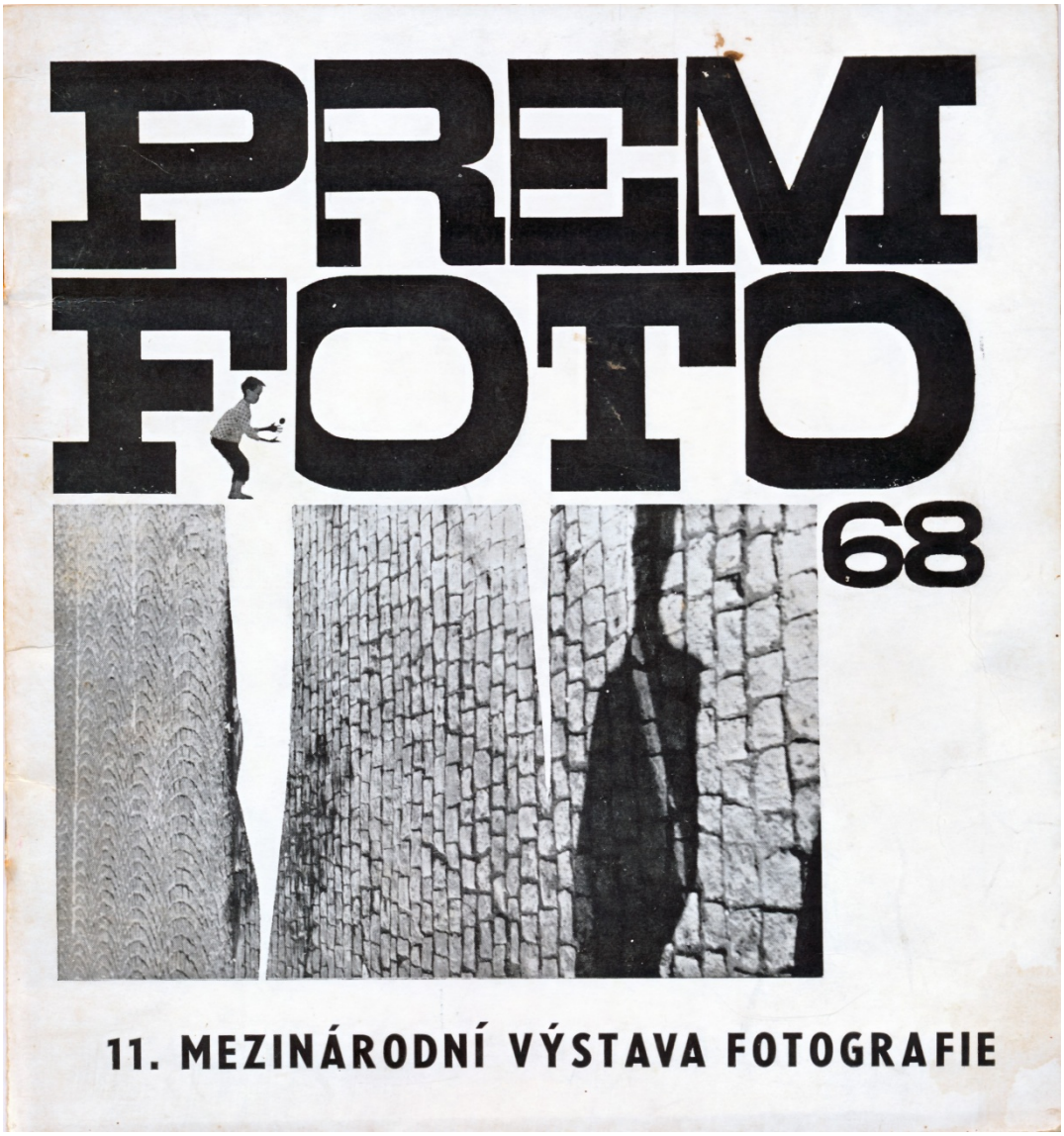

Katalog Premfota 1968.

Konkrétní informace o tomto ročníku je možné dohledat pouze v oficiálním katalogu. Stránky, včetně titulních, Československé fotografie i čtvrtletníku Fotografie 68 zaplnily informace o jiných soutěžích a přehlídkách uskutečněných v letech 1967 a 1968. Většina čísel (celkem 9 z 12) Československé fotografie ročníku 1968 obsahovala rozsáhlé medailony krajských kolekcí zařazených do výstavních souborů přehlídky AMFO 67 uskutečněné v Martině. Dále časopis referoval o Interfoto Color Praha 1968 a Fotoforu Ružomberok,

[133] *Československá fotografie*, 1967, č. 12, s. 442.

9. celostátní výstavě amatérské fotografie 1968 (IX. CVAF) i o 6. přehlídce fotoklubů Vsetín 68. V prvním čísle Československé fotografie se dala nalézt kratinká informace o 11. Premfotu Přelouč.[134] V přespříštím čísle byl zveřejněn malý odstavec o zájmu autorů o aktuální ročník soutěže. Také bylo připomenuto, že výstava 200 vybraných prací se bude konat jako pravidelně v termínu od 1. do 30. května v Přelouči. Následně bude v červnu přenesena do výstavní síně Řempo n. p. na Národní třídě.[135] Tamtéž byl ovšem také publikován téměř půlstránkový příspěvek od autora AM o Fotoforu Ružomberok 1967.[136]

ROZHODNUTÍ POROTY

ČERNOBÍLÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Bosman Piet	Holandsko	V–les
Cena PREMFOTO	Itin Max	Švýcarsko	Mládež 1968
Cena PREMFOTO	Krings G.	NSR	Viktoria
Cena PREMFOTO	Mach Heinz	Finsko	Cesty setkání
Cena PREMFOTO	Pellicciari Benne	Itálie	Capelloni
Cena PREMFOTO	Wadström Jan	Švédsko	Tvrdá bitva
Čestné uznání	Bay Jürg	Švýcarsko	Taťana
Čestné uznání	Gantatore Nicola	Itálie	V listí
Čestné uznání	Halámek Zdeněk	ČSSR	Bílá čára
Čestné uznání	Jung Jaroslav	ČSSR	Černá a bílá
Čestné uznání	Paret Claude	Francie	Opakování
Čestné uznání	Ronconi Vittorio	Itálie	Carlo a Flora
Čestné uznání	Strauss Melfried	NDR	Podzim
Čestné uznání	Sveen Arvid	Norsko	Minakcie

BAREVNÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Frederiksen W. B.	Dánsko	Červené moře
Cena PREMFOTO	Gombert Horst	NSR	" . . . "
Cena PREMFOTO	Hengl Willy	Rakousko	Medium
Cena PREMFOTO	Isenhuth Erich	NSR	" . . . "
Čestné uznání	Gareis Raimo Dr.	NSR	Most budoucnosti
Čestné uznání	Samuel Josef	Rakousko	Les

Katalog Premfota 1968.

Až v srpnovém čísle se objevila mimo jiné zpráva o tom, že Premfoto je reprízováno v Praze.[137] Na tuto informaci pak mohl navázat příspěvek Karla Dvořáka v pravidelné rubrice

[134] *Československá fotografie*, 1968, č. 1, s. 3.

[135] *Československá fotografie*, 1968, č. 3, s. 83.

[136] Tamtéž, s. 93.

[137] *Československá fotografie*, 1968, č. 8, s. 283.

Procházky po výstavách, ve kterém velmi kriticky hodnotil výběr fotografií ve výstavě. V obsahu byly pak publikovány čtyři fotografie z aktuální kolekce – jedna ze dvou oceněných fotografií českého autora a tři práce fotografů z Lotyšské SSR.[138] O jedné z nich se pochvalně zmiňoval kritik a publicista Karel Dvořák ve svém příspěvku. Jen pro zajímavost, tím pádem byly publikovány tři vystavené fotografie z pěti, které prošly výběrem poroty. Ve svém příspěvku K. Dvořák často zmiňoval porotce bez toho, aby s nimi čtenáře blíže seznámil.[139] Proto je zmíním alespoň při této příležitosti. V roce 1968 pracovala porota ve složení Ján Šmok, FAMU Praha, Carmen Crepaz, EFIAP, Terst, Itálie, a Karl-Invar Norgren, viceprezident Švédského svazu pro fotografii, Södertälje, Švédsko.

ČESTNÉ PŘEDSEDNICTVO VÝSTAVY:

Karel Štancl	– náměstek předsedy a předseda školské a kulturní komise KNV Východočeského kraje, Hradec Králové
Milan Koubek	– tajemník OOR Pardubice
Stanislav Jirout	– předseda MěstNV Přelouč
Plukovník Rudolf Centner	– náčelník AOZ Přelouč
Bohumil Štverák	– ředitel závodu Tesla Přelouč
JUDr. Karel Krček	– vedoucí propagačního oddělení podnikového ředitelství Řempo Praha
Ing. Miloš Zahradník	– Závody průmyslové chemie, oborové ředitelství Pardubice
Ing. Jiří Maršálek	– Výzkumný ústav org. syntéz Pardubice–Rybitví
Ing. Jaroslav Pospíšil	– podnikový ředitel n. p. Fotochema Hradec Králové
František Luxa	– propagační služba n. p. Fotochema Praha

SLOŽENÍ POROTY:

Šmok Ján	– docent, Filmová a televizní fakulta AMU, Praha, ČSSR
Crepaz Carmen	– EFIAP, Terst, Itálie
Norgren Karl-Ingvar	– viceprezident Švédského svazu pro fotografii, Södertälje, Švédsko

Katalog Premfota 1968.

Ve svých vzpomínkách J. Bulušek zmínil informaci, že od 10. ročníku zařadilo Ministerstvo školství a kultury, vládní komise pro výstavnictví v Praze, Premfoto do plánu akcí Ministerstva školství a kultury pro rok 1968. Nad 11. ročníkem Premfota převzala poprvé také záštitu Školská a kulturní komise Východočeského KNV Hradec Králové.[140]

Je pravda, že podobně kriticky se ve stejné rubrice postavil K. Dvořák i k výstavě 11. celostátní výstavy amatérské fotografie 1968 (IX. CVAF), kterou uspořádal Fotoklub Tatra v Praze. Podobně příkrým stylem byla hodnocena i sesterská výstava Interfoto Color Praha 1968, která se také konala na Národní třídě v Praze. Sesterská proto, že výstavy sdílely jeden katalog a měly shodné pořadatele. Odsudku se pořadatelům výstav dostalo i v tomto: „*Zarážející je také, že to, co viselo na XI. CVAF, se doporučuje dál šířit na diapásech, patrně pro poučení. Nepochybně tam visely i fotografie zajímavé a hodné výstav. V zájmu lidských*

[138] Tamtéž, s. 298–299.

[139] Tamtéž, s. 288.

[140] Katalog 11. ročníku Premfoto.

možností prosíme napříště pořadatele, aby je sami poznali a případně vystavili někde zvlášť.“[141]

Plakát Premfota 1968.

Na tomto místě bych chtěl zmínit, že některé z přehlídek nebo soutěží, které byly zmiňovány ve výše uvedených časopisech, více méně kontinuálně přetrvaly až do současné doby. Mezi jinými je to postupová soutěž AMFO, která je na Slovensku pravidelně organizována, podporována a spolupořádána Národním osvětovým centrem, státní příspěvkovou organizací Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Také Fotoforum Ružomberok a Interfotoklub Vsetín se pořádají v určité podobě i v současnosti.

Ale zpátky do roku 1968. Ve Fotografii 68 se objevil příspěvek o tom, že Willy Hengl, fotograf, který hojně obesílal amatérské fotografické soutěže u nás i po celém světě, zveřejnil v rakouském časopise *Oesterreichische Photo-Zeitung* článek mapující úroveň a organizaci amatérských fotografických výstav a velmi pochvalně se v něm zmiňuje o úrovni a kvalitě organizace výstav a soutěží v tehdejší ČSSR.[142]

Rok 1968 byl nejen pro fotografii, ale i pro život v naší zemi zlomový. V srpnu došlo k intervenci vojsk Varšavské smlouvy a „zlatá šedesátá“ začala končit. Ano, začala končit, proces tehdy začal a byl postupný. Něco o tom bude vypovídat i dění kolem fotografické soutěže Premfoto. Zde opět využiji vzpomínek J. Buluška. Jedenáctý ročník Premfota byl na

[141] *Československá fotografie*, 1968, č. 6, s. 213.

[142] *Fotografie* 68, č. 2, s. 47.

vyžádání zapůjčen k reprízování do Západního Berlína. Jak J. Bulušek píše, tamější fotoklub, který se ujal organizace výstavy a měl důvěru organizátorů Premfota, vyslal do Prahy letadlem kurýra, který osobně výstavní kolekci převzal – odeslání celé zásilky poštou bylo v té době riskantní. Za několik dní přišlo do Přelouče pozvání do Berlína pro dvě libovolné osoby, včetně zpátečních letenek, na vernisáž berlínské výstavy. Ironie osudu tomu chtěla, že týž den o půlnoci byly, v důsledku okupace, uzavřeny všechny hranice ČSSR. A tak se mohli Přeloučtí jen při čtení tiskových zpráv těšit z úspěchu, který výstavní kolekce v Západním Berlíně měla. J. Bulušek nezapomněl zmínit, že část tohoto úspěchu šla na vrub i tehdejší politické situaci. Jak se fotografie ze Západního Berlína vrátily zpět, už nezmiňuje.

Další, tentokrát už 12. Premfoto bylo vyhlášeno kratičkou zprávou v posledním čísle Československé fotografie v roce 1968.[143]

Přebal katalogu Premfota 1969, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

Dovolím si první informace o tomto ročníku soutěže čerpat přímo ze vzpomínek J. Buluška. Jak je obecně známo, politická i společenská situace v Československu byla koncem roku 1968 a také v roce následujícím zjitřená. Hlavním spouštěčem byla okupace Československa vojsky pěti spřátelených zemí Varšavské smlouvy v srpnu 1968. V této atmosféře se rozhodli pořadatelé zásilky autorů z těchto zemí, konkrétně se jednalo o SSSR, NDR, PLR, BLR a MLR, nepřijmout a vrátit je zpět odesilatelům s informací „Adresát nepřijal“. Kolika prací a autorů se to konkrétně týkalo, se ovšem nedá jednoduše zjistit. Ve svých vzpomínkách uvádí J. Bulušek, že do 12. ročníku bylo zasláno celkem 4 420 snímků z 28 států. V katalogu

[143] *Československá fotografie*, 1968, č. 12, s. 442.

výstavy je uvedeno shodné číslo. Černobílých snímků bylo přijato 4 077 od autorů z 28 států a barevných snímků bylo přijato 343 z 10 států. Pokud bych vzal v úvahu, že 10. Premfoto bylo obesláno celkem 622 fotografiemi autorů ze SSSR, NDR, PLR, BLR a MLR a 11. Premfoto 582 fotografiemi ze stejných zemí, mohl počet zaslaných fotografií do soutěže dosáhnout téměř čísla 5 000. Ze států, jejichž fotografie nebyly pro 12. Premfoto přijaty, byly nejaktivnější polští fotografové, jejichž kolekce obsahovaly ve sledovaných letech vždy více než 300 fotografií. Jak J. Bulušek dále vzpomíná, tento krok, tj. vyřazení autorů ze zemí, jejichž armády se účastnily invaze, nebyl pořadatelům Premfota zapomenut a v období normalizace vlastně dopomohl k ukončení soutěže Premfoto. Nejen nad touto soutěží se začal zpřísňovat dohled úřadů, omezila se její publicita a krátily se finanční příspěvky na její konání. Například po roce 1969 se zpřísnily podmínky při podávání listovních zásilek do zahraničí, když se odesilatelé museli prokazovat u každé jednotlivé zásilky občanským průkazem. Zpřísnil se dohled orgánů státní správy. Před zahájením výstavy musel výstavní kolekci zhlédnout pracovník „tiskového dohledu" z okresního národního výboru, případně přímo z kraje. Ten měl za úkol dohlížet na „ideové" vyznění vystavované kolekce. Nejvíce připomínek podle J. Buluška bylo u fotografií s náboženskou tematikou, převážně šlo o práce autorů z Polska, a také se diskutovalo o „*nedůstojnosti některých fotografií ze zemí našich přátel*". V tomto případě se jednalo hlavně o práce autorů ze SSSR, BLR, případně RLR.

Trnem v oku státní správy byl hlavně římsko-katolický kněz Eduard Seidl, který nezištně zajišťoval činnosti spojené s organizováním soutěže. A jak se později zjistilo, jen mezinárodní ohlas na činnost přeloučského fotoklubu a dobrá reprezentace Přelouče i za hranicemi ČSSR zabránila tomu, aby byl vystaven perzekuci.

S výše uvedenými omezeními šla ruku v ruce snaha o „infiltraci" fotoklubu spolupracovníky Státní bezpečnosti, které zajímaly hlavně styky členů fotoklubu se zahraničím, tehdy takzvaně „západním". Vzhledem k tomu, že organizování Premfota bylo čistě apolitické a sledovalo jen fotografické cíle, nebylo do činnosti fotoklubu nijak nepřiměřeně a násilně zasahováno.

Tolik ze vzpomínek J. Buluška na období těsně před normalizací. Vrátím se proto k 12. Premfotu, jak o něm informovala dobová fotografická periodika Československá fotografie a Fotografie 69.

V dubnovém čísle Československé fotografie se objevila v aktualitách krátká zpráva o tom, že porota ukončila výběr fotografií do výstavy 12. Premfota, které se poprvé konalo pod záštitou FIAP a Svazu československých výtvarných umělců, fotografické sekce, Praha. Zpráva obsahovala informaci o termínech výstavy a také informaci o udělení dvou medailí Světové organizace fotografů (FIAP). Oceněn touto medailí byl za černobílou fotografii M. Spurný z Brna a za barevnou fotografii H. Gregora z NSR.[144] Ve stejném čísle bylo prezentováno pět černobílých fotografií zařazených porotou do výstavy, včetně fotografie M. Spurného oceněné Medailí FIAP, reprodukované na celé dvoustraně.[145] Návazně byla v srpnovém čísle

[144] *Československá fotografie*, 1969, č. 4, s. 147.

[145] Tamtéž, s. 165–169.

předvedena na fotografii i Medaile FIAP s chybnou informací, že se jedná o první takovouto medaili udělenou v ČSSR.[146] Tato informace byla následně v říjnovém čísle opravena, protože první medaile FIAP byly uděleny již v roce 1968 u příležitosti výstavy Interfoto Color Praha 1968 pořádané Fotoklubem Tatra.[147] Na stejné straně byla v sekci Výstavy zveřejněna i informace o repríze výstavy 12. Premfota ve výstavní síni Řempo. V témže čísle byl na obálce zveřejněn i druhý snímek oceněný medailí FIAP – barevný snímek H. Gregora z NSR. Další barevný snímek z 12. Premfota byl uveřejněn obálce listopadového vydání Československé fotografie.

PRVNÍ MEDAILE FIAP udělená v ČSSR – XII. ročník PREM-FOTO, Přelouč 1969. Má velikost 6 cm a je zhotovena z bílého kovu. Na líci je středový reliéf glóbu zlato-modrý, na rubu vavřínový věnec.

Reprodukce z *Československé fotografie*, 1969, č. 8, s. 341.

Ve stejném čísle byl pořadateli Premfota vyhlášen další, 13. ročník této fotografické soutěže. Ve čtvrtém čísle Fotografie 69 byla také zveřejněna informace o 13. Premfotu, byla zde ohlášena porota i informace, že nad soutěží opět převzal záštitu FIAP.[148] V prvním čísle Fotografie 69 byla opět připomenuta kritika Karla Dvořáka,[149] ze které bylo publikováno toto: „*Setrvačnost chápána jako ctnost může být posléze horší než vědomá stagnace. Je to logická cesta zpátky, cesta k dětské žvatlavosti místo rozumové brilantnosti. Kdyby tyto skutečnosti ve fotografii byly jen klubovními nemocemi, nestálo by za to se jimi přespříliš zabývat. Ale Premfoto je přece okno do světa, ne? Anebo mu máme rozumět jenom jako premiérové exhibici?*“[150]

Dovolím si k tomu jednoduchou poznámku: Doma není nikdo prorokem, natož přeloučský fotoklub v Praze.

[146] *Československá fotografie*, 1969, č. 8, s. 341.

[147] *Československá fotografie*, 1969, č. 10, s. 435.

[148] *Fotografie* 69, č. 4, s. 41.

[149] *Československá fotografie*, 1968, č. 8, s. 288.

[150] *Fotografie* 69, č. 1, s. 77.

V revue Fotografie 69 byl v třetím čísle zveřejněn obsáhlejší příspěvek Václava Jírů k 12. Premfotu. Autor rekapituloval předchozí ročníky od roku 1957 a zmínil nejaktivnější členy fotoklubu z Přelouče pány Buluška, Funka a Hněvsu. Dotkl se také těžkostí, stejně jako J. Bulušek ve svých vzpomínkách, kterým jsou organizátoři v poslední době vystavováni. O podmínce původnosti fotografií (premiérové publikování) se vyjádřil, že její nedodržování bylo i v tomto ročníku, stejně jako v minulých, zanedbatelné. Zdůraznil, že už v době, kdy se hodnotí fotografie aktuálního ročníku, musejí organizátoři zajišťovat členy poroty pro další ročník. Uvedl i porotu aktuálního ročníku, která pracovala ve složení R. Bieri (AFIAP, Bern, Švýcarsko), B. Debeljkovič (EFIAP, Bělehrad, Jugoslávie), V. Jírů (SČVU Praha), předsedou byl opět Ján Šmok (FAMU Praha). Článek byl doplněn šesti černobílými reprodukcemi vystavených fotografií a na obálce byl otištěn barevný snímek, který byl vyfocen z paluby Apolla 8 astronautem Billy Andersem. Jednalo se o jeden snímek z desetikusové kolekce fotografií o rozměrech 50 × 60 cm, kterou zapůjčila společnost Hasselblad pořadatelům Premfota k prezentaci.[151]

V roce 1969 se v časopise Československá fotografie obsáhle řešilo založení Svazu českých fotografů, který měl v únoru ustavující sjezd v Přerově a 28. července 1969 byl registrován u Ministerstva vnitra ČSSR. Jedním z bodů akčního programu svazu byl úkol svazové komise pro výstavy a soutěže důsledně dohlížet na mezinárodní výstavy (Přelouč, Vsetín, VŽKG apod.), aby byly vždy perfektně připraveny a realizovány…[152] I z tohoto bych se odvážil dovodit, že soutěž Premfoto měla ve své době velkou prestiž i v ČSSR.

Neodpustím si ještě dvě poznámky k informacím, které přímo se soutěží Premfoto nesouvisí, ale jako ilustrace postavení soutěže Premfoto v té době mohou dobře posloužit. První se týká příspěvku z lednového čísla Československé fotografie, který přinesl informaci, že Fotoklub Tatra obdržel státní vyznamenání Ústřední rady odborů Za vynikající práci. Jak píše pan Edvard Cenek, „*… je to poprvé v dějinách čs. fotografie, kdy se klubu dostává tak vysokého ocenění … a je to nepochybně doklad toho, že názor na fotografii a její funkci ve společnosti je i na nejvyšších místech jiný, než byl kdysi*…“ Řád byl předán u příležitosti 50. výročí republiky z rukou tehdejšího ministra informací a kultury Václava Kopeckého přímo předsedovi Fotoklubu Tatra Ivo Doležalovi.

Autor příspěvku mimo jiné zdůraznil, že cenou je oceněna pořadatelská aktivita fotoklubu při pořádání přehlídek Interfoto Praha ’66 a Interfoto Color Praha 1968, která byla první přehlídkou barevných fotografií.[153]

O samotných přehlídkách se v předchozím textu již zmiňuji. Pro zajímavost bych chtěl připomenout, že Premfoto bylo v letech 1965 až 1968 obesláno celkem 1 056 barevnými fotografiemi a z nich bylo porotami vybráno do výstavy celkem 173 barevných snímků. Mnoho z nich bylo barevně reprodukováno na stránkách Československé fotografie a revue

[151] J. Bulušek, Premfoto 1957–1972; *Československá fotografie*, 1969, č. 10, s. 473; č. 11, s. 484.

[152] *Československá fotografie*, 1969, č. 10, s. 437.

[153] *Československá fotografie*, 1969, č. 1, s. 2.

Fotografie 65–68. Jen pro ilustraci, jak bylo uvedeno v předchozím textu, na Interfoto Color Praha 1968 bylo do výstavy vybráno 175 snímků ze 770 došlých.

A další informace, která se objevila v roce 1969 ve fotografickém tisku, byla o květnové výstavě *Deset špiček světové fotografie* pořádané Svazem rakouských fotografů, ve které se patnácti vybranými fotografiemi prezentovali fotografové z celého světa – z Portugalska, USA, Singapuru, Hongkongu, Anglie, Maďarska. Z NSR byl pozván R. Gareis, z Polska E. Hartwig a z Rakouska W. Hengl.[154] To znamená opět autoři, kteří se několik let účastnili Premfota i dalších fotografických soutěží v ČSSR, aby se posléze stali členy porot Premfota v Přelouči, aby byli zváni na přednášky po celé ČSSR a aby jim bylo umožněno se prezentovat samostatnými výstavami. I toto si myslím poslouží dobře k posouzení kvalit a prestiže soutěže Premfoto té doby a také to svědčí o výborné práci organizátorů, kteří byli schopni takové osobnosti vyhledat, oslovit je a navázat s nimi spolupráci. Podle dostupných informací (H. Budská, J. Šlaisová) to bylo především zásluhou J. Buluška, který s těmito osobnostmi minimálně evropské úrovně dokázal navázat nejdříve odbornou spolupráci, která v mnoha případech přerostla v přátelství, jež často trvalo i po skončení soutěže Premfoto.

Přebal katalogu Premfota 1970, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

[154] *Československá fotografie*, 1969, č. 3, s. 99.

Pro rok 1970 byl vyhlášen již 13. ročník Premfota s uzávěrkou příjmu fotografií 1. února 1970.[155] Členové výstavního výboru, jak už bylo tradicí, dokázali včas dostat do odborných periodik aktuální informace o soutěži, a tím o ni udržovat stálý zájem. Nepřekvapí, že J. Bulušek se v tom jevil jako nejaktivnější.

Do únorového čísla Československé fotografie byla zařazena informace, že i mnoho zahraničních časopisů tuto soutěž na svých stránkách připomíná – konkrétně se zmiňuje časopis *Fotografi Smalfilm*. Příspěvek doplňovala i reprodukce fotografie z katalogu minulého ročníku, která byla vybrána jako jedna z ilustrací.[156] Jak J. Bulušek vzpomíná, od 10. Premfota zavedli pořadatelé soutěže nové pravidlo: Snímky, které získaly ceny a diplomy Premfota, zůstanou po výstavě v archivu pořadatelů jako jejich majetek, protože autoři dostávají originální autorské diplomy a medaile. Další z pravidel soutěže bylo, že vybrané fotografie, při zachování všech autorských práv, mohou pořadatelé využívat k propagaci soutěže. Toho využívali zhusta hlavně redaktoři Československé fotografie a revue Fotografie. Ve svých vzpomínkách J. Bulušek také zmiňuje možnost pedagogů z FAMU využívat fotografie zaslané do soutěže jako názorné pomůcky ve výuce. A to jak v pozitivním, tak i negativním smyslu. Stejně tak prý redaktoři obrazových magazínů (Neděle, Květy, Svět v obrazech) využívali fotografie ze soutěže k pozvolnému prezentování fotografií aktu. Akt byl stále „tabuizován", nicméně v druhé polovině 60. let na čas přestal být kontroverzním. Akty, které prošly posouzením a byly pracovníky různých komisí „schváleny" k výstavě, byly pak hojně publikovány v tehdejších tiskovinách.[157]

Ani v následujícím čísle Československé fotografie nemohla chybět informace o skončení práce poroty.[158] Květnové číslo pak obsahovalo obsáhlejší informaci o soutěži, ve které byl čtenář seznámen se složením poroty, s oceněnými autory a byly zde uvedeny i termíny výstav. Na květnovou premiéru v Přelouči navazovala opět repríza umístěná do výstavní síně n. p. Řempo na Národní třídě v Praze. K článku bylo jako ilustrace použito pět černobílých reprodukcí oceněných fotografií.[159] Informace o termínech výstav obsahovalo i další číslo, tentokrát v rubrice Výstavy květen–červen.[160]

[155] *Československá fotografie*, 1969, č. 11, s. 484.

[156] *Československá fotografie*, 1970, č. 2, s. 50.

[157] J. Bulušek, Premfoto 1957–1972.

[158] *Československá fotografie*, 1970, č. 4, s. 147.

[159] *Československá fotografie*, 1970, č. 5, s. 229–231.

[160] *Československá fotografie*, 1970, č. 6, s. 243.

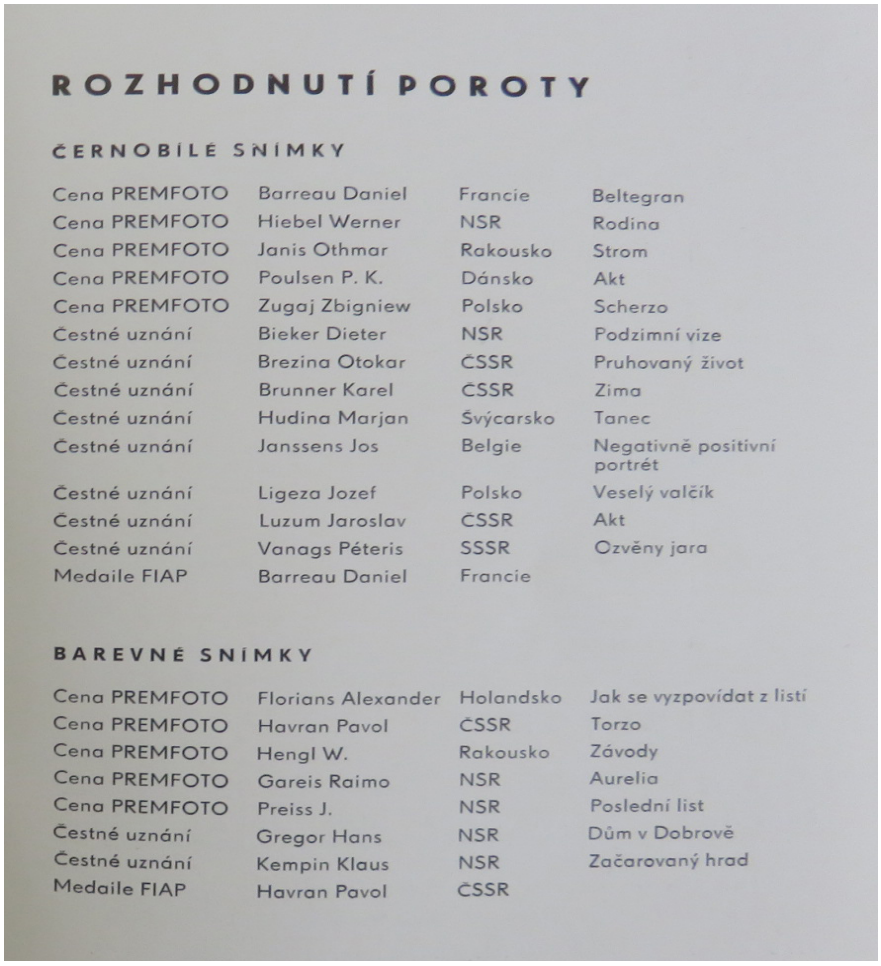

ROZHODNUTÍ POROTY

ČERNOBÍLÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Barreau Daniel	Francie	Beltegran
Cena PREMFOTO	Hiebel Werner	NSR	Rodina
Cena PREMFOTO	Janis Othmar	Rakousko	Strom
Cena PREMFOTO	Poulsen P. K.	Dánsko	Akt
Cena PREMFOTO	Zugaj Zbigniew	Polsko	Scherzo
Čestné uznání	Bieker Dieter	NSR	Podzimní vize
Čestné uznání	Brezina Otokar	ČSSR	Pruhovaný život
Čestné uznání	Brunner Karel	ČSSR	Zima
Čestné uznání	Hudina Marjan	Švýcarsko	Tanec
Čestné uznání	Janssens Jos	Belgie	Negativně positivní portrét
Čestné uznání	Ligeza Jozef	Polsko	Veselý valčík
Čestné uznání	Luzum Jaroslav	ČSSR	Akt
Čestné uznání	Vanags Péteris	SSSR	Ozvěny jara
Medaile FIAP	Barreau Daniel	Francie	

BAREVNÉ SNÍMKY

Cena PREMFOTO	Florians Alexander	Holandsko	Jak se vyzpovídat z listí
Cena PREMFOTO	Havran Pavol	ČSSR	Torzo
Cena PREMFOTO	Hengl W.	Rakousko	Závody
Cena PREMFOTO	Gareis Raimo	NSR	Aurelia
Cena PREMFOTO	Preiss J.	NSR	Poslední list
Čestné uznání	Gregor Hans	NSR	Dům v Dobrově
Čestné uznání	Kempin Klaus	NSR	Začarovaný hrad
Medaile FIAP	Havran Pavol	ČSSR	

Z katalogu Premfota 1970.

Ve čtvrtém čísle Fotografe, které vyšlo v říjnu 1970, byl obrazový materiál spojený s Premfotem použit u několika článků. Jedna z fotografií vystavených v roce 1970 byla použita jako ilustrace k článku Miroslava Bílka „Směry a proudy ve výtvarné fotografii“.[161] Dále toto číslo obsahovalo další příspěvek J. Buluška o Premfotu, tentokrát především o práci poroty. Článek byl doplněn jednak reportážními snímky z výběru fotografií do výstavy, ale také dalšími šesti oceněnými černobílými a jedním barevným snímkem. Do soutěže bylo tehdy zasláno 3 597 snímků černobílých a 462 snímků barevných. Chtěl bych pro ilustraci citovat poslední odstavec příspěvku: „*A tak, zatímco se výstava 12. Premfota 1969 vracela z úspěšného čtyřměsíčního turné po NSR, připravovalo se 13. Premfoto k instalaci, pozvánky na 14. Premfoto 1971 odcházely do tiskárny a porotci 15. Premfota potvrzovali svou účast na tomto jubilejním ročníku.*“[162]

[161] *Fotografie* 70, č. 4, s. 12.

[162] Tamtéž, s. 14–17, 50.

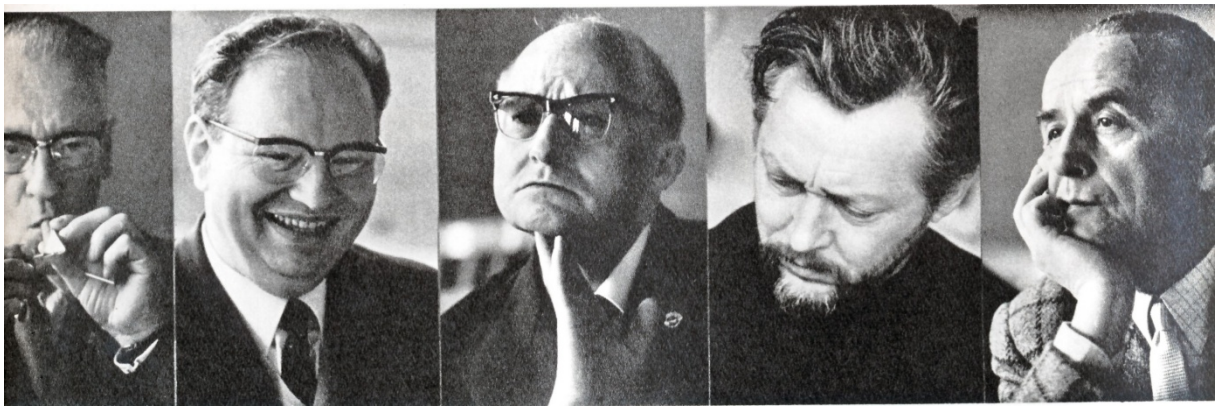

Tváře členů poroty Premfota 1970, *Fotografie* 70, č. 4, s. 12.

V časopise byl dále publikován článek Jána Šmoka „Mezi porotou a autory aneb stručný úvod do fotoautorologie“. Obsahem článku je zlehčený pohled na práci poroty při posuzování původnosti, invenčnosti a technické kvality snímků posílaných nejen do soutěže Premfoto. Článek je doplněn ilustračními fotografiemi.[163] Na podobné téma reagoval v minulosti i Edward Hartwig[164] a shodou okolností rovněž Willy Hengl (porotce a oceňovaný autor spojený v ČSSR s Premfotem) v květnovém čísle časopisu *Österreichische Photozeitung*.[165]

Ve čtvrtém čísle Fotografie byl také publikován medailon fotografa Rudolfa Bieriho, který byl rovněž spojen s Premfotem.[166] Příspěvek pochází z pera J. Buluška a článek doplňují tři černobílé snímky. R. Bieri je autorem fotografií oceněných nebo vystavených na několika ročnících Premfota, jeho porotcem a v neposlední řadě i autorem tematických přednášek, zvaným na různé fotografické akce.

PREM FOTO
PŘELOUČ 1970

Pro dokreslení kvalit soutěže Premfoto, tedy pokud se zaměřím na výběr členů porot, bych uvedl ještě dvě informace dohledatelné v citovaných časopisech. Zaprvé v srpnovém čísle

[163] Tamtéž, č. 4, s. 48–49.

[164] *Fotografie* 68, č. 3, s. 78.

[165] *Československá fotografie*, 1970, č. 10, s. 451.

[166] *Fotografie* 70, č. 4, s. 39–41.

Československé fotografie se objevila informace o tom, že Raimo Gareis je spoluautorem nového přepracovaného vydání původní Scherrerovy knihy, která byla vydána pod novým názvem *Příručka barevné fotografie*.[167] V revue Fotografie byla pak recenzována publikace Edwarda Hartwiga *Kulisy teatru*. Autorem recenze byl Jiří Macků.[168] Edward Hartwig byl taktéž spojen s Premfotem, nejdříve jako autor a posléze jako porotce.

Rok 1970 končil a fotografická obec se chystala na rok 1971. V tom roce se mělo konat 14. Premfoto. Informace o vyhlášení soutěže se však neobjevila ani v posledních dvou číslech ročníku 1970 Československé fotografie, i když to bylo po mnoho předchozích ročníků pravidlo. Až v únorovém čísle ročníku 1971 se objevila krátká zpráva o tom, že v Přelouči se od 1. do 31. května bude konat výstava Premfoto.

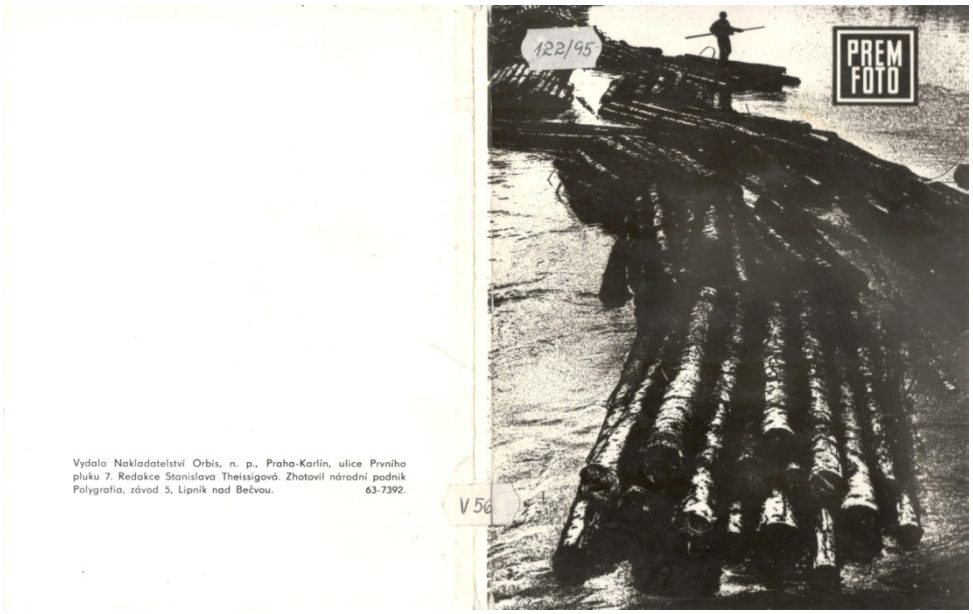

Obálka katalogu Premfota 1971, za sbírek Městského muzea v Přelouči.

Zde tedy opět sáhnu pro několik informací o 14. Premfotu do vzpomínek J. Buluška a jiných zdrojů. V Kronice města Přelouče se objevuje zápis o patronátu FIAP – Světové fotografické organizace – nad přeloučskou soutěží. V zápise kronikář zmiňuje, že porotci jsou vybíráni i v zahraničí, a to včetně kapitalistické ciziny. Uvádí i nejaktivnější organizátory soutěže – zakladatele a neúnavného organizátora Jaroslava Buluška, který byl už v té době zaměstnán ve VÚOS VCHZ Synthezia Rybitví, vývojového pracovníka Tesly Přelouč pana Antonína Funka a vedoucího normalizace ÚVR Odpočínek L. Hněvsu, jako další jsou uvedeni František Pavelka a Josef Floner.[169] Následující oficiální zápis je z lednové rady MěNV,

[167] Raimo Gareis – Theo M. Scheerer, *Farbfoto-Handbuch, Aufnahme, Dunkelkammer, Experimente*, Seebruck a. Chiemsee 1969; *Československá fotografie*, 1970, č. 8, s. 365.

[168] *Fotografie* 70, č. 1, s. 71.

[169] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika města Přelouče 1966–1970, s. 155–156.

konstatuje se v něm, že na žádost Klubu kultury Přelouč město převezme nad soutěží trvalý patronát a bude ji podporovat ze svého rozpočtu částkou 50 000 Kčs.[170]

Jaroslav Bulušek vzpomíná, že pro rok 1971 si filmové společnosti Rakouska, NSR a Francie u Barrandovského filmového studia nasmlouvaly natočení dvacetiminutového zpravodajského filmu o Premfotu. Způsobilo to sice dvoudenní uzavření výstavy, ale odměnou bylo promítání části tohoto dokumentu i v našich kinech jako součást filmového týdeníku. V úvodu tohoto šotu se objevilo i několik záběrů z města, provázených velmi pozitivním hodnocením.[171]

Podařilo se mi nalézt dva odkazy na filmy o Premfotu. První z nich se možná týká filmu, který zmiňuje J. Bulušek ve svých vzpomínkách – v databázi Slovenského filmového ústavu SK Cinema[172] se nachází informace o filmovém týdeníku Týždeň vo filme 21/1972, ve kterém byl zařazen šot č. 3 s názvem Premfoto Přelouč – mezinárodní fotografická výstava. Druhý odkaz je na film natočený v roce 1971 u příležitosti 50. výročí založení radiozávodů Tesla Přelouč. Film byl nalezen díky pracovníkům přeloučského muzea, v roce 2021 restaurován a předveden široké veřejnosti; je přístupný i na kanálu YouTube.[173] V roce 1995 byl převeden do sbírek Městského muzea v Přelouči původní 16mm filmový pás, v roce 2010 byl digitalizován a doplněn hudbou (Jaroslav Smékal). Až poté se roku 2010 dostal do sbírek i text komentáře, darem od pana Turyny, a v roce 2020 byl díky nápadu Ivana Moravce k filmu namluven Nikolou Birklenovou. Technicky vše zajistil Miroslav Bečička a jeho Vaf studio. Dílo tak bylo po téměř 50 letech dokončeno, a to díky Městskému muzeu v Přelouči, které v posledních letech obnovuje činnost. Více informací najdou zájemci na facebookových stránkách muzea.[174] Část věnovaná 14. Premfotu se ve filmu nachází v čase 18:46 až 19:42.

A ještě jednu informaci ke vzpomínce J. Buluška jsem objevil. V zápise z dubnového jednání Rady MěNV se nachází záznam o vystoupení J. Buluška, ten v něm konstatoval, že výstava Premfoto je v ČSSR nedoceněna, a to i přesto, že v zahraničí má velký a pozitivní ohlas, o reprízy výstav je tam velký zájem. Zmínil, že ve Švédsku výstava trvala několik měsíců a byla velmi kladně hodnocena na úrovni ministerstva školství. Zdůraznil, že si podpory ze strany MěNV Přelouč váží, nicméně bez podpory ministerských orgánů, které však o finanční podporu soutěže nejeví zájem, je udržení soutěže na současné úrovni velmi nesnadné. Rozpočet soutěže je velmi napjatý, organizátoři vyčíslili aktuální rozpočet na bezmála 93 000 Kčs. Velké roztrpčení neskrýval J. Bulušek ve svém vystoupení nad tím, že propagační film o Premfotu byl natočen, byl dokonce na Západ prodán, ale přesto nedošlo k jeho předání objednatelům a doposud „leží“ v Praze. Na základě toho se dostalo

[170] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1970, kn. 12, nestr.

[171] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 26–27.

[172] http://skcinema.sk/arl-sfu/sk/detail-sfu_un_cat-064793-Tyzden-vo-filme-211972-cislo-filmoveho-zurnalu/?iset=1&qt=mg , cit. 25. 4. 2022.

[173] https://www.youtube.com/watch?v=iaYXF_d6mkE&t=19s, cit. 25. 4. 2022.

[174] https://www.facebook.com/muzeumprelouc, cit. 25. 4. 2022.

organizátorům příslibu, že se MěNV pokusí zvýšit svůj příspěvek organizátorům na 60 000 Kčs a vyjednat i další finanční podporu z výrobních podniků.[175]

Ve svých vzpomínkách J. Bulušek zmiňuje, že k výstavě fotografií 14. Premfota[176] připojili autorskou výstavu fotografií Edwarda Hartwiga *Divadelní fotografie*. Výstava přímo navazuje na autorovu knihu *Kulisy teatru*, která byla v předchozím roce recenzována v revue Fotografie 70.[177]

Hartwig, Edward, *Kulisy Teatru*, Warszawa 1969.

Ale vrátím se k informacím z Československé fotografie a revue Fotografie 71. V květnovém čísle Československé fotografie bylo publikováno pět oceněných černobílých fotografií ze 14. Premfota. U příspěvku nebyl žádný další doplňující komentář.[178] Menší informace o práci poroty však byla vtěsnána do jednoho odstavce rubriky Výstavy, soutěže, informace, aktuality. Autorem textu byl opět agilní J. Bulušek.[179]

[175] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1971, kn. 13, nestr.

[176] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 16.

[177] *Fotografie* 70, č. 1, s. 71.

[178] *Československá fotografie*, 1971, č. 5, s. 218–220.

[179] Tamtéž, s. 195.

Oceněné barevné fotografie byly publikovány v zářijovém a říjnovém čísle Československé fotografie.[180] Rozsáhlejší článek se zamyšlením nad historií a významem Premfota publikoval v třetím čísle Fotografe 70 Jiří Macků. Poslední odstavec obsahoval informace o výsledku práce poroty. Kromě obvykle udělovaných deseti cen a deseti čestných uznání byly v roce 1971 uděleny dvě medaile FIAP. Za barevné snímky ji obdržel Matii A. Pitkänen z Helsinek a za černobílé snímky se jejím držitelem stal Belgičan Willy Sysmans z Berchenu. Na stejném místě lze také objevit informaci, že v rámci vyhodnocení 14. Premfota byla udělena Velká cena, a to za vynikající soubor barevných a černobílých obrazů Itala Giuseppa Palzziho z Brescie. Článek byl doplněn barevnými i černobílými reprodukcemi oceněných autorů.[181] Informace o rozhodnutí poroty o udělení Velké ceny v rámci 14. Premfota je v zásadním rozporu s informací publikovanou ve vzpomínkách J. Buluška. Ten ve svých vzpomínkách píše, že možnost udělit Velkou cenu Premfoto porota nikdy nevyužila.[182] Vzhledem k tomu, že se podmínky během ročníků Premfota měnily a upřesňovaly, tak aby co nejlépe splňovaly představy organizátorů, je možné, že s odstupem času na tuto skutečnost J. Bulušek zapomněl, zvláště když se archiv soutěže v průběhu doby ztratil. K tomu ještě napomohlo, že od roku 1969 organizátoři změnili formát katalogů tak, že vybrané fotografie byly reprodukovány jako fotografie ve skládačce o formátu 13 × 18. Výrobu katalogů zajišťovalo nakladatelství Orbis, n. p., které mělo být garantem maximální věrnosti a podávat tak nezkreslenou informaci o originálech. Skládačka byla doplněna šestnáctistránkovou textovou vložkou s potřebnými textovými informacemi o vybrané výstavní kolekci. (Na katalog 14. Premfota byla uveřejněna recenze ve čtvrtém čísle Fotografie 70.[183]) Nevýhodou však bylo, že textová část nebyla nedílnou součástí katalogu, a mohlo se stát, že se lehce vytratila. Ani se mi ji nepodařilo nikde vypátrat, a tak k 14. Premfotu nemám další bližší informace. Dokonce ani v Městském muzeu v Přelouči nemají ve svých sbírkách všechny kompletní katalogy Premfota.

Pokusím se tedy doplnit vyznění 14. Premfota o další informace, jak je uvedly časopisy Československá fotografie a Fotografie 71.

V březnovém čísle Československé fotografie se objevila, v rubrice Světový tisk ve zkratce, informace z šestého čísla dvouměsíčníku *Photoblätter* o výstavě, která bude dva roky putovat po muzeích USA. S nápadem přišli Raimo Gareis a Henry Shull, čilý Willy Hengl jim pomohl zajistit účastníky a výstava uvedená v USA s názvem *Ten Top Europen Photographers – East and West*, pořádaná pod záštitou Americké fotografické společnosti, spatřila světlo světa. Vedle mnoha dalších představili v rámci této kolekce své práce Raimo Gareis, Willy Hengl, Edward Hartwig a Miloslav Stibor.[184] Všichni tito autoři byli v té době výrazně spojeni také se soutěží Premfoto, podobné informace jsem už v předchozím textu zmiňoval.

[180] *Československá fotografie*, 1971, č. 9, s. 383 a 385; č. 10, s. 435 a 437.

[181] *Fotografie* 71, č. 3, s. 48–51.

[182] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 8.

[183] *Fotografie* 71, č. 4, s. 77.

[184] *Československá fotografie*, 1971, č. 3, s. 115.

V prvním čísle Fotografie 71 se objevily dva příspěvky s určitou vazbou na Premfoto. V příspěvku „Grafika ve službách fotografie“ se Sterling Huth zamýšlel nad úkoly grafiků v rámci propagace fotografie. Jako příklad vhodně zvoleného grafického řešení se objevilo aktuální logo Premfota.[185]

O několik stránek dále najdeme příspěvek Willyho Hengla „Premfoto nesvéráznější salón Evropy“, ve kterém se autor vyznává ze svého vztahu k této soutěži a zároveň rozebírá přínos a „úskalí“ podmínky premiérovosti fotografií přijímaných do soutěže, z hlediska jak autorů, tak porotců.[186]

Ve třetím čísle Fotografie 71 se objevilo zamyšlení Willyho Hengla „Abychom době nezůstali dlužni“ o odpovědnosti autorů fotografů při hledání nových témat a nových způsobů, jak nahlížet na stále se měnící svět. Hengl zmiňuje společnou odpovědnost autorů i porotců soutěží a přehlídek, protože soutěže byly v té době vnímány jako prostor pro vzdělávání široké masy amatérských fotografů.[187]

Ve stejném čísle tohoto periodika se objevila v rubrice Vážně i lehko vážně zpráva o pořádání soutěže Cena Willyho Hengla 71. Jednalo se o 4. ročník soutěže. V porotě, jejíž rozhodování bylo veřejně přístupné, zasedly osobnosti tzv. Austria-Tria. Podmínkou účasti bylo, že fotografie nesmí být starší jednoho roku, formát minimálně 40 × 50 cm (s obvyklými odchylkami) a vstupní poplatek byl stanoven na 30 šilinků. Pořadatelé zdůrazňovali, že autoři mají využít do krajnosti technické možnosti fotografie.[188]

A nakonec se ve čtvrtém čísle Fotografie 71 v rubrice Vážně i lehko vážně se dočteme tuto krátkou zprávu: „*J. Bulušek, ‚duchovní‘ a vlastně i ‚fyzický otec‘ přeloučského Premfota, si zřejmě nedá pokoj. Letos si vymyslel další, pro fotografii opět záslužnou akci: Fotografia Academica, tj. Akademickou fotografickou soutěž pro posluchače vysokých škol*.“[189] K tomu, jak vnímám tuto informaci, se vrátím ještě později. Jen zmíním, že pro mě byla hodně zajímavá a zásadní.

Ale pokročme dál. Rok 1971 končil, a tak se v listopadovém čísle Československé fotografie objevila informace o vyhlášení 15. Premfota. Podmínky účasti zůstaly nezměněny. A adresa pro zasílání fotografií byla také jasná: Premfoto Přelouč.[190] V říjnu 1971 se na jednání rady národního výboru probíral Statut Premfota a jeho pořadatelé informují o rozpočtu na 15. ročník. Dále vyslovují úmysl uspořádat u příležitosti Premfota výstavu prací členů aktuální poroty. Výstavu plánují instalovat v nějakém reprezentativním prostoru přímo v Pardubicích. Informace dále obsahuje snahu požádat o podporu státní instituce a odborový

[185] *Fotografie* 71, č. 1, s. 77.

[186] Tamtéž, s. 62–63.

[187] *Fotografie* 71, č. 3, s. 63–64.

[188] Tamtéž, s. 79.

[189] *Fotografie* 71, č. 4, s. 80.

[190] *Československá fotografie*, 1971, č. 11, s. 483.

Katalog Premfota 1972, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

svaz.[191] V březnu 1972 schválila Rada MěNV v Přelouči na svém zasedání pro aktuální Premfoto příspěvek ve výši 70 000 Kčs a požádala pořadatele, aby do statutu soutěže zapracovali pravidlo o účastnickém poplatku, a to i ve valutách, aby se zmírnily tlaky vznikající při zajišťování financí na soutěž.[192] Další zasedání 13. září 1972 řeší mimo jiné problém Klubu vojskových těles[193] – je ve špatném technickém stavu, v zimě se nedá vůbec vytopit, musí se požádat o pomoc Automobilový opravárenský závod Přelouč. Nebo problém,

[191] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1971, kn. 13, nestr.

[192] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1972, kn. 14, nestr.

[193] V současné době veřejnosti téměř neznámá budova v Přelouči, v níž se v té době konala řada různých tanečních zábav a dalších kulturních akcí.

že v Přelouči přestalo úplně pracovat SSM. Předseda Kulturní komise ROH Pokorný předložil radě předběžný rozpočet na 16. ročník Premfota v celkové výši 141 000 Kčs. Uvedl rovněž, jakými způsoby se bude snažit rozpočet naplnit. Dále bylo zmíněno, že o pořádání soutěže Premfoto mají zájem Pardubice. Podle zápisu byla též navržena změna termínu výstavy, místo v květnu se měla konat v říjnu. Zástupci rady upozornili, že pro rok 1973 není jistý příspěvek na Premfoto ani ve výši 50 000 Kčs. V usnesení bylo uvedeno, že do příští rady je třeba upřesnit financování soutěže.[194] Ovšem zápis z následující rady 11. října 1972 uvádí, že pouze Jakubík zmiňuje, že je potřeba udělat vše, aby Premfoto zůstalo v Přelouči, třeba i za cenu toho, že nebude v květnu, jak bylo zvykem, ale až v říjnu.[195] A na tento zápis navazuje až záznam z jednání pléna MěNV konaného 18. dubna 1973, ve kterém se pouze konstatuje, že 15. Premfoto bylo poslední, protože nadřízené orgány prostě nedaly peníze.[196]

Turbulentní a pro Premfoto krizový rok 1972 opět ještě nahlédnu skrze vzpomínky J. Buluška. Jak už jsem zmínil, po rozhodnutí poroty v roce 1969 nepřijmout do výstavy a nezahrnout do hodnocení kolekce autorů ze „spřátelených" států, jejichž vojska se účastnila invaze do ČSSR v roce 1968, se začala citelně snižovat podpora soutěže ze strany centrálních orgánů. Jak finanční, tak politická. To pak vyvrcholilo právě u 15. Premfota v roce 1972. Na zasedání poroty, jak uvádí J. Bulušek, dorazil její dlouholetý člen Ján Šmok neobvykle rozpačitý. Před odjezdem do Přelouče byl totiž povolán na ministerstvo kultury, kde mu bylo jako předsedovi poroty přikázáno, aby z dvaceti cen a diplomů byly nejméně tři uděleny autorům z tehdejšího SSSR. Žádal proto všechny z výstavního výboru o pochopení, protože mu hrozila ztráta postavení na FAMU v případě, že by zadání nesplnil. Navrhl proto, aby před jednáním poroty byly vybrány všechny došlé ruské práce s tím, že se mezi nimi najdou alespoň ty tři, které by mohly být případně oceněny, a při jednání mezinárodní poroty se pokusí tyto práce k ocenění prosadit. Výstavní výbor sice práce vybral, ale přišel se svým serióznějším návrhem, že při zahájení zasedání mezinárodní poroty – dalšími členy byli Willy Hengl, Edward Hartwig,[197] Raimo Gareis (NSR), Rudolf Bieri (Švýcarsko) a Václav Jírů[198] – seznámí hlavně zahraniční porotce se situací a požádá je o pochopení a spolupráci při hledání tří možných fotografií k ocenění z celé ruské kolekce ještě před vlastní prací poroty. Jak dále J. Bulušek vzpomíná, tento návrh se setkal s neuvěřitelným pochopením a snahou problém co nejlépe vyřešit. A nakonec vlastně tato část práce poroty při hodnocení 15. Premfota byla ta nejzábavnější. Po skončení práce věděli všichni, že jsou možné jen dva scénáře dalšího pokračování soutěže. Výsledkem jednoho z nich bylo zprofanování celé akce v politickou agitku a ten druhý znamenal ukončení celé akce.[199] A jak se ukáže dále, 15. ročník přeloučského Premfota byl opravdu ten poslední. Ale vrátím se ještě k jeho ohlasu v československých tiskovinách zaměřených primárně na fotografii. V dubnovém čísle

[194] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1972, kn. 14, nestr.

[195] Tamtéž.

[196] SOkA Pardubice, MěŃV Přelouč (1959–1974), Zápisy pléna MěNV 1973, kn. 31, nestr.

[197] *Fotografie* 72, č. 2, s. 12.

[198] *Fotografie* 72, č. 3, s. 13.

[199] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 8.

Československé fotografie byla uveřejněna zpráva o výstavě, kterou v únoru uspořádalo Okresní kulturní středisko Pardubice. Šest fotografů, kteří byli v průběhu let členy porot Premfota, zde u příležitosti 15. ročníku této soutěže prezentovalo svou práci. Do výstavní kolekce umístěné ve výstavní síni Parku kultury a oddechu v Pardubicích byly zařazeny práce Williho Hengla (Rakousko), Rudolfa Bieriho (Švýcarsko), Raimo Gareise (NSR), Edwarda Hartwiga (Polsko), Václava Jírů (předseda Svazu ČF) a Jána Šmoka (FAMU). V rámci této výstavy se uskutečnilo i několik přednášek. O divadelní fotografii hovořil Edward Hartwig, úvahu o evropské fotografii v Americe přednesl Willy Hengl. Název „Úvod do tvorby fotografického obrazu" měla přednáška Rudolfa Bieriho a Raimo Gareis se zamýšlel nad technickými možnostmi současné a budoucí barevné fotografie.[200] Do následujícího čísla byla zařazena informace o počtu fotografií zaslaných do soutěže a zběžná zpráva o výsledcích práce poroty.[201] V červencovém vydání pak bylo publikováno šest černobílých fotografií, které prošly výběrem poroty do výstavního souboru.[202] Na obálce listopadového čísla byl reprodukována i jedna z oceněných barevných fotografií.[203] Další z oceněných barevných fotografií aktuálního ročníku soutěže byla reprodukována na druhé stránce obálky Fotografie 72.[204] Další ceněné práce zaslané do 15. Premfota byly zařazeny do následujícího čísla Fotografie 72. Jednalo se o celkem čtyři černobílé reprodukce a čtyři reprodukce barevné. Fotografie byly doplněny o krátké zhodnocení soutěže a fotografická obec byla seznámena s výsledky práce poroty. Závěr příspěvku byl zpestřen o informaci, že Václav Jírů, čerstvý předseda Svazu českých fotografů, předal Edwardu Hartwigovi zlatý odznak čestného člena SČF za zásluhy o plodnou spolupráci fotografů obou zemí.[205] Některé z fotografií byly také součástí katalogu 15. Premfota. V rubrice Výstavní retrospektivy v témže čísla byla kratičká recenze s názvem „Výstava porotců Premfota", která se vracela k únorové výstavě uspořádané v Pardubicích.[206] Informace a krátké zhodnocení reprízy fotografií 15. Premfota v Praze přineslo poslední číslo Fotografie 72. Autor textu T. Ševčenko upozorňuje na skutečnost, že v gotickém vestibulu budovy nakladatelství Orbis na Dlouhé třídě 12 byla předvedena pouze polovina z vybraných fotografií. Instalace fotografií byla podle něj jiná než v Přelouči částečně kvůli dispozici výstavního prostoru, nicméně autorovi výstavního řešení Václavu Jírovi se povedlo zvolit vhodné řazení fotografií, a to i tím, že barevné fotografie byly zařazeny mezi černobílé.[207] Dozvuky posledního ročníku Premfota se ještě objevily v následujícím ročníku Československé fotografie (1973), kde se hned na zadní straně obálky objevila oceněná barevná fotografie z 15. Premfota,[208] a na to navázala i Fotografie 73, a to

[200] *Československá fotografie*, 1972, č. 4, s. 146.

[201] *Československá fotografie*, 1972, č. 5, s. 194.

[202] *Československá fotografie*, 1972, č. 7, s. 325–328.

[203] *Československá fotografie*, 1972, č. 11, s. 479.

[204] *Fotografie* 72, č. 2.

[205] *Fotografie* 72, č. 3, s. 13.

[206] Tamtéž, s. 74.

[207] *Fotografie* 72, č. 4, s. 76.

[208] *Československá fotografie*, 1973, č. 1.

hned v prvním čísle. V rubrice Zkušenosti / názory / připomínky / úvahy / diskuse / dopisy / poznámky se objevil článek „Quo vadis, Premfoto?“, který byl výběrem z příspěvku ze Zpravodaje SČF. V článku se objevují otázky: Co přinesl loňský 15. ročník přeloučského Premfota? Nové cesty? Obohacení fotografického vidění světa, nebo jen bezradnost poroty? Nebo to byl jen pokus pohnout stojatými vodami československé fotografie? A jsou vůbec stojaté? Nenašla si československá fotografie už jiné, progresivnější cesty, než jaké naznačovala Přelouč 72? Zároveň se v něm objevují odpovědi podobné, jako je tato: „*Najít vyčerpávající odpovědi nebude jistě snadné – vyhovět nebude možné ani nadšencům, kteří odcházeli zcela spokojeni, ani těm, kteří loňské Premfoto úplně zatratili. Ať tak či onak, rozhodně litujeme, že se návštěvníci nemohli setkat se členy poroty. Pokud by byl termín schůzky předem ohlášen, sotva by se asi našel tak velký sál, aby pojal všechny zájemce. Porotě je také vyčítáno, že vybrané a oceněné fotografie, které jsou výtvarnou fotografií, presentují i na stránkách Čs. fotografie a tím vlastně sami vyvolali tyto otázky.*“[209] Jestli tato polemika skrytě navazuje na tlak, aby porota více oceňovala práce autorů ze SSSR, nedokážu posoudit. Jisté je, že mezi publikovanými fotografiemi z 15. ročníku v Československé fotografii a Fotografii 72 byly převážně fotografie fotografů zahraničních, západních, pouze dvě práce byly od autora ze SSSR a po jedné od autora z Polska a ČSSR. Také z informace o oceněných autorech se dá vyčíst, že pokud byl zadán úkol ocenit minimálně tři autory SSSR, tak nebyl splněn. Nicméně jeden autor z kolekce autorů SSSR, Vitalij Butyrin (Litevec), byl oceněn Cenou FIAP. Jeho fotografie byly zařazeny do katalogu i do časopisu Československá fotografie. A věřím, že to nebylo na základě příkazu, ale jen díky kvalitě prací tohoto autora. Za svého života byl oceněn titulem AFIAP. Na příspěvek „Quo vadis, Premfoto?“ reagoval opět na stránkách Zpravodaje SČF předseda poroty Ján Šmok. Jeho odpověď na kritiku Premfota je uvedena rovněž ve Fotografii 73. Na položené otázky reaguje například takto: „*Kromě toho se musí návštěvník Premfota napříště zbavit iluze, že na výstavě v Přelouči uvidí něco převratně nového. To se již nikdy na žádné výstavě nestane, ve fotografii již nikdy nic převratného nebude, protože vývoj fotografie dosáhl teoreticky možných hranic, stejně jako např. malířství. Budou následovat pouze návraty, různé obměny známého, početní převahy jedné tematické oblasti nad druhou. Na Premfoto nelze nahlížet ani jako na ‚soutěž‘: Těžko může soutěžit (vážně) akt s krajinou či portrét s reportáží bez nějakého kritéria, které je soutěžícím napřed oznámeno. Jde mnohem spíše o určitou přehlídku, na které je k označení pozoruhodných snímků použito medailí, nikoliv peněžních cen a pořadí.*“ Ve své odpovědi Ján Šmok připustil, že semináře s účastí poroty by byly přínosné. Upozornil, že by byly těžko organizovatelné, vzhledem k mezinárodnímu složení poroty a hodnocení by stejně pouze směřovaly k celkové informaci o složení souboru, srovnání s jednotlivými ročníky a o trendech vypozorovatelných ze zasílaných fotografií.[210]

Shodou okolností, možná však i díky úmyslnému redakčnímu zásahu, byla hned za touto polemikou uveřejněna zpráva o příspěvku Williho Hengla v mnichovském *Fotomagazinu*, ve kterém vede rubriku Úspěch na výstavách, jež obsahuje zásadní informace o charakteru

[209] *Fotografie* 73, č. 1, s. 62.

[210] Tamtéž, s. 63.

soutěží, formě výstav, práci poroty, termínech a podobně pro německé autory, kteří by měli zájem o zasílání fotografií do přehlídek a soutěží. Příspěvek obsahoval způsob hodnocení soutěže Premfoto a na konci se objevila tato věta: „*V Přelouči mohou mít radost*.“ Takové hodnocení Willi Hengl nenapsal o žádné jiné výstavě sebesvětovějšího jména nebo tradice.[211] A aby tomu nebyl konec, na téže stránce byla i zpráva, že k účasti na diskusi o problémech Premfota byl redakcí Fotografie 72 požádán i jeho duchovní otec a organizátor J. Bulušek, bohužel do uzávěrky tohoto svazku neodpověděl. Škoda, možná že se však přece jen ozve…[212]

Ještě bych doplnil pár zpráv, které bych nazval ozvěny 15. Premfota. V sedmém čísle Československé fotografie se v rubrice Zprávy ze SČF objevila informace o nových diapásech sloužících pro osvětu v rámci jednotlivých fotokroužků, mezi kterými se jednalo i o diapásu z letošního Premfota.[213] V listopadovém čísle Československé fotografie se objevila informace o příspěvku Raimo Gareise v šestém čísle *Fotomagazinu*, ve kterém shrnul stav barevné fotografie a zamyslel se nad její budoucností. Zmínil například, že dnešní fotochemie s tajemnými chemickými reakcemi v temnotách laboratoří zvolna ustoupí fotofyzice. Ale pro laika tajemství zůstanou. Budou tkvět v elektronických pochodech v tisíci drobounkých stavebních prvcích.[214] Ve třetím čísle Fotografie 72 se objevila informace, že Cenu Williho Hengla, kterou každoročně vypisuje pro rakouské amatéry, obeslalo tentokrát 54 autorů, a to i přesto, že podmínkou účasti je předložit soubor deseti fotografií o rozměrech 40 × 50 cm.[215] A nakonec ještě dvě zmínky v tisku související s Premfotem. V prvním čísle Fotografie 73 se objevila zpráva: „*Premfoto má už nejen Přelouč, ale také Maďarsko a nejnověji i Bulharsko, které tímto názvem označilo svou celostátní výstavu v Pirinu.*“[216] A poslední je noticka z prvního čísla Fotografie 74, ve které se psalo, že polská Photographic Society Cracow jmenovala Williho Hengla svým čestným členem. Willy Hengl, sám autor 148 samostatných autorských výstav, byl mimo jiné předsedou poroty mezinárodní výstavy Venus 73. A i proto polští fotografové, kteří si jeho tvorby velmi vážili, vypsali k jeho poctě soutěž s názvem Cena Williho Hengla, která bude v Krakově každoročně opakována.[217]

A co bylo dál…

Žádná další oficiální informace o přeloučském Premfotu se již v oficiálním tisku věnovaném fotografii neobjevila. Neobjevila se ani informace o tom, že Premfoto nebude. Prostě jako by se za ním zavřela voda. Když se ale podíváme do zápisu z jednání Rady MěNV v Přelouči

[211] Tamtéž.

[212] Tamtéž.

[213] *Československá fotografie*, 1972, č. 7, s. 293.

[214] *Československá fotografie*, 1972, č. 11, s. 499.

[215] *Fotografie* 72, č. 3, s. 82.

[216] *Fotografie* 73, č. 1, s. 76.

[217] *Fotografie* 74, č. 1, s. 80.

nebo do přeloučské kroniky, nějaké náznaky, co se po 15. ročníku Premfota dělo, přece jen lze objevit.

V roce 1974 na svém pravidelném únorovém zasedání rada MěNV, v souladu s předchozím usnesením, projednává možnosti uskutečnění dalších ročníků Premfota opět v Přelouči. Podle informace soudruha Plháka však jednaly vyšší orgány o přenesení soutěže do nějakého většího města, zájem projevoval například Jičín. Tuto otázku projednával intenzivně i městský výbor KSČ. Jeho členové však na tuto otázku nemají jednotný názor. Většina přítomných odsouhlasila v usnesení, včetně předsedy školské a kulturní komise soudruha Krause, že je pro setrvání soutěže v Přelouči. Svůj souhlas ovšem podmínili zajištěním prostředků na financování soutěže. Soudruh Ďatko dostal úkol zpracovat koncepci celé akce.[218] Na květnovém zasedání řeší rada MěNV dotaz soudruha Šolty, jestli Premfoto v Přelouči bude nebo ne. V televizi se objevila informace, že se soutěž přesune do Jičína. Rada ve své odpovědi ubezpečila přítomné, že s Premfotem dále počítají, dokonce jednají s J. Buluškem, který pomoc při opětovném pořádání soutěže neodmítá. Zazní také informace, že MěNV počítá s nějakými blíže neupřesněnými financemi na pořádání soutěže.[219] Na pořadu následující schůze rady MěNV byly další body týkající se možnosti opětovného pořádání Premfota v Přelouči. Radě byl předložen dopis vedoucího klubu kultury ROH Pokorného, ve kterém sděluje radě MěNV, že má vypracovaný plán a rozpočet na další ročník Premfota. Věc byla projednána na úrovni Krajské odborové rady (KOR) Hradec Králové a Okresní odborové rady Pardubice. Dále na jednání zazněla informace, že odbory nemají na soutěž žádné vyčleněné peníze, a pokud by se soutěž měla přesto konat, důrazně požadují ideové zaměření každého jejího ročníku. KOR žádnou další navazující zprávu nedodal, ale naopak v rozporu s výsledky z předchozích jednání doporučil Klub kultury (KK) ROH Přelouč dále výstavu nepořádat. Na základě toho rozhodl výbor KK ROH výstavu nepořádat, protože se nedaří zajistit peníze. S tímto závěrem vyjádřila rada MěNV na zasedání 24. června 1974 nesouhlas a uložila svému tajemníkovi soudruhu Ďaťkovi, aby toto stanovisko znovu projednal s KK ROH a přesvědčil jej, aby na soutěž poskytl většinu peněz právě KK ROH.[220]

Další informace se mi už nepodařilo zjistit, jisté je, že další ročník Premfota se v Přelouči nekonal. Byl náznak vyhlásit soutěž s obdobným názvem jinde v ČSSR, ale to už se nepodařilo. Navíc Premfoto Přelouč by bylo stejně jenom jedno.

Shrnutí

Jaroslav Bulušek ve svých vzpomínkách napsal o Premfotu toto: „*Cíle založit tradici a přilákat do ČSSR kvalitní fotografy a představit československému publiku výjimečné fotografie, se kterým jsme se rozhodli v Přelouči založit fotografickou soutěž, se nám podařilo*

[218] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1974, kn. 16, nestr.

[219] Tamtéž.

[220] Tamtéž.

dosáhnout. Za patnáct ročníků soutěže prošlo hodnocením poroty 37 820 snímků z 51 zemí světa. Na hodnocení fotografií se v porotách účastnili mimo jiné takovéto osobnosti československé fotografie: Ludvík Baran, Josef Ehm, Erich Einhorn, Václav Jírů, František Luxa, Rudolf Skopec, Sláva Štochl, Jaroslav Spousta, V. Trojan, A. Šourková, Ján Šmok. Ze zahraničních osobností uvádím: R. Bieriho, viceprezidenta švýcarského fotografického svazu, Bern, Švýcarsko, H. Boesenberga, prezidenta německého fotografického svazu, Darmstadt, NSR, A. Bruckmuellera, člena Austriatrio, Linz, Rakousko, C. Crepase, viceprezidenta italského fotografického svazu, Trieste, Itálie, B. Debelkovice, sekretáře jugoslávského fotografického svazu, Beograd, Jugoslávie, J. Fage, ředitele fotografického muzea, Paříž, Francie, R. Gareise, marketingového ředitele AGFA A. G., Leverkusen, NSR, Ch. O. Hansena, předsedu fotoklubu Copenhagen, Dánsko, E. Hartwiga, prezidenta polského fotografického svazu, Warszawa, Polsko, W. Hengla, viceprezidenta rakouského fotografického svazu, Haag, Rakousko, K. I. Marxe, sekretáře rumunského fotografického svazu, Bukuresti, Rumunsko, I. Norgrena, sekretáře švédského fotografického svazu, Stockholm, Švédsko. Zvláštní uznání si pak zvláště zaslouží vedoucí katedry fotografie na pražské FAMU profesor Ján Šmok, který pracoval nepřetržitě od 5. ročníku soutěže jako předseda porot a jeho osoba jistě sehrála velkou roli v rozvoji soutěže a jejím postavení ve fotografickém světě.“[221]

Ve svých vzpomínkách J. Bulušek připomíná těžkosti, se kterými se potýkali – objednávání papíru na katalogy nebo odesílání zásilek do států, se kterými neměla ČSSR uzavřenou dohodu o poštovním styku, a podobně. Katalogy byly vydávány v nákladu 2 000 kusů. Víc než tisíc jich ročně putovalo po světě k autorům, kteří obeslali soutěž, a zbytek byl rozprodán při výstavě. Katalogy byly prakticky bez reklam a mnohdy obsahovaly i příspěvky renomovaných autorů týkající se fotografické teorie. Ve svých vzpomínkách také vyzdvihuje spolupráci s grafiky akademickým malířem Jiřím Lacinou a pardubickým grafikem a malířem Jaroslavem Antonínem Kellarem. Jiří Lacina navrhl zdařilé logo soutěže a byl odpovědný za přípravu a podobu katalogů soutěže až do jejího 11. ročníku. J. A. Kellar zase zajišťoval originály diplomů předávaných oceněným autorům.[222] Jako doprovodné akce byly pravidelně uváděny přednášky fotografických osobností spojených s Premfotem. Mezi přednášejícími se za dobu trvání soutěže vystřídali J. Ehm, R. Skopec, R. Bieri, R. Gareis, C. Crepas, I. Norgren, E. Ertwig a další.[223] Informace o soutěži si vyžádalo mnoho redakcí renomovaných zahraničních časopisů té doby: Camera – Lucern, Photo-Rundschau, Photoblätter, Revue Agfa-München, Kodak-Revue, Ferrania, Sagsa-Como, Hasselblad-revue, Foto-Warszawa.[224]

[221] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 9–10.

[222] Tamtéž, s. 19.

[223] Tamtéž, s. 15–16.

[224] Tamtéž, s. 11–12.

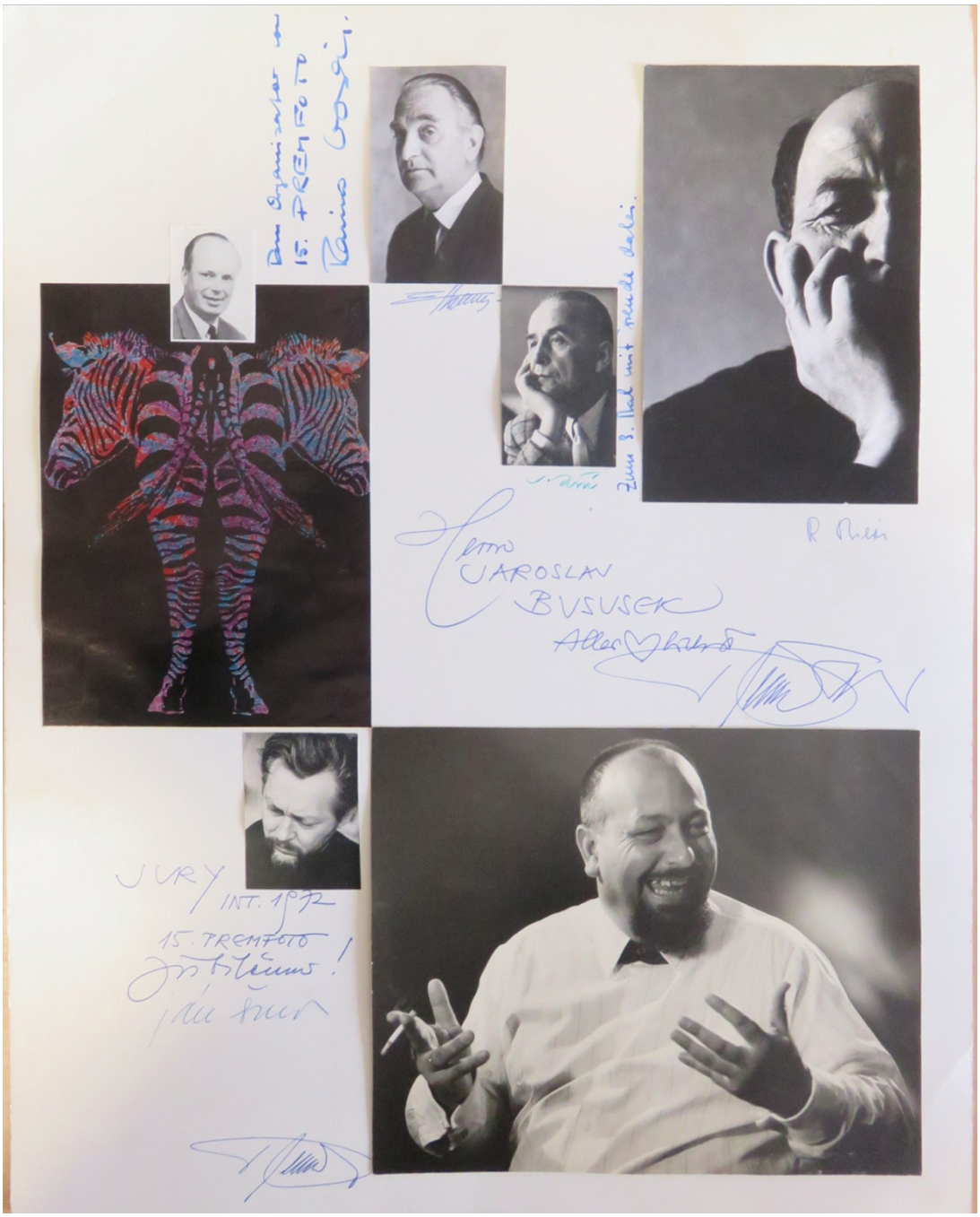

Fotografie členů poroty Premfota 1972 s věnováními J. Buluškovi, ze sbírek Městského muzea v Přelouči.

Ve svých vzpomínkách vyjádřil J. Bulušek velkou lítost nad skutečností, že v době transformace a v důsledku restituce objektu, ve kterém dlouhou dobu sídlil Klub kultury ROH Přelouč, došlo k úplné ztrátě celého archivu Premfota.[225] Kompletní vzpomínky J. Buluška na Premfoto, tak jak je upravil po roce 1989, byly publikovány pro širší veřejnost celkem dvakrát. Poprvé v roce 2001 Klubem přátel Pardubicka a Společností pro rozvoj Pardubicka jako 16. sešit vlastivědné edice AB–Zet Pardubicka, pod názvem *Jaroslav Bulušek, Premfoto*

[225] Tamtéž, s. 28.

Přelouč.[226] A potom na pokračování v částečně redigované podobě v měsíčníku *Přeloučský rošt*, který vydává MÚ Přelouč v nákladu 1 000 ks. Vzpomínky vycházely na pokračování od září 2014 do září 2015.

Odkaz Premfota žil dál. Autoři a bývalí členové porot R. Bieri, E. Hartwig a W. Hengl dále obesílali soutěže v ČSSR, vycházely o nich články v revue Fotografie. Například ve třetím čísle Fotografie 1981 vyšel obsáhlý článek „Rudolf Bieri – tvrdohlavý autor" z pera Jaroslava Buluška, doplněný sedmi černobílými reprodukcemi.[227] Autorům byly pořádány výstavy, například v roce 1979 vystavovali ve výstavní síni PKO Pardubice společně Willy Hengl a Rudolf Bieri. Katalog doprovodil textem J. Bulušek. V roce 1984 vystavoval R. Bieri své fotografie v Hradci Králové a nakonec v roce 1988 znovu v Hradci Králové ve foyer kinokavárny a ve výstavní síni okresní knihovny. Průvodní slovo do katalogu napsal Ján Šmok, který při té příležitosti neopomenul zmínit vazbu R. Bieriho na Premfoto.
A podobných příkladů by se jistě dalo najít mnohem víc. Jaroslav Bulušek inicioval v roce 1970 vznik soutěže Fotografia Academica a soutěž neúnavně propagoval a pomáhal při jejím rozvoji. Například v článku „Fotografia Academica jubilující" shrnuje historii a důvody vzniku soutěže a neopomíná dodat, že jako stálého předsedu poroty se podařilo pro soutěž získat Jána Šmoka z pražské FAMU.[228]

Jaroslav Bulušek nejenže byl neúnavný organizátor a propagátor fotografických soutěží, psal články do fotografických publikací, pořádal výstavy fotografů, ale byl aktivní i jako člen porot různých soutěží. V roce 1966, v měsících září až říjen, pořádalo Fotografické oddělení Slezského muzea v Opavě výstavu Severomoravský kraj ve fotografii. Byl k ní vydán katalog a předmluvu do něj napsal právě J. Bulušek.[229] O propagaci soutěže Premfoto se staral rovněž neúnavně. V roce 1966 věnoval do sbírek Fotografického oddělení Slezského Muzea týdenní kalendář,[230] pro nějž byla použita výstavní kolekce fotografií z roku 1965. Snímky vybral a textem opatřil J. Macků, pražský fotografický a literární kritik, a kalendář vytiskla průmyslová tiskárna v Kolíně.[231] A jako perličku, jako doklad neutuchajícího elánu při podporování a zviditelňování práce amatérských fotografů, bych ještě rád zmínil článek J. Buluška z ledna 1991, kdy v časopise *Fotografie nakladatelství Fotokinoverlag* informuje o 20. a 21. ročníku soutěže Fotografia Academica v obsáhlém článku, který je ilustrován celkem šesti černobílými a čtyřmi barevnými snímky vybranými na výstavu.[232]

[226] Tamtéž, s. 30.

[227] *Fotografie* 81, č. 3, s. 24–29.

[228] *Fotografie* 79, č. 4, s. 78–81.

[229] *Fotografie a Slezské muzeum* 2, 1967, s. 4 a 14.

[230] *Fotografie a Slezské muzeum* 2, 1967, s. 31.

[231] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 20.

[232] *Fotografie* 45, 1991, č. 2 [Fotokinoverlag].

Junge Talente in Pardubice

Als wir am 17. 11. 1989 die 20. Fotografia academica, unsere Jubiläumsausstellung, eröffneten, demonstrierten in Prag die Studenten für Demokratie in unserem Land. Mit Befriedigung konstatieren wir heute, daß ihr Kampf, der zunächst von Künstlern und Intellektuellen, dann vom ganzen Volk unterstützt wurde, erfolgreich war. Daß sich die gesellschaftlichen Veränderungen auf unsere Ausstellung 1990 auswirken würden, ahnten wir im November '89 noch nicht. Wenn auch die positiven Aspekte der Entwicklung überwiegen, so blieben einige für uns unangenehme Folgen nicht aus. Sie betrafen vorwiegend die finanzielle Unterstützung der Fotografia academica; lediglich die Chemisch-technologische Hochschule Pardubice beteiligte sich wie bisher an den Kosten. Sehr angenehm hingegen war, daß bis dahin gültige Vorschriften nun entfielen. Sie hatten die Arbeit des Veranstalters (und wohl auch der Jury) in den zwanzig Jahrgängen der Fotografia academica oft genug kompliziert und belastet; beispielsweise gehörte 1990 die Zensur des Katalogs der Vergangenheit an.

Die neuen Realitäten wirkten sich allerdings auf die Beteiligung der fotografierenden Studenten aus. Zur 21. Ausstellung, die im November 1990 gezeigt wurde, lagen der Jury nur etwa zwei Drittel der sonst üblichen Bilderzahl vor. Ohne Zweifel war dieser Rückgang mit der Situation geschuldet. Für die meisten Studierenden und Absolventen in den ehemaligen sozialistischen Staaten gab es Wichtigeres als eine Ausstellungsbeteiligung. Im veränderten Lebensalltag fehlte ihnen wahrscheinlich die Muße, um unter den neuesten Vergrößerungen das Bildmaterial für die Fotografia academica auszuwählen. Von den Studenten, die unbeirrt für ihre Fotografien die Öffentlichkeit suchten, legten einige Autoren aussagestarke Bilder von den Herbstereignissen des Jahres '89 vor. Darunter befanden sich bemerkenswerte Serien von den Protestveranstaltungen, den Demonstrationen und den Volksversammlungen in Prag. Besonders beeindruckt zeigte sich das Publikum von den Aufnahmen von Radovan Boček und Gerhard Gäbler (vgl. Heft 11/1990, d. Red.) aus Prag und Leipzig. Es war wohl durchaus verständlich, daß diese Bildkollektionen die oftmals formal betonten Arbeiten, die vorgedachten und phantasievoll umgesetzten Aufnahmen oder die surreal wirkenden Fotos etwas in den Schatten stellten. Diesmal zeigten sich die Ausstellungsbesucher stärker an politischer Fotografie (wenn man diese Aufnahmen so bezeichnen darf) interessiert – die jüngsten Ereignisse in unseren Ländern erklärten diese Erscheinung hinlänglich.

Ursachen für den Rückgang an Einsendungen muß aber der Veranstalter auch bei sich selbst suchen. In der Absicht, das Gesicht der Fotografia academica zu verändern, ging er von der gewohnten Form der Ausschreibung ab. Es wurden 1989 zehn der bisher in Pardubice erfolgreichsten Aussteller eingeladen, sich mit Portfolios vorzustellen. Sicher, mit diesem Bildmaterial konnte eine niveauvolle Ausstellung gezeigt werden, aber durch die ungenügende Popularisierung der Aufrufe gingen zwangsläufig die Einsendungen zurück. Diese fehlende Öffentlichkeitsarbeit mag sich auch 1990 noch zusätzlich ausgewirkt haben; denn die Kontinuität war gestört. Nun müssen wir uns bemühen, die Regelmäßigkeit wieder herzustellen und alle fotografierenden Studenten und Absolventen von Universitäten, Hoch- und Fachschulen für unsere Fotografia academica zu interessieren. Der Rektor der Hochschule ist gewillt, die internationale Konkurrenz am Leben zu halten. Die Hochschule wird im Rahmen ihrer Möglichkeiten eine finanzielle Unterstützung gewähren. Doch diese Mittel dürften allein kaum reichen, deshalb müssen wir uns um weitere Sponsoren bemühen, damit dieser bei den aufstrebenden jungen Talenten beliebte Wettbewerb erhalten bleibt. Gerade jetzt, in einer Zeit, in der Kultur und Kunst in unseren Ländern etwas ins Hintertreffen gerieten, scheint uns die Fortführung der Fotografia academica geboten zu sein.

Jaroslav Bulušek

Seite 75:
Dr. Michael Luthardt
Aus der Serie «Blicke nach unten»

Seite 76:
Zbyněk Macényč, ČSFR
Aus der Serie «Neuzeitliches Thema»

Seite 77:
Jindřich Beneš, ČSFR
Aus der Serie «Abwendung»

72

75

Fotografie 45, 1991, č. 2 [Fotokinoverlag].

Ve svých vzpomínkách J. Bulušek shrnuje přínosy Premfota pro československé fotografické hnutí té doby.[233] První a pravděpodobně i hlavní přínos soutěže Premfoto vidí v podmínce premiérovosti fotografií zaslaných do soutěže. To měl být hlavní předpoklad aktuálnosti fotografií, z nichž se vybírala výstavní kolekce. Pravdou je, a dá se to vysledovat z oficiálních tiskovin, že požadavek na premiérovost fotografií přijímaných do soutěže nebyl v prvních ročnících tak výrazně akcentován. Katalog 5. ročníku soutěže z roku 1961 má ještě na obálce název 5. mezinárodní výstava fotografií Přelouč. Teprve na pozvánce je poprvé použit slovní novotvar Premfoto, a to v podobě PREM-FOTO. Že byla podmínka prvního uvedení fotografií pro pořadatele soutěže prvořadá, dokládá i text v tomto katalogu. Autoři fotografií byli ve čtyřjazyčné výzvě (česky, rusky, německy a anglicky) požádáni, pokud narazí v publikované a vystavené kolekci na fotografii, která již byla jinde vystavena nebo publikována, aby pořadatele na tuto skutečnost upozornili a toto upozornění doplnili případně důkazem. Kolikrát takové upozornění pořadatelé obdrželi, není ovšem možné zjistit. Až do devátého ročníku soutěže se v katalozích i jiných textech objevuje pouze slovní spojení „Mezinárodní výstava fotografií PREM-FOTO“. Teprve od devátého ročníku v roce 1966 se název definitivně ustálil na formátu PREMFOTO. Ve většině tiskových zpráv byl název Premfoto uváděn verzálkami. Jisté je, že sázka na tento novotvar jako zkrácený název soutěže byla šťastná. Obsahuje slovo premiéra,[234] které je srozumitelné v češtině, stejně jako ve většině evropských jazyků. Shrnuje jednoznačně a přitom ve zkratce vlastně základní charakter soutěže.

[233] J. Bulušek, Premfoto Přelouč, 2001, s. 24–27.

[234] *Premiéra* (z francouzského *première* – první) je obecně „první provedení“.

Jako další přínos soutěže vyzdvihuje J. Bulušek příležitost ke konfrontaci československých fotografů s fotografy celého světa. Podle výčtu autorů, kteří se soutěže zúčastňovali, s ním musím souhlasit. Už v roce 1961 při 5. ročníku soutěže je v katalogu uvedeno mnoho více než exotických zemí, jejichž autoři byli zahrnuti do výstavy. Jsou to země jako Indie, Hong-Kong, Island, Japonsko, Malajsko, Jižní Vietnam. Už v tomto ročníku se mezi oceněnými v kategorii barevná fotografie objevuje Raimo Gareis, který se v dalších ročnících objeví i jako porotce, případně jako speciální host na přednášce nebo jako samostatný vystavující v rámci soutěže. V letech 1961 až 1965 se mezi oceněnými a vystavujícími a v některých případech i opakovaně objevují jména jako Ladislav Postupa, Karel Hájek, K. O. Hrubý, Miloslav Pošepný, Miloš Spurný, Milan Borovička, Miloslav Stibor. Ze zahraničních autorů se v těchto letech mezi oceněnými pracemi objevuje již zmíněný Raimo Gareis (barevná fotografie) Rudolf Bieri, Willy Hengl, Matti Pitkännen. Opět jména, která provázejí Premfoto až do jeho posledního ročníku. V pozdějších ročnících se mezi oceněnými autory z Československa objevují jména jako Jan Pikous, Josef Ptáček, Miroslav Bílek, František Maršálek, Pavel Dias a třeba Petr Sikula. Celá akce byla výsostně fotografická. Katalogy po celou dobu, kdy byly vydávány a rozesílány do světa, obsahují minimum reklam. Občas je do katalogu zařazen i příspěvek z pera teoretika fotografie, například u příležitosti sedmého ročníku soutěže je v katalogu zveřejněn příspěvek Rudolfa Skopce „Český podíl na rozvoji vědecké fotografie“, a to v českém a německém jazyce. U příležitosti osmého ročníku byla uspořádána retrospektivní výstava Staří mistři české fotografie ze sbírky Rudolfa Skopce a v katalogu Premfota byl k výstavě zveřejněn průvodní text s medailony některých představených fotografů. A ještě zpátky k samotným katalogům soutěže. Od 8. Premfota je dle mého soudu jejich kvalita – s ohledem na dobu, kdy byly tištěny – vynikající. Do dnešního dne se objevují v nabídce antikvariátů a jsou předmětem sběratelství. Ze zpětného pohledu snesou srovnání i s katalogy zahraničních salónů a soutěží, a to i, jak se tehdy říkalo, ze západních zemí. A na rozdíl od nich byly prosty reklam. Věřím, že se v 60. letech neztratily ani v zahraničí, kam byly každoročně zasílány autorům, při vracení fotografií ze soutěže. Škoda je, že katalogy obsahovaly pouze černobílé reprodukce fotografií, to jediné snad mohlo být způsobeno možnostmi polygrafického průmyslu v tehdejším Československu. Jinak si myslím, že se pořadatelé soutěže, počínaje 8. ročníkem, nemuseli za kvalitu katalogů stydět ani ve srovnání se zahraničními soutěžemi a katalogy rozhodně akci dobře reprezentovaly.

Jako další přínos zmiňuje J. Bulušek možnost publikování fotografií ze soutěže v mnoha časopisech vycházejících v ČSSR. Mezi nimi uvádí například týdeníky jako Svět v obrazech, Neděle, Květy a podobně. Nemluvě samozřejmě o možnosti prezentovat fotografie zahraničních autorů i v měsíčníku Československá fotografie a čtvrtletníku Fotografie, ve kterých bylo možné ukázat i fotografie barevné. Z mého pohledu mají i v současné době fotografie oceněné a publikované v katalozích a časopisech svoji kvalitu, která se navíc prověřila časem. Myslím tím například krajiny Miloše Spurného, práce Miloslava Stibora, Pavla Diase, o Janu Pikousovi a K. O. Hrubém nemluvě.

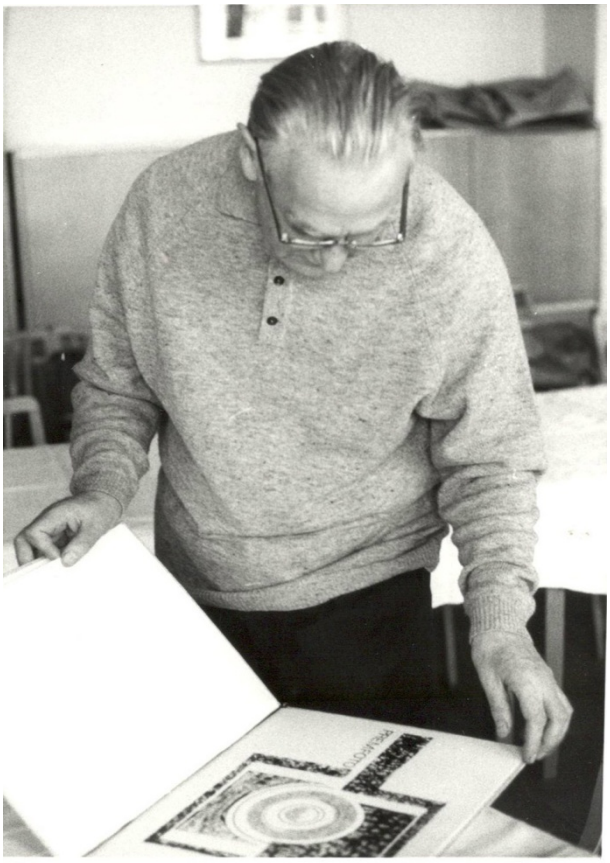

Edward Hartwig s diplomem pro Premfoto 1972, ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 588 25.

Osobně za největší přínos J. Buluška považuji jeho schopnost oslovit ty správné lidi a přesvědčit je o své vizi. Premfoto je od samého počátku spojeno s osobnostmi české a posléze i evropské fotografie. Složení poroty bylo vždy zárukou její odborné erudice a účast Jána Šmoka ve všech porotách počínaje 5. ročníkem byla předpokladem srovnatelné kvality vybraných fotografií v průběhu let, kdy byla soutěž pořádána. Zahraniční členové porot, které pořadatelé výstav oslovili, byli sami aktivní fotografové, pedagogové, případě odborníci pracující v oboru.

Jako prvního bych zmínil Edwarda Hartwiga. O jeho práci vyšla v ČSSR v 60. letech kniha,[235] a sám byl autorem ceněných fotografických publikací.[236] O jeho postavení v polské fotografii uvádím pro doplnění, že ve dnech 15. 11. 2019 až 26. 1. 2020 byla v Muzeu fotografie v Krakově uspořádána Edwardu Hartwigovi retrospektivní výstava s názvem Fotografiki. Kurátorkou výstavy byla Marika Kuzmicz, která o autorovi zpracovala i rozsáhlou monografii.[237] O dalším členu porot a několikrát oceněném autoru Rudolfu Bierim se dá více zjistit přímo ze stránek FIAP.[238] Ve zde uvedených vzpomínkách zmiňuje vedle

[235] Zbigniew Pękosławski, *Edward Hartwig*, Praha 1966.

[236] Edward Hartwig, *Kulisy Teatru*, Warszawa 1969; Edward Hartwig, *Fotografika*, Warszawa 1962; Edward Hartwig, *Warschau*, Warszawa 1966.

[237] https://mufo.krakow.pl/odwiedzaj/wystawy/edward-hartwig-fotografiki; https://edwardhartwig.pl/en; https://fototapeta.art.pl/2021/ehf.php, cit. 25. 4. 2022.

[238] https://www.fiap.net/en/portfolios/mfiap/rudolf-bieri, cit. 25. 4. 2022.

Premfota i to, že ho Ján Šmok vyzval ke společné výstavě s Willy Henglem u příležitosti 10. ročníku soutěže Fotografia Academica. Výstavu jsem už zmiňoval v předchozím textu s tím, že průvodní slovo do katalogu psal J. Bulušek. Jméno akademického malíře[239] Williho Hengla prochází velkou částí historie Premfota. Na internetu se o něm dají dohledat například informace,[240] že získal více než 2 500 ocenění na fotografických soutěžích po celém světě. V Horních Rakousích ve městě Traun je v provozu Galerie der Stadt Traun, která prostřednictvím 1. Österreichische Prof. Willy Hengl Fotokabinett spravuje jeho fotografickou pozůstalost a celou sbírku fotografií, kterou za svého života shromáždil. Do dnešního dne lze na internetu nalézt i odkazy na laureáty Willy Hengl Preis, kterou dotoval čestnou cenou a o jejímž přidělení rozhodovala mezinárodní porota.[241] O této akci, konkrétně o jejím 28. ročníku, bylo možné najít více informací i v Československé fotografii.[242]

Porotami všech patnácti ročníků Premfota prošlo mnoho osobností fotografické historie, je nezpochybnitelné, že se tím prestiž Premfota samého zvyšovala. V současné době internetu, mobilních telefonů a sociálních sítí si vlastně ani nedovedu představit, jakými způsoby nacházeli organizátoři kontakty na osobnosti, které chtěli oslovit se žádostí o účast v porotě Premfota. Ale dařilo se jim to. Nakolik to byla shoda okolností, nakolik to bylo osobností J. Buluška samého, nejsem schopen objektivně posoudit.

Kompletní porota Premfota 1972 při práci, zprava R. Bieri, W. Hengl, V. Jírů, J. Šmok, E. Hartwig, ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 588 20.

[239] http://www.architektur-noe.at/be/detailansicht.php?architekturobjekt_id=321, cit. 25. 4. 2022.

[240] https://chronik.stadthaag.com/home/history/biografien/h/hengl-willy/, cit. 25. 4. 2022.

[241] https://archive.ph/qblOq, cit. 25. 4. 2022.

[242] Viz příloha Uzávěrky fotografických soutěží pro rok 1989 (rok 150. výročí vynálezu fotografie) vyhlášené prostřednictvím časopisu *Československá fotografie*.

Při vyhledávání dostupných informací jsem vysledoval ještě jeden trend, o kterém bych řekl, že byl dalším a možná i nejvýznamnějším přínosem Premfota. Jaroslav Bulušek tento aspekt svých aktivit zmiňuje jen okrajově, v náznacích. Premfoto bylo inspirativní. Mnoho fotoklubů z celé ČSSR si řeklo, když to umí v Přelouči, tak to zkusíme taky. A jako houby po dešti se začaly objevovat akce jako Interfoto Praha ’66, Interfoto Color Praha 1968, Interfoto Jablonec 65, Fotoforum Ružomberok, Interfotoklub Vsetín, Fotosalón Vítkovice, bienále Očima mládí a podobné. Netvrdím, že bez Premfota by podobné soutěže a přehlídky nevznikly. Samozřejmě že ano, vznikly. Ale Premfoto bylo průkopníkem. Některé podobné akce se ani netajily tím, že chtějí dosáhnout úrovně Premfota (viz informace o Interfoto Praha ’66, Interfoto Color Praha 1968 v předchozím textu), jiné využily přímo zkušeností pořadatelů Premfota a na základě jejich praktických zkušeností si vytvořily vlastní model soutěže anebo přehlídky (Fotoforum Ružomberok). A v mnoha dalších případech byl jakýmsi spojovatelem mezi Premfotem a jejich následovníky i profesor Ján Šmok, který se objevoval v mnoha porotách různých soutěží (Fotografia Academica, bienále Infoto Jičín apod.)

Když se teď ohlížím za historií Premfota, když jsem si uvědomil všechny souvislosti, když na mne na konci shromažďování informací, vykoukl ucelený obrázek všech patnácti ročníků Premfota, pocítil jsem jakousi lítost, že je Premfoto širší fotografické veřejnosti i odborníkům prakticky neznámé. Například v publikaci autorů Vladimíra Birguse a Pavla Scheuflera *Česká fotografie v datech 1839–2019* je v letech 1960–1972 zmiňováno pouze několik akcí charakteru Premfota – například 1. mezinárodní přehlídka fotoklubů Interfotoklub Vsetín 1963,[243] Interfoto Praha ’66,[244] první ročník soutěže Infoto[245] a také první ročník Fotografia Academica.[246] Věřím, že Premfoto se svým charakterem a významem vyrovná výše zmiňovaným přehlídkám a soutěžím, a proto si zaslouží minimálně podobné připomenutí.

[243] Vladimír Birgus – Pavel Scheufler, *Česká fotografie v datech 1839–2019*, Praha 2021, s. 144.

[244] Tamtéž, s. 147.

[245] Tamtéž, s. 151.

[246] Tamtéž, s. 155.

Premiéra, Hradec Králové

1989 – dosud

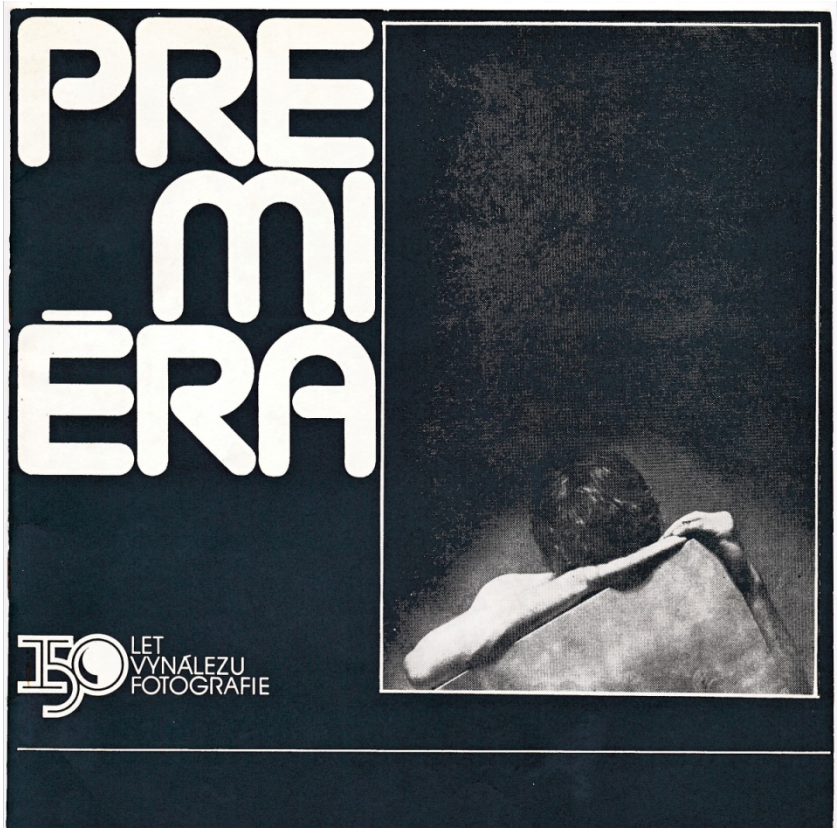

Obálka katalogu Premiéra 1989.

Na začátku bylo zmíněno, že první ročník soutěže Premiéra byl vyhlášen v roce 1989. Premiéra se nepokrytě hlásí k přeloučskému Premfotu coby svému předobrazu. Ani paní Jarmila Šlaisová to ve svých vzpomínkách neskrývá. V té době bylo v regionu navíc mnoho pamětníků fotografů a pracovníků pracujících v kultuře, kteří ještě měli Premfoto v paměti. Jaroslav Bulušek se stále věnoval organizování fotografických akcí a aktivně propagoval soutěž Fotografia Academica, kterou v roce 1969 spoluzakládal. Premfoto mělo patnáct ročníků, Fotografia Academica v roce 1989 vyhlásila jubilejní 20. ročník. Zda byly ambice pořadatelů Premiéry v roce 1989 založit tradici, která překoná v délce trvání Premfoto nebo přehlídku Fotografia Academica, to nevím. Z dnešního pohledu je jisté, že založili stavební kámen tradice, která trvá dosud. Pravda, ohlasu ve světě jako Premfoto nedosáhla. Výsledky soutěže a ocenění fotografové nejsou představováni fotografické veřejnosti na stránkách fotografických periodik, nicméně na odkaz Premfota podle mého názoru dokázali organizátoři výstavy navázat důstojně. A základní podmínka přijetí fotografie do soutěže je stejná. Fotografie zaslaná do soutěže nesmí být předtím vystavena či jinak publikována nikde jinde. Svoji premiéru na veřejnosti si tedy musí odbýt až při soutěži. Do současného ročníku na této podmínce pořadatelé trvají, dohlížejí na ni a fotografie, které tuto podmínku nedodrží,

vyřazují. Je pravda, že v dnešní době to není tak složité uhlídat. Nástroje na internetu tuto práci významně usnadňují.

Soutěž je spojena, jako ostatně mnoho dalších akcí, s příspěvkovou organizací Centrum uměleckých aktivit Hradec Králové (dříve Impuls Hradec Králové), jejíž aktivity na poli podpory fotografických aktivit jsou široké. A i v této oblasti navazují na to dobré z minulosti podobory fotografických aktivit. K těm patřilo v rámci tehdejšího Východočeského kraje i odborné vzdělávání amatérů. Již v roce 1963 byla založena Východočeská lidová konzervatoř v Hradci Králové, v jejímž rámci byla v roce 1964 otevřena i samostatná třída amatérské fotografie, v níž vyučoval Ján Šmok.[247] Instituce sama fungovala až do roku 1990, kdy byla po roce 1989 zrušena struktura podpory kultury. Ve Východočeském kraji, jako jednom z mála, se podařilo na do tehdy fungující strukturu navázat založením příspěvkové organizace Impuls Hradec Králové, která v dobrém pokračovala v aktivitách z minulosti a začala koordinovat práce Kulturních středisek služeb, která vznikla jako příspěvkové organizace v mnoha městech tehdejšího Východočeského kraje. Díky tomu se podařilo uspořádat další ročníky soutěže Premiéra i obnovit Východočeskou lidovou konzervatoř v Hradci Králové, tentokrát pod názvem Hradecká fotografická konzervatoř.[248]

PREMIÉRA

katalog krajské soutěžní přehlídky fotografické tvorby k 150. výročí vzniku fotografie

Vydalo krajské kulturní středisko v Hradci Králové
Grafická úprava: Jiří Hostýnek.
Náklad: 500 výtisků
Neprodejné.
Povoleno odborem kultury VěKNV v Hradci Králové kult./1125/89
Vytiskly: Východočeské tiskárny, s. p. Pardubice, provoz 24, Nový Bydžov

Z katalogu Premiéra 1989.

Právě okolo Impulsu se pak soustředilo mnoho aktivit podporujících amatérskou fotografii. Školení, semináře, Hradecká fotografická konzervatoř, Volné sdružení východočeských

[247] Tamtéž, s. 145.

[248] Jana Bauerová, *Hradecká fotografická konzervatoř*, teoretická diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě, 2016, s. 38.

fotografů…[249] Spolupodílí se také na organizování pravidelné Národní výstavy amatérské fotografie pořádané ve Svitavách.[250] Aktivity Impulsu v současnosti transformovaného do Centra uměleckých aktivit jsou široké.

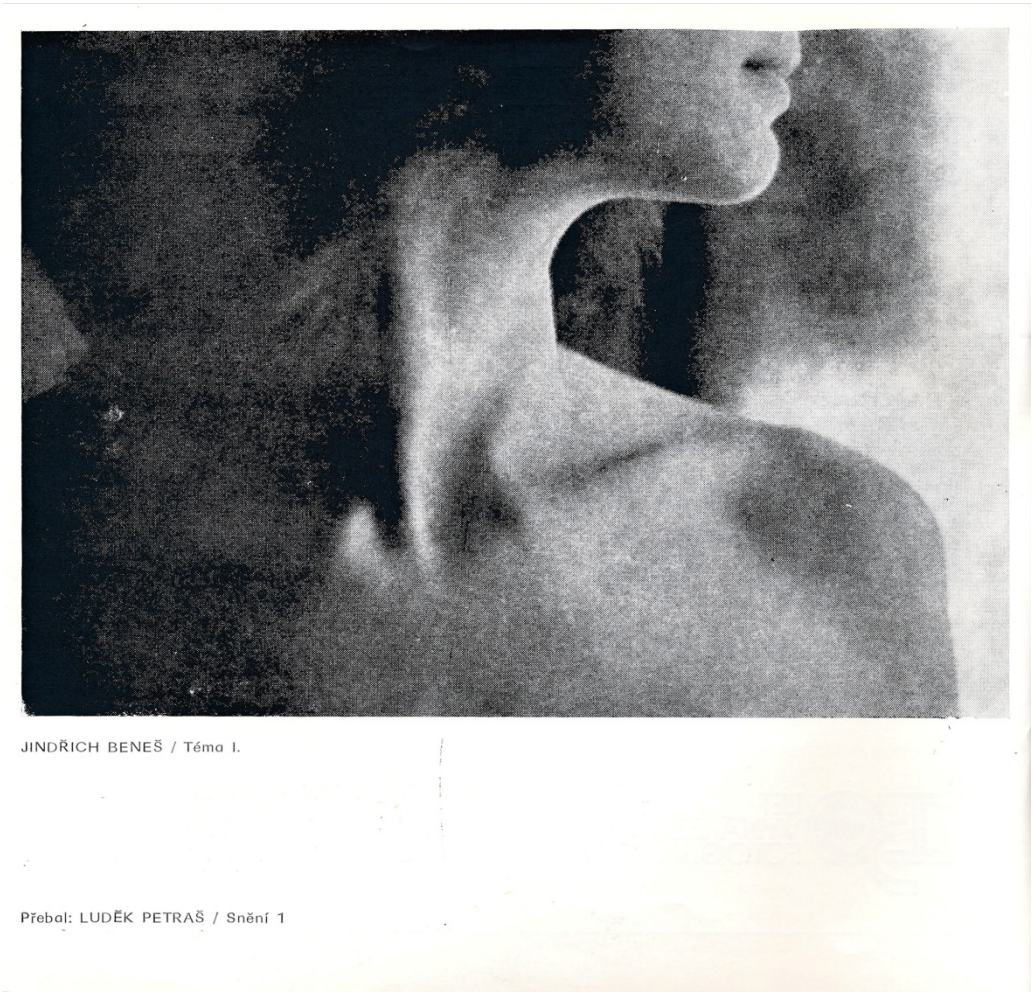

Z katalogu Premiéra 1989.

Ale vrátím se k fotografické soutěži Premiéra. Po prvním ročníku se nevědělo, jestli bude nějaký další. Naštěstí transformace samosprávních struktur v rámci Východočeského kraje organizovat i zajistit další ročníky Premiéry umožnila. Bohužel z prvních ročníků se toho moc nezachovalo. Doba byla turbulentní, věci se měnily ze dne na den, vzhledem k restitucím a dalším změnám neměl Impuls dlouho trvalejší sídlo a archivace tiskovin se řešila asi až na posledním místě. Teprve od 7. ročníku Premiéry pořádaného v roce 1995 je možné dohledat nějakou dokumentaci, proto jsem sestavil přehlednou tabulku (po vzoru Premfota), kde jsem

[249] Tamtéž, s. 60.

[250] https://www.fotonarodni.cz/, cit. 25. 4. 2022.

se pokusil zachytit historii Premiéry od roku 1989 do roku 2019. Z údajů, které jsem měl k dispozici, je zřejmé, že Premiéra nikdy nedosáhla rozsahu Premfota.

rok	ročník	předseda poroty	člen poroty	člen poroty	člen poroty	člen poroty	člen poroty	autoři	fotografie
2019	30	MgA. Petr Zhoř	Mgr. Vítězslav Krejčí	doc. MgA. Josef Ptáček				115	788
2018	29	doc. MgA. Miro Švolík		doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			67	544
2017	28	prof. Rudo Prekop		doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			102	753
2016	27	PhDr. Michal Janata		doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			68	589
2015	26	Libuše Taylor	Blanka Lamrová	doc. MgA. Josef Ptáček				113	737
2014	25	Dušan Veselý		doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			110	737
2013	24	doc. MgA. Jaroslav Prokop	Ivan Prokop	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			68	581
2012	23	MgA. Eva Končalová	MgA. Otmar Petyniak	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			64	512
2011	22	MgA. Zdeněk Lhoták	Mgr. Vítězslav Krejčí	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			52	472
2010	22	Jiří Hanke		doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			69	556
2009	21	Mgr. Petra Trnková	Mgr. Vítězslav Krejčí	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil			88	720
2008	20	Mgr. Dana Kyndrová	René Tomaides	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil	Ing. Ctibor Košťál		64	537
2007	19	Mgr. Irena Armutidisová	Petra Trnková	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil	Ing. Jiří Petera		70	492
2006	18	MgA. Štěpánka Krčmářová	Ing. Jiří Petera	doc. MgA. Josef Ptáček	MgA. Ivo Gil	Jiří Egert		86	634
2005	17	Gabriela Kontra	MgA. Josef Ptáček	Mgr. Ivo Gil	Mgr. Jaroslav Prokop	René Tomaides		87	688
2004	16	MgA. Ivo Gil	Mgr. Lucia Lendelová	doc. MgA. Josef Ptáček	Mgr. Jaroslav Prokop	Jana Neugebauerová		100	716
2003	15	MgA. Josef Ptáček	Ivo Gil	PhDr. Věra Matějů	Jana Neugebauerová	Bc. David Cysař		106	724
2002	14	MgA. Josef Ptáček	Roman Sekjot	Petra Růžičková	Ivo Gil	Jana Neugebauerová		97	703
2001	13	doc. Pavel Štecha	Miroslav Podhrázský	Ladislav Fišer	Ing. Jiří Petera	Jana Neugebauerová		90	693
2000	12	MgA. Josef Ptáček	Ivana Lukavská	Miroslav Podhrázský	Jan Bernhard	Mario Alfieri		84	641
1999	11	Pavel Dias	Jan Havel	Zdenka Hanáková	MgA. Josef Ptáček	Jarmila Šlaisová	Jana Neugebauerová	42	277
1998	10	PhDr. Věra Matějů	František Látal	Josef Klimša	ing. Ladislav Rosík	Jaroslav Vejvoda		41	309
1997	9	Dana Kyndrová	Věra Váchová-Šmoková	Jan Šibík				75	575
1996	8	doc. Jaroslav Rajzlík	Dagmar Hochová	Jarmila Šlaisová				80	462
1995	7	Mgr. Rudolf Adler	Jaroslav Krejčí	doc. Jaroslav Rajzlík				51	427
1994	6	nebylo možno dohledat							
1993	5								
1992	4								
1991	3								
1990	2								
1989	1								

Přesto si myslím, že setrvalý zájem o soutěž nebyl malý a porota měla vždy dostatečný prostor sestavit reprezentativní soubor fotografií, který umožnil vést fotografům otevřenou diskusi nad svými pracemi.

Dalším odkazem na Premfoto je ocenění autorů v prvním ročníku. Bylo uděleno deset rovnocenných ocenění bez uvedení pořadí. Také katalog byl v prvním ročníku vyveden reprezentativně a diplomy byly navrženy grafikem Mariem Alfierim.

Ten se podílel na grafickém řešení i dalších tiskovin spojených s fungováním Impulsu. Navrhoval grafické řešení pozvánek, plakátů i katalogů. I v tom bych viděl přímou návaznost na Premfoto. Protože jednotné a přitom nápadité a jednoduché grafické řešení umožňuje snadnější identifikaci a přispívá k zapamatovatelnosti konkrétní akce. V katalogu prvního ročníku soutěže není uvedeno složení poroty, nicméně černobílé reprodukce osmnácti fotografií jsou dostatečně vypovídající o její práci a o převažujícím způsobu práce fotografů obesílajících soutěž. Z následujících ročníků se mi nepodařilo shromáždit prakticky nic. Pouze jeden originál diplomu z třetího ročníku pořádaného v roce 1991. Podobně jako v minulosti Premfoto řešili v Impulsu diplomy formou originálních grafik. Výhradním autorem byl v tomto případě Mario Alfieri, který se dlouhodobě podílel i na grafickém řešení dalších tiskových materiálů dalších ročníků.

Dále je z informací, které jsem získal, patrné, že organizátoři po čase rozšířili dopad soutěže tím, že organizovali setkání autorů s porotou při předávání cen nebo u příležitosti vernisáže výstavy. Nemohu nevzpomenout, že na stránkách Fotografie 73 byl k tomu vyzván předseda poroty Premfota Ján Šmok.[251] Toto setkání mělo dát autorům možnost zeptat se porotců, jaká

[251] *Fotografie* 73, č. 1, s. 63.

hlediska při svém rozhodování upřednostnili a proč. Tehdy se tomu ještě neříkalo rozborový seminář. Ten se objevil v programu soutěže Premiéra až někdy po roce 2000. Byl umožněn rozvojem techniky, soutěžící předkládali zaslané fotografie i v elektronické podobě, a byla tak možnost je prezentovat prostřednictvím projekce. Rozborových seminářů se pak převážně účastnili všichni členové poroty, aby jim ocenění i neocenění autoři mohli klást své dotazy související s jejich prací v rámci poroty, a oni pak vysvětlovali své pohledy na představené fotografie. Postupem doby se součástí rozborového semináře k soutěži Premiéra stalo i představení práce předsedy poroty. Rozborové semináře se staly nezapomenutelnými a v mnoha případech byly i hlavním impulzem, proč se autor rozhodl soutěž obeslat, hlavně díky osobnosti Josefa Ptáčka, který v letech 1999 až 2019, tedy celých dvacet jedna ročníků, ani jednou v porotě nechyběl. Od roku 2002 se tak společně s Ivo Gilem stali vlastně hlavními postavami této soutěže, a ta se tím jaksi personálně propojila s Hradeckou fotografickou konzervatoří. Premiéra tak také měla, a stále má, svoji nezaměnitelnou tvář a díky kontinuitě určitě splňuje i roli didaktickou. A není bez zajímavosti, že i osobností Josefa Ptáčka došlo k propojení Premfota a Premiéry. Jak zmiňuji v předchozím textu, Josef Ptáček coby mladý autor obdržel jednu z cen Premfota v jejím desátém ročníku.

Odpovědi na vlastní otázky

A nyní je zřejmě namístě, abych odpověděl na otázky, které jsem si položil na začátku pátrání po informacích o soutěžích Premfoto a Premiéra.

1) Změnila se, případně nakolik se změnila motivace účastníků fotografických soutěží typu Premfoto / Premiéra od 70. let do současnosti?

Na tuto otázku si neumím odpovědět jednoznačně. Ano i ne. Ano, díky rozvoji internetu a sociálních sítí. Díky nim se může každý autor prezentovat okamžitě na tak široké platformě, že málokterá výstavní síň je schopna garantovat tolik diváků, co například Instagram, Facebook a další podobné on-line platformy. Navíc se zde mohou práce představovat ve své elektronické podobě, odpadají problémy s tiskem a je to mnohem lacinější. Na druhé straně v těchto případech chybí osobní kontakt. S divákem, to v případě výstavní síně, a s jinými autory v případě účasti na přehlídce, soutěži. Tady zůstala motivace stejná. A chci věřit, že i dlouho stejná zůstane. Autora posouvá i polemika případných diváků nad představenou prací, a to nejen nad jeho vlastní. A toho se autorům a soutěžím tohoto typu dostává, ale jen v případě, že se fotografie vytisknou a jsou umístěny na výstavu.

2) Existuje, případně jak velká je vazba mezi profesionální a amatérskou fotografií v prostředí fotografických soutěží typu Premfoto / Premiéra?

Určitě existuje. Ve své odpovědi si nedělám nárok na detailní rozbor a definici pojmu amatér, amatérismus nebo profesionál a profesionalita. Tohle téma už zpracovalo a v budoucnosti i zpracuje mnoho jiných. Jen namátkou bych se zde odkázal na slova Petra Balíčka: „*Skutečně*

tvůrčí člověk úspěch potřebuje. Vždyť tvorba je komunikačním procesem a ohlas na ni je indikátorem jejího významu, dokladem o tom, že úsilí, čas a prostředky nebyly vynakládány nesmyslně. Jenomže i ohlas u publika a často i u lidí zainteresovaných ve fotografickém světě může být ošidný. Vždy stojí za zamyšlení, jak moc si připouštět kladný ohlas či negativní kritiku.“ Na otázku „Jste amatér?“ potom odpovídá: „*Leckdy platí, že vyzrálý autor přestává být amatérem tehdy, když mu přestane vadit, že je mezi amatéry počítán. Místo zmateného pojmu amatérismus smluvně použijme výrazu ‚neplacené tvorby‘. Velmi často i takzvaný profesionál, člověk, který se fotografováním živí, dělá svoji skutečnou tvorbu neplaceně.*“[252] Tato výpověď by se dala zúžit do tvrzení, které jsem někde zaslechl a které se mi líbí: Neexistuje amatérská a profesionální fotografie. Existuje fotografie špatná a fotografie dobrá. Z mého pohledu je potřeba tohoto dělení jen čistě sémantický konstrukt. Připustil bych dělení na zakázkovou fotografii a na volnou tvorbu. Ale dělení amatér a profesionál nemám rád. Tak dlouhý úvod znamená, že jsem si špatně položil otázku. Ale i na špatně položenou otázku se dá odpovědět tak, aby odpověď dávala smysl. Ano, vazba mezi amatérskou a profesionální fotografií je velká. Jedno bez druhého nikdy neexistovalo a nejspíš ani existovat nebude. Soutěží pro amatérské fotografy, Premfota i Premiéry, se účastnili fotografové ze záliby, amatéři (vychází z francouzského *aimer* – mít rád), stejně jako autoři, pro něž práce s fotografií byla anebo se stala povoláním. Jako příklad jsem už v předchozím textu uvedl z autorů vystavujících na Premfotu Josefa Ptáčka, K. O. Hrubého, Miloslava Stibora. V katalogu prvního ročníku Premiéry je zase možné najít třeba jména jako výše uvedený Petr Balíček, Jiří Kroul, Radek Lepka, Ivan Nehera. Tři posledně jmenovaní se fotografií baví i živí zároveň. Všichni také úspěšně absolvovali studia na Institutu tvůrčí fotografie v Opavě. Takže má odpověď na položenou otázku ve zkrácené verzi zní ano, vazba mezi profesionální a amatérskou fotografií při podobných soutěžích je, a to nemalá.

3) Existuje, případně jak velký je vliv osobnosti na životnost, kvalitu a přesah fotografických soutěží typu Premfoto / Premiéra?

Na tuto otázku bych si odpověděl ano, vliv osobnosti na jakoukoli akci je zásadní. Existují a vždy existovali lidé, kteří dokáží nejen svoji představu srozumitelně vysvětlit a o její kvalitě přesvědčit své okolí, ale existují i tací, kteří ji potom dovedou uvést do života a ještě při životě udržet. Dovolím si takový fyzikální obraz. Jsou to lidé, kteří oplývají dostatečně dostředivou silou. Silou, která zajistí, že nastavený systém drží pohromadě v pohybu kolem centrálního bodu. Bez takových osobností je realizace jakéhokoli sebelepšího plánu odsouzena k nezdaru. V případě Premfota měl takovou nezastupitelnou roli Jaroslav Bulušek, a to i v tom, že na svou stranu získal Jána Šmoka. A v případě Premiéry byla něčím podobným nadána paní Jarmila Šlaisová, minimálně tím, že se jí podařilo najít Janu Neugebaurevou, Josefa Ptáčka a Ivo Gila pro udržení Premiéry a podobných akcí při životě.

[252] Jana Bauerová, *Petr Balíček*, teoretická bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě, 2012, s. 17.

4) Mají nebo měly podobné soutěže jako Premfoto / Premiéra v minulosti nějakou váhu, případně přesah do většinové ve společnosti, případně jak se to v současnosti změnilo?

Jak se stanovuje váha třeba takové fotografické soutěže? Těžko. Nebo přesah? Ještě hůř. Ale ty otázky jsem si položil. Tak se na ně pokusím odpovědět. Abych mohl porovnat fotografické soutěže, když jedna zažila nejlepší časy v 60. letech minulého století a druhá je pořádána v současnosti, musím si stanovit nějakou obecně platnou veličinu, podle které bych mohl porovnat požadované kritérium váhy = vážnosti fotografické soutěže ve dvou rozdílných dobách, ve dvou diametrálně odlišných společenských zřízeních. A jaká veličina se nabízí? Samozřejmě peníze. S tím se nedá moc dělat, ale jak se říká, o peníze jde až v první řadě, proto porovnám obě soutěže z hlediska jejich plánovaných rozpočtů. Jak jsem uváděl v předchozím textu, na zajištění soutěže Premfoto požadovali pořadatelé po městu Přelouč a ONV, podle dohledatelných údajů, v roce 1967 zhruba 30 000 Kčs.[253] Postupem doby se rozpočet zvýšil až na 93 000 Kčs v roce 1971, státní orgány tehdy přispívaly částkou 50 000 Kčs.[254] Ta byla posléze zvýšena až na 70 000 Kčs.[255] Když pořadatelé pro rok 1973, ve kterém plánovali uskutečnit 16. Premfoto, kalkulovali s rozpočtem 141 000 Kčs, zjistili, že požadované prostředky už nezajistí. Město Přelouč, možná i kvůli politickým tlakům nepotvrdilo ani slíbenou dotaci ve výši 50 000 Kčs.[256] A než by pořadatelé přehodnotili statut soutěže a přistoupili na snížení nákladů, které by mělo ovšem dopad na prestiž soutěže, raději se rozhodli další ročníky nepořádat. Po celou dobu navíc do rozpočtu soutěže proudily i finanční prostředky z mateřské Tesly Přelouč, pod kterou fungoval místní fotoklub, a finanční prostředky, které plynuly z příjmů vstupného a ze zápůjček vystav do jiných měst v rámci ČSSR i Evropy.

Tak, a teď jak to propojit se současností. Existuje ekonomický pojem inflace. Inflaci lze definovat i jako snížení kupní síly peněz. Laicky, pokud míra inflace dosahuje kladných hodnot, znamená to, že po určité době si za stejný objem peněz pořídím míň zboží nebo služeb. A právě ta změna v čase se nazývá míra inflace.[257] V současné době lze nalézt na internetu mnoho nástrojů, které nám pro naši potřebu dobře poslouží. A protože mi nejde o přesnost na jednotky korun, věřím, že i nástroj, který jsem zvolil, poskytne výstupy, jež budou dostatečně vypovídající.[258]

Použitý nástroj se jmenuje Kalkulačka inflace a slouží k ukázce toho, jak se znehodnocuje, případně znehodnocovala česká koruna od roku 1954 do roku 2021.

Když do kalkulačky vložím částku 30 000 Kčs z roku 1967, kalkulačka ji přepočte na 376 237 Kč v roce 2021. Průměrná meziroční inflace za toto období činí 4,79 %. Pokud do

[253] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1967, kn. 9, nestr.

[254] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika 1966–1970, kn. 3, s. 105.

[255] SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV 1972, kn. 14, nestr.

[256] Tamtéž.

[257] https://cs.wikipedia.org/wiki/Inflace, cit. 25. 4. 2022.

[258] https://www.penize.cz/kalkulacky/znehodnoceni-koruny-inflace#rating, cit. 25. 4. 2022.

kalkulačky vložím 93 000 Kčs z roku 1971, kalkulačka ji přepočte na 1 024 384 Kč. Průměrná meziroční inflace pak za toto období činí 4,92 %.

Pro porovnání uvádím rozpočty pořadatelů Premiéry v letech 2018 až 2021. Náklady pořadatel Centrum uměleckých aktivit v Hradci Králové vyčíslil takto. Rok 2018: 41 688 Kč, 2019: 33 491 Kč, 2020: 75 000 Kč, 2021: 57 594 Kč. Náklady covidového roku byly tak vysoké, že pořadatel byl nucen všechno dění kolem výstavy digitalizovat a umožnit potenciálním návštěvníkům zhlédnout výstavu alespoň na internetu. Umístili také reprodukce vítězných fotografií do veřejného prostoru. Nicméně je možné říct, že průměrné náklady na jeden ročník soutěže Premiéra činily v letech 2018 až 2021 zhruba 52 000 Kč. A když porovnám při zohlednění míry inflace tyto náklady s Premfotem v roce 1967, přispívalo na něj město Přelouč sedmkrát více než v současné době Královéhradecký kraj prostřednictvím své příspěvkové organizace. A porovnám-li tyto náklady s ročníkem Premfota pořádaným v roce 1971, dostanu, opět při zohlednění míry inflace, informaci, že rozpočet na soutěž byl devatenáctkrát vyšší. Ano, můžeme se bavit na téma priorit společnosti dnes a tehdy. Na potřebě dotací do sportovních hřišť, cyklostezek, koupališť a aquaparků dnes a tehdy. Ano, můžeme, ale porovnání z hlediska peněz mi říká, že aktivity, jako je pořádání fotografických soutěží, mělo tehdy mnohem vyšší váhu než v současné době. Je to dáno mnoha okolnostmi, fotografie v té době byla jen krátkou dobu masovou záležitostí. Společnosti byly v té době informace zprostředkovávány jinými způsoby než v současnosti a navíc se fotografie tehdy dala dobře využít jako nástroj propagandy. A k tomu byly v mnoha případech různé fotografické soutěže využívány. Několikrát jsem to zmínil i ve své práci.

A pokud bych se pokusil vyhodnotit dopad podobných akcí na společenské dění tehdy a dnes, použiji opět pohled přes čísla. Emil Pražan vzpomíná na dobu, kdy se v Hradci Králové zakládala Lidová konzervatoř, takto: „*Všichni si dnes myslí, že v amatérské kultuře převažovalo amatérské ochotnické divadlo, ale tak to nebylo. Převažovaly pěvecké sbory. V nich bylo v celé republice asi 80 tisíc lidí. Divadelníků bylo 40 tisíc. Fotografů bylo 35 tisíc, ti byli hned na třetím místě. Ale filmařů bylo jen 7 tisíc. Fotografie byla lidem bližší. Film je složitý, vyžaduje mnoho dílčích etap, počínaje scénářem. U fotografie, na rozdíl od filmu, byl výsledek brzký, poněvadž fotografové si vše zpracovávali sami, v temné komoře, třeba i v upravené koupelně, ale viděli výsledek hned, kdežto filmař to musel poslat do laboratoře a nemohl vědět, jak to dopadne.*“[259] V minulosti měla fotografie masovou amatérskou základnu. V každém podniku, v každé škole byl fotokroužek, ve větších městech byly třeba i dva fotokluby. Členů takového jednoho fotokroužku nebo fotoklubu bylo třeba i dvacet. Ne všichni byli aktivní autoři, ale spolková činnost té doby byla nesouměřitelná se současností. Aktivních fotografů soustředěných ve fotokroužcích v dnešní době bude určitě řádově méně. Také počet pořádaných fotografických soutěží v rámci Česka je nesouměřitelný s tehdejší dobou. A to i přes to, že tehdy byla cesta k výsledné fotografii delší a těžší, ovšem pravděpodobně díky tomu měl autor z dobré fotografie (alespoň technicky) daleko větší radost. A rád ji někde ukázal. Na výstavě, anebo třeba ve vývěsní skříňce, kterou míval skoro

[259] Jana Bauerová, *Hradecká fotografická konzervatoř*, teoretická diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě, 2016, s. 19.

každý fotoklub někde na náměstí nebo v kině či v kulturním domě. Dnes je cesta k technicky dokonalé fotografii mnohem kratší. Každý umí fotit telefonem. Takovou prognózu v 60. letech neudělal nikdo, ani ten největší vizionář. A z telefonu už je krátká cesta k představení své práce širokému publiku. Na sociálních sítích, na různých specializovaných webech. Fotografie se nemusí „dělat“, převádět na papír, někde nechat paspartovat a pak prezentovat na místech, kde bude dobře vidět. Ano, pokud není snímek na papíru, není to fotografie. Říká se to. Proto je pořádání fotografických akcí, kde se představují fotografie v papírové podobě (vytištěné i nazvětšované) přesně tak, jak je autor vytvořil, záslužné. Nicméně si myslím, že dopad takových akcí na širokou společnost je mnohem menší, než byl v době Premfota. Je to dáno dobou a třeba i tím, jakou „váhu“ mají podobné akce v současnosti. Ale to jsem zase zpátky u peněz a tam jsem skončit nechtěl.

Úplně na závěr

Bylo to dobrodružství. Premfoto přede mnou částečně vystoupilo ze stínů. Díky němu jsem potkal mnoho nových fotografů, nadšenců, pamětníků. Ač se už sám považuji za pamětníka, dělalo mi radost být přesto překvapován tím, co bylo kdysi běžné a co bylo možné. Na cestě za Premfotem jsem potkal pana Jaroslava Buluška, alespoň zprostředkovaně, a zjistil jsem, že vlastně i on patří do mého fotografického života. Zjistil jsem, že jsem se s některými dnešními kamarády a přáteli kdysi vyskytoval na stejných místech při různých příležitostech. A to je radost. Zjistit, že cesta je cílem. Děkuji jim všem za to, že jsem mohl dopsat až sem.

Jindřich Beneš

Svitavy 21. června 2022

Prameny a literatura

Bauerová, Jana, *Hradecká fotografická konzervatoř*, teoretická diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě, 2016.

Bauerová, Jana, *Petr Balíček*, teoretická bakalářská práce, Institut tvůrčí fotografie, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Slezská univerzita v Opavě, 2012.

Birgus, Vladimír – Scheufler, Pavel, *Česká fotografie v datech 1839–2019*, Praha 2021. ISBN 978-80-271-0535-9

Bulušek, Jaroslav, *Premfoto – Přelouč – Československo 1957–1972*, rukopis uložený v Městském muzeu v Přelouči, inv. č. T443, nestr.

Bulušek, Jaroslav, *Premfoto Přelouč. AB–Zet Pardubicka*. Sešit 16. Klub přátel Pardubicka a Společnost pro rozvoj Pardubicka. Pardubice 2001.

Gareis, Raimo – Scheerer, Theo M., *Farbfoto-Handbuch, Aufnahme, Dunkelkammer, Experimente*, Seebruck a. Chiemsee 1969.

Hartwig, Edward, *Fotografika*, Warszawa 1962.

Hartwig, Edward, *Kulisy Teatru*, Warszawa 1969.

Hartwig, Edward, *Warschau*, Warszawa 1966.

Interfoto Color Praha 1968, katalog výstavy, Praha 1968.

Interfoto Praha 66, katalog výstavy, Praha 1966.

Mravec, Juraj – Vojtek, Viktor, *Interview s fotografií – První sedmička*, Praha 2003. ISBN 80-7209-508-0

Pękosławski, Zbigniew, *Edward Hartwig*, Praha 1966.

SOkA Pardubice, MěNV Přelouč (1959–1974), Zápisy rady MěNV.

SOkA Pardubice, MěNV Přelouč, Kronika města Přelouče 1966–1970, př. č. 33/93.

Tetřev, Jan – Vicenová, Hana, *Dějiny města Přelouče. Díl čtvrtý. 1918–1989*, Přelouč 2007. ISBN 978-80-254-0032-6

Voksa, Stanislav, *Příběhy fotografů z Pardubicka*, Pardubice 2007. ISBN 80-85211-21-1

Internetové zdroje

https://tipyjakfotit.cz/25-citatu-slavnych-fotografu-ktere-vam-pomuzou-najit-inspiraci/, cit. 25. 4. 2022.

http://skcinema.sk/arl-sfu/sk/detail-sfu_un_cat-064793-Tyzden-vo-filme-211972-cislo-filmoveho-zurnalu/?iset=1&qt=mg, cit. 25. 4. 2022.

https://www.youtube.com/watch?v=iaYXF_d6mkE&t=19s, cit. 25. 4. 2022.

https://www.facebook.com/muzeumprelouc, cit. 25. 4. 2022.

https://mufo.krakow.pl/odwiedzaj/wystawy/edward-hartwig-fotografiki, cit. 25. 4. 2022.

https://edwardhartwig.pl/en; https://fototapeta.art.pl/2021/ehf.php, cit. 25. 4. 2022.

https://www.fiap.net/en/portfolios/mfiap/rudolf-bieri , cit. 25. 4. 2022.

http://www.architektur-noe.at/be/detailansicht.php?architekturobjekt_id=321 , cit. 25. 4. 2022.

https://chronik.stadthaag.com/home/history/biografien/h/hengl-willy/, cit. 25. 4. 2022.

https://archive.ph/qblOq, cit. 25. 4. 2022.

https://www.fotonarodni.cz/, cit. 25. 4. 2022.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Inflace, cit. 25. 4. 2022.

https://www.penize.cz/kalkulacky/znehodnoceni-koruny-inflace#rating, cit. 25. 4. 2022.

Periodika

Československá fotografie

Fotografie. Odborná revue výtvarné fotografie

Fotografie [Fotokinoverlag]

Fotografie a Slezské muzeum

Přeloučský rošt

Výtvarníctvo, fotografia, film

Poznámka

Pokud v popisku k obrázku není uveden zdroj, jedná se o archiv autora.

Seznam užitých zkratek

AFIAP	Artist Fédération Internationale de l'Art Photographique
AM	Anna Marcinková
AMFO	Celostátní přehlídka krajských souborů amatérské fotografie
AOZ	Armádní opravárenský závod
BLR	Bulharská lidová republika
ČSAD	Československá automobilová doprava
ČSD	Československé státní dráhy
ČSM	Český svaz mládeže
ČSSR	Československá socialistická republika
EFIAP	Excellence Fédération Internationale de l'Art Photographique
FAF	Festival amatérských filmů
FAMU	Filmová akademie múzických umění
FIAP	Fédération Internationale de l'Art Photographique
FPF SU	Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity
ITF	Institut tvůrčí fotografie
K 231	Klub bývalých politických vězňů
KK ROH	Kulturní komise Revolučního odborového hnutí
KKS	Krajské kulturní středisko
KNV	Krajský národní výbor
MěNV	Městský národní výbor
MLR	Maďarská lidová republika
n. p.	národní podnik
NDR	Německá demokratická republika
NSR	Německá spolková republika
OKS	Okresní kulturní středisko
ONV	Okresní národní výbor
PLR	Polská lidová republika
RVHP	Rada vzájemné hospodářské pomoci
SČSP	Svaz Československo-sovětského přátelství

SČVU	Svaz českých výtvarných umělců
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SOkA	Státní okresní archiv
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
ÚAOZ	Ústředí Armádního opravárenského závodu
ÚKVČ	Ústav pro kulturně výchovnou činnost
ÚKVČ	Ústav pro kulturně výchovnou činnost
ÚV KSČ	Ústřední výbor Komunistické strany Československa
VŘSR	Velká říjnová socialistická revoluce
VÚOS VCHZ	Výzkumný ústav organických syntéz Východočeského chemického závodu
VŽKG	Vítkovické železárny Klementa Gottwalda

Jmenný rejstřík

Adler, Rudolf	112
Alfieri, Mario	19, 112, 113
Armutidisová, Irena	112
paní Bahenská	71
Balíček, Petr	114, 115
Baran, Ludvík	44, 76, 101
Bauerová, Jana	110, 115, 117
Bečička, Miroslav	91
Bednářová, Věra	58
Beneš, Jindřich	113
Benser, Walter	56
Bernhard, Jan	112
Bieri, Rudolf	68, 71, 74, 85, 89, 96, 97, 101, 103, 105–107
Bílek, Miroslav	88, 105
Birgus, Vladimír	7, 108
Birklenová, Nikola	91
Boesiger, Ernest	74, 77
Boon Yean, Tan	35
Borovička, Milan	105
Bösenberg, Herbert	68, 74
Brebera, Miroslav	58
Bruckmüller, Anton	69, 74
Budská, Hana	24, 35, 48, 73, 86
Bulušek, Jaroslav	21–26, 27–29, 32, 34–36, 38, 44, 48, 50, 52, 56, 61, 64, 67, 70, 71, 73, 75, 77, 80–83, 85–94, 96, 99–109, 115, 118
Butyrin, Vitalij	98
Cenek, Edvard	53, 54, 77, 85
Centner	50
Crepaz, Carmen	80

Culek, Pavel 62
Cysař, David 112
Čech, Josef 66
Ďatko, Rudolf 62, 64, 100
Debeljkovič, B. 85, 101
Dias, Pavel 105, 112
Doležal, Ivo 76, 85
Dostál, František 12, 13
Dubček, Alexander 59
Dvořák, Karel 39, 79, 80, 84
Dvořák, MUDr. 58
Egert, Jiří 112
Ehm, Josef 39, 101
Einhorn, Erich 39, 101
Emler, František 31
Erwitt, Eliott 8
Fage, J. 101
Fischer, Leopold 69
Fišer, Ladislav 112
Funk, Antonín 44, 85, 90
Gabriel, Vincenc 50, 57
Gareis, Raimo 53, 70, 71, 73, 86, 90, 93, 96, 97, 99, 101, 105
Gibson, Ralph 8
Gil, Ivo 112, 114, 115
Hájek, Karel 105
Hanáková, Zdenka 112
Hanke, Jiří 112
Hansen, Ch. O. 101
Hartwig, Edward 27, 69, 71, 74, 75, 86, 89, 90, 92, 93, 96, 97, 101, 103, 106, 107
Havel, Jan 112
Hejcman 50

Hengl, Willy	70, 71, 81, 86, 89, 93, 94, 96– 99, 101, 103, 105, 107
Hlaváč, Ľudovít	56, 75
Hněvsa, Jaroslav	39
Hněvsa, Ladislav	44
Hochová, Dagmar	112
Holomíček, Bohdan	18
Hrubý, K. O.	47, 105, 115
Huth, Sterling	94
Jakubík, Václav, ml.	63, 96
Janata, Michal	112
Jirout, Stanislav	56, 64, 65, 67
Jírů, Václav	41, 42, 44, 85, 96, 97, 101, 107
Karbusický, Jan	12, 13
Kasalová, Jitka	13
Kellar, Jaroslav Antonín	35, 101
Kempný, Josef	67
Klimpar, Stanislav	47
Klimša, Josef	112
Kociánová, Martina	12, 13
Kohout, Jaromír	63
Končalová, Eva	112
Kontra, Gabriela	112
Kopecký, Václav	85
Košťál, Ctibor	112
Kozáček, Václav	62
Kozák	50
Králík, pplk.	60
Kraus, Václav	62, 100
Krčmářová, Štěpánka	112
Krejčí, Jaroslav	112
Krejčí, Vítězslav	112

Kroul, Jiří 115
Kudera, Miloš 126 47
Kuščynskyj, Taras 17
Kuzmicz, Marika 106
Květenský, Vlastimil 31
Kyndrová, Dana 112
Lacina, Jiří 21, 35, 36, 50, 101
Lamrová, Blanka 112
Látal, František 112
Lendelová, Lucia 112
Lepka, Radek 115
Lhoták, Zdeněk 112
Lukavská, Ivana 112
Luxa, František 101
Lužík, Rudolf 31
Macků, Jiří 90, 93, 103
Mahelka, Jindřich 31
Machač, Miroslav 62, 63
Macháček, Jaroslav 61, 63
Marcinková, Anna 75, 79
Marek, Jaroslav 62
Maršálek, František 105
Marx, I. K. 101
Matějů, Věra 13, 112
Moravec, Ivan 91
Mravec, Juraj 8
Nagy, Peter 13
Nehera, Ivan 115
Neugebauerová, Jana 7, 14, 112
Noel, Ladislav 56, 75
Norgren, Karl-Invar 80, 101
Ohnesorg, František 50, 57, 65

Opletal, Jan 16
Palzzi, Giuseppe 93
Pavelka, František 90
Pavlík, Jano 19
Paxmann 56
Pazdera, Jaroslav 26
Pękosławski, Zbigniew 106
Petera, Jiří 112
Petraš, Luděk 11
Petyniak, Otmar 112
Pierscinski, Pawel 47
Pikous, Jan 105
Pitkännen, Matti 70, 105
Plíšek, Václav 61, 64
Podhrázský, Miroslav 112
Pokorný 17, 96, 100
Postupa, Ladislav 105
Pošepný, Miloslav 105
Prášil, František 50, 57, 64, 66
Pražan, Emil 117
Prekop, Rudo 19, 112
Prokop, Ivan 112
Prokop, Jaroslav 112
Příhoda, Vratislav 64, 67
Ptáček, Josef 7, 74, 105, 112, 114, 115
Rajchr, Jaroslav 64
Rajzlík, Jaroslav 112
Rambousek, Miroslav 63
Remeš, Vladimír 19
Richter, MUDr. 57, 58, 65
Rosík, Ladislav 112
Roušal, Václav 63

Rubeš, Jaroslav 63
Ruml, Jaroslav 50, 57
Růžičková, Petra 112
Rýpar, Vladimír 112
Seidl, Eduard 83
Sejkot, Roman 83
Shull, Henry 93
Scheerer, Theo M. 90
Scheufler, Pavel 108
Sibirkin, Petr Andrejevič 50
Sikula, Petr 105
Skopec, Rudolf 76, 101, 105
Smékal, Jaroslav 91
Souček, Petr 13
Spousta, Jaroslav 39, 101
Spur, Stephanie 13
Spurný, Miloš 72, 83, 105
Stanko, Vasil 19
Stano, Tono 19
Stibor, Miroslav 93, 105, 115
Svěcený, Jaroslav 13
Svoboda, Ludvík 60
Sychrová, Běla 34
Syrovcová, Vlastimila 17
Sysmans, Willy 93
Ševčenko, T. 97
Šibík, Jan 13, 112
Šilha, Václav 13
Šlaisová, Jarmila 7, 14–20, 86, 109, 112, 115
Šmok, Ján 19, 28, 37, 39, 44, 70, 74, 75, 80, 85, 89, 96, 97, 98, 101, 103, 106–108, 110, 113, 115

Šmoková-Váchová, Věra 112
Šourková, A. 101
Štecha, Pavel 112
Štochl, Sláva 101
Štrba, Martin 19
Štverák, Bohumil 50, 61
Švolík, Miro 19, 112
Tausk, Petr 76
Taylor, Libuše 112
Tetřev, Jan 7, 26
Thomas, Jiří 50, 57, 59–61
Tichý, Josef 47
Tobiáš, Zdeněk 65
Tomaides, René 112
Trnková, Petra 112
Trojan, V. 101
Tříska, Jan 13
Vaníček, Jaroslav 65
Vano, Robert 13
Varga, Kamil 19
Vejvoda, Jaroslav 112
Veselý, Dušan 112
Vicenová, Hana 26, 31, 32
Vlach, Karel 73
Vojtěchovský, Miroslav 13
Vojtek, Viktor 8
Voksa, Stanislav 24
Voženílek, Zdeněk 41
Vrbecká, Marie 19
Zářecký, Miroslav 65
Zhoř, Petr 112
Župník, Petr 19

Příloha 1. Uzávěrky fotografických soutěží pro roky 1959, 1969, 1989 a 2019

Uzávěrky fotografických soutěží pro rok 1959 (rok 120. výročí vynálezu fotografie) oficiálně vyhlášené prostřednictvím časopisu Československá fotografie

1959 Festivalová soutěž tvořivosti mládeže; 20. března 1959 Mezinárodní soutěž z oboru stavební architektury – Švýcarsko; **31. ledna 1959 II. mezinárodní studentská soutěž**; 30. ledna 1959 Soutěž na propagační a dokumentární fotografie z odvětví cestovního ruchu; **28. duben 1959 Měsíční úkolová akce časopisu Čs. fotografie, téma Fotografie na pohlednicích**; 15. května 1959 Soutěž o nejlepší snímek s námětem o sběru surovin; **30. května 1959 Měsíční úkolová akce časopisu Čs. fotografie, téma Dnešní vesnice – zemědělství**; 31. května 1959 Mezinárodní studentská soutěž; **10. června 1959 Soutěž o nejlepší snímky nebo seriály z bytové a občanské výstavby v Ostravě**; 30. června 1959 Soutěž O nejlepší reportážní fotografii z Jihlavského kraje; **30. června 1959 Měsíční úkolová akce časopisu Čs. fotografie, téma Lidová tvořivost**; 15. srpna 1959 Nová tvář naší dědiny; **10. října 1959 Mezinárodní studentská výstava fotografií v Hongkongu**; 1959 Budování socialistické vesnice; **1. září 1959 2. BIFOTA, heslo soutěže „Socialismus vítězí", Berlin, NDR**; 16. června 1959 O nejzdařilejší snímek z X. ročníku „Přerovská rokle"; **15. srpna 1959 II. mezinárodní výstava umělecké fotografie, Budapešť**; 15. září 1959 Fotografická soutěž Věda a život; **15. září 1959 Celostátní soutěž fotografií z textilu**; 20. září 1959 Mezinárodní výstava v Rumunsku; **30. září 1959 První fotografie z obvodních a okresních spartakiád**; 30. září 1959 soutěž Radostný dnešek; **31. října 1959 soutěž O nejkrásnější fotografii z meliorací**; 31. října 1959 Výstava vodáckých fotografií; **15. listopadu 1959 Portrét v umělecké fotografii, Budapešť, Maďarsko**; 30. listopadu 1959 Fotografická soutěž OH 1960; **15. října 1959 Pilsner urquel – pivo znalců**; 30. listopadu 1959 Život 1959 v objektivu Mikromy II; **30. listopadu 1959 O nejlepší snímky ze života družstevní vesnice – Pardubice**; 31. prosince 1959 Fotografická soutěž Nová vesnice; **31. 12. 1959 Soutěž ze života požárníků**.

Pro rok 1959 bylo prostřednictvím měsíčníku Československá fotografie vyhlášeno celkem třicet jedna fotografických soutěží. Z toho sedm zahraničními pořadateli a dvacet čtyři československými.

Pro zajímavost uvádím výsledky 2. BIFOTA s heslem „Socialismus vítězí", Berlin, NDR, tak jak byly zveřejněny v 11. čísle Československé fotografie. Zlaté medaile: Čína – Ru Sui chu: Stavba silnice, NDR – Horst Sturm: První intervjú v Ženevě, MAĎARSKO – Sándor Zsuza: Učitelka z Uzbekistánu, SSSR – W. Kunjajev: Za světový mír. Stříbrné medaile: KOREA – Lu Hon-min: Sbohem – korejská lidová armáda se loučí s čínskými dobrovolníky, NDR – Renata Emmerlingová: Dovolená, KOREA – Den Tšan Sep: Tento kůl musí pryč, RUMUNSKO – Josif Ginca: Ocel, MAĎARSKO – Elisabeth Zinnerová: V dětské nemocnici, SSSR – V. Kalmykov: V muzeu. Bronzové medaile: NDR – Walter Hellig: Socialismus vítězí, Heinz Krüger: Montáž transformátorového závodu v Drážďanech, Adolf Schmidt: Mansfeldský hutní kombinát W. Piecka, KOREA – Kan Jean: Bojovníci lidové armády na

stavbě, ČSR – Miloš Budík: Tělocvična, SSSR – Baranovskij: Při soutěžení, O. Nejelov: Pro čtyři ruce, L. Silvert: Hutě, VIETNAM – Nguyen duc Van: Večerní škola.

Uzávěrky fotografických soutěží pro rok 1969 (rok 130. výročí vynálezu fotografie) vyhlášené prostřednictvím Československé fotografie

15. ledna 1969 Barevné diapozitivy – Norsko; 15. ledna 1969 Soutěž magazínu T 68; **1. února 1969 Mezinárodní salón – Rumunsko**; 1. února 1969 Premfoto – Přelouč; **15. března 1969 Interfoto 69 –Třešť**; 31. března 1969 Soutěž dokumentárních vzpomínek; **31. března 1969 Fotoefekt Chrudim**; 25. dubna 1969 Homo 69 – Polsko; **25. dubna 1969 Fotografie mladých – Francie**; 30. dubna 1969 III. ročník Královedvorského textilního léta; **30. dubna – Život kolem nás – Meopta**; 15. května 1969 Poesie ve fotografii; **1. června 1969 Myslivecká fotografie**; 1. června 1969 Člověk a moře; **3. června 1969 Požární ochrana**; 15. června 1969 Děti objektivem; **27. června 1969 Redakce Slovenky**; 30. června 1969 Rybářství; **12. července 1969 AMFO 69,** 15. srpna 1969 Novinářská soutěž LVT 69; **15. srpna 1969 Za krásami Rokycanska**; 15. srpna 1969 Nejzajímavější myslivecká fotografie; **15. srpna 1969 Mezinárodní výstava v Buenos Aires**; 16. srpna 1969 Člověk a motocykl; **30. srpna 1969 Přírodní krásy okresu Semily**; 15. září 1969 AMFO a Diafoto; **20. září 1969 Dubnica nad Váhom**; 30. září 1969 Moje fotografie z Vysokých Tater; **30. září 1969 Jak vám slouží škodovka**; 1. října 1969 Dokument doby; **25. října 1969 Fauna Jesenické oblasti**; 31. října 1969 Cestovní ruch na náchodském okrese; **31. října 1969 Památky okresu Louny**; 15. listopadu 1969 Památky okresu Chomutov; **15. listopadu 1969 Hmotná kultura Havlíčkobrodska**; 30. listopadu 1969 Cykly a seriály; **31. prosince 1969 Národní soutěž amatérské fotografie**.

Pro rok 1969 bylo prostřednictvím měsíčníku Československá fotografie vyhlášeno celkem třicet sedm fotografických soutěží. Z toho pět zahraničními pořadateli a třicet dva československými.

Uzávěrky fotografických soutěží pro rok 1989 (rok 150. výročí vynálezu fotografie) vyhlášené prostřednictvím Československé fotografie

9. leden 1989 Essex International Salon – 29. ročník; 20. leden 1989 Emil 1989 – 6. ročník; **21. leden 1989 Mezinárodní salón Burghausen NSR – 5. ročník**; 31. ledna 1989 Strom ’89 – 4. ročník; **23. ledna 1989 na obranu přírody – 5. ročník**; 14. únor 1989 37th Worcestershire International Photographic Exhibition; **15. února 1989 Humor a satira v umění – 9. ročník bienále Gabrovo BLR**; 17. únor Brontofoto – 6. ročník, **20. únor 1989 Železnice a život kolen ní**; 20. února 1989 Člověk a voda – 2. ročník; **25. února 1989 5th salon International d’Art Photographique du Gard Rhodanien**; 28. února 1989 ŠUMAVA 89 – 12. ročník; **28. února 1989 8 th Salon International Orléans 1989**; 1. března 1989 27th International Salon of Phothography of the Republic of China; **1. března**

1989 13th Greater Lynn International Color Slides; 4. března 1989 7th Salon International de la Diapositive; **15. března 1989 Divadlo ve fotografii – 9. ročník trienále**; 15. března 1989 32nd Westchester International; **18. březen 1989 Wereldsalon 'Gouden Kat' – Picamera**; 30. března 1989 Památky a příroda okresu Havlíčkův Brod – 4. ročník; **31. března 1989 Podoby člověka – 4. ročník bienále**; 31. března 1989 Fotografie jako dokument doby – 15. ročník; **31. března 1989 Evropa 89 – 9. ročník bienále**; 8. dubna 1989 Spectrum '89; **24. dubna 1989 22nd E. A. International Salon of Photography 1989**; 24. dubna 1989 2nd B. C. P. A. International Exhibition of Color Sides 1989; **24. dubna 1989 72nd Scottish Salon of Photography**; 28. dubna 1989 Zelená životu – Jihlava 1989; **30. dubna 1989 9th Bienal de Fotografia**; 15. května 1989 Mladá československá fotografie – 1. ročník; **23. května 1989 9th Annual Red River International Salon of Photography**; 28. května 18th Salon International de la recherche photographique; **31. května 1989 Senior-foto Jeseník 89 – 10. ročník bienále**; 31. května 1989 Výtvarní umělci ve fotografii – 11. ročník; **1. června 1989 Šachy hra královská – 1. ročník**; 5. června 1989 Děčínská kotva – 11. ročník; **15. června 1989 Karvinský květ**; 25. června Fotoforum Ružomberok; **30. června 1989 5th International Photograhic Art Exhibition**; 30. června 1989 Folklór ve fotografii – 7. ročník; **7. července 1989 International Euro-Picamera**; 31. července 1989 Fotografující horolezci – 3. ročník; **13. srpna 1989 Diacolor 89 – 20. ročník**; 21. srpna 1989 Objektivem do dětského světa – 11. ročník; **25. srpna 1989 Award for Young European Photographers – 5. ročník**; 28. srpna 1989 32nd New Zealand International Exhibition of Photography 1989; **30. srpna 1989 XI. International Salon of Artistic Photography "FOTO-EXPO 89"**; 31. srpna 1989 Fotosession '89; **31. srpna 1989 Současný člověk – 1. ročník**; 1. září 1989 Energetika ve fotografii '89 – 10. ročník; **5. září 1989 Třeboňský kapr – 7. ročník**; 13. září 1989 34th Salon International de Diapositives; **15. září 1989 Zeiss-Practica 89**; 15. září 1989 The Golden Spurs; **15. září 1989 Vojenská amatérská fotografie – VAF – 9. ročník**; 15. září 1989 Vltavské imprese – 3. ročník; **20. září 1989 Diafon Opava '89 – 18. ročník**; 30. září 1989 Vysočina 1989 – 10. ročník; **30. září 1989 Fotosafari '89 – 4. ročník**; 30. září 1989 Foto z prázdnin; **1. října 1989 Fotosalon Uzvara '89 – 4. ročník**; 6. října 1989 Radhošťský kvítek '89 – 8. ročník; **9. říjen 1989 7th Halifax International Exhibition of Photography**; 13. října 1989 Mládí 89 & Hory a lidé – 18. ročník; **15. října 1989 Pacovské kolo – 8. ročník**; 15. října 1989 Malé i velké otazníky přírody; **30. října 1989 4th Festival Internationale Dicolor**; 30. října 1989 Dnešní život v Roztokách a okolí; **30. října 1989 Náš svět '89**; 30. října 1989 Fotografická soutěž pionýrů; **31. října 1989 Portrét – 2. ročník**; 31. říjen 1989 Hifoto '89 – 2. ročník; **1. listopadu 1989 Willy-Hengl-Preis 1989 – 28. ročník**; 15. listopadu 1989 Český ráj '89 – 9. ročník; **30. listopadu 1989 Naše generace**; 15. prosince 1989 Fotografie ze stavebnictví – 9. ročník; **15. prosince 1989 Člověk a voda**; 15. prosince 1989 Strom – 5. ročník; **31. prosince 1989 Dítě – PILA 1990 – 5. mezinárodní bienále**; 31. prosince 1989 Příroda včera a dnes; **31. prosince 1989 Mistr SČF**; 31. prosince 1989 Juniorský mistr SČF.

Pro rok 1989 bylo prostřednictvím měsíčníku Československá fotografie vyhlášeno celkem 81 fotografických soutěží. Z toho dvacet osm zahraničními pořadateli a padesát tři československými.

Uzávěrky fotografických soutěží pro rok 2019 (rok 180. výročí vynálezu fotografie) vyhlášené prostřednictvím časopisu Československá fotografie

Všechny vyhlášené fotografické soutěže pro tři kategorie. **A: Člověk** (reportáž, sport, sociální dokument, rodina, portrét, akt, člověk a zvíře, lidské emoce, mezilidské vztahy); **B: Příroda a krajina** (krajinné celky, detaily, makro, zvířata, hmyz, emotivní krajina, voda, živly); **C: Artefakt** (zátiší, nalezené zátiší, architektura, stroje a technika, stylizace, dekorativní a abstraktní fotografie, speciální techniky, fotografika). V každé kategorii vybere porota 3 vítězné fotografie a navíc vítěze kola bez ohledu na kategorii, ve které byl nominován.

ČSF 49/2018: Uzávěrka: 20. ledna 2019

ČSF 50/2019: Uzávěrka: 3. března 2019

ČSF 51/2019: Uzávěrka: 26. května 2019

ČSF 52/2019: Uzávěrka: 30. července 2019

ČSF 53/2019: Uzávěrka: 6. října 2019

ČSF 54/2019: Uzávěrka: 25. listopadu 2019

ČSF 55/2019: Uzávěrka: 12. ledna 2020

Příloha 2. Výběr z katalogu Interfoto Praha ’66

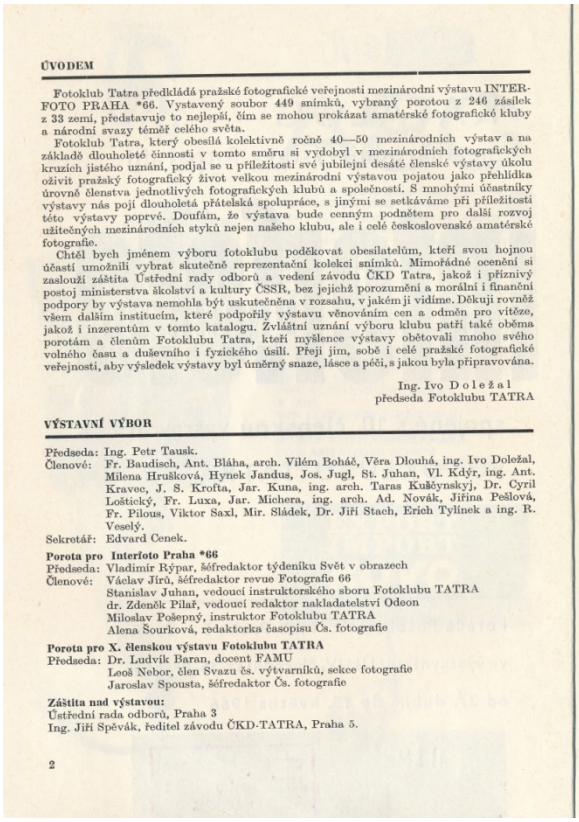

ÚVODEM

Fotoklub Tatra předkládá pražské fotografické veřejnosti mezinárodní výstavu INTERFOTO PRAHA *66. Vystavený soubor 449 snímků, vybraný porotou z 246 zásilek z 33 zemí, představuje to nejlepší, čím se mohou prokázat amatérské fotografické kluby a národní svazy téměř celého světa.

Fotoklub Tatra, který obesílá kolektivně ročně 40—50 mezinárodních výstav a na základě dlouholeté činnosti v tomto směru si vydobyl v mezinárodních fotografických kruzích jistého uznání, podjal se u příležitosti své jubilejní desáté členské výstavy úkolu oživit pražský fotografický život velkou mezinárodní výstavou pojatou jako přehlídka úrovně členstva jednotlivých fotografických klubů a společností. S mnohými účastníky výstavy nás pojí dlouholetá přátelská spolupráce, a jinými se setkáváme při příležitosti této výstavy poprvé. Doufám, že výstava bude cenným podnětem pro další rozvoj užitečných mezinárodních styků nejen našeho klubu, ale i celé československé amatérské fotografie.

Chtěl bych jménem výboru fotoklubu poděkovat obesílatelům, kteří svou hojnou účastí umožnili vybrat skutečně reprezentační kolekci snímků. Mimořádné ocenění si zaslouží záštita Ústřední rady odborů a vedení závodu ČKD Tatra, jakož i příznivý postoj ministerstva školství a kultury ČSSR, bez jejichž porozumění a morální i finanční podpory by výstava nemohla být uskutečněna v rozsahu, v jakém ji vidíme. Děkuji rovněž všem dalším institucím, které podpořily výstavu věnováním cen a odměn pro vítěze, jakož i inzerentům v tomto katalogu. Zvláštní uznání výboru klubu patří také oběma porotám a členům Fotoklubu Tatra, kteří myšlence výstavy obětovali mnoho svého volného času a duševního i fyzického úsilí. Přeji jim, sobě i celé pražské fotografické veřejnosti, aby výsledek výstavy byl úměrný snaze, lásce a péči, s jakou byla připravována.

Ing. Ivo Doležal
předseda Fotoklubu TATRA

VÝSTAVNÍ VÝBOR

Předseda: Ing. Petr Tausk.
Členové: Fr. Baudisch, Ant. Bláha, arch. Vilém Boháč, Věra Dlouhá, ing. Ivo Doležal, Milena Hrušková, Hynek Jandus, Jos. Jugl, St. Juhan, Vl. Kdýr, ing. Ant. Kravec, J. S. Krofta, Jar. Kuna, ing. arch. Taras Kušýnskyj, Dr. Cyril Loštický, Fr. Luxa, Jar. Michera, ing. arch. Ad. Novák, Jiřina Pešlová, Fr. Pilous, Viktor Saxl, Mir. Sládek, Dr. Jiří Stach, Erich Tylínek a ing. R. Veselý.
Sekretář: Edvard Cenek.

Porota pro Interfoto Praha *66
Předseda: Vladimír Rýpar, šéfredaktor týdeníku Svět v obrazech
Členové: Václav Jirů, šéfredaktor revue Fotografie 66
Stanislav Juhan, vedoucí instruktorského sboru Fotoklubu TATRA
dr. Zdeněk Pilař, vedoucí redaktor nakladatelství Odeon
Miloslav Pošepný, instruktor Fotoklubu TATRA
Alena Sourková, redaktorka časopisu Čs. fotografie

Porota pro X. členskou výstavu Fotoklubu TATRA
Předseda: Dr. Ludvík Baran, docent FAMU
Leoš Nebor, člen Svazu čs. výtvarníků, sekce fotografie
Jaroslav Spousta, šéfredaktor Čs. fotografie

Záštita nad výstavou:
Ústřední rada odborů, Praha 3
Ing. Jiří Špěvák, ředitel závodu ČKD-TATRA, Praha 5.

OČIMA POROTY

Čísla, ať se týkají čehokoli, ať byla získána nejseriózněji způsobem a zpracována nejpřísnější vědeckou metodou, říkají mnoho, avšak také málu anebo vůbec nic. Čísla o obeslání a internacionální skladbě výstavy INTERFOTO PRAHA *66, zveřejněná na jiném místě katalogu, zajisté hovoří konkrétně o vnějším úspěchu tohoto počinu a nepřímo i o zahraniční a domácí popularitě pořadatele, jehož pozvání vyhovělo tolik klubů z celého světa. Čísla zejména z této sféry informují však pouze o kvantitě. Kvalita, vlastní obsah tohoto početného kompletu a jeho začlenění do jednotlivých kategorií fotografie jakožto samostatné složky tvůrčího projevu lidí se vyjeví, resp. už vyjevila na výstavě samé. Ta však představuje jenom zlomek původního množství, na jaký jej redukoval verdikt poroty, přesněji řečeno, jak vyplynul z jednotlivých názorů jejích jednotlivých členů.

O čem vypovědělo původní soubor příspěvků výstavy, jak snímek po snímku a soubor po souboru defilovaly před zrakem poroty?

Amatérská fotografie světa zůstává na solidní obsahové i technické úrovni. S výjimkou barevné fotografie — a ta podle propozic se výstavy neúčastní — si udržuje pozice již dříve zaujaté a nevzdává se tvůrčích, estetických a technických výbojů, k nimž se v posledních deseti, dvaceti letech probojovala. Rozpracovává objevené do šířky i do hloubky. Na rozdíl od domácích autorů — a to bylo překvapivé, v podstatě sympatické zjištění — místy až marnotratně se vybíjí ve známých, naučitelných, stále však působivých technikách. Zejména si v nich libují Rakušané, Španělé, Belgičané a hlavně Severané. Amatérská fotografie světa hledá, skutečně nalézá a fotograficky postihuje a přetváří univerzální tématiku, což — a to je dalším neméně poučným zjištěním — do značné míry a až na výjimky zcela ojedinělé stírá dřívější rozdíly mezi fotografiemi jednotlivých zemí. Samozřejmě, národní i rasová specifika tu jsou, avšak v míře daleko menší než dříve.

O tom a mnohém dalším výstava INTERFOTO PRAHA *66 podává v podstatě přesvědčivé důkazy, které si ovšem každý může interpretovat v souladu se svým subjektivním, individuálním názorem. Stejně tak každý může posoudit jednotlivá ocenění — Francie, Švýcarsko, Švédsko a Československo si z nich odnesly zasloužené vavříny — s ujištěním, že bylo objektivně vybráno nejlepší z nejlepšího. Proto se domníváme, že po mnohaleté přestávce, jaká nastala v Praze v konání mezinárodních výstav fotografií, nestačí posuzovat ji jen jako zajímavou podívanou. Soudím, že mnohý československý amatér ve výstavních síních získá i metodicky. Tím se splní i druhý účel výstavy a bylo proto asi správné, že porota při výběru snímků měla i tuto myšlenku na zřeteli.

Ještě několik slov z práce poroty: Často jsme při výběru nejvhodnějších snímků stáli nad nimi v rozpacích, která fotografie je lepší, krásnější, kompozičně či obsahově hodnotnější. Nutno vzdát chválu obesílate ům této výstavy, že sami doma již pečlivě hodnotili, vybírali a vážili, čím a jak se představit v Praze. A mohu po pravdě konstatovat, že vedle těch pěti set snímků by se dala instalovat ještě jedna stejně rozsáhlá expozice, která by měla téměř stejnou úroveň. Pochopitelně, že o to byla práce poroty svízelnější. Ale kdykoli šlo o konečné „ano" či „ne", známé out-in, bylo vždy rozhodování jednotné. K „bojovnému" hlasování došlo jen několikrát, též svědectví jednomyslného názoru poroty na funkci a účin fotografie.

Vladimír Rýpar

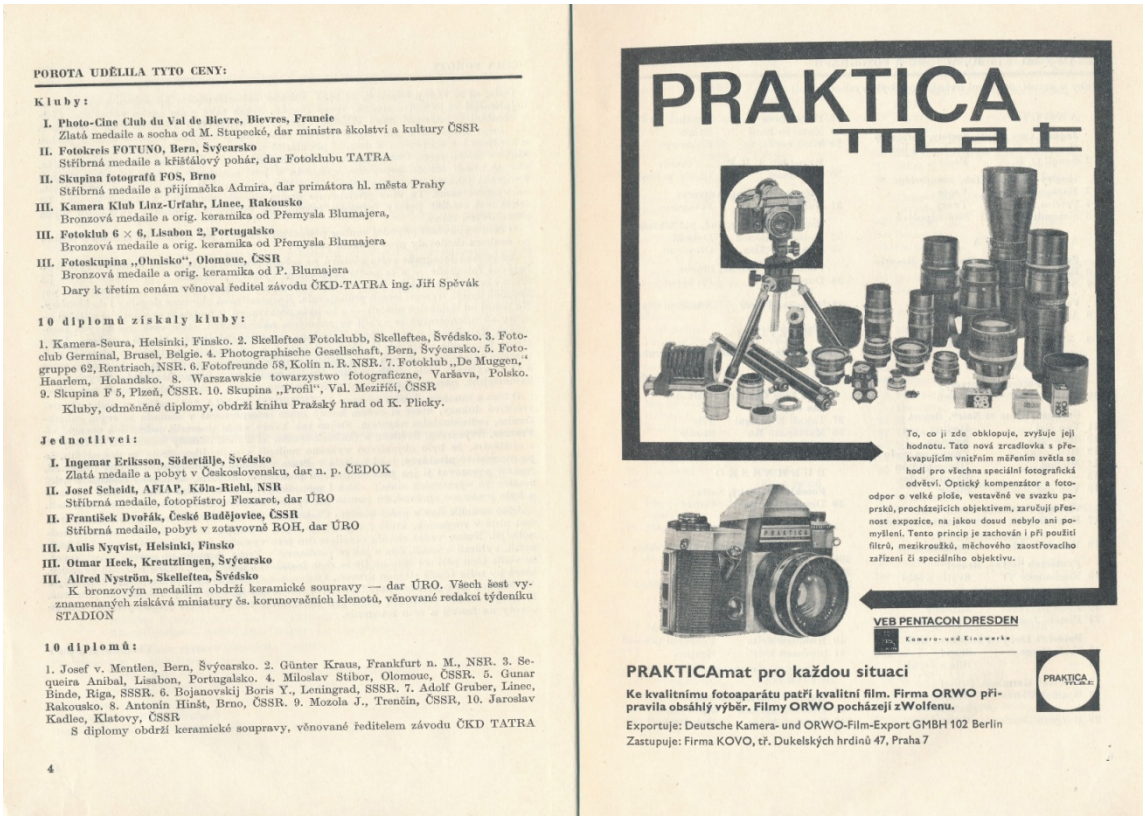

POROTA UDĚLILA TYTO CENY:

Kluby:

I. Photo-Cine Club du Val de Bievre, Bievres, Francie
Zlatá medaile a socha od M. Stupecké, dar ministra školství a kultury ČSSR

II. Fotokreis FOTUNO, Bern, Švýcarsko
Stříbrná medaile a křišťálový pohár, dar Fotoklubu TATRA

II. Skupina fotografů FOS, Brno
Stříbrná medaile a přijímačka Admira, dar primátora hl. města Prahy

III. Kamera Klub Linz-Urfahr, Linec, Rakousko
Bronzová medaile a orig. keramika od Přemysla Blumajera,

III. Fotoklub 6 × 6, Lisabon 2, Portugalsko
Bronzová medaile a orig. keramika od Přemysla Blumajera

III. Fotoskupina „Ohnisko", Olomouc, ČSSR
Bronzová medaile a orig. keramika od P. Blumajera
Dary k třetím cenám věnoval ředitel závodu ČKD-TATRA ing. Jiří Spěvák

10 diplomů získaly kluby:

1. Kamera-Soura, Helsinki, Finsko. 2. Skelleftea Fotoklubb, Skelleftea, Švédsko. 3. Fotoclub Germinal, Brusel, Belgie. 4. Photographische Gesellschaft, Bern, Švýcarsko. 5. Fotogruppe 62, Rentrisch, NSR. 6. Fotofreunde 58, Kolín n. R. NSR. 7. Fotoklub „De Muggen," Haarlem, Holandsko. 8. Warszawskie towarzystwo fotograficzne, Varšava, Polsko. 9. Skupina F 5, Plzeň, ČSSR. 10. Skupina „Profil", Val. Meziříčí, ČSSR
Kluby, odměněné diplomy, obdrží knihu Pražský hrad od K. Plicky.

Jednotlivci:

I. Ingemar Eriksson, Södertälje, Švédsko
Zlatá medaile a pobyt v Československu, dar n. p. ČEDOK

II. Josef Scheidt, AFIAP, Köln-Riehl, NSR
Stříbrná medaile, fotopřístroj Flexaret, dar ÚRO

II. František Dvořák, České Budějovice, ČSSR
Stříbrná medaile, pobyt v zotavovně ROH, dar ÚRO

III. Aulis Nyqvist, Helsinki, Finsko

III. Otmar Heck, Kreutzlingen, Švýcarsko

III. Alfred Nyström, Skelleftea, Švédsko
K bronzovým medailím obdrží keramické soupravy — dar ÚRO. Všech šest vyznamenaných získává miniatury čs. korunovačních klenotů, věnované redakcí týdeníku STADION

10 diplomů:

1. Josef v. Mentlen, Bern, Švýcarsko. 2. Günter Kraus, Frankfurt n. M., NSR. 3. Sequeira Anibal, Lisabon, Portugalsko. 4. Miloslav Stibor, Olomouc, ČSSR. 5. Gunar Binde, Riga, SSSR. 6. Bojanovskij Boris Y., Leningrad, SSSR. 7. Adolf Gruber, Linec, Rakousko. 8. Antonín Hinšt, Brno, ČSSR. 9. Mozola J., Trenčín, ČSSR, 10. Jaroslav Kadlec, Klatovy, ČSSR
S diplomy obdrží keramické soupravy, věnované ředitelem závodu ČKD TATRA

4

PRAKTICA mat

To, co ji zde obklopuje, zvyšuje její hodnotu. Tato nová zrcadlovka s překvapujícím vnitřním měřením světla se hodí pro všechna speciální fotografická odvětví. Optický kompenzátor a fotoodpor o velké ploše, vestavěné ve svazku paprsků, procházejících objektivem, zaručují přesnost expozice, na jakou dosud nebylo ani pomyšlení. Tento princip je zachován i při použití filtrů, mezikroužků, měchového zaostřovacího zařízení či speciálního objektivu.

VEB PENTACON DRESDEN
Kamera- und Kinowerke

PRAKTICAmat pro každou situaci

Ke kvalitnímu fotoaparátu patří kvalitní film. Firma ORWO připravila obsáhlý výběr. Filmy ORWO pocházejí z Wolfenu.

Exportuje: Deutsche Kamera- und ORWO-Film-Export GMBH 102 Berlin
Zastupuje: Firma KOVO, tř. Dukelských hrdinů 47, Praha 7

Hlasovací lístek divácké soutěže Interfoto Praha ’66, příloha katalogu.

Příloha 3. Fotografie z instalace výstavního souboru 15. Premfota 1972

Ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 589 01.

Ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 589 02.

Ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 589 03.

Ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 589 04.

Ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 589 05.

Ze sbírek Městského muzea v Přelouči, FA-P 589 06.

Příloha 4. Ukázky katalogů zahraničních fotografických výstav 60. a 70. let 20. století

3. Salon internacional de fotografia, San Adrian de Besos, září 1960

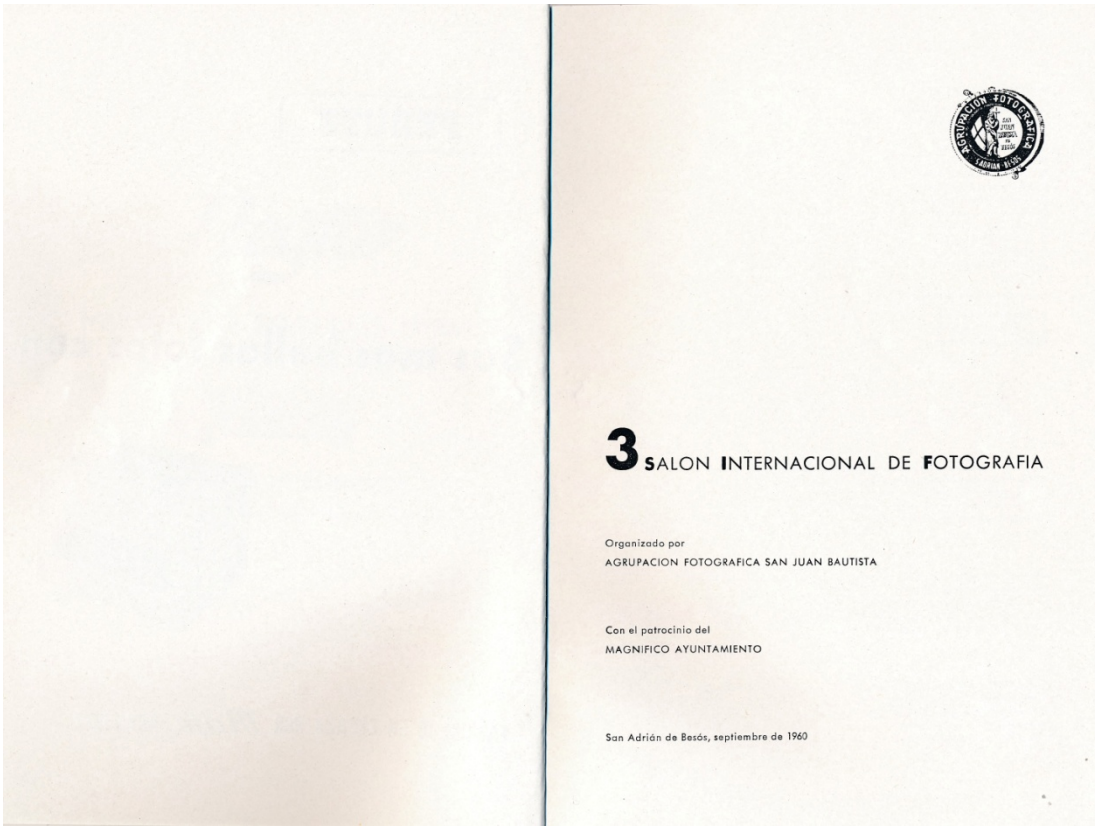

DIRECTIVA DEL SALON

D. Francisco Caño Santamaría	Presidente
D. Juan Guillemí Ariño	Vicepresidente
D. Jaime Gallifa Vives	Secretario
D. José Mach Argerich	»
D. Gabriel Casaul Solé	Vocal
D. Antonio Toneu Gallifa	»
D. José Lacruz Sánchez	»
D. Manuel Montolio Gil	»
D. Miguel Miralles Salvia	»
D. Juan Cervera Esteve	»
D. Juan Vila Plana	»
D. Juan Oller Valls	»
D. José de Oña Giner	»

JURADO DE SELECCION

D. José Xifré Baulenas	Hon. AFSJB
D. José Mach Argerich	»
D. Martín Torner Giralt	AFSJB.

La Junta Directiva de la «Agrupación Fotográfica San Juan Bautista»
se complace en agradecer efusivamente
la apreciable colaboración
de quienes han contribuido al mayor éxito de este
3 Salón Internacional de Fotografía

*

The Managing Board of the «Agrupación Fotográfica San Juan Bautista»
wishes to thank you very much
for the valuable collaboration
of all those who have so kindly contributed to the success of this
3 International Salon of Photography

*

Le Comité Directeur de l'«Agrupación Fotográfica San Juan Bautista»
a l'honneur de remercier efusivement
tous ceux qui ont bien voulu contribuer au succes de ce
3 Salon International de Photographie,
par leur apreciable collaboration

ESTADISTICA DEL SALON

NACIONES

		CONCURSANTES		FOTOS MONOCOLOR		FOTOS COLOR	
		Participantes	Admitidos	Presentadas	Admitidas	Presentadas	Admitidas
1	Alemania	15	6	53	8	2	—
2	Argentina	13	9	28	10		
3	Australia	2	2	8	3		
4	Austria	41	21	151	22	11	4
5	Bélgica	18	13	72	15	4	1
6	Borneo	1	—	4	—		
7	Brasil	70	14	171	15	1	—
8	Cambodge	9	4	36	4		
9	Canadá	3	3	12	3		
10	Ceylán	1	—	4	—		
11	Corea	7	2	26	2		
12	Checoslovaquia	32	16	109	16	5	3
13	Chile	32	8	80	6	6	2
14	Dinamarca	1	—	4	—		
15	España	33	17	119	21	4	—
16	Estados Unidos	40	29	144	33	28	20
17	Finlandia	12	9	48	12		
18	Filipinas	5	2	20	2		
19	Francia	66	30	187	37	4	—
20	Gran Bretaña	8	4	23	7		
21	Grecia	3	2	12	2		
22	Holanda	7	4	28	5		
23	Hong-Kong	20	12	76	14	8	7
24	Hungría	22	15	59	15		
25	India	6	3	24	3		
26	Indias Occidentales	1	1	4	1		
27	Israel	1	1	4	1		
28	Italia	39	24	156	26	4	2
29	Japón	3	2	12	2		
30	Kenia	2	2	8	3		
31	Luxemburgo	7	5	28	5		
32	Malaya	5	3	20	4		
33	Noruega	5	3	18	3		
34	Nueva Zelanda	1	—	4	—		
35	Polonia	37	24	134	26	3	1
36	Portugal	12	7	48	7		
37	República Arabe Unida	2	2	8	3		
38	Sarawak	2	2	8	2		
39	Singapur	19	13	75	14		
40	Suecia	4	4	16	6		
41	Suiza	1	1	4	2		
42	Taiwan	2	2	8	2		
43	Thailandia	2	2	8	3		
44	Uruguay	3	2	10	2		
45	Venezuela	1	1	4	1		
46	Vietnam-Sur	23	17	92	21		
47	Yugoslavia	18	10	65	11	2	1
	TOTALES	**657**	**353**	**2.232**	**400**	**82**	**41**

PREMIOS

Fotografía monocolor

De Honor
Sturm
Leopold Fischer
Austria

1.º Medalla dorada
The flying fisherman
Paul C. Clough
Estados Unidos

2.º Medalla dorada
The hair
Matti A. Pitkanen
Finlandia

1.º Medalla de plata
La ville
Colcombet
Francia

2.º Medalla de plata
Attesa
Ruggero Rossi
Italia

1.º Medalla de bronce
Morning Buying in Sunday
Jiri Cerveny
Checoslovaquia

2.º Medalla de bronce
Ladies in white
N. G. See Yong
Singapur

Fotografía color

De Honor
The walley Belov
Wu Dr. K. H.
Hong Kong

1.º Medalla
A frame of birches
Paul C. Clough
Estados Unidos

2.º Medalla
Poise
Eileen Widder
Estados Unidos

11. Internationale Fotoausstellung Austria 72

VERBAND ÖSTERREICHISCHER AMATEURPHOTOGRAPHEN-VEREINE
ÖSTERREICHISCHE GESELLSCHAFT FÜR PHOTOGRAPHIE

11. INTERNATIONALE PHOTOAUSSTELLUNG

AUSTRIA 1972

Unter dem Ehrenschutz des Herrn Bundespräsidenten
DR. h. c. FRANZ JONAS

WIEN
22. Oktober bis 10. Dezember 1972
Technisches Museum für Industrie und Gewerbe
14. Bezirk, Mariahilferstraße 212

NEUNKIRCHEN, Niederösterreich
13. April bis 29. April 1973
Kulturhaus

BAD HALL, Oberösterreich
12. Mai bis 24. Juni 1973
Kurzentrum

Herausgeber: Verband Österreichischer Amateurphotographen-Vereine. Für den Inhalt verantwortlich: Ing. Ludwig Willing. Beide Wien I, Bauernmarkt 9.
Umschlagentwurf: Johann Strizsik. Klischees der Bilder: Beissner & Co.
Druck: ABZ Druck- und Verlagsanstalt, 1071 Wien, Richtergasse 4.

Neben die Arbeit, die das Leben des Menschen mit einem tieferen Sinn erfüllt, tritt in unserem modernen Sozialstaat in immer größerem Ausmaß die Freizeit. Die freien Stunden sollen aber nicht „totgeschlagen", sondern sinnvoll gestaltet werden.

Es gibt viele Wege dazu, viele „Steckenpferde" werden geritten. Eines der schönsten und anregendsten ist die Photographie. Sie ist eine dankbare Beschäftigung, die immer neue Freuden spendet — ob man nun eine Spitzenkamera sein Eigen nennt oder nur über eine einfache Box verfügt, ob man es schon zur Meisterschaft gebracht hat oder erst ein Photolehrling ist.

Die vom Verband österreichischer Amateurphotographen-Vereine veranstaltete 11. Internationale Photoausstellung „Austria 72" wird aufs neue den Beweis erbringen, daß die Lichtbildkunst sich würdig an die Reihe älterer Künste angeschlossen hat. Durch die Einsendung von Exponaten aus allen fünf Kontinenten wird eindrucksvoll zum Ausdruck gebracht, daß die Freude an der Dokumentation des Schönen durch das Bild die Menschen über alle Grenzen hinweg zusammenzuschließen vermag. Die „Austria 72" wird, wie ihre Vorgängerinnen, das internationale Treffen der Werke jener Amateurkünstler sein, die das vielfältige Leben im Bild einfangen wollen.

Ich wünsche der „Austria 72" zahlreiche interessierte Besucher, die aus den gezeigten Bildern wertvolle Anregungen für ihre eigenen Photokünste empfangen mögen.

Jonas

Bundespräsident Dr. h. c. Franz Jonas

EINSENDE-ÜBERSICHT

	Schwarz-Weiß-Bilder				Farb-Bilder			
	eingesandt		angenommen		eingesandt		angenommen	
	Autoren	Bilder	Autoren	Bilder	Autoren	Bilder	Autoren	Bilder
Argentinien	2	8	1	2	—	—	—	—
Australien	5	20	3	6	—	—	—	—
Belgien	11	44	4	5	2	8	1	1
Brasilien	32	97	4	6	—	—	—	—
Ceylon	1	4	—	—	—	—	—	—
Columbien	1	4	—	—	—	—	—	—
Dänemark	1	4	—	—	—	—	—	—
DDR	4	16	1	1	—	—	—	—
Deutschland BR	82	247	24	39	48	113	17	28
Finnland	9	38	4	7	1	4	1	3
Frankreich	44	149	17	21	—	—	—	—
Griechenland	1	4	1	2	—	—	—	—
Großbritannien	3	12	1	1	1	7	1	3
Indien	7	17	2	3	—	—	—	—
Israel	2	5	—	—	—	—	—	—
Italien	23	92	9	13	7	25	1	1
Jugoslawien	39	142	7	11	—	—	—	—
Luxemburg	1	4	—	—	—	—	—	—
Malaysia	3	12	2	3	1	4	1	1
Marokko	3	12	1	2	—	—	—	—
Niederlande	11	44	3	4	—	—	—	—
Norwegen	9	34	5	7	—	—	—	—
Polen	10	45	2	4	—	—	—	—
Portugal	4	15	3	7	—	—	—	—
Rumänien	28	74	4	4	—	—	—	—
Schweiz	5	19	2	4	3	6	—	—
Singapur	7	28	4	5	—	—	—	—
Spanien	2	8	—	—	—	—	—	—
Süd-Vietnam	7	28	3	10	—	—	—	—
Tschechoslowakei	93	309	18	25	—	—	—	—
U. d. S. S. R.	58	128	19	25	10	44	2	2
Ungarn	42	132	14	19	—	—	—	—
USA	1	4	—	—	—	—	—	—
Österreich	231	858	81	103	60	333	16	22
34 Länder	782	2653	239	339	133	544	40	61

Totalübersicht:					
Schwarz-Weiß-Bilder	782	2653	239	339
Farb-Bilder	133	544	40	61
	915	3197	279	400

AUSSTELLUNGSAUSSCHUSS:

Vorsitzender: Ing. Ludwig Willing, EFIAP

Mitglieder: Walter Duschelbauer
Fritz Hnilicka
Herbert Kemedinger
Franz Mitschek
Ing. Felix Riemer
Leopold Sykora, ESFIAP

JURY:

OSR. Franz Dirhofer
Walter Henisch
Friedrich Hnilicka
Friedrich Horacek, EFIAP
Arnold Samuel, EFIAP
Nora Schuster
OSR. Ing. Karl Stölzer, ESFIAP
Johann Strizsik
Ing. Ludwig Willing, EFIAP

PRÄMIIERUNGEN

Schwarz-Weiß-Bilder

Butyrin Witaly	Men with Barrels	U. d. S. S. R.
Baran Roman	Nude	U. d. S. S. R.
Brivlauks Nikolaus	Ohne Titel	U. d. S. S. R.
Kivelä Rauno	Wald	Finnland
Takala Antero, EFIAP	Kristina	Finnland
Gageiro Eduardo Antunes, EFIAP, OGPh	Love power	Portugal
Butz Bert	The archer	Deutschland BR
Menard R.	Le chemin creux	Frankreich
Toth Istvan, EFIAP, OGPh	Nude with Ribbon	Ungarn
Grynaeus Peterpal	Pole Sumper	Ungarn
Holan L. D., AFIAP	Otec a dite II	CSSR
Sunde Helge	Bryggen	Norwegen
Khuu Tu Chan	La joie pour vivre	Süd-Vietnam
Tran Kan Vinh, AFIAP	Tendresse	Süd-Vietnam
Bak Bronislawa	Akt	Polen
Stovicek Jendo	The doll from dustbin	Jugoslawien
Dickinger Johann	Moto Cross	Österreich
Gangl Franz	Gleiches Schicksal	Österreich
Liebletsberger Franz	Murat	Österreich
Luksch Alois	Singende Pinguine	Österreich
Maier Rudolf	Heribert	Österreich
Rieder Georg	Schwarzer Kater	Österreich
Stanek Heinrich, HonEFIAP, HonOGPh	Bauer	Österreich
Traffler Manfred	Scheu	Österreich

Farb-Bilder

Pitkänen Matti A., EFIAP, OGPh	Young melancholy	Finnland
Bierl Rudolf, EFIAP	Das Blumenfenster	Schweiz
Leys M., EFIAP	Sparen	Belgien
Mikulaschek Gerhard, EFIAP	Little Farm	Deutschland BR
Wolfsheim Horst, AFIAP	Chevaleresk	Deutschland BR
Oertel Marie Luise	Heringsparade	Deutschland BR
Pohl Peter	Radrennen	Deutschland BR
Wilschinsky-Janssen	Duett	Deutschland BR
Hartenberger, Ing. Gabriel, ESFIAP	Impression	Österreich
Kneidinger Erwin, EFIAP, OGPh	Portrait	Österreich
Mikula Friedrich, HonEFIAP, HonOGPh	Schläfrig	Österreich
Rottensteiner, Dir. Karl, EFIAP, HonOGPh	Baumast	Österreich

Sunde Helge, Norwegen — Bryggen

12. Salão de arte fotográfica 1962, Lisabon, Portugalsko

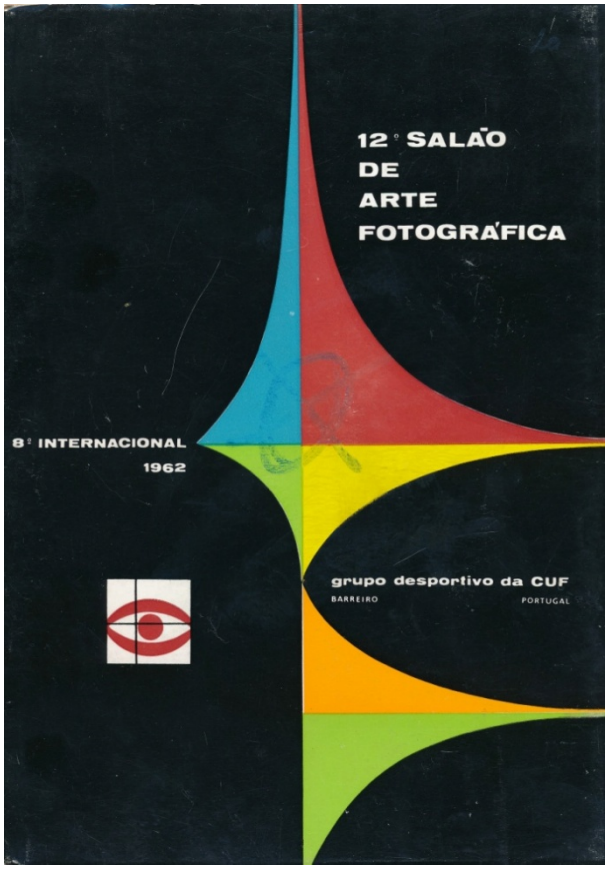

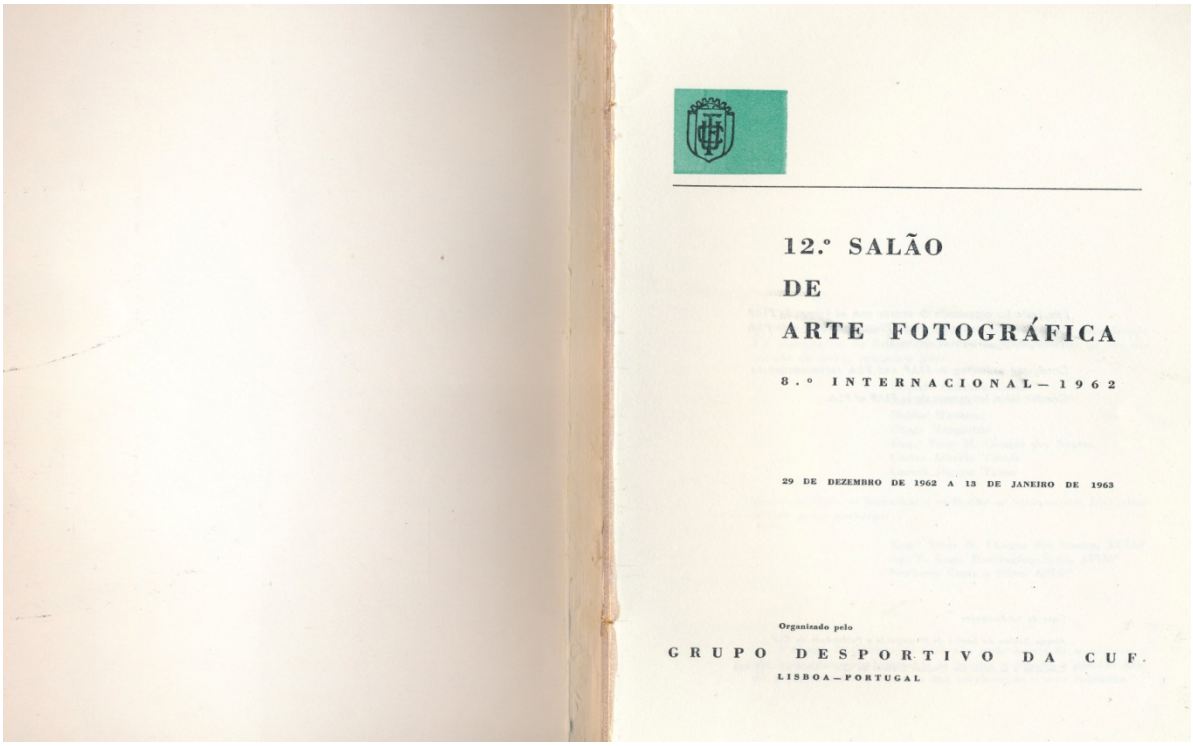

26th anniversary of the CUF Sports Club

THE CUF Sports Club was founded on the 27th January 1937 and had the purpose of creating favourable conditions for the practice of sports and gymnastics. It had also the purpose of stimulating the activities known as being a way of amusement and indispensable vehicle of culture. All along these 26 years the Club has trodden, step by step, the way leading to the complete fulfilment of its purposes. To demonstrate that, we shall only mention gymnastics, football, basketball, rowing, volleyball, roller-skate hockey, camping, fishing, lawn-tennis and table tennis. In some of these activities the Club succeeded very well and its name went beyond the home frontier. We mention as examples chosen at random the following victories: «basketball» — home contest for beginners (1961) and cup «Discipline» (1960/61 and 1961/62); «football» — cup «Discipline» (1960/61 and 1961/62); «roller-skate hockey»: cup «India» (1962); or yet the international victories in «rowing» the last one gained in Casablanca (1961) (the Club has gained 39 home victories in this activity).

As far as culture and amusement are concerned we only mention the keeping of a band which is considered one of the best in our country, of a Cinema, a Library, Philately, Photography, Theater and Chess Sections, and the organization of exhibitions and literary and artistic contests. Among those we shall refer the VI Literary Contest (II National) so successfully undertaken this year and the XII Photographic Salon (VIII at the international level). This catalogue illustrates well the level of the organization.

Now that the CUF Sports Club reached its 26th year, we hope that it will be able to go on meeting the wishes of its three thousand members contributing to a work of human interest which is after all the purpose of its creation.

No 26.° aniversário do Grupo Desportivo da CUF

NASCIDO em 27 de Janeiro de 1937, o Grupo Desportivo da CUF ostentava como objectivos a criação de condições favoráveis à prática do desporto e da educação física, e o exercício das actividades de espírito tidas como recreação e indispensável veículo de cultura. Através dos 26 anos da sua existência, o clube tem trilhado, passo a passo, o caminho que conduz à plena consecução dos seus fins; para demonstrá-lo, basta enumerar as actividades desportivas movimentadas — ginástica, futebol, basquetebol, remo, voleibol, hóquei em patins, campismo, pesca desportiva, lawn-ténis e ténis de mesa — em algumas das quais o clube tem marcado uma presença de relevo, que transcende, por vezes, o âmbito nacional. Registe-se, a título de exemplos colhidos ao acaso, a conquista, em basquetebol, das taças «Disciplina» (1960/61 e 1961/62) ou do campeonato nacional de principiantes (1961); em futebol, a das taças «Disciplina» (1960/61 e 1961/62); em hóquei em patins, a da taça «India» (1962); ou as vitórias internacionais em remo — modalidade em que possui 39 títulos nacionais — a última das quais em Casablanca (1961).

No plano cultural e recreativo, assinale-se apenas a manutenção de uma banda de música, considerada uma das melhores do País; ou a de um amplo Cinema, da Biblioteca, das Secções de Filatelia, Fotografia, Teatro e Xadrez; e a organização de exposições e certames literários e artísticos, sendo de destacar dentre estes os VI Jogos Florais (II Nacionais), com tanto êxito empreendidos no ano em curso, ou o 12.° Salão de Arte Fotográfica, 8.° à escala internacional, por cujo valor responde, por si só, o presente catálogo.

No momento em que o Grupo Desportivo da CUF completa 26 anos de vida, formulemos votos por que, às exigências duma massa associativa actualmente cifrada em cerca de três milhares de pessoas, continue a corresponder, sem desfalecimentos, uma obra de valorização humana que é o princípio e o fim da sua criação.

A FOTOGRAFIAS A PRETO E BRANCO
BLACK AND WHITE PRINTS

ESTATÍSTICA
STATISTIC

PAÍSES OU TERRITÓRIOS	AUTORES		FOTOGRAFIAS	
	Concorrentes	Expositores	Recebidas	Expostas
ÁFRICA DO SUL	1	—	4	—
ALEMANHA	56	12	193	14
ARGENTINA	3	1	12	1
AUSTRÁLIA	2	1	8	1
ÁUSTRIA	44	9	135	10
BÉLGICA	26	12	103	12
BORNEO	1	—	4	—
BRASIL	40	5	113	5
CAMBOJA	16	5	63	5
CANADÁ	2	—	8	—
CHECOSLOVÁQUIA	27	4	98	5
CHILE	8	—	23	—
CHINA CONTINENTAL	3	—	12	—
CUBA	1	—	4	—
DINAMARCA	9	2	28	2
ESPANHA	1	—	4	—
ESTADOS UNIDOS DA AMÉRICA	17	6	68	9
FILIPINAS	6	2	24	2
FINLÂNDIA	7	4	28	4
FRANÇA	14	5	48	8
GRÉCIA	3	1	9	3
HOLANDA	17	6	56	6
HONG KONG	19	14	76	24
HUNGRIA	22	4	69	5
ÍNDIA	4	—	16	—
INGLATERRA	4	1	14	1
ITÁLIA	26	11	103	15
JAPÃO	3	—	11	—
JUGOSLÁVIA	16	2	58	2
MALÁSIA	21	9	84	12
NORUEGA	2	1	8	3
PAQUISTÃO	1	—	4	—
POLÓNIA	34	6	129	7
PORTUGAL	27	9	106	11
PORTUGAL (ANGOLA)	1	—	3	—
PORTUGAL (MACAU)	3	2	12	3
PORTUGAL (MOÇAMBIQUE)	1	1	4	2
ROMÉNIA	22	1	35	1
RÚSSIA	11	2	15	2
SARAWAK	2	1	8	1
SUÉCIA	16	6	63	10
SUÍÇA	15	3	50	5
TAILÂNDIA	12	3	48	3
UGANDA	1	—	4	—
VIETNAM	16	7	64	10
TOTAIS	583	158	2029	204

B FOTOGRAFIAS A CORES
COLOUR PRINTS

ESTATÍSTICA
STATISTIC

PAÍSES OU TERRITÓRIOS	AUTORES		FOTOGRAFIAS	
	Concorrentes	Expositores	Recebidas	Expostas
ALEMANHA	15	10	54	15
AUSTRÁLIA	1	1	1	1
CHECOSLOVÁQUIA	1	1	3	1
DINAMARCA	1	—	4	—
ESTADOS UNIDOS DA AMÉRICA	4	4	16	6
FINLÂNDIA	2	1	8	1
HONG KONG	2	1	8	4
INGLATERRA	1	—	4	—
ITÁLIA	3	2	11	3
PORTUGAL	1	—	2	—
RÚSSIA	4	2	6	2
SUÍÇA	2	2	7	3
TOTAIS	37	24	124	36

C DIAPOSITIVOS A CORES
COLOUR SLIDES

ESTATÍSTICA
STATISTIC

PAÍSES OU TERRITÓRIOS	AUTORES		FOTOGRAFIAS	
	Concorrentes	Expositores	Recebidas	Expostas
ÁFRICA DO SUL	3	2	12	3
ALEMANHA	12	6	47	9
AUSTRÁLIA	2	1	8	1
ÁUSTRIA	21	17	84	28
BÉLGICA	2	2	8	4
CAMBOJA	2	—	8	—
CANADÁ	3	3	12	5
CHILE	3	1	12	1
CUBA	1	1	4	1
ESCÓCIA	1	1	4	1
ESPANHA	1	—	4	—
ESTADOS UNIDOS DA AMÉRICA	32	23	128	47
FILIPINAS	1	—	4	—
FINLÂNDIA	1	1	4	2
FRANÇA	1	1	4	2
HOLANDA	1	—	4	—
HONG KONG	5	3	20	5
HUNGRIA	1	1	4	1
ÍNDIA	1	1	4	1
INGLATERRA	5	2	20	5
IRLANDA	1	—	4	—
ITÁLIA	16	10	64	21
JAPÃO	1	—	4	—
JUGOSLÁVIA	2	2	8	2
LUXEMBURGO	3	1	12	2
MÉXICO	3	1	12	1
NORUEGA	3	1	12	1
NOVA ZELÂNDIA	2	2	8	5
PORTUGAL	11	5	44	5
SUÉCIA	3	1	11	1
SUÍÇA	1	1	4	2
UGANDA	1	—	4	—
VIETNAM	1	—	4	—
TOTAIS	147	90	586	156

Horário do Salão

O Salão está patente ao público, no «hall» do Cinema Ginásio, todos os dias úteis das 21 às 23 horas e aos domingos e feriados das 15 às 17 e das 21 às 23 horas, de 29 de Dezembro de 1962 a 13 de Janeiro de 1963.

As sessões de projecção de diapositivos realizam-se nos dias 4 de Janeiro às 21,30 horas, e 8 de Janeiro às 18 horas, no Cinema Ginásio.

A entrada é livre.

Símbolos das Classificações

Prémios a expositores

● *Medalha de Ouro*
CUF *Taça «Companhia União Fabril»*
CMB *Taça «Câmara Municipal do Barreiro»*

Prémios a fotografias

★★★ *Medalha de Prata*
★★ *Medalha de Bronze*
★ *Diploma*
MI *Medalha para a melhor fotografia industrial*
MD *Medalha para a melhor fotografia de desporto*

PRÉMIOS
AWARDS

FOTOGRAFIAS A PRETO E BRANCO
BLACK AND WHITE PRINTS

SECÇÃO A

I — AO MELHOR EXPOSITOR
TO THE BEST EXHIBITOR

MEDALHA DE OURO *GOLD MEDAL*	GRANT M. HAIST (E. U. A.)

II — ÀS MELHORES FOTOGRAFIAS
TO THE BEST PRINTS

MEDALHAS DE PRATA *SILVER MEDALS*	N.º 77, «YSEULT» René Poujade — FRANÇA
	N.º 161, «NAZARENA» Mário Pinto — PORTUGAL
	N.º 190, «GESTERN UND HEUTE» Werner Lüthy — SUÍÇA
MEDALHAS DE BRONZE *BRONZE MEDALS*	N.º 40, «YARA» Francisco Aszmann - BRASIL
	N.º 70, «CLAUDIA» Antero Takala — FINLANDIA
	N.º 89, «COOKING LIME» Shau-U Chan — HONG KONG
	N.º 94, «IN THE RAIN» K. C. Chew — HONG KONG
	N.º 98, «A SAIL» Fan Ho — HONG KONG
	N.º 198, «ISOLATED HOUSE» Ly Doan Tin — VIETNAM
Medalha para a melhor fotografia industrial.	N.º 145, «BOILING MELON SEEDS» Siew-Kong Wong — MALÁSIA
Medalha para a melhor fotografia de desporto.	N.º 153, «THE FIGHT» Pawel Mystkowski — POLÓNIA

DIPLOMAS *DIPLOMAS*	N.º 9, «TRAMP» Habbo Lolling — ALEMANHA
	N.º 35, «LE MODÈLE» Gaston Paternostre — BÉLGICA
	N.º 82, «LIGHT AND SHADOW» C. van Baren — HOLANDA
	N.º 157, «ENCURTANDO CAMINHO» Albano Sousa Cachado — PORTUGAL
	N.º 166, «A CASA DA COLINA» Aníbal Sequeira — PORTUGAL
	N.º 180, «LANDSCAPE» Bert Börjesson - SUÉCIA
	N.º 182, «STUDIE II» Ingemar Brorson — SUÉCIA
	N.º 201, «LADY IN BLACK» Nguyen-Van-Lan — VIETNAM
	N.º 202, «FORMATION OF LIGHT» Nham-Chi-Tuong — VIETNAM

III — AOS MELHORES EXPOSITORES PORTUGUESES

1.º — TAÇA COMPANHIA UNIÃO FABRIL	Mário Pinto
2.º — TAÇA CÂMARA MUNICIPAL DO BARREIRO	António Casaleiro Tavares
	Não foram atribuídas as taças «Sociedade Geral de Comércio, Indústria e Transportes», «Companhia de Seguros Império» e «Jornal do Barreiro».

FOTOGRAFIAS A CORES
COLOUR PRINTS

SECÇÃO B

I — AO MELHOR EXPOSITOR
TO THE BEST EXHIBITOR

MEDALHA DE OURO *GOLD MEDAL*	DR. K. H. WU (HONG KONG)

II — ÀS MELHORES FOTOGRAFIAS
TO THE BEST PRINTS

MEDALHA DE PRATA *SILVER MEDALS*	N.º 27, «LEISURE HOUR» Dr. K. H. Wu — HONG KONG
MEDALHAS DE BRONZE *BRONZE MEDALS*	N.º 8, «KLEINER CLOWN» Wolfgang Köllges — ALEMANHA
	N.º 20, «SITTING» Wellington Lee — E. U. A.
DIPLOMAS *DIPLOMAS*	N.º 4, «MONSIEUR X» Dr. Raimo Gareis — ALEMANHA
	N.º 6, «LAZISE» Wolfgang Köllges — ALEMANHA
	N.º 14, «BERGKIRCHE» Max Paulus Junior — ALEMANHA

I — AO MELHOR EXPOSITOR
TO THE BEST EXHIBITOR

MEDALHA DE OURO *GOLD MEDAL*	RICHARD PALMER (E. U. A.)

II — AOS MELHORES DIAPOSITIVOS
TO THE BEST SLIDES

MEDALHAS DE PRATA *SILVER MEDALS*	N.º 65, «ORIENTAL FIGURE» Wellington Lee — E. U. A.
	N.º 82, «THE TASTER» Martin J. Schmidt — E. U. A.
MEDALHAS DE BRONZE *BRONZE MEDALS*	N.º 24, «ENTRE DEUX AGES» Ferdinand Landskron — ÁUSTRIA
	N.º 33, «ZWILLINGE» Sepp Theinert — ÁUSTRIA
	N.º 58, «NIGHT LIGHTS» M. K. Cumming Jr. — E. U. A.
	N.º 73, «TRUMPET STUDY» Richard Palmer — E. U. A.
DIPLOMAS *DIPLOMAS*	N.º 35, «PORTRAIT» Franz Tiefgraber — ÁUSTRIA
	N.º 41, «PORTRET F. IS. 5» Albert Mariman — BÉLGICA
	N.º 45, «NOW TO BED» Dr. W. Aubrey Crich — CANADÁ
	N.º 57, «BALLOON TEAM» M. K. Cumming Jr. — E. U. A.
	N.º 64, «COOLING» Wellington Lee — E. U. A.
	N.º 71, «THE BLUES» Richard Palmer — E. U. A.

CATÁLOGO
CATALOQUE

105th Exhibition of photography, Edinburgh

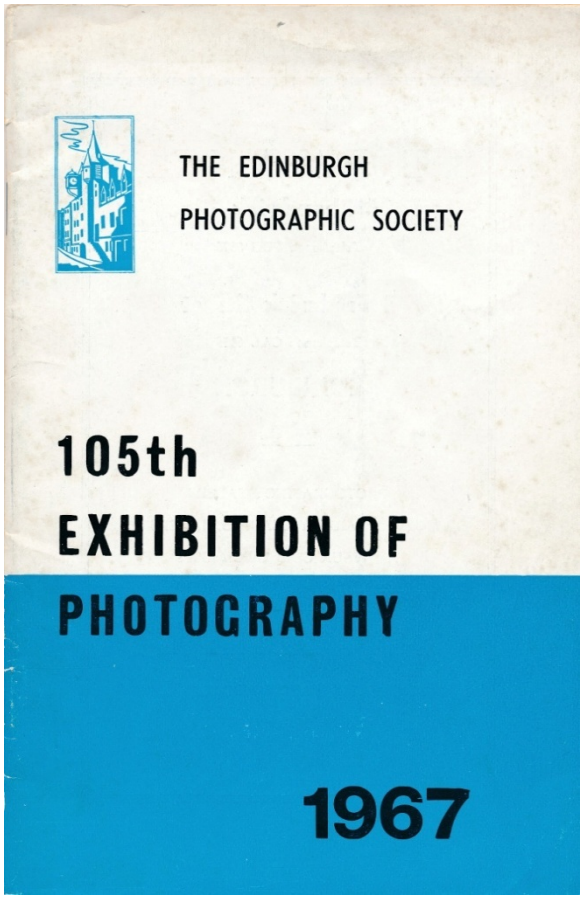

POLAROID
EDINBURGH CAMERA SHOP
Pentax
EDINBURGH CAMERA SHOP
Nikon
EDINBURGH CAMERA SHOP
EXAKTA
EDINBURGH CAMERA SHOP
Leica
EDINBURGH CAMERA SHOP
Canon
EDINBURGH CAMERA SHOP
zenith
EDINBURGH CAMERA SHOP
BOLEX
EDINBURGH CAMERA SHOP

in fact, EVERYTHING from the

EDINBURGH CAMERA SHOP

EDINBURGH CAMERA SHOP MEMBER OF THE FOUR SQUARE GROUP
55 Lothian Rd. EDIN. Tel. FOU 4416

When things need sorting out . . .

Do you ever feel that your financial affairs are a little bit muddled? That they need sorting out? Perhaps, it's because you haven't got a bank account with National Commercial. There's nothing like a cheque book – and a regular statement that tells you exactly how you stand – for keeping your money matters unravelled.

National Commercial Bank
OF SCOTLAND LIMITED

HEADS OR TAILS ?

IT MAKES NO DIFFERENCE TO US
(since we opened our Ladies' Hairdressing Salon)

THE JANE MASON SALON
1/2 WEMYSS PLACE
EDINBURGH, 3

Telephone CAL 1953

Specialists in Foundation Garments
French Lingerie and Ladies' Hairdressing.

RATHBURNE HOTEL
LONGFORMACUS

We extend a very warm welcome to all visitors to the Edinburgh International Festival to the Lammermuir Restaurant at Rathburne Hotel from 12.30 to 10 p.m. each day during the Festival.
The Hotel is Fully Licensed. Lunch, Afternoon Tea and Dinner are available.
Dinner Dancing on Saturday. French Country Cooking on Friday evening.
Reservations: Telephone Longformacus 232.
Edinburgh 34 miles. A.1. via Haddington then to Gifford.
IN THE HEART OF THE LOVELY LAMMERMUIRS.

FOR EVERYTHING
PHOTOGRAPHIC AND CINEMATIC

INCLUDING CAMERAS, COLOUR AND BLACK AND WHITE FILM, FLASH EQUIPMENT, METERS, TRIPODS, CINE CAMERAS, PROJECTORS, SCREENS, ETC.

CALL IN AND SEE THEM AT

HAMILTON TAIT
141 BRUNTSFIELD PLACE, EDINBURGH, 10
TEL. 229 6046

If it is a RADIO or TELEVISION Question —
We provide the Answer

G. A. SOMERVILLE
A.M.Brit.I.R.E., Assoc.I.E.E.

RADIO and TELEVISION SPECIALIST

53 and 55 Broughton Street
EDINBURGH, 1

Phone WAV. 5807-8

CAMPBELL HARPER

PHOTOGRAPHIC SERVICES LIMITED

FOR . . .

TOP QUALITY CAMERAS
AND
SUPREME SERVICE
You get a
BETTER BUY
at

SOUTH SAINT DAVID STREET

Phone : CAL. 1553

EDINBURGH PHOTOGRAPHIC SOCIETY

105th INTERNATIONAL EXHIBITION OF PICTORIAL PHOTOGRAPHY

ST. CUTHBERT'S HALL

KING'S STABLES ROAD, EDINBURGH

19th August to 9th September, 1967.

Open Daily (except Sundays)
from 10.30 a.m. to 9.30 p.m.

Panel of Selectors:

GEORGE D. CRUICKSHANK, A.R.P.S., of Edinburgh, Scotland.
RAIMO GARIES, A.R.P.S., A.F.I.A.P., of Odenthal, West Germany.
P. R. S. WILKINSON, F.R.P.S., of Surbiton, England.

Hon. Exhibition Secretary:
J. E. BLACK,
18 Dryden Street,
Edinburgh, 7.

Hon. General Secretary:
Miss G. L. ALISON, F.R.P.S
40A Inverleith Place,
Edinburgh, 3.

FOR ALL YOUR PHOTOGRAPHIC REQUIREMENTS

S T. C U T H B E R T S

STILL AND CINE CAMERAS

SLIDE AND CINE PROJECTORS OF ALL MAKES

ALL MAKES OF BLACK AND WHITE AND COLOUR FILMS

EXPERT COLOUR PROCESSING

Stockists for :

KODAK, AGFA, EUMIG, ILFORD
HUNTER, ZEISS, VOIGTLANDER
CAMERAS AND EQUIPMENT

Credit Facilities Available
Best in Town

PHOTOGRAPHIC DEPARTMENTS :

Bread Street and Nicolson Street

A CONTINENTAL JUDGE'S COMMENT.

Photography has to cope with a world which changes with an ever accelerating speed. How does this reflect on photographic exhibitions? Do they change at all and, if so, in what direction?

There is no other photographic exhibition in the world where one can study changes better than in that of the Edinburgh Photographic Society—celebrating its 105th this year.

The modern language of the world which seems to get smaller every day is that of pictures. Where is the advantage? There are many. Pictures speak to everybody in the world, even to those who have no knowledge of writing and reading. Thus photographs nowadays are a means of universal communication. Pictures can tell stories in seconds where a book would take minutes or even hours. And last but not least, stories told in pictures leave most of the story to your imagination—similar to modern literature and modern paintings. As in writing where you can use the language to tell people things of no importance or create the most wonderful poems, so photographers are free to tell with their pictures whatever they think worth being told.

Which brings me back to the exhibition. It is up to the visitors to decide whether they find pictures which appeal to them because they tell a story or make them smile or even laugh or are of plain beauty or bring about emotions from under the surface of the human soul. The judges tried to select a collection of the finest examples of photographic art 1967 from all over the world.

As a judge I would like to give some of my opinions to the different groups of people related with the exhibition.

To the visitors: Please do not rush through the exhibition but spend some time to have a closer look at one or the other print. It very likely could be that these still photographs are going to change into a movie in your imagination giving you a real reward for your interest in photography.

To the photographers who entered prints: Congratulations for using the photographic medium in such a compelling and yet contemporary way. Just a little bit of complaint. Please don't save in the finish of a print. Many excellent photographs had to be rejected because of bad presentation. Nevertheless, the overall standard matched that of some of the great exhibitions in the world. While colour prints are still in the minority the judges were quite excited about the progress in the use of creative colour.

Especially to the British photographers: As a Continental judge who has not many opportunities of seeing your outstanding work I would wish you to participate in more exhibitions abroad with more of your pictures.

To the Edinburgh Photographic Society: For me it was a great honour to judge the oldest photographic exhibition in the world. Your Society is an outstanding example of how to stay young even at the age of more than 100 years. Thank you for your warm welcome, your excellent management and organisation. Thank you for this great experience!

RAIMO GARIES, A.R.P.S., A.F.I.A.P.

ACKNOWLEDGEMENTS.

The Edinburgh Photographic Society is indebted to many people without whose interest and assistance this exhibition would not have been possible.

We thank the photographers from all over the world for sending their pictures to us in such numbers.

We are extremely grateful to our three judges—G. D. Cruickshank, A.R.P.S., of Edinburgh, Dr. Raimo Gareis, A.R.P.S., A.F.I.A.P., of Germany and P. R. S. Wilkinson, F.R.P.S., of London. They have ensured by their skill and care that we have a fine exhibition. We regret that Mr. Cyril V. Hale, F.R.P.S. was unable to act as a judge for personal reasons and are particularly grateful to Mr. Wilkinson for taking his place at short notice.

Once again we thank the Kirk Session of St. Cuthbert's for allowing us to show the exhibition in their hall, the advertisers who have helped to make the catalogue possible, Messrs. Dickenson & Co. Ltd. for giving us the mounts for the overseas prints on show, and the Press for their interest in the exhibition.

We are grateful to Mrs. Murphy for again decorating the hall with such skill and taste and, finally, we thank the members of the E.P.S. who helped in any way with the work of the exhibition.

J. E. BLACK, *Hon. Exhibition Secretary.*

PHOTO EXPRESS

24-HOUR D. & P. SERVICE

PRESS :: COMMERCIAL :: PASSPORTS

FUNCTIONS

WEDDINGS OUR SPECIALITY

7 Melville Terrace. Edinburgh

Telephone : NEW 2164

ANALYSIS OF ENTRIES.

Country.	*Monochrome Prints.* Sub.	*Monochrome Prints.* Acc.	*Colour Prints.* Sub.	*Colour Prints.* Acc.	*% of Total Entry* Acc.
Argentina	4	1	—	—	25
Australia	16	—	—	—	—
Austria	201	14	5	4	8.74
Belgium	40	2	—	—	5
Brazil	75	1	—	—	1.33
Bulgaria	4	1	—	—	25
Canada	14	2	7	1	14.29
Ceylon	8	—	—	—	—
Chile	4	1	—	—	25
China (Formosa)	8	2	—	—	25
Czechoslovakia	221	9	12	1	4.29
Denmark	20	1	—	—	5
Finland	28	5	—	—	17.86
France	135	10	—	—	7.41
Germany-W.	164	11	34	6	8.59
Germany-D.D.R.	68	2	4	—	2.78
Greece	8	—	—	—	—
Holland	16	2	—	—	12.5
Hong Kong	64	18	20	2	23.81
Hungary	85	4	1	—	4.65
India	12	—	—	—	—
Italy	40	4	4	—	9.09
Japan	6	1	—	—	16.67
Kenya	4	—	—	—	—
Korea	4	—	—	—	—
Luxemburg	4	—	—	—	—
Malta	3	—	—	—	—
Morocco	4	—	—	—	—
Norway	4	—	—	—	—
Pakistan	24	2	4	—	7.14
Philippines	16	—	—	—	—
Poland	112	7	8	—	5.83
Rumania	56	2	—	—	3.57
Sarawak	4	—	—	—	—
Singapore	16	3	—	—	18.75
S. Africa	43	4	—	—	9.3
Spain	4	—	—	—	—
Sweden	20	1	2	—	4.55
Switzerland	49	5	6	1	10.91
Turkey	3	—	—	—	—
United Kingdom	538	51	69	9	9.88
U.S.A.	96	6	57	1	4.58
U.S.S.R.	15	—	—	—	—
Vietnam	8	3	2	—	30
Yugoslavia	127	2	—	—	1.57
	2391	177	235	25	

Total Number of Prints entered—2626. Total Number accepted—202.
% accepted—7.69.

more and more competitions are being won on Agfacolor film

Agfa AGFA-GEVAERT

trusted throughout the photographic world

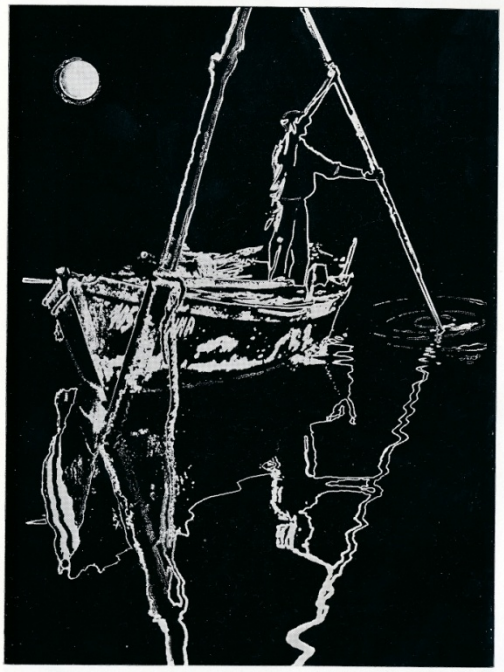

HEIMKEHR W. Hengl, E.FIAP., O.G.Ph., Austria.

DANCE L. D. Holan. Czechoslovakia.

CHASING FOR LOVE Kin-Fai Lee, Hong Kong.

STEEL. Tadeusz Wacker, Poland.

JAM IN THE BOTTLENECK Rodger C. L. Yu, A.R.P.S., Hong Kong.

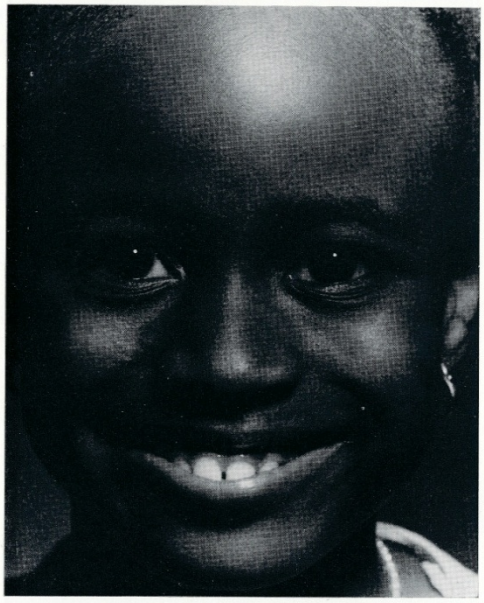

FRANKLIN'S CHILD (Colour Print) Norman Abbey, U.S.A.

HOCHHAUS (Colour Print)
Werner Curth, West Germany.

FISCHERMADEL
(Colour Print)
W. Hengl, E.FIAP.,
O.G.Ph., Austria.

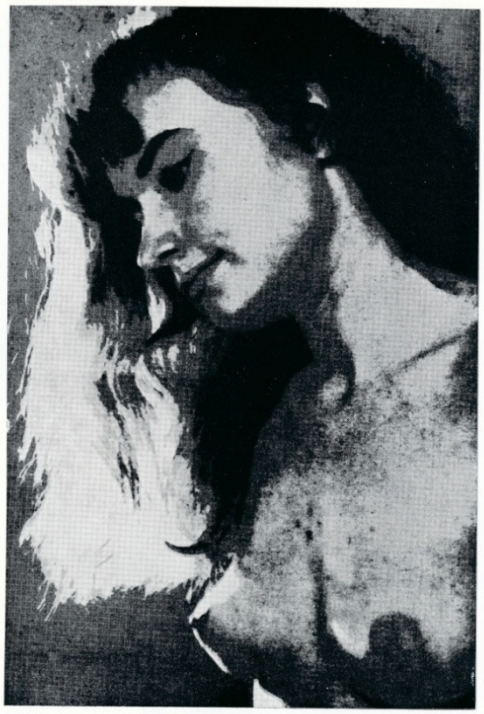

A STUDY — Jaroslav Ruzicka, Czechoslovakia.

39	**Cycle Racing**	Nils-Erik Wikeback, Sweden.
40	**Venice**	Santina Haffkin, A.R.P.S., London.
41	**Wood**	Ernst Gruber, Austria.
42	**Hutterite School Children**	Chris Lund, Canada.
43	**Apres l'Effort**	Herfray, France.
44	**Pagan Rites—Guatemala**	George Bunzl, F.R.P.S., London.
45	**Street of Prague**	Vladimir Uhlir, Czechoslovakia.
46	**Unposed Children**	R. W. Brumhill, Northampton.
47*	**Winter**	Edward Bowman, F.R.P.S., London.
48*	**Mutter und Kind**	Wolfgang Kollges, A.F.I.A.P., W. Germany.
49*	**Autumn Sunset**	Dr. K. H. Wu, F.R.P.S., A.P.S.A., Hon.E.F.I.A.P., Hong Kong.
50*	**Fischermadel**	W. Hengl, E.F.I.A.P., O.G.Ph., Austria.
51*	**Portrait**	Karel Kucera, Czechoslovakia.
52*	**Les Herbes**	Lotar Neumann, Switzerland.
53*	**Franklin's Child**	Norman Abbey, U.S.A.
54*	**Railway**	Klaus Kempin, W. Germany.
55*	**Forester's House**	Dr. Gerhard Mikulaschek, W. Germany.
56*	**Snow Clad Trees**	J. Joyce, Birmingham.
57*	**Artist**	W. Marynowicz, F.I.I.P., F.R.P.S., London.
58*	**Orangen**	W. Hengl, E.F.I.A.P., O.G.Ph., Austria.
59*	**The Bridge**	Klaus Kempin, W. Germany.
60*	**Wintertrip**	W. Hengl, E.F.I.A.P., O.G.Ph., Austria
61*	**Huttenmann**	Bert Broesel, W. Germany.
62*	**Balloons**	Alan Stobbs, Canada.
63*	**Private**	Miss Shui-Hing Lee, Hong Kong.
64*	**Gondola Motif**	W. G. Kerr, A.R.P.S., Giffnock.
65*	**Sunward**	W. Marynowicz, F.I.I.P., F.R.P.S., London.
66*	**Hut**	W. Hengl, E.F.I.A.P., O.G.Ph., Austria.
67	**Der Aussenseiter**	Hans Scherzer, Austria.
68	**Seifenkistel Rennen**	Hans Scherzer, Austria.
69	**Z**	Karl Pierer, Austria.
70	**Komposice**	Fanta Vaclav, Czechoslovakia.
71	**Portre Intellektuelle**	J. T. Selmeczi, Hungary.
72	**Liberte**	Bernard Baron, A.F.I.A.P., France.
73	**Morning**	Borivoj Triska, Czechoslovakia.
74	**Drying the Cloth**	Don-Hong-Oai, Vietnam.
75	**Wading through the Water**	Rodger C. L. Yu, A.R.P.S., Hong Kong.
76	**Snow Storm**	Wellington Lee, F.P.S.A., F.R.P.S., Hon.E.F.I.A.P., U.S.A.
77	**Lange Schatten**	Franz Dutzler, E.F.I.A.P., Austria.
78	**Minouche**	Pierre Remy, A.F.I.A.P., Switzerland.
79	**Zaun**	Gert Muller, W. Germany.

17e Salon international d'art photographique Bordeaux 1967

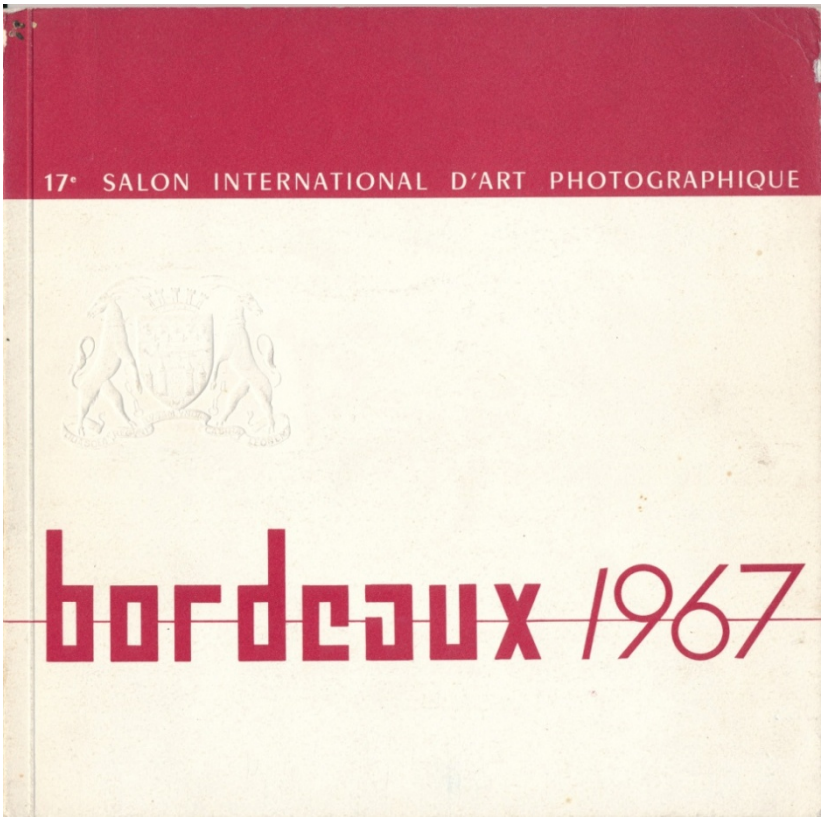

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE LA PHOTOGRAPHIE

FÉDÉRATION NATIONALE DES SOCIÉTÉS PHOTOGRAPHIQUES DE FRANCE

PHOTO-CLUB DE BORDEAUX

Vainqueur de la Coupe de France de Photographie 1935, 1936, 1959, 1960
Grand Prix d'Honneur 1949, 1951, 1958, 1961, 1962 — Prix d'Honneur 1948, 1964

SIÈGE SOCIAL : ATHÉNÉE MUNICIPAL (SALLE 141 — 53, RUE DES TROIS-CONILS — 33 - BORDEAUX

Président d'Honneur : J. G. LEMOINE ⚜, Conservateur honoraire

Président : André LÉONARD ⚜, (Hon. E. FIAP)
Vice-Présidents : H. J. AYRAULT ⚜ (ES. FIAP)
Georges JUNQUA (ES. FIAP)
Ulysse FAUX (A. FIAP)
Secrétaire Général : Pierre ANTONINI (A. FIAP)
Secrétaires : Pierre GÉMIN (A. FIAP)
Henri MANDRAUT (A. FIAP)
Trésorier : Jean LAROCHE (E. FIAP)

Trésorier adjoint : Madeleine PRADIER (E. FIAP)
Commissaire général : J. J. VALLIER
Bibliothécaire : Jean LARROQUE
Membres : CAUJOLLE - FERRY - BUROLLAUD
MORISOT - SORAIN - Docteur DALBOS
BARDOU - MANTON - Mme DURANTHON
Jacques D. LÉONARD - Mlle SAUX
FORETS - DULUC.

JURY DU XVIIe SALON DE BORDEAUX

Président : André LÉONARD
Vice-Président : Ulysse FAUX
Secrétaire général : J. J. VALLIER
Secrétaires : Mlle SAUX, Henri MANDRAUT

SECTION I	*SECTION II*	*SECTION III*
Pierre ANTONINI	Pierre ANTONINI	Ulysse FAUX
Jean LAROCHE	Pierre GÉMIN	Henri LE DEUNFF
André LÉONARD	Madeleine PRADIER	Madeleine PRADIER

MEMBRES DU COMITÉ D'ORGANISATION : Mme Renée DUBREUIL - H. J. AYRAULT - Georges JUNQUA
William MORISOT - Jean LARROQUE - Pierre CASTAGNÉ

Sous le haut patronage de

Monsieur Jacques CHABAN-DELMAS
DÉPUTÉ-MAIRE DE BORDEAUX
PRÉSIDENT DE L'ASSEMBLÉE NATIONALE

LE PHOTO-CLUB DE BORDEAUX PRÉSENTE SON

17e SALON INTERNATIONAL D'ART PHOTOGRAPHIQUE

GALERIE DES BEAUX-ARTS - 16-12-67 au 10-1-68

LE SALON DE BORDEAUX EST PATRONNÉ PAR

la FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE LA PHOTOGRAPHIE
la FÉDÉRATION NATIONALE DES SOCIÉTÉS PHOTOGRAPHIQUES DE FRANCE
le SYNDICAT D'INITIATIVE DE BORDEAUX, le C.I.V.B. et le Journal " SUD-OUEST "

MEMBRES D'HONNEUR DU SALON DE BORDEAUX

VAN DE WYER	Dr Maurice	ANVERS	AUVILLAIN	Robert	PARIS
VICENTE	Fernando	LISBONNE	CAMOU	Pierre	MONTPELLIER
FISCHER	Léopold	VIENNE	CAVAGLIA	Bernardo	TURIN
BOURIGEAUD	Roland	PARIS	CHAKHOVSKOI ‡	Vladimir	MOSCOU
MENARD	René	PARIS	DIEUZAIDE	Jean	TOULOUSE
SEIDL ‡	Josef	BUDAPEST	FABRIS	Muguette	MISS FRANCE 1963
GRIMM	Karl	FRANCFORT	GIACOMELLI	Fulvio	TURIN
CAMPANA-B	Antonio	BARCELONE	HERAL	Bertin	MONTPELLIER
GRCEVIC	Mladen	ZAGREB	IBARBURU	Alberto	SAINT-SEBASTIEN
SINCLAIR	Paul	TOULOUSE	MONTEL	Pierre	PARIS
KUTTER ‡	Roger	PARIS	PAPAKYRIAKOU	Costas	ATHENES
ANDREANI	Robert	PARIS	TOMORI	Ede	BUDAPEST
MONTEL ‡	Paul	PARIS	TSELIOS	Chris.	ATHENES
GRAEB	Gerhard	COLOGNE	FOUROT	Maurice	BIEVRES
BOESIGER	Ernest	BERNE	LEVILAIN	René	NANTES
FIORAVANTI	Renato	TURIN	LOUETTE	Jacques	COGNAC
GOOSSENS †	Paul-E.	BRUXELLES	BARNETT	Ed. Willis	U. S. A.
CONSTANTINESCO ‡	Dr Spiru	BUCAREST	HARTWIG	Edward	VARSOVIE
PAVLOVIC	Milos	BELGRADE	LORELLE	Lucien	PARIS
BLUM	Dieter	ESSLINGEN	ROBERT	Vincent	PARIS

PALMARÈS

COUPE DE LA VILLE DE BORDEAUX	UNION DES ARTISTES POLONAIS	Varsovie
COUPE DU SYNDICAT D'INITIATIVE	FOTOGRAFISCHE GESELLSCHAFT LEVERKUSEN	Allemagne
COUPE DU PHOTO-CLUB DE BORDEAUX	GROUPE « BLANC ET NOIR » BRUXELLES	Belgique
COUPE PAUL-MONTEL	CHINESE PHOTOGRAPHIC ASSOCIATION	Hong-Kong
COUPE PHOTO-REVUE	CIRCOLO FOTOGRAFICO « LA GONDOLA » VENISE	Italie

GRANDS PRIX DE LA F.I.A.P.

Médaille d'or	MARYNOWICZ Wladislaw (*)	Angleterre
Médaille d'argent	TICHY Josef (406)	Tchécoslovaquie
Médaille de bronze	TAKALA Antero (*)	Finlande

GRANDS PRIX

Portrait	BYSTROM H. (372)	Suède
Nu	KRYNICKI Andrzej (315)	Pologne
Paysage	KLOUBEC Edward F. (443)	U.S.A.
Genre	CARRYN Roland (116)	Belgique
Sport	PIANO Santo (267)	Italie
Jeunesse	SKOUPIL Vladimir (402)	Tchécoslovaquie

MEDAILLE D'ARGENT « BORDEAUX LA NOBLE VILLE »

BINDE Gunar (425)	U.R.S.S.	NARDI (697, 698)	France
CASELATTI Nando (*)	Italie	NGUYEN VAN LAN (*)	Sud Viêt-nam
MIKULASCHEK Gerhard (*)	Allemagne	YIP CHEONG FUN (368)	Singapour

MEDAILLE DE BRONZE « BORDEAUX LA NOBLE VILLE »

BARNETT Ed. Willis (436)	U.S.A.	JASIECKI Maciej (310)	Pologne
BASSANI Zeno (*)	Italie	KOVACS Tamas (681)	Hongrie
CHEN PING HAI (409)	Thaïlande	REMY Pierre (386)	Suisse
CHOSHIRO HIROSHIMA (282)	Japon	SEVERIN Jovan (478)	Yougoslavie
HENGL Willi (86)	Autriche	STARK Ewald (*)	Allemagne
HERFRAY (513)	France	YU C.L. Rodger (*)	Hong-Kong

(*) Médaille attribuée pour l'ensemble de l'envoi.

MEDAILLE « LOUIS-LUMIERE » (Section III)

BORGENS Amelia (Miss)	U.S.A.
TIEFGRABER Kaethe	Autriche
PERSICO Antonio	Italie
WHITEHOUSE Gertrude (Mrs)	U.S.A.

Příloha 5. Ukázky z katalogů československých fotografických výstav v 60. a 70. letech 20. století

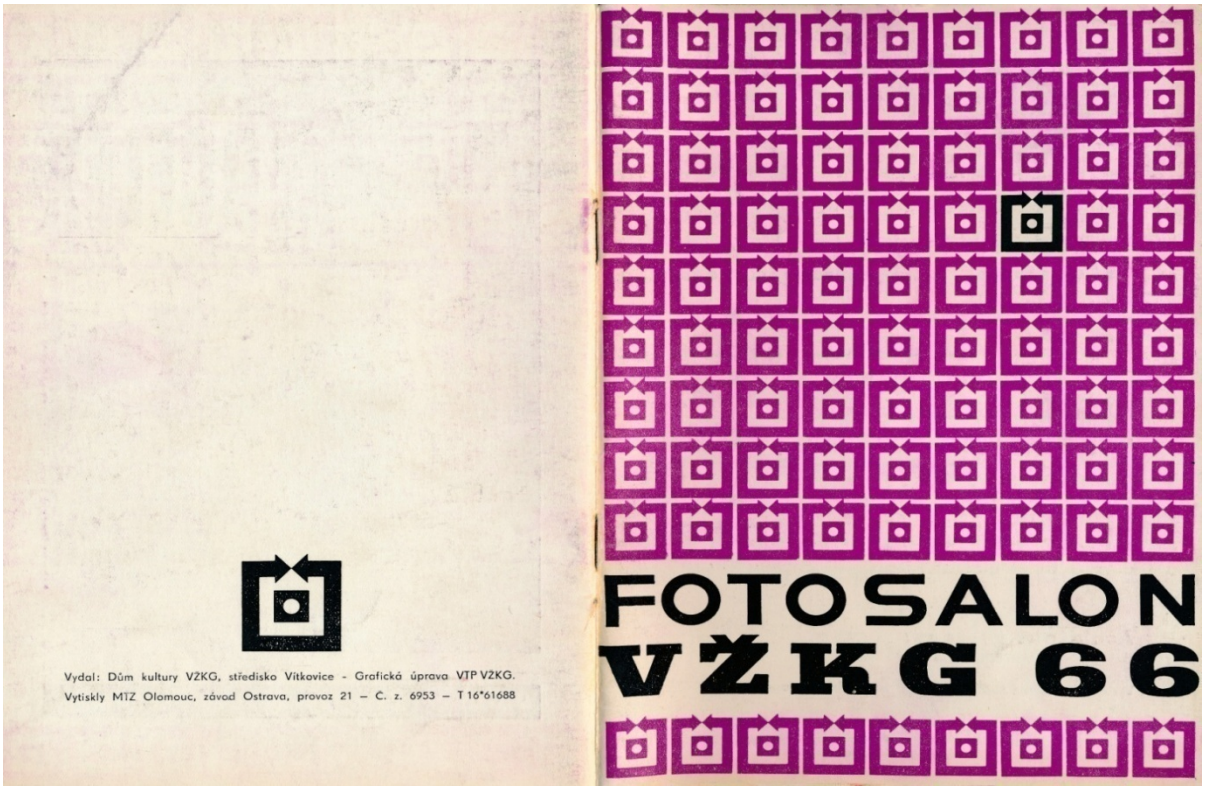

Vydal: Dům kultury VŽKG, středisko Vítkovice - Grafická úprava VTP VŽKG.
Vytiskly MTZ Olomouc, závod Ostrava, provoz 21 – Č. z. 6953 – T 16*61688

FOTOSALON
VŽKG 66

Porota — Jury

DOC. DR. LUDVÍK BARAN
výtvarný teoretik, Praha
DR. RUDOLF JANDA
SČVU Ostrava
FRANTIŠEK KRASL
SČVU Ostrava
IVO PŘEČEK
SČVU Olomouc
JAROSLAV SPOUSTA
vedoucí redaktor Čs. fotografie, Praha

Čestné předsednictvo — Honorary curatorium

INŽ. LADISLAV HOJECKÝ
podnikový ředitel, VŽKG n. p.
KAREL POLÁČEK
předseda Krajské odborové rady v Ostravě
MILOSLAV HOLUB
předseda podnikového výboru ROH VŽKG
ZDENĚK STARÝ
ředitel Domu kultury pracujících VŽKG

Přípravný výbor — Preparatory committee

Předseda: DRAHOSLAV VÁŇA
Tajemník: EMIL ZELENKA
Členové: MILAN KLEIN
BEDŘICH KNÝBEL
DRAHOMÍR MÍSTECKÝ
FRANTIŠEK PAJUREK
JAROMÍR ŠEBESTA

Architekt výstavy:
DRAHOMÍR MÍSTECKÝ

Výstavu instaloval kolektiv výrobně technické propagace VŽKG

MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA FOTOGRAFIE

FOTOSALON VŽKG 66

DŮM KULTURY VŽKG
SÁL BALETNÍHO STUDIA
OSTRAVA-ČESKOSLOVENSKO
28. KVĚTNA - 9. ČERVENCE 1966

SKUPINA A - ČERNOBÍLÉ SNÍMKY
SKUPINA B - BAREVNÉ SNÍMKY

POŘADATEL: DŮM KULTURY PRACUJÍCÍCH VŽKG

Mezinárodní výstava fotografie „Fotosalón VŽKG 66" pořádaná souběžně s výstavou socialistického životního prostředí „Ostrava 66" shromáždila přes 3600 černobílých i barevných fotografií od 1003 autorů ze 30 států. Nebyl to snadný úkol vybrat z nich malý počet nejlepších, k vystavení a odměnění cenami a uznáními. Porota výstavy doufá, že se jí to podařilo.

Výstava je pozoruhodná velkým počtem ukázek fotografií zhotovených některou z tak zvaných zvláštních technik; z nich zejména barevné mají namnoze průkopnický charakter. Jsme tu na prahu vývoje, který může dát fotografům do rukou nové prostředky, aby jimi vyjádřili své vidění světa.

Přípravný výbor děkuje všem účastníkům – fotografům, těší se upřímně z jejich úspěchů a doufá v další srdečnou spolupráci. Návštěvníkům výstavy předkládá pak k porovnání práce fotografů amatérů i profesionálů z mnoha států čtyř kontinentů.

Zkušeností, kterých jsme nabyli při organizaci prvního ročníku „Fotosalónu VŽKG 66", využijeme při přípravě pravidelných mezinárodních výstav fotografie v Ostravě.

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR

The international photographic exhibition „VŽKG 66 Photographic Show", which coincides with the „Ostrava 66" exhibition, has assembled over 3600 black-and-white and colour photographs made by 1003 authors from 30 countries. It was not an easy task to choose among them about 400 be exhibited as well as those to be given prizes and rewards. The Preparatory Committee hopes to have succeeded in doing so.

The Preparatory Committee thank all great number of photographs made by some of the special photographic processes; particularly the colour ones among them are mostly real pioneer work. This is evidently the beginning of an evolution likely to provide the photographers with new technical means still more adequately to express their artistic ideas.

The Preparatory Comittee thank all the participants, congratulate the winners on their success and look forward to further co-operation. The experience acquired this time will enable them to give the next exhibition more thematic concentration.

PREPARATORY COMMITTEE

Die internationale Photoausstellung „Fotosalón VŽKG 66", die gleichzeitig mit der Ausstellung „Ostrava 66" verläuft, zeigt den Besuchern die Auswahl von mehr als 3600 eingesandten schwarz-weissen und farbigen Photos von 1003 Autoren aus 30 Ländern. Es war gewiss keine geringe Aufgabe, aus dieser Vielzahl die besten und für die Preiskrönung geeigneten Aufnahmen zu wählen. Nichtdestoweniger hofft die Jury der Ausstellung, dass ihr diese Wahl gelungen ist.

Was ganz besonders an dieser Ausstellung hervorzuheben wäre sind die vielen, mittels spezieller technischer Verfahren hergestellten Aufnahmen, von denen wieder manche Farbphotos direkt bahnbrechenden Charakter aufweisen. Wir stehen hier an der Schwelle einer Entwicklung, die den Lichtbildnern neue Mittel zur Verfügung stellen wird, die es ihnen ermöglichen sollen, die Welt so darzustellen, wie sie vor ihren Augen erscheint.

Das Vorbereitungskomitee der Ausstellung betrachtet es als angenehme Pflicht, sämtlichen Teilnehmern für Ihre wertvolle Arbeit den herzlichsten Dank auszusprechen. Wir beglückwünschen gleichzeitig die erfolgreichen Aussteller und hoffen auf eine enge Zusammenarbeit auch in Zukunft. Die Erfahrungen aus dieser Ausstellung werden uns für die Vorbereitung der nächsten Photoschau und bei der engeren thematischen Konzentration der Aufnahmen sehr zweckdienlich sein.

DAS VORBEREITUNGSKOMITEE

L'exposition photographique internationale „Salon Photographique VŽKG 66", qui coïncide avec l'exposition „Ostrava 66", a réuni plus de 3600 travaux aussi bien blancs-noirs que de couleurs de 1003 auteurs originaires de 30 pays. Ce ne fut pas chose facile que de choisir parmi eux un peu plus de 400 à être exposés ce notamment ceux à doter d'un prix ou d'une mention, le jury n'ayant que l'embarras du choix. Le Comité Préparatoire espère avoir atteint le but.

L'exposition est remarquable par le grand nombre de photographies faites au moyen de techniques photographiques spéciales; parmi ces travaux, les photographies de couleurs, particulièrement, possèdent pour la plupart un caractère protagoniste prononcé. Nous nous trouvons ici à la veille d'une évolution susceptible de fournir aux photographes de nouveaux moyens techniques pour exprimer d'une manière encore plus adéquate leur vision du monde.

Le Comité Préparatoire remercie les participants, en les félicitants des succès obtenus et en se réjouissant à la pensée de voir la colaboration continuer. Les expériences acquises cette fois-ci serviront à orienter les prochaines exposition dans le sens d'une concentration thématique accentuée.

COMITÉ D'ORGANISATON

HLAVNÍ CENA

snímek „Calvary"

EDUARDO ANTUNES GAGEIRO – SACAVÉM – PORTUGALSKO

ZVLÁŠTNÍ CENA PODNIKOVÉHO ŘEDITELE VŽKG

za nejúspěšnější soubor snímků
DR. RAIMO GAREIS – LEVERKUSEN – NĚMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA

ZVLÁŠTNÍ CENA PŘEDSEDNICTVA KRAJSKÉ ODBOROVÉ RADY V OSTRAVĚ

snímek „Souvislosti"
GUSTAV KOVÁŘ – PRAHA – ČESKOSLOVENSKO

ZVLÁŠTNÍ CENA PODNIKOVÉHO VÝBORU ROH VŽKG

ze nejlepší soubor čs. fotografií
JAROSLAV KADLEC – PRAHA – ČESKOSLOVENSKO

ZVLÁŠTNÍ CENA ŘEDITELE DOMU KULTURY PRACUJÍCÍCH VŽKG

snímek „Stará dáma a obraz"
BOHUMIL HYNEK – PRAHA – ČESKOSLOVENSKO

ZVLÁŠTNÍ CENA KRAJSKÉHO VÝBORU SVAZU NOVINÁŘŮ V OSTRAVĚ

KAREL KANIA – OSTRAVA – ČESKOSLOVENSKO
snímek „Oprava lanovky"

PRVNÍ CENY

SKUPINA A:		
VLADIMÍR SKOUPIL	„V poslední řadě"	ČSSR
SKUPINA B:		
HEINZ AUER	„Spiel mit der Capa"	NSR

DRUHÉ CENY

SKUPINA A:		
FRIEDRICH SCHINDELE	„Mach schnell"	NSR
TAM KAM-PUI	„Design of Hears"	Hong Kong
SKUPINA B:		
ALEXANDR HAMPL	„Fontána"	ČSSR

TŘETÍ CENY

SKUPINA A:		
VIKTOR ACHLOMOV	»Плевать мне на Малтуса«	SSSR
MIROSLAV STIBOR	„Akt 1"	ČSSR
JULIEN VANNIEUWLANDT	„Symphonie aquatique"	Belgie
SKUPINA B:		
GIUSEPPE PALAZZI	„Paesaggio Abruzzese"	Itálie

ČTVRTÉ CENY

JINDŘIC ADAMEC	„Soupeři"	ČSSR
HERMANN BERGMANN	„Seelöwe"	NSR
CHOW CHUNG LIM	„Atractives Lines"	Hong Kong
LAVSON DEUGLAS	„Man"	Anglie
HELMUT KNÖZINGER	„Ernte"	NSR
FRANTIŠEK PAJUREK	„Idyla ve stínu"	ČSSR
SLÁVEK PRAVEC	„Nedokončený dostih"	ČSSR
VITTORIO RONCONI	„Quella certa eta"	Itálie
HEINRICH STANEK	„Kopfstudie"	Rakousko
J. M. TEUBEL	„Einde van de pret"	Holandsko

ČESTNÁ UZNÁNÍ

JURGEN GÖHMAN	„In Ibizza"	NSR
HANS HUBER	„Lipizzaner trio"	Rakousko
JAROSLAV KADLEC	„Ecce homo"	ČSSR
WOLFGANG KÖLLGES	„Angler"	NSR
HANS LECHNER	„Fasade"	Rakousko
MARCIN MENZEL	„Studencka rodzina"	Polsko
YIK WO POON	„Attraction"	Hong Kong
MILOSLAV POŠEPNÝ	„Údiv"	ČSSR
JOSEF PREISS	„Sommer 1965"	NSR
JOSEF SCHEIDT	„Technik un uns"	NSR

Poř. čís. No.	Země – Country	Přihlášeno Submitted		Snímky * Prints		
		Autorů Authors	Snímků Prints	Černobílé Mono-chrome	Barevné Color	Přijato Accepted
1.	ALŽÍR	1	1	–	1	–
2.	ANGLIE	10	26	26	–	1
3.	BELGIE	24	96	90	6	18
4.	BULHARSKO	1	4	4	–	–
5.	DÁNSKO	16	64	64	–	10
6.	FINSKO	4	20	16	4	6
7.	FRANCIE	25	84	80	4	8
8.	HOLANDSKO	4	16	16	–	5
9.	HONG KONG	19	80	72	8	25
10.	INDIE	6	24	24	–	1
11.	ITALIE	12	48	40	8	9
2.	JIŽNÍ AFRIKA	1	4	4	–	1
13.	JUGOSLAVIE	29	119	115	4	9
14.	KANADA	3	12	12	–	–
15.	MAĎARSKO	20	54	53	1	4
16.	NĚMECKÁ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA	31	113	109	4	5
17.	NĚMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA	58	253	191	62	69
18.	NORSKO	1	4	4	–	–
19.	PAKISTÁN	4	16	12	4	–
20.	POLSKO	60	216	214	2	26
21.	PORTUGALSKO	4	16	16	–	8
22	RAKOUSKO	178	667	611	56	58
23.	RUMUNSKO	32	60	50	10	7
24	SKOTSKO	5	20	20	–	–
25.	SINGAPUR	7	28	28	–	8
26.	SSSR	12	39	39	–	2
27.	ŠVÉDSKO	1	4	4	–	1
28.	ŠVÝCARSKO	1	4	4	–	–
9	USA	1	8	4	4	3
30.	ČESKOSLOVENSKO	394	1432	1383	49	114
	PO UZÁVĚRCE DOŠLO	29	73	73	–	1
	CELKEM	1003	3605	3378	277	399

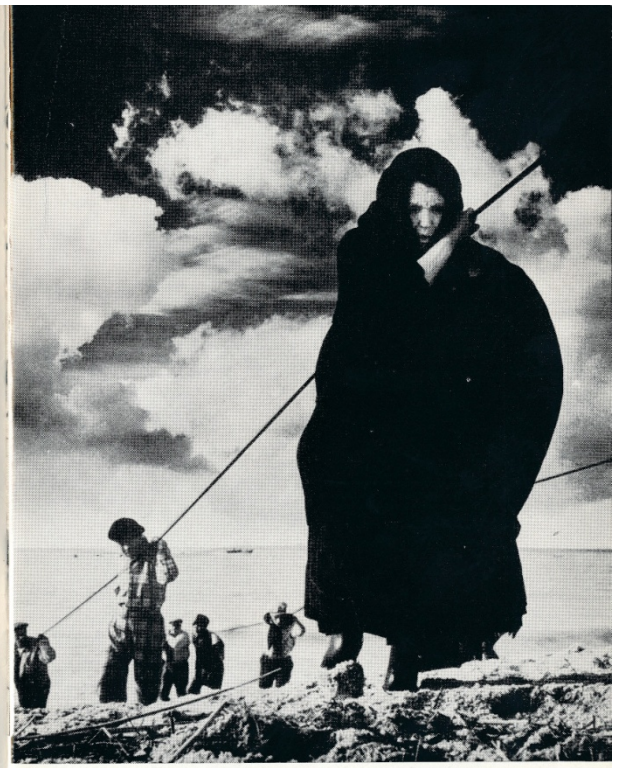

373. EDUARDO ANTUNES GAGEIRO: CALVARIO
PORTUGALSKO

367.	Mit aller Kraft	Georg Büsching	Rakousko
368.	Der Aussenseiter	Hans Scherzer	NSR
369.	Shave	Loke Loh-Long	Singapur
370.	Gino	M. Jaspar	Belgie
371.	S pětkou!	Jan Vrabec	ČSSR
372.	Nesmim ven	Milan Plechatý	ČSSR
373.	Calvario *	Eduarda A. Gageiro	Portugalsko
374.	Spiel mit der Capa *	Heinz Auer	NSR
375.	Fontána *	Alexandr Hampl	ČSSR
376.	Paesaggio abruzzese *	Giuseppe Palazzi	Itálie
377.	Suche nach der Zukunft *	Raimo Gareis Dr.	NSR
378.	Altes Hotel *	Raimo Gareis Dr.	NSR
379	Manhattan Pattern *	Raimo Gareis Dr.	NSR
380.	Gelbe Schornsteine *	Raimo Gareis Dr.	NSR
381.	Madriers	Emile Gits	Belgie
382.	Angler *	Wolfgang Köllges	ČSSR
383.	To catch Fish	Auyeung Hung	Hong Kong
384.	Morning Shadow	Fern. de Almeida Gomez	Portugalsko
385.	Auf dem Gerüst	Robert Matthias	NSR
386.	První sousto	Lubomír Zelinka	ČSSR
387.	Lighted Lines	Tong Keng-Yee	Hong Kong
388.	Rainy Day	Mr. K. C. Chew	Hong Kong
389.	The cheerful Crowd	Mr. K. C. Chew	Hong Kong
390.	J. A. Gagarin v Praze	František Hubáček	ČSSR
391.	Danish students demonstrating	Ole Nicolaisen	Dánsko
392.	Im Gespräch	Gerhard Mikulaschek Dr.	NSR
393.	V poslední řadě *	Vladimír Skoupil	ČSSR
394.	Mach schnell! *	Friedrich Schindele	NSR
395.	Design of Hears *	Tam Kam-Pui	Hong Kong
396.	Akt I. *	Miloslav Stibor	ČSSR
397.	Плевать мне на Малтуса *	Viktor Achlomov	SSSR
398.	Symphonie aquatique *	Julien Vannieuwlandt	Belgie
399.	Souvislosti *	Gustav Kovář	ČSSR

△353. JAN PIKOUS: VDOVEC ČSSR

△398. VANNIEUWLANDT JULIEN: SYPHONIE AQUATIQUE BELGIE

PLÁNUJTE DOVOLENOU NA ČERVEN A DO OSTRAVY!

POD HESLEM „ZA SOCIALISTICKÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ" UVIDÍTE PŘEHLÍDKU MODERNÍHO BYDLENÍ, CELOSTÁTNÍ VÝSTAVU

O S T R A V A 66

VÝZNAMNÁ PŘEHLÍDKA MODERNÍHO BYDLENÍ

ODBORNÁ SYMPOSIA O BYDLENÍ

VELKÁ EXPOZICE VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU KOSMETIKY V PAVILÓNU A

UMĚLECKÉ VÝROBKY NAŠICH SKLÁŘŮ

NOVÝ DŮM SLUŽEB

SVAZARM – PARATRENAŽÉR, STŘELNICE, PŘEDVÁDĚNÍ LETECKÝCH MODELŮ, MOTOAKROBACIE

LOTERIE OSTRAVY 66 – VÝHRY: AUTA, ZAHRANIČNÍ ZÁJEZDY, CHATY ATP.

TURNAJ KOPANÉ VÝSTAVNÍCH MĚST

VEČERNÍ PROVOZ V AREÁLU NA ČERNÉ LOUCE DO 22 HODIN

KULTURNÍ PROGRAMY V AMFITEÁTRU

SOUTĚŽE – VOLBA MISS OSTRAVY

HROMADNÉ ZÁJEZDY ZAJIŠŤUJE ČEDOK, SLEVA NA ŽELEZNICI

KANCELÁŘSKÉ STROJE

N. P.

PEČUJÍ

o odbyt, zavádění, údržbu a náležité využití všech prostředků výpočetní a organizační techniky

ŠKOLÍ

operátory a projektanty na strojích u odběratelů nebo ve vlastních školních střediscích

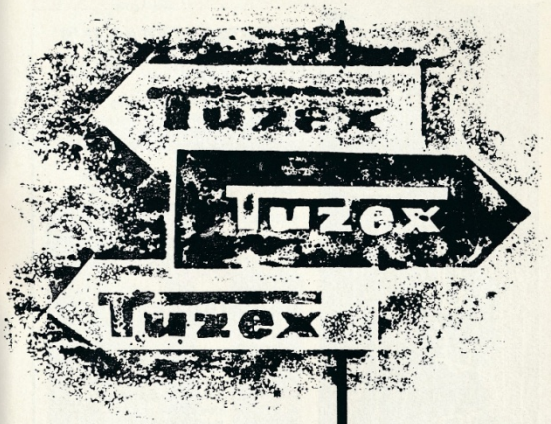

Praha
Mariánské Lázně
Karlovy Vary
BRNO
BRATISLAVA
POPRAD PIEŠTANY
Banská Bystrica
PREŠOV KOŠICE
MICHALOVCE
ŽILINA

TUZEX verschönt ihren Aufenthalt in der Tschechoslowakei.

TUZEX vous aidera à vous sentir chez vous en Tchécoslovaquie.

TUZEX helps you feel at home in Czechoslovakia.

Tuzex

TECHNOMAT
národní podnik

NOSITEL PLAKETY DVACÁTÉHO
VÝROČÍ OSVOBOZENÍ
ODBYTOVÁ ORGANIZACE
MINISTERSTVA TĚŽKÉHO PRŮMYSLU

PRAHA, ČESKÉ BUDĚJOVICE, PLZEŇ,
TEPLICE, HRADEC KRÁLOVÉ, BRNO,
OSTRAVA, BRATISLAVA, BANSKÁ
BYSTRICA, PREŠOV

ZÁSOBUJE PODNIKY
SOCIALISTICKÉHO SEKTORU
STROJÍRENSKÝMI VÝROBKY

OBCHODNÍ NÁPLŇ

RUČNÍ ŘEMESLNICKÉ NÁŘADÍ
A SLÉVÁRENSKÉ POTŘEBY
STAVEBNÍ A NÁBYTKOVÉ KOVÁNÍ
STAVEBNÍ INSTALAČNÍ MATERIÁL
A BYTOVÉ ARMATURY
ELEKTRICKÉ RUČNÍ NÁŘADÍ
A JEDNODUCHÉ STROJE PRO
OPRACOVÁNÍ KOVŮ I DŘEVA
KOMPRESORY, VENTILÁTORY,
STŘÍKACÍ PISTOLE, ZDVIHACÍ
A DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY,
VIBRÁTORY, POTŘEBY PRO
SVAŘOVÁNÍ PLAMENEM
KAMNA, SPORÁKY, PLYNOVÉ
A ELEKTRICKÉ SPOTŘEBIČE,
KUCHYŇSKÉ POMŮCKY,
HOSPODÁŘSKÉ A STAVEBNÍ
POTŘEBY, TECHNICKÉ KOVO
RADIOTECHNICKÉ VÝROBKY
SVÍTIDLA A SVĚTELNÉ ZDROJE

TUZEX

Vorteilhafte Einkaufe gegen Valuten in den TUZEX Spezialverkaufsstellen.
Achats avantageux en monnaies étran gères dans les magazins spéciaux de TUZEX.
Advantageous shopping for foreign currency in TUZEX specialized sales rooms.

Tuzex

OPRAVY FOTO KINO
VŠECH ZNAČEK
ZÁRUČNÍ OPRAVY FOTOPŘÍSTROJŮ
Z NDR A JAPONSKA
provádí:

DRUOPTA

PRAHA
PROSTŘEDNICTVÍM SBĚREN
V PRAZE 1, ŽITNÁ 48
V PRAZE 2, VODIČKOVA 28,
PASÁŽ „U NOVÁKŮ"
V PRAZE 1, JUNGMANNOVA 14

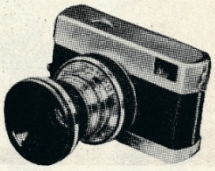

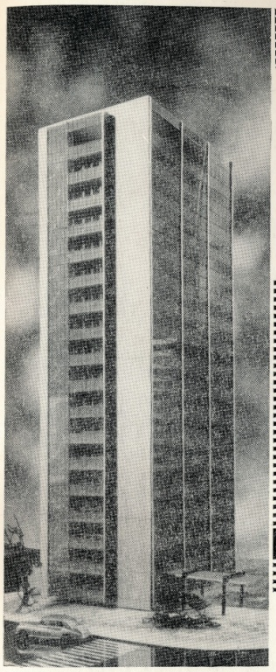

OCELEX
obytný dům

VŽKG
VITKOVICE STEEL

VÍTKOVICKÉ ŽELEZÁRNY KLEMENTA GOTTWALDA

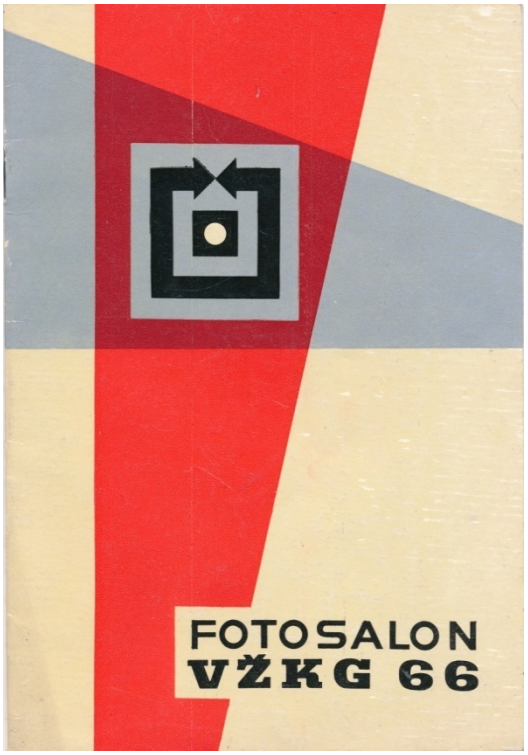

Obálka Propozic Fotosalonu VŽKG 66.

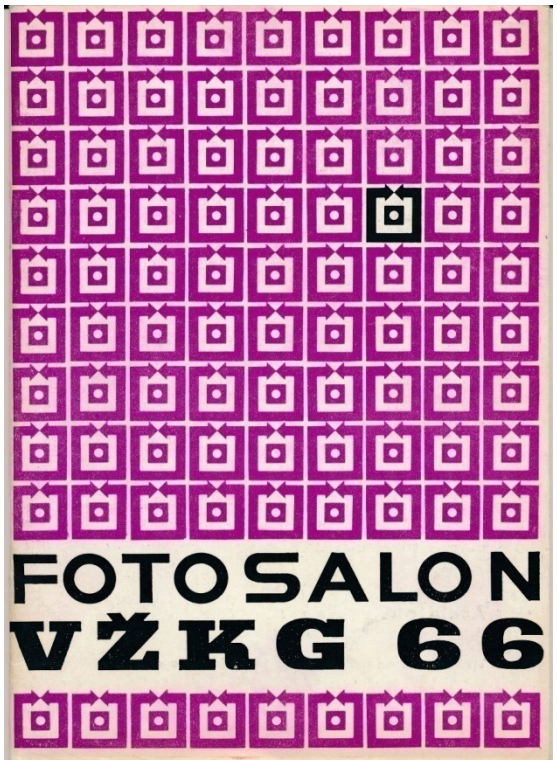

Obálka katalogu Fotosalonu VŽKG 66.

3. Interfoto Třešť, 1965

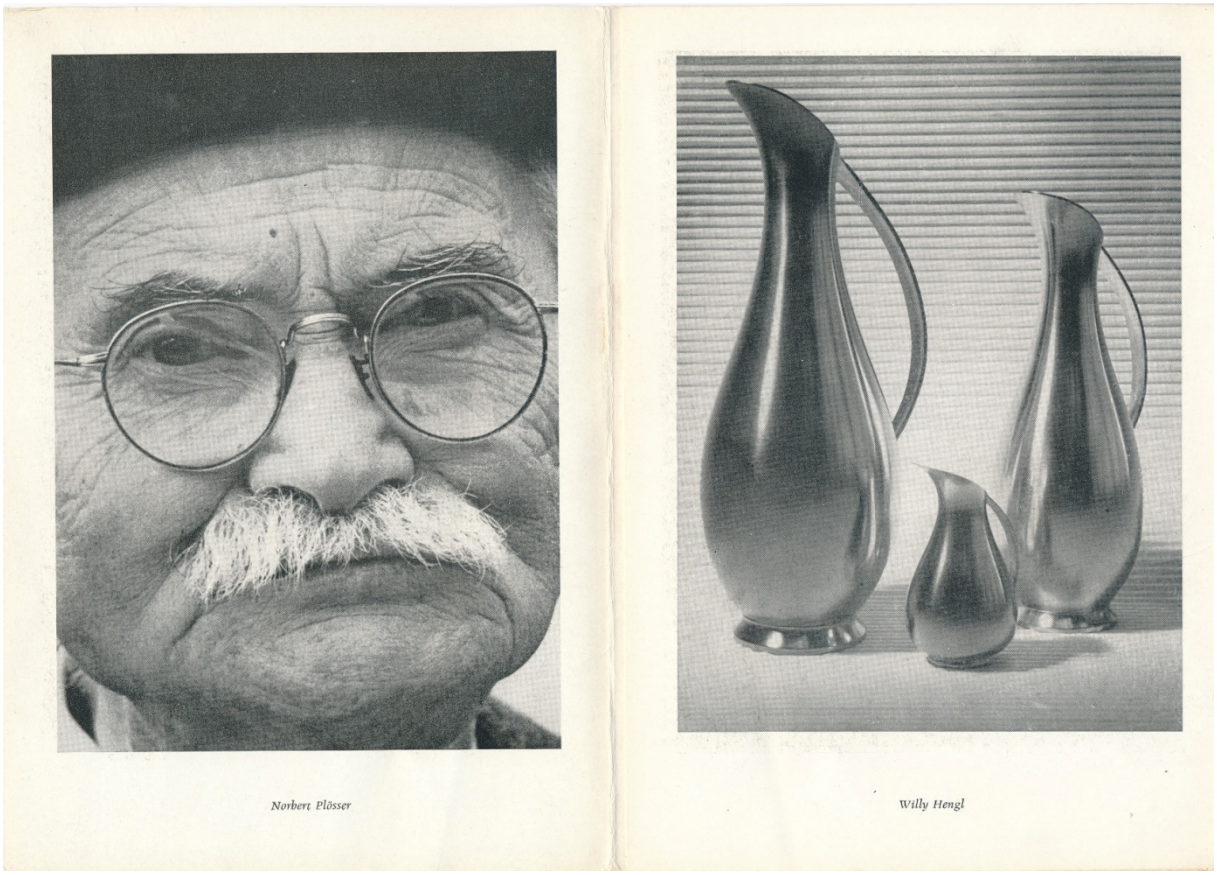

3. INTERFOTO-FESTIVAL
TŘEŠŤ ČSSR 1965

Celkový počet obeslaných prací 2230

Přijato na výstavu 303

Zúčastněné státy:

Argentina	Německá spolková republika
Belgie	Polsko
Francie	Rakousko
Holandsko	Řecko
Itálie	SSSR
Maďarsko	Švýcarsko
Německá demokratická republika	ČSSR

Komise pro pořádání výstavy — Festival Commitee

John Vladimír	Musil Ota
Čech Ladislav	Sochůrek Miloslav
Svobodová Zdena	Vlček Jaroslav

Tajemník — Secretary

Vydlák Jaroslav

3. INTERFOTO-FESTIVAL
TŘEŠŤ-ČSSR

ZA MÍR A PŘÁTELSTVÍ!
ЗА МИР И ДРУЖБУ!
FOR PEACE AND FRIENDSHIP!
POUR LA PAIX ET L'AMITIÉ!
FÜR DEN FRIEDEN UND FREUNDSCHAFT!

KULTURNÍ DŮM 30. V. — 13. VI. 1965

ZA MÍR A PŘÁTELSTVÍ!

Ústřední heslo výstavy amatérské fotografie, kterou už potřetí pořádá fotoklub Obvětové besedy v Třešti za mezinárodní účasti, vyjadřuje nejen touhu lidstva celé zeměkoule, ale je samotnou výstavou i symbolicky vyjádřeno. Vždyť tak, jak na výstavě jsou vedle sebe umístěny snímky autorů různých národností, tak harmonicky by se měla rozvíjet i mírová spolupráce mezi všemi národy světa.

Toto přání je zdůrazněno tou skutečností, že výstava je pořádána v rámci radostných oslav dvacátého výročí osvobození naší vlasti od nacistické nadvlády, která tak krutě postihla i většinu států zúčastněných na výstavě.

Věříme, že tak, jak zdařilou je tato výstava, tak úspěšně bude naplněn cíl snažení všech mírumilovných lidí světa - bratrská a mírová spolupráce všech národů.

ЗА МИР И ДРУЖБУ!

Этот центральный пароль нашей выставки любителей фотографии, которую уже в третий раз при международной участии организует общество народного просвещения города Трешть, выражает не только страсть к миру населения всего мира, но есть и устройством самой выставки выражено.

Ведь так, как один возле второго помещены снимки авторов различных национальностей, так миролюбиво и гармонически должно развиваться и международное сотрудничество всех народов в борбе за мир.

Это желание подчёркивает и та действительность, что выставка организуется в рамках радостного празднования 20-ой годовщины освобождения нашей родины от фашистской власти.

Мы надеемся что так, как успешной является наша выставка, так успешно будет наполняться и цель стремления всех миролюбивых людей мирабратское и мирное сотрудничество всех народов.

FOR PEACE AND FRIENDSHIP!

This is the central slogan of the third amateur photograph's exhibition arranged by the photoclub at Třešť with the international presence.

It expresses not only human fonging for peace all over the world. The authors' photographs of various nationalities are placed together in peace and harmony and so we wish to work with all nations of the world.

This exhibition is arranged during the celebrations of 20 th anniversary of our country's liberation from Nazi.

We hope our exhibition will be successful and all nations will co - operate in peace.

POUR LA PAIX L'AMITIÉ!

Cette devise centrale de l'exposition de la photographie amateure qui organise déjà pour la troisièmefois le photo-club près de „Osvětová beseda à Třešť" sous la participation internationale, n'énonce que le désir ardent de genre humain du monde entier que tout cela est exprimé symboliquement par l'exposition seule.

Car ainsi que les photographies des amateurs de différants États sont paisiblement et harmoniquement installeés une a côté de l'autre, pareillement paisible et harmonique est notre volonté de collaborer avec tous les gens du monde.

Ce fort désir est accentué par la réalité que notre exposition est arrangée en cadre de l'honneur joyeux de vingtième anniversaire de la Libération de notre patrie de l'occupation nazie, qui a ateint si cruellement la pluspart des pueples participés à notre exposition.

Nous en croyons (nous en sommes sûrs), que de même que cette exposition réussira de même aussi seront accomplis les souhaits, l'efforce et le but des gens paisibles du monde entier - la coopération fraternal et pacifique entre tous les peuples.

FÜR DEN FRIEDEN UND FREUNDSCHAFT!

Dieses Zentralmotto der Amateurfotoausstellung, die schon zum drittenmal mit der internationalen Teilnahme der Fotoklub des Kulturausschusses in Třešť veranstaltet, drückt nicht nur die Sensucht der Menschen der ganzen Welt aus, sondern auch wird durch die Fotoausstellung symbolisch ausgedrückt.

So, wie hier in unserer Ausstellung nebeneinander die Aufnahmen der Autoren verschiedener Nationen friedliebened und harmonisch angebracht werden, wünschen wir uns, dass die internationale Zusammenarbeit im Namen des Friedens entwickle.

Dieser Wunsch wird auch durch die Wirklichkeit betont, dass die Fotoausstellung im Rhamen des fröhlichen 20. Jahresfestes der Befreiung unserer Heimat von der faschistischen Oberherrschaft veranstaltet wird.

Wir hoffen, dass so wie unsere Fotoausstellung erfolgreich ist, ebenso erfolgreich auch das Ziel des Bestrebens aller friedliebenden Menschen der Welt - die brüderliche Zusammenarbeit im Kampf für den Frieden - wohlgefüllt werden wird.

Josef Scharf sen.:	224. Nachtromantik	color
Otto Zettinig:	225. Geschlichtet	color
T. V. N. Fotogruppe Voitsberg		
Adolf Türk:	226. Dalmatinerin	
Volksbildungheim Margareten Wien		
Adolf Chorvat:	227. El Hakim 228. Atomkrieg	
Otto Kelsch:	229. Mecky	color
T. V. N. Fotogruppe Graz		
Martin Messner:	230. Eschen	
Johan Mohapp:	231: Misstrauisch	
T. V. N. Fotogruppe Gratwein		
Hans Huber:	232. Lipizzaner Tri	
Hubert Reiter:	233. Im Banne der Technik 234. Die Gabe	
E. S. V. Fotosektion Attnang		
Josef Knedelhaus:	235. Reif Ähren	
Josef Leidinger:	236. Entenrevue	
Einzelner		
Ervin Kneidinger:	237. Armut	
Willy Hengl EFIAP:	238. Zinnfamilie 239. Licht 240. Flirt 241. Schwarz Weiss 242. Ohne Titl 243. Selbstporträt 244. Stiefvater	

Eduard Heber:	245. Schleppkähne 246. Der Zopf	

ŘECKO

Hellenic Photographic Society

John Papadimitriou:	247. Incandle's licht	

CCCP

Севастопольский фотокиноклуб

В. Докин:	248. Когда молчат орудия	
П. Московченко:	249. Огни столицы	

Фотокиноклуб Одесса

Г. А. Железняк:	250. Знакомство 251. Гимн Циолковскому	

Фотоклуб Таллин

А. Добровольски:	252. Мотокросс	
Б. Мяеметс:	253. Експеримент	color
К. Суур:	254. Акт	
В. Сальмре:	255. Семь баллов	
И. Трапидо:	256. Рекорд будет!	

ŠVÝCARSKO

Focus Eisenbahner Fotogruppe Bern

Rudolf Bieri:	257. Der Bauer	
Fred Stadler:	258. Winterlandschaft	

Fotokroužek Domu odboru Komárno

Štefan Plekner: 294. Po bouřce

Fotokroužek ZK ROH Moravolen Jeseník

Miroslav Čučka: 295. Diváci

Fotostředisko Jihlava

Karel Říháček: 296. Kamarádi

Čušan Matýs: 297. Večerní Balaton

Fotokroužek OÚNZ Jihlava

MUDr. František Kubica: 298. Větrný portrét
299. Zhoubný nádor
300. Restaurátorka

Fotokroužek OB Třešť

Vladimír John: 301. Veselá slečna
302. Láhve

Jednotlivci

Ladislav Matušovich: 303. Domov

3. INTERFOTO-FESTIVAL

TŘEŠŤ ČSSR 1965

UDĚLENÉ CENY

V černobílé fotografii

Cena Interfota	Fotogroep „De Muggen" - Holandsko
Cena města Třeště	Photo Club Germinal - Belgie
Cena města Třeště	Foto Gilde Frankfurt am Main - NSR/DBR
Cena okresu Jihlava	Photo Cine Club du Val de Bievres Francie
Čestné uznání.	В. ДОКИН - СЕВАСТОПОЛ
	Ceglédi Foto Club Cegled
	Fotogruppe DKB Cottbus
	Lichtbilbnergruppe Konstanz
	Fotoclub Rheinhausen
	TVN Fotogruppe Bruck an der Mur
	Tallinna Fotoklubi Tallin
	Photofreunde 58 Köln
	Fotoklub Vagónka Tatra
	Fotoklub Žďár nad Sázavou
	Foto Club Dornbrin
	Fotogruppe 59 Baden Baden

V barevné - color fotografii.

Cena Interfota	Fotografischen Gesellschaft Leverkus en
Cena okresu Jihlava	Fotogemeinschaft Thyssengas
Čestné uznání.	Candido Pertusato - Torino
	Otta Zettinig - Fohnsdorf/STMK

Porota - Jury

Matoušek Miroslav Kessler Jan Mikulášek Jaroslav

AMFO 1969, Gottwaldov

1919–1969 50 LET SVAZU FOTOGRAFŮ

POROTA AMFO 69

Ladislav Noel, Bratislava, předseda
Lubomír Čech, Ostrava
Bohumil Kabourek, Gottwaldov
Alena Šourková, Praha
Jaroslav Trojan, Praha
Ing. Vladimír Vorobjov CSc, Bratislava

POŘADÍ KRAJŮ

1. **Západoslovenský kraj – zlaté medaile a putovní pohár AMFO**
2. **ex aequo Jihomoravský kraj – stříbrné medaile**
2. **ex aequo Severomoravský kraj – stříbrné medaile**
2. **ex aequo Stredoslovenský kraj – stříbrné medaile**
5. **Bratislava**
6. – 7. **Praha**
6. – 7. **Východočeský kraj**
8. – 12. **Východoslovenský kraj**
8. – 12. **Jihočeský kraj**
8. – 12. **Západočeský kraj**
8. – 12. **Severočeský kraj**
8. – 12. **Středočeský kraj**

POZN.: Výraz ex aequo znamená rovným dílem, stejně. Porota rozhodla udělit navíc dvěma souborům stříbrné medaile pro vzácnou vyrovnanost tří krajů na 2. místě a bronzové medaile neudělit.

AMFO je to libozvučné slůvko sympaticky znějící sluchu a zejména oné části z nás, která jeví o fotografování vyšší zájem, než jen pouhé odexponování zvoleného syžetu a jeho dovedení do konečné fotografické podoby. A zní příjemně hned v dvojí tónině.

Lze-li to tak říci, mají tyto zdvojené iniciály pojmu **amatérská fotografie** svou váhu i zvuk .Ale také svůj vnější majestát a své vnitřní důstojenství. I proto, že symbolizují zájmovou činnost lidí v rozsahu, který ve světové ekonomii uvedl do pohybu spolu s profesionálním sektorem miliardové kapitály – avšak i pro onu možnost poskytnout za nevelký vklad maximum uspokojení v hodnotách materiálně nezměřitelných. Hodnocena touto dvojí, materiální i ideální mírou, se zkratka AMFO stala znakem činnosti, spadající do kategorie čiré užitkovosti i do kategorie čistého idealismu.

Avšak to je obecný, univerzální význam pojmu AMFO pro fotografii jako zájmovou činnost lidí. AMFO má ještě další speciální význam, konkrétně vymezující jeho obsah. Označuje výstavy zcela nového typu, které se zrodily před šesti lety nápadem v Bratislavě a z iniciativy, organizačního talentu a entuziasmu lidí kolem Domu kultúry Turčianských strojární v Martině. Toto kulturní zařízení důstojně reprezentuje město, které sehrálo dominantní úlohu v době národního obrození a svou ryzí slovenskost demonstrovalo i ve Slovenském národním povstání. Martinu přináleží priorita. A ujal-li se organizace výstavy na území České socialistické republiky Gottwaldov, dělo se to za porozumění Martinských.

Gottwaldovští, kteří letos oslavují deset let soustředěné a cílevědomé činnosti na poli fotografie, nejsou ovšem také žádnými nováčky. K zahájení AMFO dostali v listopadu navíc významný úkol připomenout 50 let od ustavení Svazu klubů fotografů amatérů. Naše veřejnost už ví, že letošním rokem se naplnily tužby fotografické obce a že po ustavujícím sjezdu v Přerově byl v červnu znovu zaregistrován Svaz českých fotografů. Chce být statečným nástupcem organizace, která se zrodila právě před padesáti lety, v prosinci 1919. K tomuto jubileu se budou vázat i některé akce při zahájení AMFO v Gottwaldově.

Ale vraťme se ke specifickým zvláštnostem této výstavy, které ji odlišují od běžných konvenčních výstav. Celostátní přehlídka krajských souborů představuje dvanáctkrát dvacet snímků podle striktní zásady „jeden autor – jeden snímek". O souborech rozhodují krajské poroty a jejich výběr má suverénní, definitivní platnost. Pořadatel už nemá právo něco měnit. Celostátní porota jen posuzuje jednotlivé kolekce a uděluje ceny, event. sestavuje žebříček krajů.

Na tuto koncepci není jednotný názor. Hlavní a patrně nezanedbatelná námitka vychází z principu, že úroveň fotografie jednotlivých krajů by mohl v mezním případě reprezen-

tovat i soubor jednoho nebo několika málo mimořádně nadaných talentů, jejichž jedna ukázka sice na výstavě suverénně vynikne, nicméně celkovou hodnotu souboru už těžko ovlivní. Jde-li o jisté soutěžení krajů jakožto měření úrovně „fotografických" celků – a to nejen v kvalitě, ale i v koncepci tvorby – pak je tato argumentace do jisté míry odůvodněná.

Ovšem jako jeden výškový dům neudělá ještě z provinciálního městečka metropoli a jedna oáza nepromění Saharu v kvetoucí zahradu, tak ani jeden, dva, tři fotografičtí géniové nenahradí kolektiv patnácti dvaceti dobrých autorů. I ve vrcholných akcích zájmové umělecké činnosti se zpravidla přihlíží k vysokému standardu maxima nadaných, než k prezentaci minima nejnadanějších. Konečně k novým názorům a řešením má návštěvníka výstav v Gottwaldově a v prosinci v Martině přivést i předložených dvanáct krajských souborů, zaslaných do AMFO 69.

† VLADIMÍR RÝPAR,
předseda Svazu českých fotografů

10. FOTOTÝDEN obeslali 64 autoři 523 snímky, z toho třemi barevnými. Vybráno bylo 100 snímků černobílých od 35 autorů.

KATALOG AMFO 69 A 10. FOTOTÝDNE vydal Osvětový dům v Gottwaldově zcela samostatně jen pro gottwaldovskou část AMFO v listopadu 1969. Grafická úprava B. Kabourek. – Náklad 800 výtisků. – Cena 6,– Kčs. Vytiskla Grafia n. p. Brno, provoz 23 St. Město u Uh. Hradiště.

Interfoto Color Praha 1968

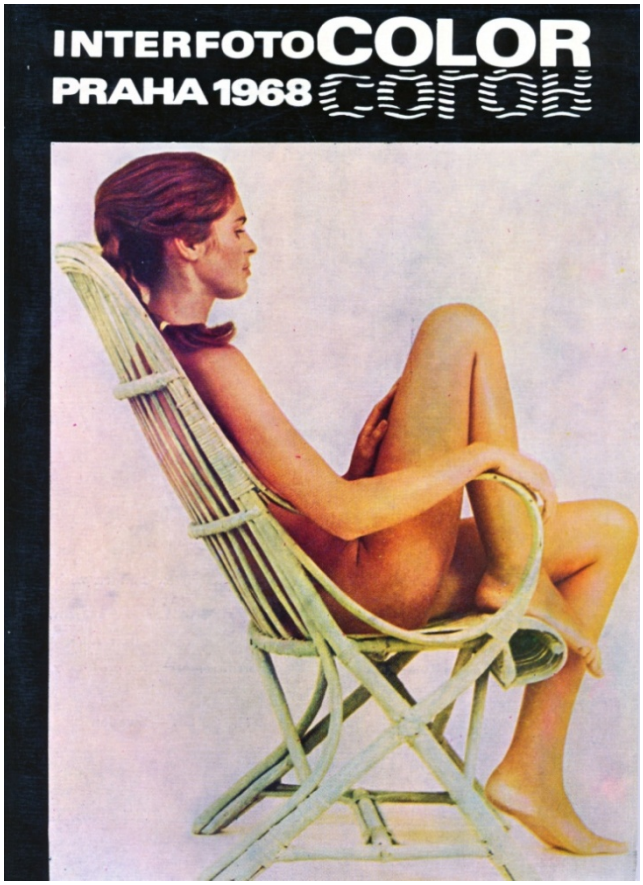

NA UVÍTANOU

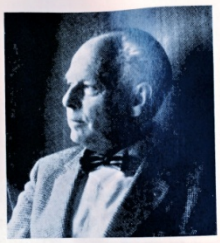

Srdečně vítáme Československo, kde byl loni ustaven národní komitét, sdružující všechny fotografy tohoto státu, jako nového člena FEDERATION INTERNATIONALE DE L'ART PHOTOGRAPHIQUE (F.I.A.P.), této největší světové fotografické organizace. Měli jsme dosud dobré styky s Fotoklubem TATRA, který pravidelným a dlouholetým obesíláním mezinárodních salónů udržoval fotografickou tradici své země.

I. mezinárodní výstava INTERFOTO PRAHA '66 měla tak pronikavý úspěch, že po ní musela následovat letošní INTERFOTO-COLOR PRAHA 1968. Jak šťastný to byl nápad, dosvědčuje výstava sama: z 25 států celého světa přišly do Prahy většinou nádherné snímky, aby se podílely na této mírumilovné soutěži. Je to další důkaz obliby, ale rovněž nutnosti takovýchto mezinárodních akcí, které nesporně přispívají k sblížení mezi národy; prostřednictvím fotografie sdružují lidi různého původu, rasy, jazyka a názorů.

Návštěvníci této výstavy získají přehled po současném stavu barevné fotografie; porozumí jistě jazyku snímků, pochopí různé souvislosti a přesvědčí se tak o hodnotách fotografické tvorby.

Vystavovatelům skýtají vystavené snímky velmi dobrou možnost porovnání hodnot v souvislosti s vlastní prací, což může přispět k tomu, aby usilovali o ještě větší technickou i uměleckou dokonalost.

F.I.A.P. se svými více než šedesáti národními svazy považuje za svůj úkol podporovat všemi svými prostředky zdokonalování fotografické tvorby, pořádání výstav a utužení vzájemného porozumění a zejména usiluje o výchovu zdatného dorostu; proto existují v některých státech zvláštní organizace mládeže.

Iniciátorům a organizátorům INTERFOTO-COLOR PRAHA '68, obesilatelům z celého světa, kteří poslali tak pečlivě vypracované snímky, a také všem návštěvníkům vyslovuji plné uznání a srdečný dík a přeji všem mnoho úspěchů.

Ernest Boesiger, HonEFIAP, generální tajemník F.I.A.P.

ZÁVAZNÝ ÚSPĚCH

Na jaře roku 1966 uspořádal Fotoklub TATRA z Prahy 5 mezinárodní výstavu fotografií INTERFOTO, která se setkala s velikým zájmem fotografů amatérů v celém světě a též široké československé veřejnosti. Obeslalo ji přes 1300 amatérů z 33 států a jejich snímky shlédlo v průběhu dvou týdnů přes 17.300 návštěvníků. Byl to tedy výrazný úspěch a možno jej nazvat z á v a z n ý m.

Jevilo se logické podobnou výstavu po čase opakovat. Fotoklub TATRA tu použil významného výročí svého trvání. Existuje v Praze už 60 let (založen 7. března 1908) a takové výročí se rozhodl oslavit d r u h o u mezinárodní výstavou fotografií. A aby do pražského fotografického života přinesl — věren své tradici — něco zcela nového, rozhodl se na druhé mezinárodní výstavě shromáždit p o u z e fotografie barevné. Vždyť svět je barva, barva se vnáší do televize, barva již před dvaceti lety vnikla do fotografie — je tudíž nejvyšší čas COLOR uvést výstavně v Československu, ukázat

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR PRO INTERFOTO COLOR

Pracoval ve stejném obsazení jako u XI. CVAF.

ZÁŠTITA

F I A P (Fédération Internationale de L'Art Photographique). Ústřední rada odborů a závod ČKD-TATRA Smíchov.

POROTA

Dr. Ludvík Baran, docent FAMU, Antonín Bláha, instruktor Fotoklubu TATRA, ing. E. Ch. Gehret, předseda Svazu fotoklubů Švýcarska z Basileje, Václav Jirů, šéfredaktor Fotografie 68, Alfred Neumann, šéfredaktor Die Fotografie z Lipska, Vladimír Rýpar, šéfredaktor Světa v obrazech, který byl též předsedou poroty.

CENY

GRAND PRIX FIAP: Lotar Neumann (Švýcarsko) za snímek Bílý kůň (č. kat. 172),
Zlatá medaile Jean-Pierre Bastiaens (Belgie) za snímky Rapsodie v modrém a Ušlechtilá krása (č. kat. 5 a 6)
1. stříbrná Pedrigo Walter (Kanada) za snímek Nezkrocený (č. 57)
2. stříbrná Rudolf Pečina (ČSSR) za snímek Podvečer (č. 31)
1. bronzová Alfred Hoffmann (NDR) za snímek Ze Slovenska (č. 31)
2. bronzová Pál Bence (Maďarsko) za snímek: Balaton (č. 60)
3. bronzová Norbert Ploesser (NSR) za snímek Podzimní imprese (č. 118)
Čestná uznání: 1. Mogens Duvander (Dánsko), 2. Renato Guidi (Itálie), 3. Pioter Wieslav Tryuk (Anglie), 4. Matti Pitkänen (Finsko), 5. M. Klein (NSR), 6. Willy Hengl (Rakousko), 7. Jürgen Krüger (NSR), 8. Josef Hudec (ČSSR), 9. Dr. Gerhard Mikulaschek (NSR) a 10. Günter Sauter (NSR).

barevný svět a jak se ho zmocňuje amatérská fotografie, jak jej zvládá, komposičně a obsahově vytváří a dotváří.

Pořadateli došlo ze světa 770 barevných fotografií a 2865 barevných diapositivů. Poroty ve velmi náročné práci vybraly z fotografií 175 snímků (dobrých však bylo přes 400 — čili dvě výstavy!) a z diapositivů 190. Jsou to výtvarná díla velmi zajímavá a pro nás většinou zcela nová. A protože jsme přesvědčeni, že rozmach barvy u nás teprve začne, je výstava průkopnickým činem a důležitým metodickým materiálem pro československé amatéry i profesionály.

Není vše prací jen Fotoklubu TATRA. Dík za možnost vidět vše, co je obsaženo v tomto katalogu a co je rozvěšeno ve výstavních síních i promítáno v jiných sálech, patří též Ústřední radě odborů a Kulturní správě Národního výboru hl. města Prahy, které podpořily iniciativu klubu a přispěly finančně i ideově uskutečnit tyto náročné akce. A třeba poděkovat i členům poradních sborů Prahy a Středočeského kraje za vydatnou pomoc při instalaci výstav, děkujeme i inzerentům v katalogu za jejich příspěvek. A samozřejmě se dík vzdává všem autorům, zblízka i z dáli. A tak — shrnuto — uzavírám:

Na 430 fotografií, které k nám hovoří svou obrazovou řečí v těchto výstavních síních, ať je to INTERFOTO COLOR nebo XI CVAF, nemají pro nás jen cenu dokumentu naší doby, ale přesvědčují o bohatosti života kolem nás, o krásách barevného světa, o ušlechtilé hobby amatérů. Dobré světlo i nadále!

Edvard Cenek

RUMUNSKO

156	Comaneseu S. Ing. Hon. EFIAP	Poezie podzimu
157	Tibor L. AFIAP	Souvislosti

SOVĚTSKÝ SVAZ

158	Bilkov V. F.	Můj kraj
159	Mindël B. A.	Baletní studie
160	—	Baletní studie
161	—	Baletní studie
162	Travkin B. T.	Křivky
163	Veselov J. N.	Kostel sv. Anny

ŠVÉDSKO

164	Weborg Jan	Elektródy
165	—	Zkouška

ŠVÝCARSKO

166	Grossenbacher R.	Divoké víno
167	Heck Otmar	Reflexy
168	von Mentlen J.	Kontrasty
169	—	Akt
170	—	Holubi
171	Neumann Lotar	Před bouří
172	—	Bílý kůň
173	Walter Willy	Kámen
174	Wunderlin W.	Šikmá střecha
175	—	Narcis

Výběr 120 fotografií je zachycen na barevném diapásu, jejž si lze objednat jako dokument nebo metodickou pomůcku u Fotoklubu TATRA, Praha 5 (75 Kčs).

DARY VE SKUPINĚ BAREVNÝCH FOTOGRAFIÍ

Primátor hl. města Prahy — váza: Matti Pitkänen (č. 47)
Čedok — týdenní pobyt v Praze: J. P. Bastiaens (č. 5 a 6)
FOTOCHEMA, n. p. — křišť. váza: Rud. Pořízka (č. 31)
Čs. fotografie — plastika: Tibor Lőwy (č. 157)
Fotografie 68 — váza: Minděl Boris Alexandrovič (č. 160)
Rudé právo — křišť váza: Béla Sychová (č. 34)
Stadion — hodinky: Josef Hudec (č. 21, 22 23)
Svět v obrazech — křišť. sklo: P. W. Tryuk (č. 2)
Svobodné slovo — obraz: Marcel Leys (č. 7)
Ředitelství ČKD-TATRA — hutní sklo: Josef Samuel (č. 148, 149, 150)

DARY VE SKUPINĚ BAREVNÝCH DIAPOSITIVŮ

Závodní výbor ČKD-TATRA — hutní sklo: Jiří Kopa (ČSSR) Průhled (23)
Pražská odborová rada — keramika: W. Hagenberger (Rakousko) Polní cesta (131)
Fotoklub TATRA — sklo: Ernest Hausmann: Pestré sklo (77)

S BAREVNÝM FILMEM NA PETŘINY

LABORATOŘE BAREVNÉHO FILMU

fotografia
PRAHA
Ulice Nad alejí 29

SBĚRNY VE VŠECH OBVODECH PRAHY

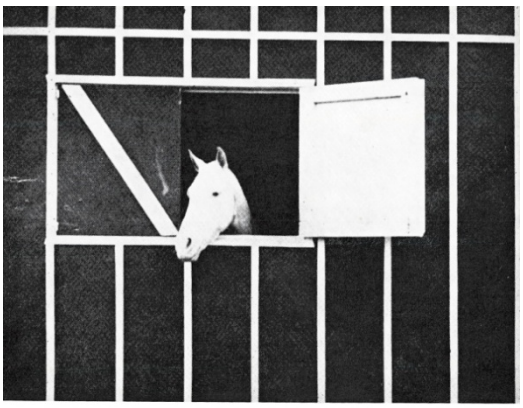

GRAND PRIX FIAP
Lotar Neumann (Švýcarsko) — Bílý kůň

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Z technických důvodů nebylo možné reprodukovat v katalogu kromě titulního snímku Akt od Josefa von Mentlena (Švýcarsko) další fotografie barevné. Jejich zajímavost, nevšední půvab a krása se dala ocenit pouze na výstavě. Černobílé reprodukce v dalším jen sporě naznačují, co emotivní síly skrývá — COLOR.

Fotoklub TATRA PRAHA 5

je druhým nejstarším klubem fotoamatérů na území Československa. Byl založen v březnu 1908 a vzpomíná tedy na jaře 1968 šedesát let svého trvání. Z původních několika desítek členů vyrostl klub v kolektiv 400 amatérů, pěstujících svou zálibu pro vlastní potěchu i ve prospěch celé společnosti. Až do r. 1929 vystřídal klub několik svých středisek. Od postavení budovy VALDEK na Vinohradech se usídlil tam a zaujímá dnes ateliér, pracovnu, zasedací místnost a devět temných komor.

Šedesát let trvání klubu si připomíná třemi velkými akcemi:

1. Pořadatelstvím XI. celostátní výstavy amatérských fotografií.
2. Uspořádáním Mezinárodní výstavy barevných fotografií INTERFOTO COLOR PRAHA 1968, která poprvé v Praze uvádí nejznámější amatéry z barevné fotografie z celého světa.
3. Připravením XI. členské výstavy Fotoklubu TATRA. Zatímco první dvě akce našly svůj sál v ÚLUV na Národní tř. 36 v Praze 1 (od 11. dubna do 28. dubna 1968), třetí se koná ve výstavní síni Fotochema na Jungmannově náměstí v Praze 1 od 17. dubna do 5. května 1968.

Už po 10 let patří k hlavní náplni práce klubu: školení a výchova pokročilých i vyspělých amatérů, obesílání domácích i zahraničních výstav, výměna souborů fotografií mezi domácími i zahraničními kluby. Z řad členů klubu vyrostlo několik desítek dobře známých autorů (i několik fotografů výtvarníků — profesionálů), s jejichž pracemi se setkáváme nejen na výstavách, ale jejichž jména jsou uváděna jako vítězové v různých soutěžích, jako autoři velkého množství fotografií v tisku. Na zahraniční výstavy poslali členové za uplynulých 10 let asi 9000 fotografií 30×40.

Chcete se zdokonalit ve fotografování? Chcete spolutvořit tradici československé fotografie? Chcete poznat zahraniční fotografie? Pak vám radíme: Vstupte do řad členstva Fotoklubu TATRA Praha 5. Pracovny jsou ve Valdeku v Praze 2-Vinohrady, Jugoslávská 29 (6. p.). Služba denně kromě nedělí a volných sobot od 14—20 hod. Telef. informace v téže době na čísle 25—86—76.

KDO FOTOGRAFUJE MÁ VÍCE ZE ŽIVOTA — PROTO: FOTOGRAFUJTE!

XI. CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA AMATÉRSKÉ FOTOGRAFIE
PRAHA 11.—28. DUBNA 1968
MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA BAREVNÉ FOTOGRAFIE

Vstupenka
04225

Slosovatelná vstupenka na výstavu

Interfoto Praha ’66

ÚVODEM

Fotoklub Tatra předkládá pražské fotografické veřejnosti mezinárodní výstavu INTERFOTO PRAHA *66. Vystavený soubor 449 snímků, vybraný porotou z 246 zásilek z 33 zemí, představuje to nejlepší, čím se mohou prokázat amatérské fotografické kluby a národní svazy téměř celého světa.

Fotoklub Tatra, který obesílá kolektivně ročně 40—50 mezinárodních výstav a na základě dlouholeté činnosti v tomto směru si vydobyl v mezinárodních fotografických kruzích jistého uznání, podjal se u příležitosti své jubilejní desáté členské výstavy úkolu oživit pražský fotografický život velkou mezinárodní výstavou pojatou jako přehlídka úrovně členstva jednotlivých fotografických klubů a společností. S mnohými účastníky výstavy nás pojí dlouholetá přátelská spolupráce, s jinými se setkáváme při příležitosti této výstavy poprvé. Doufám, že výstava bude cenným podnětem pro další rozvoj užitečných mezinárodních styků nejen našeho klubu, ale i celé československé amatérské fotografie.

Chtěl bych jménem výboru fotoklubu poděkovat obesílatelům, kteří svou hojnou účastí umožnili vybrat skutečně reprezentační kolekci snímků. Mimořádné ocenění si zaslouží záštita Ústřední rady odborů a vedení závodu ČKD Tatra, jakož i příznivý postoj ministerstva školství a kultury ČSSR, bez jejichž porozumění a morální i finanční podpory by výstava nemohla být uskutečněna v rozsahu, v jakém ji vidíme. Děkuji rovněž všem dalším institucím, které podpořily výstavu věnováním cen a odměn pro vítěze, jakož i inzerentům v tomto katalogu. Zvláštní uznání výboru klubu patří také oběma porotám a členům Fotoklubu Tatra, kteří myšlence výstavy obětovali mnoho svého volného času a duševního i fyzického úsilí. Přeji jim, sobě i celé pražské fotografické veřejnosti, aby výsledek výstavy byl úměrný snaze, lásce a péči, s jakou byla připravována.

Ing. Ivo Doležal
předseda Fotoklubu TATRA

VÝSTAVNÍ VÝBOR

Předseda: Ing. Petr Tausk.
Členové: Fr. Baudisch, Ant. Bláha, arch. Vilém Boháč, Věra Dlouhá, ing. Ivo Doležal, Milena Hrušková, Hynek Jandus, Jos. Jugl, St. Juhan, Vl. Kdýr, ing. Ant. Kravec, J. S. Krofta, Jar. Kuna, ing. arch. Taras Kušýnskyj, Dr. Cyril Loštický, Fr. Luxa, Jar. Michera, ing. arch. Ad. Novák, Jiřina Pešlová, Fr. Pilous, Viktor Saxl, Mir. Sládek, Dr. Jiří Stach, Erich Tylínek a ing. R. Veselý.
Sekretář: Edvard Cenek.

Porota pro Interfoto Praha *66
Předseda: Vladimír Rýpar, šéfredaktor týdeníku Svět v obrazech
Členové: Václav Jírů, šéfredaktor revue Fotografie 66
Stanislav Juhan, vedoucí instruktorského sboru Fotoklubu TATRA
dr. Zdeněk Pilař, vedoucí redaktor nakladatelství Odeon
Miloslav Pošepný, instruktor Fotoklubu TATRA
Alena Šourková, redaktorka časopisu Čs. fotografie

Porota pro X. členskou výstavu Fotoklubu TATRA
Předseda: Dr. Ludvík Baran, docent FAMU
Leoš Nebor, člen Svazu čs. výtvarníků, sekce fotografie
Jaroslav Spousta, šéfredaktor Čs. fotografie

Záštita nad výstavou:
Ústřední rada odborů, Praha 3
Ing. Jiří Spěvák, ředitel závodu ČKD-TATRA, Praha 5.

OČIMA POROTY

Čísla, ať se týkají čehokoli, ať byla získána nejseriózněji způsobem a zpracována nejpřísnější vědeckou metodou, říkají mnoho, avšak také málo anebo vůbec nic. Čísla o obeslání a internacionální skladbě výstavy INTERFOTO PRAHA *66, zveřejněná na jiném místě katalogu, zajisté hovoří konkrétně o vnějším úspěchu tohoto počinu a nepřímo i o zahraniční a domácí popularitě pořadatele, jehož pozvání vyhovělo tolik klubů z celého světa. Čísla zejména z této sféry informují však pouze o kvantitě. Kvalita, vlastní obsah tohoto početného kompletu a jeho začlenění do jednotlivých kategorií fotografie jakožto samostatné složky tvůrčího projevu lidí se vyjeví, resp. už vyjevila na výstavě samé. Ta však představuje jenom zlomek původního množství, na jaký jej redukoval verdikt poroty, přesněji řečeno, jak vyplynul z jednotlivých názorů jejích jednotlivých členů.

O čem vypověděl původní soubor příspěvků výstavy, jak snímek po snímku a soubor po souboru defilovaly před zrakem poroty?

Amatérská fotografie světa zůstává na solidní obsahové i technické úrovni. S výjimkou barevné fotografie — a ta podle propozic se výstavy neúčastní — si udržuje pozice již dříve zaujaté a nevzdává se tvůrčích, estetických a technických výbojů, k nimž se v posledních deseti, dvaceti letech probojovala. Rozpracovává objevené do šířky i do hloubky. Na rozdíl od domácích autorů — a to bylo překvapivé, v podstatě sympatické zjištění — místy až marnotratně se vybíjí ve známých, naučitelných, stále však působivých technikách. Zejména si v nich libují Rakušané, Španělé, Belgičané a hlavně Severané. Amatérská fotografie světa hledá, skutečně nalézá a fotograficky postihuje a přetváří univerzální tématiku, což — a to je dalším neméně poučným zjištěním — do značné míry a až na výjimky zcela ojedinělé stírá dřívější rozdíly mezi fotografiemi jednotlivých zemí. Samozřejmě, národní i rasová specifika tu jsou, avšak v míře daleko menší než dříve.

O tom a mnohém dalším výstava INTERFOTO PRAHA *66 podává v podstatě přesvědčivé důkazy, které si ovšem každý může interpretovat v souladu se svým subjektivním, individuálním názorem. Stejně tak každý může posoudit jednotlivá ocenění — Francie, Švýcarsko, Švédsko a Československo si z nich odnesly zasloužené vavříny — s ujištěním, že bylo objektivně vybráno nejlepší z nejlepšího. Proto se domnívám, že po mnohaleté přestávce, jaká nastala v Praze v konání mezinárodních výstav fotografií, nestačí posuzovat ji jen jako zajímavou podívanou. Soudím, že mnohý československý amatér ve výstavních síních získá i metodicky. Tím se splní i druhý účel výstavy a bylo proto asi správné, že porota při výběru snímků měla i tuto myšlenku na zřeteli.

Ještě několik slov z práce poroty: Často jsme při výběru nejvhodnějších snímků stáli nad nimi v rozpacích, která fotografie je lepší, krásnější, kompozičně či obsahově hodnotnější. Nutno vzdát chválu obesílate ům této výstavy, že sami doma již pečlivě hodnotili, vybírali a vážili, čím a jak se představit v Praze. A mohu po pravdě konstatovat, že vedle těch pěti set snímků by se dala instalovat ještě jedna stejně rozsáhlá expozice, která by měla téměř stejnou úroveň. Pochopitelně, že o to byla práce poroty svízelnější. Ale kdykoli šlo o konečné „ano" či „ne", známé out-in, bylo vždy rozhodování jednotné. K „bojovnému" hlasování došlo jen několikrát, též svědectví jednomyslného názoru poroty na funkci a účin fotografie.

Vladimír Rýpar

POROTA UDĚLILA TYTO CENY:

Kluby:

I. Photo-Ciné Club du Val de Bievre, Bievres, Francie
Zlatá medaile a socha od M. Stupecké, dar ministra školství a kultury ČSSR

II. Fotokreis FOTUNO, Bern, Švýcarsko
Stříbrná medaile a křišťálový pohár, dar Fotoklubu TATRA

II. Skupina fotografů FOS, Brno
Stříbrná medaile a přijímačka Admira, dar primátora hl. města Prahy

III. Kamera Klub Linz-Urfahr, Linec, Rakousko
Bronzová medaile a orig. keramika od Přemysla Blumajera,

III. Fotoklub 6 × 6, Lisabon 2, Portugalsko
Bronzová medaile a orig. keramika od Přemysla Blumajera

III. Fotoskupina „Ohnisko", Olomouc, ČSSR
Bronzová medaile a orig. keramika od P. Blumajera
Dary k třetím cenám věnoval ředitel závodu ČKD-TATRA ing. Jiří Spěvák

10 diplomů získaly kluby:

1. Kamera-Seura, Helsinki, Finsko. 2. Skelleftea Fotoklubb, Skelleftea, Švédsko. 3. Fotoclub Germinal, Brusel, Belgie. 4. Photographische Gesellschaft, Bern, Švýcarsko. 5. Fotogruppe 62, Rentrisch, NSR. 6. Fotofreunde 58, Kolin n. R. NSR. 7. Fotoklub „De Muggen," Haarlem, Holandsko. 8. Warszawskie towarzystwo fotograficzne, Varšava, Polsko. 9. Skupina F 5, Plzeň, ČSSR. 10. Skupina „Profil", Val. Meziříčí, ČSSR
Kluby, odměněné diplomy, obdrží knihu Pražský hrad od K. Plicky.

Jednotlivci:

I. Ingemar Eriksson, Södertälje, Švédsko
Zlatá medaile a pobyt v Československu, dar n. p. ČEDOK

II. Josef Scheidt, AFIAP, Köln-Riehl, NSR
Stříbrná medaile, fotopřístroj Flexaret, dar ÚRO

II. František Dvořák, České Budějovice, ČSSR
Stříbrná medaile, pobyt v zotavovně ROH, dar ÚRO

III. Aulis Nyqvist, Helsinki, Finsko

III. Otmar Heck, Kreutzlingen, Švýcarsko

III. Alfred Nyström, Skelleftea, Švédsko
K bronzovým medailím obdrží keramické soupravy — dar ÚRO. Všech šest vyznamenaných získává miniatury čs. korunovačních klenotů, věnované redakcí týdeníku STADION

10 diplomů:

1. Josef v. Mentlen, Bern, Švýcarsko. 2. Günter Kraus, Frankfurt n. M., NSR. 3. Sequeira Anibal, Lisabon, Portugalsko. 4. Miloslav Stibor, Olomouc, ČSSR. 5. Gunar Binde, Riga, SSSR. 6. Bojanovskij Boris Y., Leningrad, SSSR. 7. Adolf Gruber, Linec, Rakousko. 8. Antonín Hinšt, Brno, ČSSR. 9. Mozola J., Trenčín, ČSSR, 10. Jaroslav Kadlec, Klatovy, ČSSR
S diplomy obdrží keramické soupravy, věnované ředitelem závodu ČKD TATRA

PRAKTICA mat

To, co ji zde obklopuje, zvyšuje její hodnotu. Tato nová zrcadlovka s překvapujícím vnitřním měřením světla se hodí pro všechna speciální fotografická odvětví. Optický kompenzátor a fotoodpor o velké ploše, vestavěné ve svazku paprsků, procházejících objektivem, zaručují přesnost expozice, na jakou dosud nebylo ani pomyšlení. Tento princip je zachován i při použití filtrů, mezikroužků, měchového zaostřovacího zařízení či speciálního objektivu.

VEB PENTACON DRESDEN
Kamera- und Kinowerke

PRAKTICAmat pro každou situaci

Ke kvalitnímu fotoaparátu patří kvalitní film. Firma ORWO připravila obsáhlý výběr. Filmy ORWO pocházejí z Wolfenu.

Exportuje: Deutsche Kamera- und ORWO-Film-Export GMBH 102 Berlin
Zastupuje: Firma KOVO, tř. Dukelských hrdinů 47, Praha 7

Interfoto Jablonec ’65, mezinárodní výstava

MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA FOTOGRAFIE

INTERFOTO 65

Jablonec nad Nisou - ČSSR

10. VII. 1965 - 20. VIII. 1965

A. — Sklo a bižuterie v denním životě

B. — Volná tématika

C. — Jablonecko ve fotografii

Pořadatel: Osvětový dům v Jablonci nad Nisou

Patronát: FIAP — Mezinárodní fotografická federace
Fédération International d'Art Photographique

Mezinárodní výstava fotografie INTERFOTO 65 je pořádána souběžně s Výstavou bižuterie JABLONEC 65. Velkým uznáním pro pořadatele i celou čs. fotografii bylo oficiální převzetí patronátu Mezinárodní federací fotografů (FIAP) se sídlem v Bernu. Navíc byla poprve vyhlášena tématická skupina SKLO A BIŽUTERIE V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ, která měla obsahově doplnit Výstavu bižuterie.

Je radostné konstatovat, že INTERFOTO 65 mělo velký ohlas mezi fotografy různých zemí, což se projevilo v účasti 894 autorů z 35 zemí všech světadílů. Celkem bylo zasláno do soutěže 3.420 prací. Vzhledem k tomu, že Mezinárodní výstava v Jablonci n. N. je pořádána poprvé, je to účast velmi početná.

Chtěli bychom proto poděkovat všem fotografům, amatérům i profesionálům za jejich účast a důvěru, a těm, kteří byli vyhodnoceni jako nejlepší, vyjádřit upřímné blahopřání.
Mezinárodní porota hodnotila velmi přísně všechny soutěžní snímky a dá se říci, že se jí podařilo sestavit kolekci fotografií, která má vysoký průměr kvality a to jak po technické, tak i po obsahové stránce. Nás zároveň těší, že v tak silné konkurenci a při naprosté objektivitě poroty, obstála čs. fotografie na výtečnou.

Celkem vystavuje 308 autorů z 27 zemí. O kvalitě 472 vybraných snímků, které můžete shlédnout na této výstavě, se již přesvědčíte sami.

Nám dovolte závěrem radostné konstatování, že INTERFOTO 65 splnilo zcela své poslání a že přispělo k dalšímu sblížení fotografů na celém světě.

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR INTERFOTO 65

The international Photo Exhibition is going on at the same time as the Bijouterie Exhibition JABLONEC 65. A great honour for the organizers as well as for the whole Czechoslovak Photography was taking over the patronage of the International Federation of the photographers (FIAP) with its seat in Bern.

Besides, it is for the first time the thematical GLASS AND BIJOUTERIE TO PROCLAIM IN EVERY DAYS LIFE, and it is a supplement of the Bijouterie Exhibition. It is very agreeable to state, what great support the INTERPHOTO 65 among the photographers in different countries had. And it is also evidently that 894 authors from 35 countries of the whole Continent took part in it. For this competition there were sent in 3420 works altogether.

Though the International Exhibition in Jablonec n. N. is taking place for the first time the participation is really very numerous.

We wish to thank all photographers, amateurs and professionists for their participation and confidence and we congratulate all those, which were considered to be the best.
The international jury judged all the photos of the competition very strictly, and we can say, that they succeeded, to make up a collection of photos, with a high profile of quality, as well as its contents and technical line.

It is really delightful for us, that among such strong competition, and objective judgment of the jury the Czechoslovak Photography came off so excellently.
There are 308 authors from 27 countries which expose in our town.

About the quality of the 472 selected photos, that you can see at the exhibition, you must convince yourself. At the end we only can state that the INTERPHOTO 65 fulfilled its mission entirely, and helped to improve friendship among photographers all over the world.

PREPARATORY COMMITTEE

Die internationale Photoausstellung INTERPHOTO 65 wird parallel mit der Bijouterie – Ausstellung JABLONEC 65 veranstaltet. Eine grosse Anerkennung für die Veranstalter und die ganze tschechoslovakische Photographie war die offizielle Übernahme des Patronates der internationalen Federation der Photographen (FIAP) mit dem Sitz in Bern. Ausserdem wurde das erstemal die thematische Gruppe GLAS UND BIJOUTERIE IM ALLTÄGLICHEN LEBEN angekündigt, welche inhaltlich die Bijouterie – Ausstellung ergänzen sollte.

Es ist angenehm konstatieren zu dürfen, dass das INTERPHOTO 65 einen grossen Widerhall unter den Photographen verschiedener Länder hatte, was sich in der Beteiligung von 894 Autoren aus 35 Ländern aller Weltteile offenbarte. Insgesamt wurden in den Wettbewert 3420 Arbeiten eingesandt. Mit Rücksicht darauf, dass die internationale Ausstellung in Jablonec n. N. das erstemal veranstaltet wird, ist die Beteiligung sehr zahlreich.

Wir danken deshalb allen Photographen, Amateuren und Professionisten für ihre Beteiligung und Vertrauen und jenen, die als die Besten gewertet wurden, sprechen wir unsere aufrichtigen Glückwünsche aus.

Die internatinale Jury hat alle Aufnahmen des Wettbewerbes sehr streng gewertet und man kann sagen, dass es ihr gelungen ist eine Kollektion von Photographien zusammanzustellen, die einen hohen Durchschitt an Qualität sowohl technisch als auch inhaltlich hat. Gleichzeitig ist es sehr erfreulich dass in solch starker Konkurrenz und völliger Objektivität der Jury sich die Tschechoslovakische Photographie vorzüglich bewährt hat.

Insgesamt stellen Autore aus 27 Ländern aus. Von der Qualität der 472 ausgewählten Aufnahmen, welche Sie auf dieser Ausstellung sehen können überzeugen Sie sich selbst. Zum Schluss erlauben Sie uns die freudige Konstatierung, dass das INTERPHOTO 65 seine Mission gänzlich erfüllt und zur weiteren Annäherung der Photographen auf der ganzen Welt beigetragen hat.

VORBEREITUNGSAUSSCHUSS INTERPHOTO 65

POROTA / JURY

Wolf GRUNKE (AFIAP) NDR
Anton BRUCKMÜLLER (AFIAP) RAKOUSKO
Jindřich BROK (SČVU) ČSSR
Zdeněk MARTINOVSKÝ (SČVU) ČSSR
Fred KRAMER (SČVU) ČSSR
Jan LUKAS (SČVU) ČSSR
Robert Miloš PROCHÁZKA (Praha) ČSSR

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR / PREPARATORY COMMITTEE

Alois HÁNA
Marta JAKOUBKOVÁ
Miloslav KALÍK
Jaroslav POLOPRUTSKÝ
Josef VOREL
Antonín IMLAUF

Architekt výstavy: Inž. Karel PELANT
Výtvarná spolupráce: Václav POKORNÝ

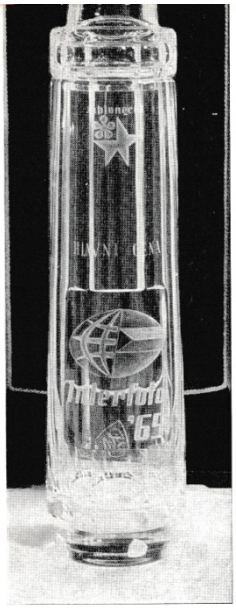

HLAVNÍ CENA / TROPHY "INTERFOTO 65"

„Tajemství skla" (72)
Jaroslav HLADKÝ – BRNO – ČSSR

ZVLÁŠTNÍ CENA / TROPHY "INTERFOTO 65" MEOPTA

Giuseppe PALAZZI (AFIAP) – Brescia – ITÁLIE
za nejúspěšnější kolekci snímků

ZLATÉ MEDAILE / GOLD MEDAL

	TRANSPARENCE (4)	BELGIE
	PŘESNĚ (89)	ČSSR
	DAS GLAS (29)	RAKOUSKO
skupina A	Lambert Derycke Milan Obrtel Franz Dutzler (ÖGPhO)	
	IL MARE (168)	ITÁLIE
	THE DOLL (256)	PORTUGALSKO
	FANTASIA REALISTA (258)	PORTUGALSKO
skupina B	Giuseppe Palazzi (AFIAP) Eduardo A. Gageiro (EFIAP) António Neves Rodrigues	

STŘÍBRNÉ MEDAILE / SILVER MEDAL **skupina A**

D. Stanimirovitch	BUREAUX (11)	FRANCIE
Wolfgang Köllges	MENSUREN (15)	NSR
Gražyna Wyszomirska (AFIAP)	KLEJNOTY (22)	POLSKO
Willy Hengl (EFIAP, ÖGPh)	GLAS II (37)	RAKOUSKO
Hubert Neuhauser	ZERSTÖRT (41)	RAKOUSKO
Josef Tichý	LÁHVE II (96)	ČSSR

skupina B

Udo Ernst Block	FISKUSKAHN (190)	NSR
Hans Kanne	ALTER FISCHER (210)	NSR
Loh Hong Loke (ARPS)	SHAVE (320)	SINGAPUR
Viktor Achlomov	V VERCH PO REKE (335)	SSSR
František Dvořák	ZÁVODNÍK (356)	ČSSR
Bohumil Trešer	IMPRESE (411)	ČSSR

BRONZOVÉ MEDAILE / BRONZ MEDAL **skupina A**

Lambert Derycke	LES VERRES (7)	BELGIE
Marcel Jaspar (AFIAP)	LE VERRE BRISÉ (9)	BELGIE
Humberto Nunes (AFIAP)	COMPOSICAO II. (25)	PORTUGALSKO
Willy Hengl (EFIAP, ÖGPh)	GLAS I. (36)	RAKOUSKO
Gustav Wolensky (AFIAP, ÖGPh)	GESCHÄFTSABSCHLUSS (44)	RAKOUSKO
Václav Fanta	PROSTÝ MOTIV (67)	ČSSR
Ivan Horsák	JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA (77)	ČSSR
Jan Pikous	VDOVEC (90)	ČSSR
Drahotín Šula	OZDOBNÉ SKLO (94)	ČSSR
Bohumil Trešer	DUHOVÁ VÁZA (97)	ČSSR

skupina B

Pierre Bosman	L'ESCALIER (112)	BELGIE
R. Menard	TRISTE CAGE (146)	FRANCIE
Karl Geue	AM STRAND (199)	NSR
Bernhard Seidel	BOOTE IN SETE (232)	NSR
Hans Lechner	FASSADE (280)	RAKOUSKO
	WER SINGT HIER FALSCH? (281)	RAKOUSKO
Heli Rosenberg	DER TIERFREUND (286)	RAKOUSKO
Wong Teck Nam (ARPS, F. SKAPS)	ILLUMINATED STEPS (323)	SINGAPUR
Ng See Yong	LADIES IN WHITE (332)	SINGAPUR
Jiří Kohout	NA RECE (374)	ČSSR

JABLONECKO VE FOTOGRAFII **Bronzové medaile**

Ladislav Flekna	MUCHOV (424)	Desná
Rudolf Jirovetz	JEŠTĚDSKÉ POHOŘÍ (432)	Jablonec n. Nis.
Bedřich Máj	NA KŘIŽOVATCE (439)	Trutnov
František Smeták	ZIMNÍ KRAJINA (443)	Desná
Karel Vlach	RUDOLFOV (449)	Pardubice
František Vokál	NOKTURNO (452)	Bílý Potok
Josef Vorel	ZIMA V JANOVÉ (453)	Jablonec n. Nis.

Země Country — Land	Černobílé foto Monochrome — Schwarz			Barevné foto Colore — Color			Celkem Together — Zusammen			Ceny — Prices — Preise			
	Autor	došlo ent. eing.	přijat acc.	Autor	došlo ent. eing.	přijat acc.	autorů	došlo ent. eing.	přijato acc.	Z	S	B	Ostatní
ANGLIE	7	34	8	—	—	—	7	34	8				
ARGENTINA	6	19	3	—	—	—	6	19	3				
AUSTRÁLIE	2	8	2	—	—	—	2	8	2				
BELGIE	29	111	23	1	2	—	30	113	23	1		3	
BRAZÍLIE	2	8	—	—	—	—	2	8	—				
BULHARSKO	18	29	—	—	—	—	18	29	—				
BURMA	1	4	—	—	—	—	1	4	—				
DÁNSKO	7	31	7	—	—	—	7	31	7				
FINSKO	4	21	7	1	1	—	5	22	7				
FRANCIE	6	24	11	1	2	—	7	26	11		1	1	
HONGKONG	8	12	8	—	—	—	8	12	8				
HOLANDSKO	2	11	4	—	—	—	2	11	4				
ITÁLIE	7	28	6	2	6	2	9	34	8	1			Z. cena
JIŽNÍ AFRIKA	1	4	1	—	—	—	1	4	1				
INDIE	3	18	3	—	—	—	3	18	3				
JUGOSLÁVIE	5	20	2	—	—	—	5	20	2				
KONGO	1	4	—	—	—	—	1	4	—				
LUCEMBURSKO	4	16	—	—	—	—	4	16	—				
MAĎARSKO	24	86	8	1	1	—	25	87	8				

Země Country — Land	Černobílé foto Monochrome — Schwarz			Barevné foto Colore — Color			Celkem Together — Zusammen			Ceny — Prices — Preise			
	Autor	došlo ent. eing.	přijat acc.	Autor	došlo ent. eing.	přijato acc.	autorů	došlo ent. eing.	přijato acc.	Z	S	B	Ostatní
NDR	3	10	1	—	—	—	3	10	1				
NSR	63	212	48	16	40	18	79	252	66		3	2	
PÁKISTÁN	4	22	—	—	—	—	4	22	—				
POLSKO	32	122	14	1	4	1	33	126	15		1		
PORTUGALSKO	8	36	13	—	—	—	8	36	13	2		1	
RAKOUSKO	67	255	46	5	10	2	72	265	48	1	2	5	
RUMUNSKO	37	54	15	16	20	2	53	74	17				
ŘECKO	1	4	—	—	—	—	1	4	—				
SARAWAK	1	6	4	—	—	—	1	6	4				
SINGAPUR (Malay)	21	81	23	—	—	—	21	81	23		1	2	
SKOTSKO	3	10	—	—	—	—	3	10	—				
SSSR	15	68	7	4	15	—	19	83	7		1		
ŠVÉDSKO	5	19	4	—	—	—	5	19	4				
ŠVÝCARSKO	9	24	2	1	4	3	10	28	5				
USA	2	9	2	1	3	—	3	12	2				
ČSSR	323	1443	162	12	49	10	335	1492	172	1	3	16	H. Cena
PO UZÁVĚRCE: 8 ZEMÍ	98	388	(11)	3	12	(—)	101	400	(11)				
CELKEM	829	3251	434	65	169	38	894	3420	472	6	12	30	HC, ZC

Katalogy ostatní

Příloha 6. Ukázka použití oceněné fotografie z Premfota na obálce časopisu Československá fotografie

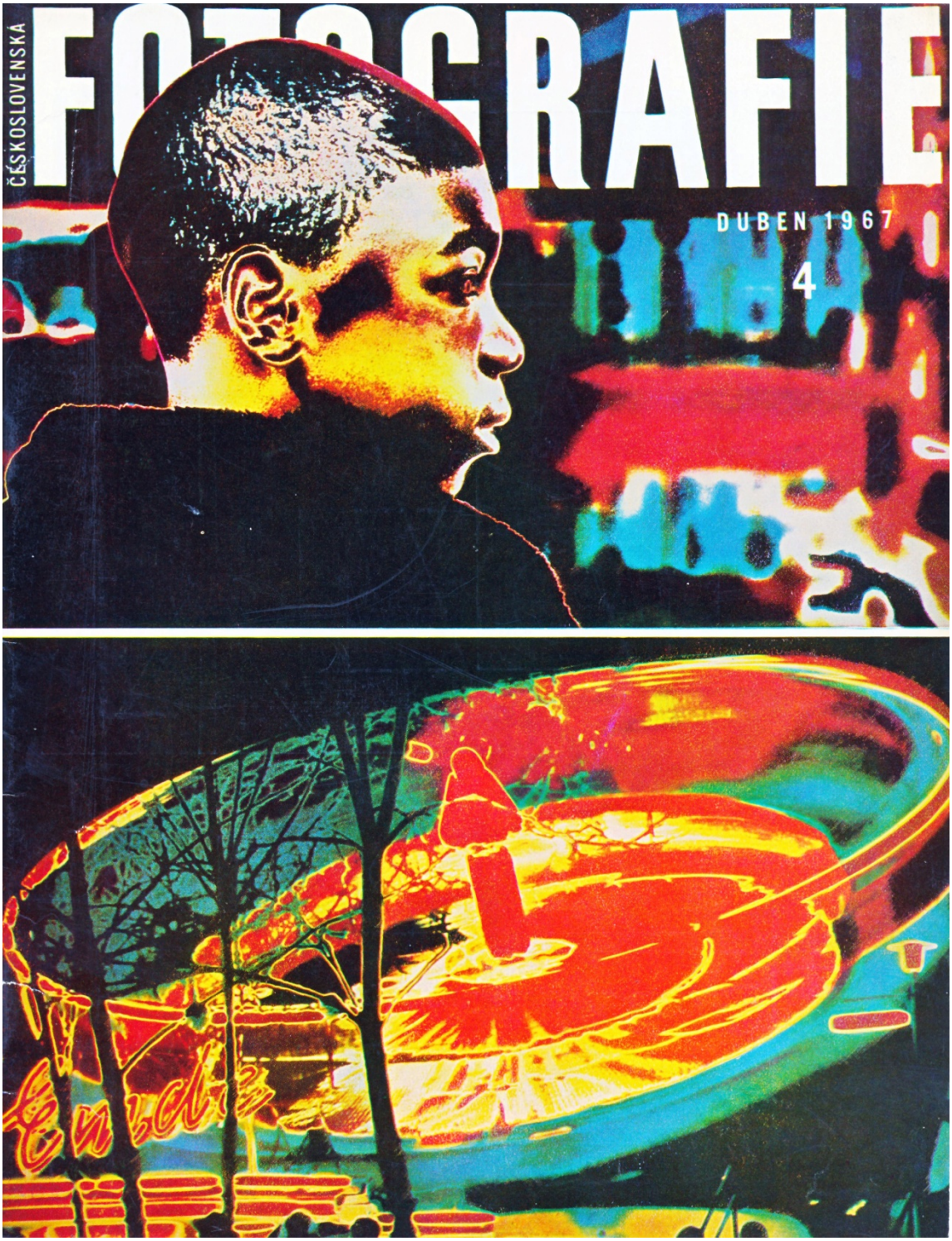

Fotografie Raimo Gareise z Premfota na obálce Československé fotografie, 1967, č. 4.

Příloha č 7. Ukázka z katalogu výstavy Willy Hengl – Rudolf Bieri, Pardubice, 1979

WILLY
HENGL
HAAG ✲ RAKOUSKO
RUDOLF
BIERI
BERN ✲ ŠVÝCARSKO

FOTOGRAFIE

PKO-OKRESNÍ KULTURNÍ STŘEDISKO PARDUBICE
Cena 2,– Kčs

Prof. WILLY HENGL,
Konsulent, HON.EFIAP - HONOGPh - DGPh

narozen 1927, povoláním pedagog a svobodný umělec. Je členem fotografického klubu v Linz a prvního mezinárodního fotoklubu v Plön (NSR). V roce 1977 jmenován profesorem.
Svůj prvý mezinárodní fotografický úspěch – první přijatou fotografii na mezinárodním salónu – zaznamenal sice až v roce 1961, od této doby však vykazuje strmý vzestup své fotografické činnosti. Počet přijatých fotografií čítá dnes již více než 19.000. Autor je vlastníkem více než 1000 čestných cen, zlatých, stříbrných a bronzových medailí z celého světa.
Vedle své vlastní tvůrčí fotografické činnosti je znamenitým organizátorem a propagátorem fotografie na celém světě. Byl např. iniciátorem po celém světě úspěšně kolujících výstav jako „Deset světových špičkových fotografů", „Východ-západ" – autorská výstava 5 autorů ze západu a 5 autorů z východu a konečně pro Ameriku pořádané výstavy „Deset evropských špičkových fotografů".
Je zakladatelem a vedoucím skupiny „Austria-trio", která už po řadu let pořádá své výstavy po celém světě. Dosud jich instalovala 55.
Willy Hengl vydal také řadu fotografických publikací slovem i obrazem ve všech pěti světadílech. Je stálým korespondentem časopisu „Fotoarte" Rio de Janeiro a vede externě rubriky některých časopisů. Je vítězem foto-literární ceny 1969, 1972 a 1975. Často přednáší doma i v zahraničí a je uznávaným mezinárodním porotcem.
Do současné doby zatím uspořádal 117 svých vlastních výstav na celém světě. V loňském roce ukončil desetiletý cyklus soutěže pro mladé rakouské fotografy, kterou každoročně pořádá, aby objevoval nové fotografické talenty v Rakousku. „Willy Hengl Preis" – jak ji nazval – dotoval čestnou cenou a uděluje ji kvalitní mezinárodní porota. Od r. 1978 je tato cena nahrazena „Fotografickými dny Willy Hengla".
Autorské výstavy doposud uspořádal v následujících státech: Řecko, Brazílie, CSSR, Maďarsko, Pákistan, Singapur, Quatemala, Belgie, Afrika, Portugalsko, Skotsko, Anglie, NSR, SSSR, Polsko, Rakousko, Austrálie, Ceylon, USA, Francie, Itálie, Bulharsko, Rumunsko, Vietnam, Jižní Afrika, Argentina, Nový Zéland, Španělsko, Švýcarsko.
V Československu je právě instalovaná výstava v Pardubicích v pořadí jeho třicátá.

Květen 1979.

Jaroslav Bulušek

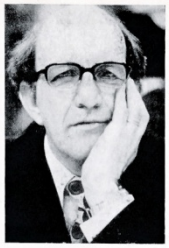

RUDOLF BIERI,
EFIAP, ARPS

narozen 1924, povoláním strojvůdce z Bernu ve Švýcarsku. Začal fotografovat poměrně pozdě, ve svých 30 letech, za to však důkladně a systematicky. Rozhodl se věnovat fotografování vážně, a k tomu potřeboval ve volném čase studovat některé pasáže z vědních disciplín jako sociologie, psychologie, historie moderního umění a malířství.
Po krátké době založil pětičlennou skupinu „Focus", složenou ze zaměstnanců železnice; stal se jejím vedoucím a zůstal jím dodnes. Skupina se obrátila o umělecké vedení na předního švýcarského moderního malíře Erberta Moensnanga, kterého od roku 1961 v pravidelných intervalech se svými fotografiemi navštěvuje dodnes. To se stalo mezníkem v tvorbě jeho i celé skupiny. Rudolf Bieri se zúčastňuje již 25 roků mezinárodních soutěží a výstav. Prvých 5 let činnosti pokládá za zkušební, kdy totiž získával potřebné poznatky jak v oboru techniky tak i vlastní tvorby. Do tohoto období spadá i hledání vhodného přístroje, kterých vyzkoušel snad desítky. Nakonec zůstal u Leicaflexu, se kterým je spokojen.
V mezinárodním měřítku získal na celém světě velkou řadu cen, uznání, diplomů, vyhrál i řadu tematických soutěží, a uspořádal několik vlastních výstav. Naposledy v Pardubicích vystavoval v roce 1975. Úspěchy se však dostavovaly pozvolna, což odpovídá typickým rysům jeho povahy: nikdy totiž nepřizpůsoboval své práce složení poroty, případně současné módě. Ke každé své fotografii se dopracovával pozvolna, systematickým studiem, ale zodpovědně. V počátcích vrácené zásilky nepřijatých fotografií z mezinárodních výstav komentoval slovy . . . „je třeba je tak dlouho znovu posílat, až je poroty pochopí a porozumí jim, pak je budou přijímat." Dnes je uznávaným především tvůrčím fotografem, jehož práce nechybí na žádném významnějším fotografickém salónu nebo soutěži. Vedle této práce se však věnuje i organizování mezinárodních fotografických aktivů a fotografických dnů s přednáškami předních světových odborníků.
Jak sám o sobě říká, nepoužívá ani stativu ani blesku, ale fotografuje rád při špatných světelných podmínkách, momentky a náladové snímky. Pro tuto oblast fotografie je dokonale teoreticky, ale i technicky a přístrojově vybaven.

Květen 1979.

Jaroslav Bulušek

Ing. Jindřich Beneš
Premfoto – Premiéra

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie
Opava 2022
Normostran vlastního textu: 137
Počet znaků včetně mezer: 246 756